verificați-vă cunoștințele

AGRICULTURĂ

1. Porumbul, această plantă devenită pentru o mare parte a planetei un aliment important, a fost adus în Europa către sfîrșitul secolului al XV-lea, mai exact în 1493. Cînd a început să fie cultivat și în Țara Românească și Moldova ?

2. În ce an și de unde au fost aduși în Europa arbuștii de portocali, cultivați în zonele mediteraneene ?

3. Roșiile, fasolea și cartofii sînt, ca și porumbul, aduse în Europa relativ de puțin timp. Cînd au trecut europenii la cultivarea acestor legume ?

4. În 1787 se înființează prima catedră de medicină veterinară înregistrată documentar în țara noastră. Unde anume a funcționat aceasta ?

5. Olandezul Jahn Cristopher van Berg obține primul brevet de invenție pentru realizarea unei batoze. Din ce an datează această invenție ?

6. Mașina cea mai utilă agricultorilor, tractorul, a fost realizată de B. Holt. În ce an a fost fabricat primul tractor ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Elemente chimice

1. Jöns Jakob Berzelius (1779—1848).
2. Pe baza cercetării periodicității evidențiate în tabelul său. Mendeleev emite ipoteza existenței unui număr de 82 elemente, lăsînd „neocupate" unele căsuțe, pentru elementele strălucit anticipate.
3. Celuloidul.
4. În 1852.
5. Lazăr Edeleanu (1861—1941).
6. În 1892.

DANIEL VERBINA

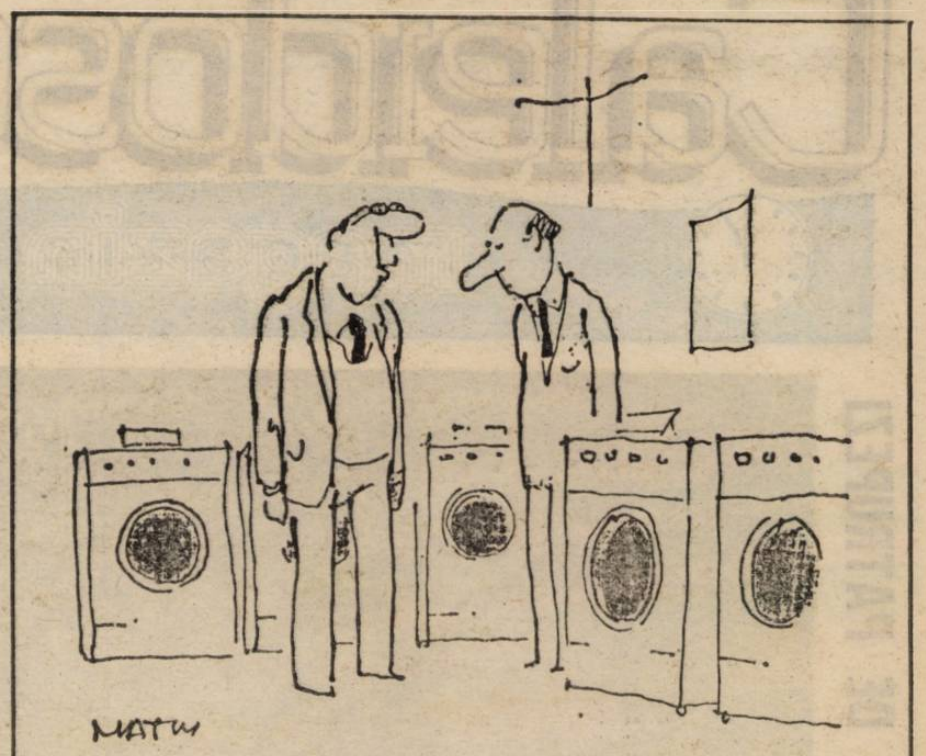

— Problemele de serviciu nu e bine să transpire în exterior. Mai ales noi, trebuie să ne spălăm rufele în familie.

TEST

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

LABIRINT

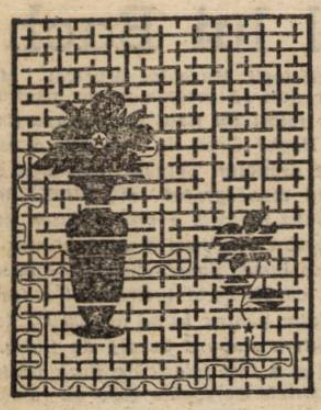

CASETE CU SEMNE

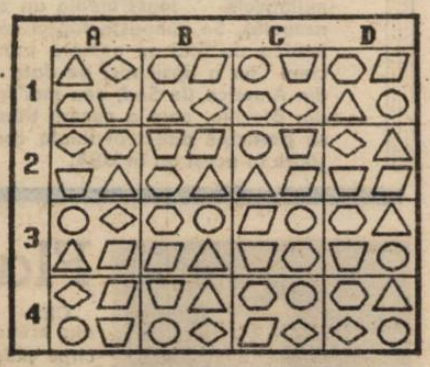

Care dintre toate casetele din desen conțin aceleași semne chiar dacă sînt dispuse în mod diferențiat ? (După formula A-4, cu D-1 etc)

(Soluția în numărul viitor)

cristalle

■ Toți oamenii sînt la fel numai pietrele funerare sînt de mărimi diferite.

■ Viața este o luptă, dar unii și-au aranjat destul de bine viața din această luptă.

■ Celui care poartă bretele îi convine să strige „Să strîngem cureaua !"

■ Bastonul de polițist nu va servi niciodată ca băț pentru un steag.

O, MAMĂ...

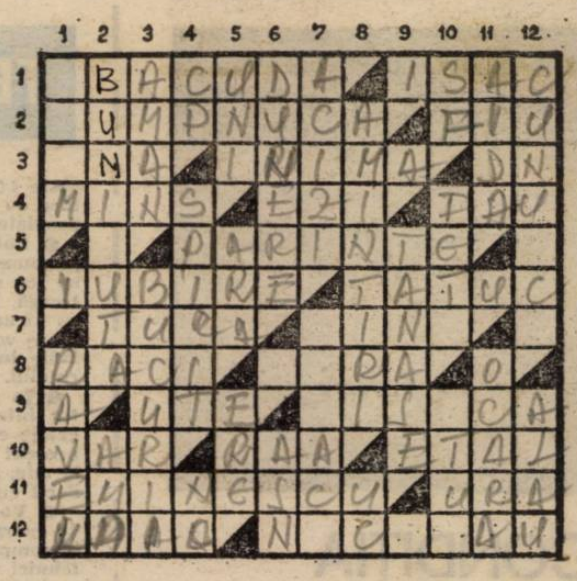

ORIZONTAL : 1) Livic român contemporan, autorul poeziei „Vis cu vocea mamei" (Constantin).. — ...și poetul clujean semnatarul poeziei „Mamei mele" (Emil) ; 2) „Cu mama...", poezie de Ștefan Iureș — „...vorbind maicei sale", dialog surprins de Emil Botta (pl.) ; 3) „Mama mea...", poezie de Traian Iancu — Din creația scriitorului italian Lorenzo Viani am ales volumul „...de mamă" — Dan Nicolae ; 4) Puiul iepei (var.) — Localitate în Letonia — Copilul mamei ; 5) Mama, pentru noi ; 6) „...de mamă"„ melodie de Ion Cristinoiu — Părinte (dim.) ; 7) Piesă la șah — Strune ; 8) A lua un guturai — Incubator vegetal ; 9) Localitate în Nigeria — „...mamei mari", poezie din lirica lui M. Cruceanu ; 10) Oxid de calciu — Zeul soarelui la egipteni — Monoalcool (chim.) ; 11) Luceafărul poeziei românești, din creația căruia am ales „O, mamă" — Operă iubirii ; 12) Lumesc — Tânără poetă din a cărei lirică am ales poeziile „Mamei și „Zodia Mamei" (Marieta).

VERTICAL : 1) Actor francez distribuit de Clouzot în filmul „Miquette și mama ei" (Alfred) — Compozitor francez, autorul lucrării pentru pian „Mama mea, gîsca"; 2) Mama mamei (dim.) — A iubi (înv.) ; 3) Pictor clasic român, semnatarul pînzei „Mama cu fetița" (Theodor) — „...mamei", poezie de Arcadie Donos (pl. neart.) ; 4) Cap limpede ! — Duh — 13 nuci ! ; 5) A se alia — A lucra pămîntul — E. poci ; 6) „...mamă", sculptură de Auguste Rodin (pl.) — Lac în Suedia ; 7) Aeri — Scriitor italian, autorul dramei „Mama înlănțuită" (Leonida) ; 8) ...din copilărie", cartea în care Ion Creangă vorbește, cu dragoste, de mama sa — Ulpiu Cosma : 9) Pasărea măiastră a cîntecului popular românesc, interpreta melodiilor „Zise muma către mine" și „Hai mamă la iarmaroc" 10) Science Fiction — „Mama și...", poezie de Emil Isac (pl.) — Derivat de la Ion ; 11) Operă de Verdi — Jignire ; 12) „...mamei", film regizat de Carmine Gallone (pl. neart.) — Arvună (trans.)

MARIAN MITROI
D.T. Severin

Dicționar : MINS, EZI, RINE, RAA, ETAL, ASN, ITUL, ALAU.

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

FEMINA

ORIZONTAL : Carco — Lb — Old — Ezo — Chartier — Hemingway — Na — Ovală — Rn — Oac — Veni — Genaru — D — Cârneci — P — Joc — Lucra — Cl — A — Oda — E — Trac — Mapă — O — Piesă — Eminescu — Pos' — Salț — Collins — Naevius — Nao.

FEL DE FEL

■ **În multe orașe din India** există indicatoare de circulație nu numai pentru posesorii de mașini ci și pentru cei care trag ricse sau folosesc mijloc animal de tracțiune.

■ **Liliecii** sînt animale foarte folositoare oamenilor. Un singur liliac poate devora într-o singură oră circa 600 de insecte de diferite mărimi.

■ **Regele Henric I al Angliei** (1068—1135) a decedat după o foarte gravă indigestie determinată de o pantagruelică masă la care o consumat cantități uriașe de mîncăruri diferite.

■ **În orașul german Münster** a fost expusă timp de peste 400 de ani o mînă dreaptă mumificată a unui funcționar care a falsificat diverse documente. Scopul expunerii : să atragă atenția tuturor asupra consecințelor la care se expun în cazul cînd vor proceda la fel...

■ **Într-un castel** din localitatea Stolberg (Germania) există o bibliotecă unică în lume. Aici sînt conservate peste 20 000 de volume cuprinzînd numai discursuri pronunțate cu ocazia unor funeralii.

■ **Într-o închisoare din Oakland** (S.U.A.), deținutul Herman Taylor a fost surprins consumînd un... bec ! Radiografia a relevat că tubul său digestiv este intact, iar cercetările ulterioare au descoperit că Taylor făcea exhibiții la circ figurînd pe afiș drept „mîncător de sticlă".

■ **Papagalul** este unul dintre puținele păsări din lume care se servește de gheare pentru a duce mîncarea la gură.

■ **În baza unei norme** precise stabilite în cadrul unei convenții internaționale, o carte pentru a putea fi considerată ca atare trebuie să fie „o publicație neperiodică care numără între copertele sale cel puțin 49 de pagini".

cînd ați ultima oară

Soțul : Ce legătură are rochia cu cățelul ?
Soția : Dacă o să mă vadă fericită, o să-i treacă indispoziția cît ai bate din palme.

● *Inginerul garnizoanei știe că tranșeea s-a prăbușit ?*
— Păi, tocmai îl dezgropăm ca să-i spunem.

● *Care e vîrsta medie în România ?*
— Șase ani și șase luni: șase ani pînă la școală și șase luni după pensionare.

● *De cîte ori ți-am spus să te aliniezi în coloană soldat ?*
— Credeam că țineți d-voastră socoteala, d-le sergent.

● *D-le sergent, soldatul Georgescu era cît pe-aci să se omoare.*
— Cum așa ?
— Pentru că-i distrat. Era de planton ieri și s-a împușcat.
— Dar din ce cauză ?
— Uitase parola.

● *Care e diferența dintre o vrabie și o privighetoare ?*
— Vrabia e o privighetoare care a absolvit Conservatorul.

● *Un ardelean revine de la București cu trenul și se destăinuie prietenului său cel mai bun.*
— Mi-e rău de nu mai pot. Știi că nu suport să stau cu spatele la locomotivă în tren. Nici n-am putut să rog pe cineva să schimb locul, deoarece compartimentul era gol.

● *La apel, sergentul major Ionescu striga numele oamenilor din compania lui și primea răspunsul așteptat de la fiecare: „Aici". La un moment dat strănută și imediat cîteva voci replicară : „Aici".*

● *Soția : Știi dragule, azi cățelusul nu s-a simțit bine. Cred că mîine îmi voi cumpăra o rochie nouă.*

POȘTA REBUS

Reguli de trimitere a corespondenței : revista Magazin publică doar careuri de 12/12 avînd maximum 22 de puncte negre, nu sînt admise barele (puncte negre cu o latură comună ; careurile publicate trebuie să aibă, obligatoriu, o temă ; densitatea tematică trebuie să fie de cel puțin 50%, adică minimum 122 litere tematice ; grilele vor fi completate cu cerneală (pix), iar punctele de sprijin bine conturate ; este de dorit ca definițiile să fie dactilografiate.

MARIAN MINCULESCU

Nr. 10 (1846) din 13 martie 1993

Caleidoscop

magazin

CURSE DE PATRUPEZI

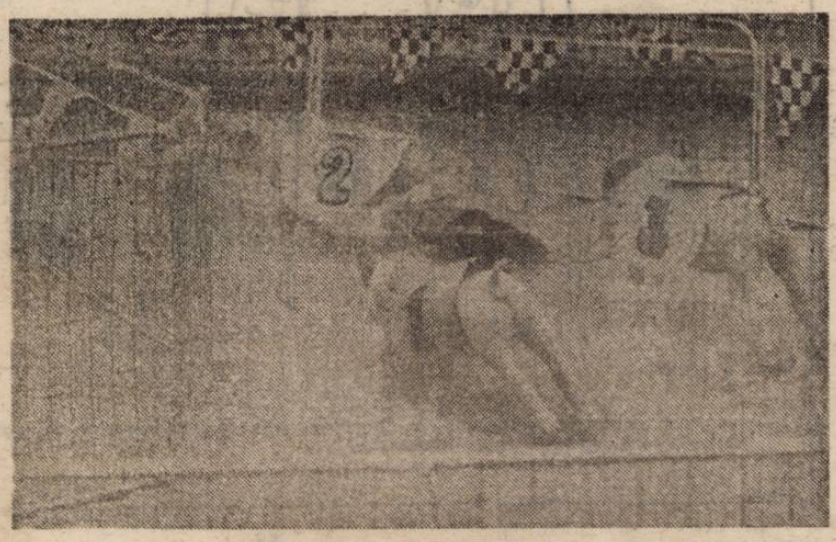

După cursele de câini, struți, cămile, cai, broaște etc., ultima noutate care ne parvine din SUA, în acest domeniu o reprezintă cursele de... porci ! Fiți convinși că asemenea întreceri au mulți spectatori care sînt prezenți nu numai pentru a paria pe cîte un concurent, ci și pentru partea amuzantă a desfășurării curselor. Pentru „concurenți" s-au construit mici arene cu piste delimitate și parcursuri foarte precise. Pare aproape de neînțeles, dar acești concurenți, după antrenamente îndelungate, știu în ce constă atribuțiile lor și, fără să fie îndemnați, pornesc val-vîrtej spre punctul de sosire, unde, în caz de succes, vor primi o porție zdravănă de biscuiți dulci.

„MISS LUMEA NOUĂ"

Cu ocazia manifestărilor consacrate descoperirii Americii de către Cristofor Columb (care au avut loc la sfîrșitul anului trecut) a trecut cam neobservat de mijloacele mass-media un concurs de frumusețe desfășurat la Caracas (Venezuela). Se cunoaște faptul că, în general, reprezentantele sexului slab din America de Sud se numără printre cele mai frumoase din lume. Această apreciere nu a lipsit nici de data aceasta. Dintre zecile de participante ale țărilor din America de Sud, cea mai frumoasă a fost declarată Patricia Godoy (18 ani) din Brazilia, care a cucerit titlul de „Miss Lumea Nouă", ceea ce îi va permite să participe direct în finala concursului „Miss Univers" programat să se desfășoare în acest an în USA.

TELEGRAME

● **Cea mai mare parte a metanului prezent în atmosferă provine din culturile de orez. O altă sursă importantă a metanului o constituie fermentarea produsă în timpul proceselor digestive ale rumegătoarelor.**

● **Printr-o muncă de restaurare bine pusă la punct, Biblioteca națională franceză salvează în fiecare an circa 1200 de cărți (manuscrise sau tipărite).**

● **Într-o zonă a Oceanului Pacific, situată între „rupturile" de la Clipperton și Claron, cu o suprafață de 75 000 km.p., există covoare de noduli polimetalici. Ei se află la peste 4 000 m adîncime, la o depărtare de 2—3000 km de cele mai apropiate țărmuri.**

● **Potrivit celor mai realiste prognoze, din 700 000 000 de persoane „cu risc" existente în lumea întreagă, 10 000 000 vor fi infectate cu virusul SIDA și peste un milion se vor îmbolnăvi de această maladie incurabilă pînă la finele secolului.**

● **În ceea ce privește mortalitatea infantilă, alt indicator demografic esențial, ea este evaluată în prezent în lume la o medie de 80 la mie, adică de cinci ori mai mică decît cu trei secole în urmă.**

● **Volumul deșeurilor generate de energetica nucleară este scăzut în comparație cu cel produs de alte tehnici și alte industrii, numai că resturile radioactive riscă să amenințe omul și mediul înconjurător o lungă perioadă de timp.**

● **În cazul în care cometele se apropie prea mult de Soare, nucleul lor se încălzește, degajînd gaz și praf. Ele dobîndesc o atmosferă foarte luminoasă și devin vizibile pentru observatorii terestri.**

● **Japonia produce 65 la sută din roboții folosiți în întreaga lume. Țara Soarelui Răsare își va păstra supremația mondială în domeniul roboticii pînă în anul 2000 !**

● **Sînt folositoare sau nu ploile artificiale ? Sînt oameni de știință care susțin că „însămînțarea norilor" (practica de a dispersa substanțe chimice în interiorul norilor tip cumulus pentru a produce ploaie) este aproape tot atît de eficientă ca și cînd ai plăti pe cineva să execute „dansul ploii".**

CONDIȚIA FACHIRULUI...

Printre donatorii de sînge ai unui spital din Brno se numără și fachirul Zdenek Zahradka, unul dintre cei mai vestiți «înghițitori de săbii» din lume. O singură condiție pretinde fachirul ori de cîte ori (și o face des) donează sînge : pentru a nu pierde din orele de exercițiu în timpul donării, Zdenek a obținut de la conducerea spitalului acceptul de a rămîne culcat pe un pat... de cuie. Iar fotografia pe care o prezentăm alăturat ne înfățișează o secvență din timpul unei donări de sînge cu Zdenek culcat pe patul său. Exceptînd această extravaganță a fachirului, spitalul din Brno nu are de ce să se plîngă de acest donator care figurează printre cei mai serioși.

Flautul lui Bach

Cîți dintre vizitatorii Muzeului Muzical Municipal din München nu ar dori să încerce măcar pentru cîteva clipe plăcerea de a folosi un flaut care a aparținut lui Johann Sebastiain Bach? Greu de obținut o asemenea favoare și pe bună dreptate. Totuși, există și excepții. Este momentul cînd muzeograful muzeului, Wolfgang Lottner, sub presiunea amicală a vizitatorilor își permite să execute o scurtă compoziție a unuia dintre cei mai mari compozitori din lume. Evenimentul este cu atît mai interesant și inedit cu cît acest instrument a fost recent cumpărat la o licitație pentru suma de 100 000 de mărci. El este alcătuit dintr-o singură bucată de fildeș, lungă de 60 de centimetri și a fost folosit de Bach pentru compoziție. Din documentele personale care au rămas rezultă că Bach era foarte atașat de acest instrument.

O FEMEIE LA CONDUCEREA CONTRA-SPIONAJULUI ENGLEZ

La conducerea secției M15 a contra-spionajului britanic care deține un loc deosebit de important în sectorul de investigații (identificare a spionilor și a teroriștilor), a fost numită o femeie. Este o premieră în acest domeniu de activitate. Fericita șefă este Stella Rimington (57 ani), mama a doi copii, măritată cu un înalt funcționar superior al aparatului de stat. În anunțul care aducea la cunoștință numirea ei, se făcea precizarea că doamna Rimington lucrează de 22 de ani în această secție și că în activitatea ei a obținut rezultate excepționale, care au impus-o prin calitățile sale deosebite, ea ajungînd să dețină titlul de vice-director general. Un număr foarte mic de oameni cunoșteau faptul că ea lucra la această secție, majoritatea fiind convinși că este o simplă funcționară într-o secție anonimă a aparatului guvernamental. În cadrul obligațiilor sale îi era interzis să dea interviuri sau să se lase fotografiată din motive de securitate.

Obiectivul principal al doamnei Rimington este să descopere ultimii spioni ai KGB care se mai află în Anglia.

UN BALON ORIGINAL

În ambianța stațiunii de iarnă Chateaux d'Oex (Elveția) a avut loc un concurs de baloane gonflabile, dotat cu premii destinate celor mai originale modele. Cel prezentat în imagine (și cel mai mare ca dimensiune) reprezentînd un urs stilizat, a cucerit aprecierea juriului atît pentru **originalitate cît și încadrarea sa în ambientul montan.** De remarcat faptul că la concurs au luat parte 81 de montgolfiere, toate ilustrînd **extrema inventivitate a participanților.**

Citiți în numărul viitor:

„BIO AVENIR", încă o speranță pentru sănătate

Biblioteca Județeană MUREȘ TÎRGU-MUREȘ

magazin

SERIE NOUĂ – 97

ANUL XXXVI • Nr. 11 (1847) SIMBĂTĂ 20 MARTIE 1993 16 PAGINI 40 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

- *Incursiune în paranormal*
- *PSIHOKINEZIA SAU DESPRE SPIRITUL CARE DOMINĂ MATERIA*
- *Cîte victime au făcut „vînătorile de vrăjitoare"?*
- *„BIO AVENIR", ÎNCĂ O SPERANȚĂ...*

TESTUL HIV, OBLIGATORIU SAU NU?

ECOLOGIE - UN SEMNAL DE ALARMĂ, DAR NU NUMAI ATÎT...

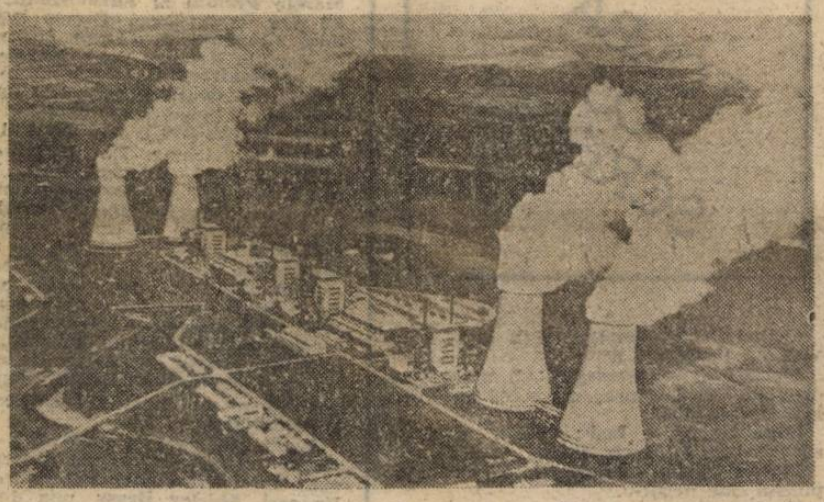

Plămădiți din substanțe biologice super-roboții vor deveni, în secolul XXI, „descendenții" noștri

Dacă robotica și tehnologia calculului electronic vor continua să progreseze în ritmul actual, evoluție de care specialiștii Centrului de cercetări Mobile Robot Laboratory din cadrul Universității Carnegie Mellon din Pittsburgh nu se îndoiesc, atunci roboții vor depăși, peste 50 de ani, pragul unor aptitudini umane!

Aceste creații ale omului, izvorîte din dorința de a i se ușura munca, mai ales în medii ostile, periculoase, nu vor mai avea nevoie de ajutorul pămîntenilor pentru a se descurca în timpul „existenței" lor. Actualmente și în viitorul apropiat roboții vor fi dependenți de îngrijirea „părintească" a specialiștilor.

Peste 50 sau 70 de ani, cînd roboții vor deveni entități la fel de complexe ca și noi, locuitorii Terrei, se va putea spune că ei au ajuns la maturitate. Nu există îndoieli că roboții, creații de dată, relativ, recentă, să fie perfecționați în mileniul următor astfel încît să depășească tot ceea ce ne este cunoscut astăzi. Cu ei, omenirea se va mîndri, ajungînd să-i considere „descendenții ei". Vom ajunge să nu ne mai temem de invazii ale marțienilor, întrucît roboții supradotați vor avea posibilitatea să acționeze în orice situație. Ei ar putea popula fără mari greutăți adîncurile „Împărăției lui Neptun", suprafața astrului nopții sau a „Planetei roșii". Super-roboții vor fi plămădiți din substanțe fabuloase, inclusiv din materiale biologice vii!

PROGRAM TV

ORAȘELE DE PE FUNDUL MĂRILOR

— Întrucît sîntem în plină fractură economică, poate ca prim-ministru ne-ar trebui un ortoped...

Biblioteca județeană MUREȘ

musicbox

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

JETHRO TULL – din nou împreună

Pionierii rock-ului englez vor sărbători în acest an împlinirea unui sfert de veac de activitate, în ajunul acestui eveniment ei editînd un album Live, înregistrat în timpul turneului lor recent încheiat : „a fost un turneu groaznic, a declarat **Ian Anderson,** agentul nostru a cheltuit o sumă imensă pe telefoane și fax-uri..." **Jethro Tull** nu se predau, scot discuri, fac turnee și au succes la public deoarece acesta apreciază umorul, excentricitățile ei, în fine, dar nu în ultimul rînd, producția muzicală a grupului, adresate inteligenței spectatorilor. Turneul despre care vorbim a fost unul acustic, reacția fanilor-bună dar ceva n-a „mers" între reclama făcută și impresarii concertelor (speriați, poate, de termenul „acustic" !) chiar dacă **Ian Anderson** (chitară și flaut), **Martin Barre** (chitară), **Dave Pegg** (bass) și **Dave Matax** (tobe) au fost într-o formă de zile mari... Evident, este greu dacă nu chiar imposibil, să prezinți totul într-o versiune acustică, dar Ian consideră că astfel s-ar acorda o șansă unor instrumente ca flautul, armonica, mandolina sau tamburina, neglijate de mulți muzicieni (compozitori și interpreți). Și astăzi, Ian este asaltat de fani, ciudat fiind faptul că pe vremuri, cînd era mai tînăr și mai frumos, autografele îi erau solicitate, în special, de către băieți iar acum este înconjurat doar de fete... Să fie, oare, acestea mai curajoase decoarece lui Ian îi lipsește agresivul sex-appeal al lui Axl Rose ?! Să revenim la grup : așteptăm, cît de curînd, un album de Greatest Hits (mamă, mamă... !). Ce-ați zice de-un **Aqualung** ? Pînă la vară, cînd ne vom reîntîlni cu Jethro Tull, vreau să vă mai spun doar „una bună" cu Ian Anderson : anul trecut a fost invitat, de televizunea rusă, la un concurs destinat tinerelor talente unde Ian a fost șocat de faptul că toți interpreții foloseau play-back-ul. Urmarea este lesne de ghicit : Ian le-a oferit o probă live, cu comentariile satirice de rigoare ! Rușii au „învățat" lecția : folosesc tot play-back-ul...

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII
Love Deluxe – Sade

După o pauză de patru ani, iat-o pe **Sade** încercînd să iasă din umbră (veți vedea imediat de ce spun „încercînd" ...). Inutil să căutați vreo schimbare în stilul interpretei : același soul-jazz, aceeași voce monotonă a „perlei negre" întreruptă, din cînd în cînd, de saxofon. Nou este doar aspectul exterior al solistei ... Piesele sînt asemănătoare între ele, monotone și se recomandă a fi folosite ca fond sonor la degustarea cafelei ! Trebuie să vă spun că nici nu face nimic pentru a salva compozițiile de „frigiditatea" lor, de vină fiind, după părerea mea, registrul său vocal limitat ... Ca o compensație Sade încearcă să dea un aspect social textelor melodiilor acestui album cîntînd despre somaj, despre criza din țările Lumii a treia și chiar despre lupta de supraviețuire a unei femei somaleze ! Ascultînd de mai multe ori, LP-ul Love Deluxe am reținut doar două piese, **No Ordinary Love** și, mai ritmata, **Kiss of Life**. Puțin... N-ar mai fi de spus decît că Love Deluxe (apărut la casa Epic) este aranjat și produs, în întregime, de Sade și că trio-ul care a acompaniat-o este format din **Paul S. Danmon** (bass), **Andrew Hale** (clape și **Stuart Mathewman** (chitară și sax).

P.S. Precedentele albume semnate Sade au atins poziții de vîrf în topul britanic. De data aceasta...

P.S. „Materia primă" a acestei rubrici este asigurată de firma **Music Factory.**

Albumul săptămînii

TOPURILE NOASTRE

SINGLES

10. **I Feel You — Depeche Mode**
9. **I'm Every Woman — W. Houston**
8. **Deep — East 17**
7. **Drift Away — Michael Bolton**
6. **Can't I Wake Up You ? — Take That**
5. **Sweet Toxic Love — Boy George**
4. **Phorever People — The Shamen**
3. **Ordinary World — Duran Duran**
2. **Would I Lie To You — Charles & Eddie**
1. **No Limit — 2Unlimited**

ALBUMS

10. **No Limits — 2Unlimited**
9. **18 Greatest Hits — Sandra**
8. **Greatest Hits — The Police**
7. **Duran Duran — Duran Duran**
6. **If I Ever Fall In Love**
5. **Boss Drum — The Shamen**
4. **Pop ! — Erasure**
3. **Duophonic — Charles & Eddie**
2. **Timeless — Michael Bolton**
1. **Cher's Greatest Hits**

LA MULȚI ANI !, pentru : **Quincy Jones** (14.3.1993), **Loretta Lynn** (14.3.1940), **Terence Trent D'Arby** (15. 3. 1962), **Sabrina** (15.3.1968), **Bret Michaels** (15.3.1951, Poison), **Mike Oldfield** (15.3.1953), **Nancy Wilson** (16.3.1954, Heart), **Andrew Farriss** (17.3.1960, INXS), **Wilson Pickett** (18.3.1941) **Billy Sheehan** (19.3.1963 ; Mr. Big), **Carl Palmer** (20.3.1947, E, L & Palmer). **Atenție !** Fan-Club Roxette „Neverending Love" vă așteaptă ! Pentru mai multe informații scrieți la adresa B-dul Decebal, bl. 5, sc. C, ap. 102, Deva, 2700, Hunedoara. Vă asigur că nu veți regreta...

Corina — București : Faith și Listen Without Prejudice 1.

Ionescu S. — București : 1) partial, ai dreptate ! 2) faci prea mare caz pentru o greșeală de tipar.

Oana Gabor — Iași : n-am astfel de adrese. Promit că voi căuta...

Corina Micu — Miercurea-Ciuc : răspunsul este negativ.

Narcisa Rotaru, str. Pironaș Ion nr. 7, Vatra Luminoasă, sector 2, București, dorește să întemeieze o formație. Caută fete de 17—18 ani care să îndeplinească unele condiții. Vă așteaptă...

Sorin Florincescu — Horezu : o vizită în Capitală ți-ar rezolva, poate, problema. Eu nu te pot ajuta.

Raluca — Sibiu : nu mai am posibilitatea trimiterii unor casete, de vină fiind noul val de scumpiri : un RAKS normal (neînregistrat) costă 500 lei iar dacă adaugi muzica și taxele poștale depășești lejer, 700. De timpul „investit" nu mai zic nimic...

„Mary Jackson" — București : mi-am însușit colectia ta. O meritam...

Claudia Hapurnea — Cluj-Napoca : cea mai bună variantă, pentru obținerea acelor texte, este publicarea adresei tale. Ce zici ?

Daiana Rentea (Ploiești) și **Titus Stăiculescu :** vă mulțumesc...

Ioana Lazăr — București : citește răspunsul dat Claudiei Hapurnea.

Aurelian Ioniță — București : trimite-mi numărul tău de telefon.

Fan-Club Sandra : Aleea Daliei nr. 20, bl. L 119, sc. A 6, ap. 9, Constanța, 8700, tel. 091/62 31 48 (Gianina Călugăreanu) și **Fan-Club Depeche Mode :** str. 1 Decembrie 1918 nr. 66 (Primăria Tecuci, ATL), camera 47, Tecuci, 6300, Galați.

Doresc să corespondeze : Nela Cobzaru, str. Gheorghe Petrașcu bl. 44, sc. 1, ap. 18, Tecuci, 6300, Galați (cu fani Michael Jackson. Are 14 ani).

FLASH

Festivalul București '93

Luni s-a deschis oficial **Biroul de presă al Festivalului Internațional București '93**, festival care, datorită efortului material al omului de afaceri român, maestru coregraf și director artistic **CONSTANTIN DUȚU**, se află la a III-a ediție. Pentru cei care nu-l cunosc pe maestrul **Constantin Duțu** merită să amintim că dînsul este rectorul **Academiei de artă „Luceafărul"** din București, instituție de cultură cu profil artistic divers (pictură, sculptură, teatru, dans, canto etc.) a cărei activitate o susține material, în întregime. Numai în ultimul an, el a dăruit acestei instituții peste 13 milioane lei. Născut pe 18 august 1935 la București, producătorul, directorul artistic și regizorul actualei ediții a Festivalului internațional București '93, dl. **Constantin Dutu**, s-a remarcat prin activitatea artistică în țări ca Ungaria, S.U.A., fosta Uniune Sovietică, Italia, Portugalia, lucrînd, de asemenea și în cadrul unor posturi de televiziune din Franța, S.U.A., Portugalia. În Italia a condus vreme de 14 ani, că director de balet, canalul 5 TV. Constantin Dutu este singurul român din rețeaua TV care a fost invitat să lucreze la Hollywood și cu baletul „Fantastico", la Palladium din Londra. În țară a montat numeroase spectacole, dintre care îl menționez pe cel de la Opera din Cluj-Napoca, **„Noaptea nopților fără iubire"**, un colaj din pagini celebre de balet modern. În august 1992 a conceput, regizat și sponsorizat spectacolul „Serbările mării", iar în ianuarie 1993 pe cel prilejuit de aniversarea poetului național Mihai Eminescu la Cercul Național Militar. Premiile internaționale pe care le-a cîștigat au însemnat de fiecare dată, o recunoaștere a valorii sale incontestabile : **Marele Premiu al Euroviziunii, Pegasul de Aur** de la Locri, Grecia (1990) **Premiul Giovanni di Girace** (1991), **Bustul de Aur**, la Karlovy Vary, **Marele Premiu de la Montreau** (la două ediții), **Marele Premiu al Orașului Smantea** (1990), în fine, ca o încununare, **Marele Premiu Ponte D'Ore** (1991), așa numitul „Oscar" pentru televiziune. Din 1989 cutreieră țările Europei cu spectacolul „România salută Europa" o încercare temerară de a realiza, prin intermediul artei, imaginea favorabilă pe care țara noastră o merită. La cei 58 de ani ai săi, maestrul Constantin Dutu este în plină formă, nezitînd să-și consume energia psihică și fizică pentru realizarea unui vis frumos. Face toate acestea cu generozitate, dezinteresat, avînd în gînd promovarea fenomenului artistic românesc și impunerea lui pe plan internațional. Și, după cum îl cunoaștem, nu ne îndoim că acest lucru se va întîmpla.

Acum, revenind la **Festivalul** din luna aprilie să amintim cîteva prezențe așa cum sîntem informați de biroul de presă. Va sosi **Shirley Bessy**, una din marile doamne ale „Show-biz"-ului, o prezență scenică molipsitoare, calități vocale și interpretative deosebite. Ea va aniversa, în curînd, 40 de ani de existență în fascinanta lume a spectacolului artistic. La polul opus, **Kris Dayanti**, o tînără și talentată cîntăreață din Indonezia, născută la 24 martie 1975, care recent a cîștigat premiul „Grand Champion for Asia Bagus", la concursul de la Tokyo, organizat de 4 canale TV din Japonia, Malaesia, Indonezia și Singapore. Ea va fi prezentă și la București. Ca și **Vicky Silva**, cîntăreață, actriță, pianistă și compozitoare britanică. Deocamdată atît, vom reveni cu amănunte în numerele viitoare. Închei cu două observații ale domnului Dutu, făcute la conferința de presă : „Observ o rezervă a vedetelor muzicii noastre ușoare față de acest Festival, care se vrea o sărbătoare a spiritualității românești, un spectacol pentru tineri și pentru impunerea muzicii noastre. De aceea și rămîn la părerea că Festivalul ar trebui transmis în direct la televiziunea română pentru ca toată lumea să se poată bucura".

Pentru admiratori să amintim că vor veni și Michele Placido (Cattani) și Giuliano Gemma.

GEORGE CUȘNARENCU

CM SRL

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA : Piața Presei Libere nr. 1, telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO.BOX 33—57. Fax 0040-1-312 94 32 sau 312 94 33, Telex 11995, Piața Presei Libere nr. 1, Sector 1, București, România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.

SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

magazin

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Ecaterina Bătrîneanu Aurora Popescu, Paul Ioan (șef secție) (1630) ; Mihaela Dorobanțu, Șerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoajă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633)

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran

CORECTURĂ : Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea (1282).

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

ECOLOGIE - UN SEMNAL DE ALARMĂ, DAR NU NUMAI ATÎT...

PADIȘUL ÎN PERICOL!

Credem că nu mai trebuie să prezentăm renumitul platou carstic al Padișului din cadrul Munților Bihor, platou care adăpostește nenumărate fenomene carstice de o deosebită importanță științifică și turistică, printre care amintim Cetățile Ponorului Cetatea Rădesei Peștera Focul Viu Peștera Ghețarul de la Barsa, Avenul Bortig — ultimele trei peșteri adăpostind mase de ghețari, Izbucul și Valea Galbenei — declarate monumente ale naturii.

Există o propunere încă de prin anul 1935 de creare a unui parc național pe teritoriul platoului Padiș. Nici pînă în prezent nu s-a realizat acest deziderat decît parțial și anume ocrotirea în regim silvic ceea ce este destul de puțin.

Teritoriul platoului a fost încet dar sigur distrus, astfel încît atunci cînd regiunea va fi declarată parc național, aproape că nimic n-o să mai fie de ocrotit.

Degradarea teritoriului și a frumuseților sale are loc atît datorită unor activități de exploatare forestieră, păsunat, explorări geologice, cît și prin turism.

În urma exploatărilor forestiere, mari suprafețe de teren au fost despădurite (în cazul Măgurii Vinete sau Lumea Pierdută, (care are acest nume tocmai datorită pădurilor extinse pe care le-a avut) etc. În urma acestor tipuri de exploatare rezultă aspecte negative: extirpația pădurilor secundare, drumuri de

exploatare care au dus la dispariția farmecului natural (de exemplu drum de tractoare pe deasupra complexului carstic Cetățile Ponorului, pe versantul nordic al Poienii Ponorului pe Valea Galbenei, în Lumea Pierdută, pe sub poalele Măgurii Vinete etc.); pe aceste drumuri se instalează, ulterior, fenomenele de șiroire, mai ales după ce ele nu mai sînt utilizate (ex. Lumea Pierdută, Valea Ursului și în continuare Paragina, Vărășoaia etc.).

Pășunatul vitelor mari (bovine, cabaline) și mici (ovine în special) a dus la degradarea intensă atît a vegetației naturale cît și a terenului prin dejecții, mai ales pe locul fîrtelor, prin așa-numitele „poteci de vite" (Biserica Motului, Măgura Vînătă, Pietrele Boghii, Bălțiceasa etc.), iar păzitorii vitelor au astupat multe mici doline și avene prin crăci de copaci, bolovani etc., pentru a feri animalele să cadă în ele; de asemenea au fost distruse musuroaiele înierbate (marghile) din Șesul Padișului.

Explorările geologice efectuate pentru descoperirea unor zăcăminte valoroase (bauxită s.a.) au dus la alte aspecte negative: foraje în numeroase locuri, iar după părăsirea lor au fost lăsate țevi prin care apa subterană ajunge la suprafață, fiind deranjat, astfel, echilibrul hidrologic subteran.

Turismul neorganizat a adus numeroase prejudicii naturii Padișului: morminte de gunoi (mai ales pe Valea Girioarbei și în poiana din jurul Cabanei Padiș), șanțuri pentru corturi (care apoi devin favorabile acțiunii fenomenelor de șiroire) folosirea lemnului pentru aprinderea focurilor de tabără scrijelirea coajei copacilor, a pereților peșterilor etc.

Toate aceste fenomene și procese negative duc cu necesitate la concluzia prin care înființarea urgentă a PARCULUI NAȚIONAL AL PADIȘULUI (sau al APUSENILOR) este un imperativ.

Numai o ocrotire reală și eficientă ar duce la rezultatul așteptat de atîta vreme: apărarea acestui paradis natural cu toate minunile pe care le adăpostește.

PLATOUL CARSTIC PADIȘ.

Prof. ANDREI INDRIEȘ

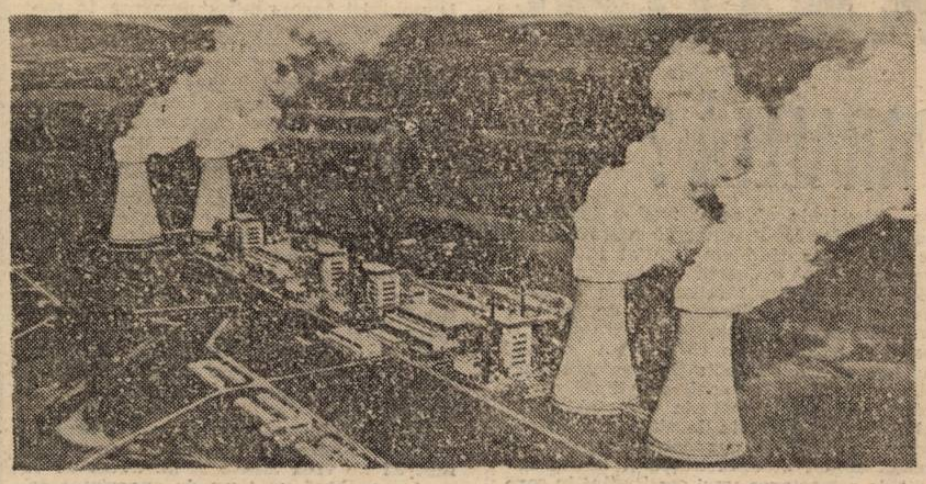

PROGRESE ÎN COMBATEREA POLUĂRII

Industria din nord-vestul țării noastre și-a propus să achiziționeze filtre din noua generație produse în Marea Britanie în scopul diminuării poluării atmosferei. Presa scrisă și vorbită a informat despre acest acord intervenit cu furnizorii britanici. În materialul pe care vi-l prezentăm în continuare ne-am propus să vă informăm despre cercetările și rezultatele obținute de specialiștii britanici în punerea la punct a unui nou sistem de reținere a prafului ultrafin produs de furnalele și cosurile unor unități industriale.

În atmosferă se elimină fum și o mare cantitate de praf ultrafin de furnalele fabricilor și cosurilor înalte ale termocentralelor. Acest praf, compus din particule de dimensiuni între 1—10 microni, constituie numai 1 la sută din totalul prafului deversat de furnale și hornuri. Deci este vorba de un procent mic, praful ultrafin are efecte nefaste asupra sănătății omului, a florei și faunei. Prin inhalare, praful industrial produce îmbolnăviri ale plămînilor. Particulele sale, care acționează ca nuclee de condensare a apei atmosferice ce conține adesea acizi de origine industrială, contribuie la formarea ploii acide.

Vîntul are un rol important în răspîndirea poluanților industriale pe arii geografice vaste. De pe urma transportului la mari distanțe a prafului emis de diverse unități industriale au de suferit și alte țări decît cele în care acest poluant a fost emis.

Nemulțumiți de eficiența procedeelor de diminuare a prafului aruncat în atmosferă prin cosurile furnalelor și ale termocentralelor, oameni de știință britanici au lansat o ofensivă în direcția realizării unui dispozitiv care să elimine într-o proporție cît mai mare cu putință integral dacă s-ar putea emisiunile de praf, făcîndu-le inofensive asupra atmosferei. Grație cercetărilor minuțioase întreprinse s-a ajuns, în final, la realizarea unui dispozitiv care funcționează tot pe principiul sarcinilor electrostatice, dar în mod diferit decît la cele tradiționale.

Cum se prezintă noul colector de praf? Ca o grilă metalică încărcată cu un curent de înaltă tensiune. Precizările oferite de „Science et Vie" pentru a se înțelege mai exact funcționarea noului dispozitiv sînt relevante: „cîmpul electric care se creează încarcă electrostatic atmosfera înconjurătoare, dar curentul din grilă este alternativ, astfel că moleculele de aer sînt cînd pozitive cînd negative. Praful ultrafin din atmosferă, de fapt din aerul poluat de furnal sau cosul industrial, se încarcă și el similar. Din cauza

Cum se acționează în lume pentru diminuarea cantității de praf industrial? Prin trei procedee. Primul este acela al filtrelor, în care aerul este dirijat cu ajutorul unor ventilatoare. Se apelează și la așa-numitele ecloane constituite din canale speciale prin care curentul de aer este silit să treacă, iar praful conținut se depune. Cel de-al treilea procedeu este acela al filtrelor electrostatice care atrag particulele de praf datorită sarcinilor lor electrice conectîndu-le pe plăci metalice. Din păcate, praful ultrafin reușește să treacă prin aceste bariere concepute de mintea omului infestînd atmosfera și perturbînd sănătatea oamenilor și nu numai a lor.

vitezei de alterare, particulele de praf se încarcă cu electricitate de semne opuse, iar ca efect final — datorită atracției dintre plus și minus — ele se aglomerează formînd granule de praf în dimensiuni mai mari care apoi sînt reținute de filtrele industriale". Noile filtre și-au dovedit eficiența după testarea lor îndelungată. Este aceasta o cale sigură de a se ocroti mai bine mediul înconjurător, însăși viața care a avut de suferit în ultimele decenii deteriorări apreciabile datorită nesăbuinței omului care în graba după cîștiguri cît mai mari și mai rapide a neglijat problema prevenirii poluării industriale. Societățile post-industriale și-au ales drept deviză dezvoltarea în concordanță cu cerințele păstrării stării de sănătate a planetei noastre. Este singura alternativă a înfloririi civilizației umane.

Mexico respiră două zile pe săptămînă

Problemele poluării sînt de permanentă actualitate, ele continuînd să-i preocupe pe oamenii din întreaga lume care încearcă să adopte cele mai felurite măsuri. Nu de mult, primarul orașului Mexico a luat o măsură menită să contribuie la reducerea poluării atmosferice a marelui oraș sudamerican. Astfel el a interzis circulația automobilelor în oraș două zile pe săptămînă. Această măsură se datorește faptului că în orașul Mexico aerul

a devenit irespirabil. Prezența în cantități destul de mari a unor poluanți cum sînt monoxidul de carbon sau bioxidul de sulf reprezintă un adevărat pericol, mai ales pentru copii sau pentru persoanele care suferă de afecțiuni respiratorii. Pericolul a căpătat o asemenea amploare încît un inginer a propus adoptarea unui proiect de instalare în metropola mexicană a o sută de ventilatoare-uriași, destinate dispersării emisiilor poluante. Deocamdată, în Ciudad de Mexico, pe străzi se află plasate cabine echipate cu automate de oxigen pentru „improspătarea aerului din plămîni".

MINISTERUL APELOR, PĂDURILOR ȘI PROTECȚIEI MEDIULUI

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN PENTRU UNICEF

APEL

CĂTRE TINERETUL ROMÂNIEI, CĂTRE ÎNTREAGA POPULAȚIE A ȚĂRII

Începînd cu acest an, readucem în atenția tuturor desfășurarea acțiunii „LUNA PĂDURII" (15 martie — 15 aprilie).

Nobila misiune de refacere și îmbogățire a fondului național forestier și pomicol are ca punct de plecare anul 1901 și s-a dovedit nu o dată, de-a lungul timpului, un mijloc eficient de educație patriotică și socială, stimulînd în rîndul tinerilor și adulților dragostea și grija față de prezentul și viitorul țării, față de mestenirea pe care o lăsăm generațiilor de mîine.

LUNA PĂDURII constituie un generos prilej sărbătoresc în care elevii școlilor generale de la sate și orașe, ai liceelor, dar și ai altor categorii de școli din agricultură și industrie not si trebuie să contribuie la refacerea pădurilor a parcurilor și grădinilor patriei.

Cine nu știe că multe din pădurile țării, atît înainte, cît și după Revoluție, au fost tăiate în mod irațional, că nenumărate livezi au fost distruse cu [illegible] patrimoniul vegetal, cu efecte dintre cele mai grave...

Să nu uităm niciodată că, plantînd păduri și livezi pe terenurile degradate de defrișări nesăbuite, asigurăm un regim [illegible] deci recolte mai mari și un aer mai curat!

Să nu uităm, mai ales, că o țară cu păduri și livezi întinse este bogată și prin lemnul atît de necesar pentru economia națională, pentru înălțarea caselor noastre în care vom locui, pentru înălțirea acestora!

O țară cu munți împăduriți, cu dealuri pline de livezi roditoare, cu cîmpii mănoase, cu sate și orașe frumoase, cu oameni gospodari și primitori atrage dezvoltarea turismului intern și internațional.

Sursă permanentă de binefăcătoare influențe, pădurile sînt educătoare de sănătate generațiilor prezente și viitoare Pămîntului și Umanității!

PĂRINȚI ȘI EDUCATORI!

ÎNDEMNAȚI ȘI ÎNVĂȚAȚI COPIII SĂ PLANTEZE UN ARBORE, UN POM, O FLOARE!

ELEVI DE LA SATE ȘI ORAȘE!
TINERI AI ROMÂNIEI, INDIFERENT DE DOMENIUL ÎN CARE ACTIVAȚI!

FACEȚI DIN LUNA PĂDURII UN TIMP AL IUBIRII FAȚĂ DE NATURA PATRIEI, CONTRIBUIND PRIN EFORTUL VOSTRU LA ÎNFRUMUSEȚAREA ȚĂRII, ASIGURÎND ASTFEL GENERAȚIILOR VIITOARE O ROMÂNIE PROSPERĂ ȘI ÎNFLORITOARE!

Persoanele interesate sînt rugate să apeleze la Ocoalele silvice din teritoriu.

incursiune în paranormal

EXISTĂ O LUME PARALELĂ? (IV)

Cunoasterea de sine si a celor ce ne înconjoară a avut şi mai are asupra noastră un dublu efect, pe cît de paradoxal, pe atît de contradictoriu : pe de o parte ne-am inoculat convingerea că numai ceea ce putem înţelege şi privi direct, există cu adevărat, iar pe de altă parte, neacceptarea existenţei a *ceva* ce-ar fi de necuprins cu înţelegerea noastră ! De la această naivitate şi deopotrivă înfatuare vor construi postulatele materialiste filozofia supremaţiei materiei si cauzalităţilor din determinismul materialist. Această eroare domină încă multe spirite, convocîndu-se în sprijinul „adevărului" ştiinţa mai ales prin rezultatele ei atît de spectaculoase, cu precădere în ultimul secol.

Omul ca fiinţă materială dependentă de un univers material şi impresionat de fabulosul cosmic material, organizat matematic şi supus unor legi fizice, legi ale Universului, a ridiculizat de regulă ideea intuitivă a existenţei reale a unei lumi diferite, a unor forţe cosmice inexprimabile fizic, care de fapt domină întreaga arhitectură a tuturor universurilor cuprinse în Cosmos. Şi azi încercînd să desluşeşti opiniile materialiste privind evoluţia istorică a omului ca şi evolutia sa spirituală, remarci aceeasi obtuzitate care pune în ecuaţie termeni uzaţi de cunoastere si respinge categoric credinţa în Dumnezeu, creatorul fără durată temporală, fără început si fără sfîrsit al tuturor celor văzute si nevăzute.

Cunoasterea materială ştim şi observăm aproape zilnic că este supusă retractărilor ciclice. Să luăm de pildă ipotezele cu privire la nucleul planetei noastre. Secole la rînd entuziasmul ştiinţific părea stăpînit de ideea că acest nucleu este format din magmă supra-fierbinte ; secole la rînd am învăţat în şcoală, generaţii după generaţii că aşa stau lucrurile. Cunoasterea înfatuată ne-a inoculat însă o minciună. Descoperiri de ultimă oră răstoarnă postulatele ştiinţifice eronate, şi aflăm acum că de fapt acelasi nucleu este o concentraţie nucleară teribilă, acuzată de oamenii de ştiinţă că aceasta ar încălzi materia planetei, susţinînd de fapt formele de viaţă. Putem observa în evoluţia cunoasterii aproape acelaşi model al entuziasmului initial urmat de retractarea unei certitudini în care au trăit atîtea generaţii, în cele din urmă fiind nevoite să se lepede de ele.

Eroarea evaluării relaţiei inteligenţei umane cu materia constă probabil în absolutizarea cunoasterii. Aceeasi eroare conţine în plan filozofic si scientist imprudenta respingere a dimensiunii spirituale şi a Divinităţii creatoare care se identifică, omeneşte vorbind, cu Absolutul. Însă omul nu este lipsit si nici golit de capacităţi excepţionale prin care poate *percepe* existenţa concretă a Divinităţii. Un exemplu în acest sens îl constituie şi confesorul acestui serial, A. Roial Feno. Toate afirmaţiile interlocutorului sunt pe deplin verificabile, dumnealui ne pune la dispoziţie chiar casete cu înregistrări stranii, însă greu descifrabile. „Deşi în tot acest fenomen, de contact cu Divinitatea, implicarea mea cauzală este redusă la rostire, manifestarea repetată mi-a dat convingerea că sunt în atenţia Celui care coordonează Lumile. În faţa acestei realităţi eu am devenit *alt om*."

Iată o mărturisire care nu are nevoie de nici un comentariu :

„Întrucît am convingerea că în timpul momentelor de trăire ezoterică sînt rostite fraze, idei, dorinţe personale sau cu implicaţie mai largă, cred că este vrednică de luat în seamă posibilitatea traducerii acestora. Deşi este ciudat faptul că Divinul îşi face simţită prezenţa în modul acesta atît de simplu şi totuşi atît de greu de înţeles, cred că putem efectua o imixtiune înlăuntrul fenomenului. Înţelegerea cuvintelor pe care eu le receptez, ar putea aduce lumină în tainele prezentului şi ale viitorului. Ascultarea unor rugăciuni sau mesaje de către poligloţi sau lingvişti ar putea conduce la stabilirea unui cadru logic de interpretare. Şi nu văd ce ar împiedica experimentul. Doar teama de a ne întîlni cu Creatorul? Sunt ferm convins că Dumnezeu a înlesnit fie şi într-o mică măsură accesul nostru la înţelegerea Creaţiei Sale. Printre noi se petrec fenomene pe care încercăm să le subestimăm, să le ocolim, să le interpretăm eronat. Ne mulţumim adesea doar să analizăm fenomenele, fără a încerca, sau fără a putea să le aflăm *mesajul !*"

O remarcă a aceluiasi se cuvine a fi transcrisă :

„În ziua cînd ne vom teme suficient de mult de Dumnezeu, vom înţelege că de fapt El ne vrea binele şi nu avem de ce ne teme. După un timp de experimentări ezoterice, am avut prilejul de a primi un mesaj pe cît de incredibil, pe atît de important. Atunci, din lumea paralelă au început să-mi parvină mesaje directe, clare, pe care le-am definit apoi ca fiind profeţii ale unor evenimente ce urmau să vină. De pildă cu o săptămînă înainte de cutremurul din 4 martie 1977, m-am pomenit rostind, de faţă cu 10 — 15 oameni, care mă ascultau, următoarele cuvinte : „Iată o secere este gata să secere multe vieţi. Cadavrele oamenilor vor zace sub dărîmături, iar duhoarea lor se va ridica pînă la cer." Peste o săptămînă ceea ce rostisem aproape fără voia mea s-a împlinit. Aceasta a fost comunicarea de la începutul revelaţiilor mele. Au urmat multe altele..."

În continuarea acestui serial voi transcrie doar acele revelaţii materializate si despre care pot confirma numerosi martori.

ION ŢUGUI

(Va urma)

Parapsihologia la marginea necunoscutului

PSIHOKINEZIA
sau despre spiritul care domină materia

■ Psihokinezia — cuvînt împrumutat din engleză (psychokinesis) care, la rîndul său l-a împrumutat din greacă : psyche-suflet, psihic si kynesis-mişcare. A fost introdus în 1924 de către acelasi Joseph Banks Rhine care, în 1930, initia la Universitatea Duke programul pe termen lung de cercetare a facultăţilor parapsihologice (dintre cercetările efectuate sub conducerea sa, le-am prezentat pe cele efectuate cu cărţile de joc Zener).

■ Psihokinezia (PK) se poate manifesta prin modificarea poziţiei unui corp, prin modificarea traiectoriei acestuia, prin deformări, fisurări sau chiar distrugerea totală a probei şi, în sfîrsit, chiar prin modificarea stării unui sistem mecanic sau... cuantic !

■ Încă de la început s-a observat pe parcursul studiilor efectuate la Universitatea Duke, faptul că diferiţi subiecţi obţineau rezultate care depăşeau doar cu puţin media care corespundea hazardului. Cu toate acestea, asemenea rezultate se „păstrau" de-a lungul unui mare număr de încercări, ceea ce reprezintă în final o mare probabilitate antihazard ! Convinşi de şocul pe care l-ar fi produs asemenea cercetări, la Universitatea Duke se ia hotărîrea ca rezultatele să nu fie făcute publice, ceea ce s-a şi întîmplat între anii 1934—1942. Motivul ? Un mare număr de persoane sînt de acord că psihicul posedă capacităţi deosebite de percepţie, dar refuză să accepte că asemenea capacităţi ar putea avea un efect direct asupra materiei.

Un exemplu de experienţă de psihokinezie : la Universitatea Duke se testează influenţarea PSI a zarurilor.

■ Una din primele experienţe de PK a fost efectuată cu zaruri. Ideea era de a se verifica dacă subiecţii puteau „influenţa zarurile, făcînd să apară cu o frecvenţă ce depăşea probabilitatea (una din şase pentru fiecare aruncare a unui zar) una anume din feţele zarului. Deşi nu s-a putut vorbi despre rezultate decisive, acestea au fost considerate de către Rhine ca „încurajatoare" si justificînd ipoteza unei acţiuni umane inexplicabile cu noţiunile cunoscute asupra sistemelor materiale.

■ S-au încercat însă si alte procedee, unele deosebit de spectaculoase si „inedite. Printre ele se numără cele ale francezului Remy Chauvin si ale psihiatrului chilian Onetto care au încercat să influenţeze prin psihokinezie descompunerea radioactivă a unor substanţe. În alte cercetări s-a încercat punerea la punct a unor „detectori biologici" care să poată demonstra influenţa factorului uman în creşterea plantelor sau, de exemplu, vindecarea unor răni la şoareci.

Toate aceste cercetări au fost considerate ca indicînd în mod categoric existenţa psihokineziei.

■ Unul din cele mai „studiate" medium-uri PK a fost fără îndoială o ţărancă din Italia, Eusapia Paladino. Ea a beneficiat de investigarea de către o comisie internaţională de specialişti — fizicieni, fiziologi, psihologi şi experţi în trucaje, printre care Bergson, Langevin şi chiar soţii Curie. Concluziile acestei comisii, publicate în 1910 : „rezultatele constituie una în mărturiile cele mai pertinente si mai decisive în favoarea caracterului inexplicabil al fenomenelor produse de Eusapia".

Într-adevăr, sub un control riguros, ea a putut realiza levitaţii ale unei mese si plutirea acesteia prin aer, instrumente muzicale care începeau să cînte singure, perdele umflate de vînt cînd nici o adiere nu se înregistra în cameră...

■ În perioada postbelică, subiecţii cu capacităţi PK au dispărut în mod surprinzător. Adversarii telekineziei si levitaţiei păreau să triumfe : totul era pus pe seama unor trucuri reuşite (si, uneori, geniale !) ale acestora, pe seama

În prezenţa celebrului astronom Schiaparelli, Eusapia Paladino realizează una din spectaculoasele ei levitaţii ale unei mese.

neatenţiei si credulităţii subiecţilor sau chiar pe seama unor adevărate „mistificări" puse la cale de comun acord.

A venit însă anul 1966...

■ ...cînd nici mai mult nici mai puţin decît din spatele cortinei de fier, din URSS, au sosit informaţii despre experienţe de psihokinezie efectuate cu subiecţi sovietici, cu participarea ca observatori ai celor mai sceptici dintre „adversari" şi sub un control ştiinţific ce excludea orice posibilitate de fraudă.

Experienţele au fost iniţiate de Profesorul Leonid Vasiliev, directorul Institutului de cercetări în bioinformatică din Leningrad. Subiectul cu care el realiza demonstraţiile sale era o femeie, Nina Mihailova, născută în 1927, care suferise un traumatism accidental în urma căruia i s-au „declanşat" capacităţi neobişnuite. Ea a devenit în scurt timp celebră, dar sub numele său de familie : Nina Kulaghina.

MIHAELA DOROBANŢU

Întrebări dintr-un trecut întunecat (II)

CÎTE VICTIME AU FĂCUT „VÎNĂTORILE DE VRĂJITOARE"?

Iată-ne în faţa unei realităţi iraţionale care, prin cruzimile pe care le-a presupus, în numele unor false idei, este încă plină de învăţăminte pentru civilizaţia umană.

O mare, neînchipuit de mare vînătoare de vrăjitoare şi de vrăjitori pe continentul nostru ? Timpul care s-a scurs — nu prea mult, desigur — a putut oare să aştearnă deplină uitare peste această posibilă realitate de necrezut ? Istoricii de mai tîrziu, neputînd să creadă, s-au lăsat, în parte, pradă tentaţiei de a nega. Dar faptele sînt fapte. Şi ceea ce a putut să pară absolut imposibil, prin absurditatea cea mai evidentă, a ieşit dn nou la iveală, ca adevăr.

Ultimii ani au făcut ca cercetările legate de această tenebroasă afacere medievală europeană, să crească, ceea ce în sine, este un fapt semnificativ. Rezultă că azi, mai mult ca oricînd, oamenii vor să ştie. Iar întrebarea cea mai elementară, una de ordin statistic, s-a pus cu o acuitate deosebită : „De fapt, cîte ruguri au fost ?". Răspunsul se poate controla numai pas cu pas.

Magistrul Nicholas Remis din Lorena, afirmă singur că are pe conştiinţă 2000 de victime în 30 de ani. Un altul din Bordeaux, Pierre de l'Ancre, raportează 400 de vrăjitori lichidaţi numai într-un singur an, 1577. Dar poate că cei doi se laudă cu cinism. Să vedem.

Pentru teritoriul Europei Centrale, un istoric american contemporan, Niedelforth, a numărat metodic ; într-un sat oarecare, Lisensterk, 63 de femei ard în 1562 ; în altul, Obermarkstahal, în doi ani 1586 — 1588, 40 de femei şi 11 bărbaţi. Localitatea număra la vremea respectivă nu mai mult de 700 de locuitori. Oppenau, 650 locuitori, 50 de victime în mai puţin de nouă luni, 8 ruguri colective. Cu o medie de 300 de condamnaţi pe an, zona Zürzburg a încheiat o perioadă de peste un secol 1560 — 1670. Şi aşa mai departe.

Dovezile sînt indubitabile. Dar, există bănuiala că proporţiile dezastrelor ar fi fost mai mari. Se ştie, de exemplu, că adeseori, condamnaţii la rug pentru vrăjitorie ardeau împreună cu documentele proceselor lor. Şi asta nu doar într-o zonă oarecare izolată a continentului. Întreaga Europă apuseană a trăit din plin coşmarurile acestui flagel. Mii, sute de mii de drame, de tragedii, între două jumătăţi de secol, al 16-lea şi al 17-lea, perioada în care s-a consumat si faza paroxistică; prin urmare, s-au scurs de atunci nu mai mult de trei secole. Faptele vorbesc, aşadar, de veritabile masacre. De unde, a doua întrebare care se impune : De ce ? Pentru ce ?

Pe fundalul tabloului, găsim aceeaşi temă iraţională evoluînd sub presiunea milenarismului creştin. Şi nu numai înaintea anului 1000, ci şi mai mult după aceea. Teama, spaima, personajul omniprezent, ca să-i spunem astfel.

Oamenii se tem de orice : de foamete, de ciumă, de distrugerile diverselor şi numeroaselor cete de războinici care cutreieră lumea, de tîlhari, de lupi, de întuneric, de strigoi, dar mai ales de Diavol. O întreagă imagerie infernală, a cărei obsesie ia forme stupide, un univers halucinant, ca în pînzele lui Hieronymus Bosch. Teroarea cuprinde întreaga societate. Învăţaţii, înţelepţii vremii, sînt deopotrivă stăpîniţi de ea, Biserica dirijează din umbră şi de la distanţă acest oribil concert al spaimelor.

Cum observă pe bună dreptate un comentator contemporan cu noi, Henri de Saint Blanca, în secolul al 16-lea însuşi catehismul creştin reflectă această realitate. Numele Diavolului, Satana, Antichrist, este cel mai frecvent în acest text : el apare de 67 de ori, o veritabilă performanţă.

Lucrările de demonologie, cu iz teoretic, abundă şi ele. Un tratat „Maleus maleficarum" (Răul răului), cunoaste în două secole nu mai puţin de 34 de ediţii, atingînd după estimări evident minimalizate, un număr de exemplare cu mult superior unei jumătăţi de milion. Cifre uriaşe pentru epoca respectivă. Unele dintre aceste cărţi servesc inchizitorilor ca îndrumător practic în procesele de vrăjitorie. Altele, de fapt cele mai multe, de zeci, sute de pagini, îi povăţuiesc pe cititori cum să găsească, în actele banale ale comportamentului de zi cu zi, invenţiile diavoleşti care tînteau să-i piardă pe oameni.

CĂLIN N. TURCU

(Va urma)

starea de VEGHE

FAȚA ȘI REVERSUL ÎNSINGURĂRILOR NOASTRE

Am mai scris, cu cîtva timp în urmă, despre Patrick Guerin, un terapeut foarte solicitat (30 de pacienți în medie, pe zi), care asociază psihanalizei moderne o suită de tratamente paranormale, însoțite de un ceremonial misterios (o inspirată «punere în scenă») și o adecvare muzicală absolut remarcabilă. Invidiile și diavolul denigrării îi vor contesta, evident, orice merit... Și vor greși din nou! La o analiză atentă, Guerin ne oferă, în fapt, **un spectacol psihoterapeutic**, în primul rînd spectacol, în care știința medicală (atîta cîtă e) asociază tratamentului psihiatric de grup, nu succesiv, ci simultan, **forța incantațiilor magice** (a unor psalmodieri colective), **sugestiile unei scenografii în alb-negru și roșu**, redusă la însemne (acuzate frecvent ca fiind «cabalistice», stranii), **atu-urile unui remarcabil Hi-Fi electronic** și, de la caz la caz, **un presing olfactiv**, în ideea că demonii din om sînt alungați, uneori de mirosul stăruitor de tămîie. Nu minimalizăm și nu vedem nimic rău în această **întîlnire a medicinii cu teatrul primordial și nici cu cel care frizează absurdul**, fără să fie însă... Dacă toate aceste asocieri și psihocomuniuni concură, consonant și sinergic, la o stare de vrajă — la o insuflare de calm și împăcare cu sine — de ce să-l acuzăm pe Guerin pentru o terapie strict ne-convențională, atît ?, aparent magică (fie și considerată de adversarii săi drept o «vrăjitorie modernă») ? În disperare, pare să afirme Guerin, as încerca orice... Pentru că ar exista, după el, un timp optim al terapiilor clasice ; al antibioticelor ori al intervențiilor chirurgicale ; al profilaxiilor, absolut salutare într-o viață comunitară. Guerin, prin ceea ce încearcă, este infinit mai modest. Tratamentele sale nu fac decît să răspundă unei acute nevoi de miracol, de sugestionare vizuală și, nu în cele din urmă, unei nevoi de «happy-end» imediat. Atunci cînd nu izbutește, nu pretinde nici-o remunerare, ori returnează banii încasați în avans...

■

Două imagini ale aceluiași om, văzut din față și alăturat, fotografiat din spate — o publicitate, probabil, a unei firme specializate în proteze care «rezolvă tot» — ne demonstrează (vezi foto) cum aparența de jovialitate poate fi excelent susținută, dorsal, de un sistem de pîrghii, atele temporare, fără de care vindecarea fracturilor și refacerea verticalității (plus aparența jovialității) s-ar amîna excesiv.

Analogic pot exista tratamente — ne gîndim la Guerin — care nu vindecă tot și orice, dar pot grăbi vindecarea. Sau pot întîrzia acutizări regretabile și o cronicizare fatală. Cu o sporită încredere în propria capacitate de resurecție — ce altceva ar fi «credința în vindecare» ? — un pacient prăbușit psihic e rechemat la viață. Are vreun rol Guerin în «alchimia» unei atari minuni ? Și dacă, totuși, are, de ce să vitriolăm spectacolul său ezoteric... de psihoterapie ?

Patrick Guerin:

„NU SÎNT ADEPTUL LUI LUCIFER..."

„Nu sînt adeptul lui Lucifer... Nu sînt un vrăjitor ! — afirmă Guerin. Ceea ce fac eu nu e «magie neagră», nu se aseamănă cîtuși de puțin cu ceremoniile vrăjitorilor «Voodo»... Eu fac psihanaliză ! Psihanaliza îmi permite să înțeleg mai bine viața și preocupările pacienților mei, esecurile și frămîntările lor. Abia după aceea, le pot dărui «armele» necesare pentru a lupta împotriva spaimelor care sălășluiesc în adîncul oricărui suflet. Aceste spaime, provocate adesea de forțele «întunericului» : — ale unui «întuneric»... terestru — se află la originea multor maladii psihice. Nu puțini psihiatri și psihanaliști îmi trimit adesea pacienți... Oameni cu probleme sufletești dificile, cu greutăți familiale, cu copii «cu probleme»... Încerc, pe cît îmi stă în puteri, să-i ajut să-și descopere forțele lor interioare și să creeze un cîmp de forță favorabil, în stare să-i stimuleze..."

La o analiză și mai atentă, pacienții care vin la Guerin sînt stăpîniți de **spaime, fobii și disperări, psihoze provocate frecvent de însingurările lumii moderne, de lipsa de perspectivă, de lipsa de tandrețe, de lipsa de iubire, de nesiguranța zilei de mîine, bolnavi de nenoroc și bîntuiți de-o teamă, adesea mărturisită, nu atît față de inevitabil, de sfîrșitul firesc, de apropierea morții, cît de degradările și umilințele, toate, care preced acest moment final.** Vindecările propuse de Guerin — starea de vrajă și starea de miracol, (în «magie» nu credem...) — sînt tranzitorii, absolut limitate. Durează o zi, o săptămînă, un an... Și e firesc ! Spaimele mari nu pot fi învinse real, fără a îndrepta nimic din ceea ce, în fapt, declanșează avalanșa de spaime. Sursele deformatoare de personalitate și gravele avataruri sociale persistă, cu și fără Guerin... Și cum să învingi disperarea, cumplita însingurare și teama care se adună încet, teama de moartea prematură, de moartea interioară, altfel decît **prin forță morală și printr-o abordare a vieții cu certitudinea unei perenități spirituale ?** Françoise Stanciu-Reiss și excelenta sa carte — **„Parlez-moi de la mort..."** — de care am vorbit în precedenta «stare de veghe», ne invită să medităm și încearcă să ne insufle, prin aceste remeditări succesive, ceea ce nici un Guerin, nici un vindecător și nici un «sfînt» al medicinii tradiționale nu vor izbuti niciodată...

■

Anticipînd publicarea apropiată a cîtorva fragmente din „Parlez-moi de la mort...", am reținut pentru finalul acestor însemnări o interesantă sugestie preluată de Françoise Stanciu-Reiss din scrierile lui Marc Oraison : **„Ceea ce se înțelege prin memorie — în cunoscuta expresie privind «păstrarea vie a memoriei celor ce au dispărut» — nu este în fond decît un mod nou, inexplorabil, poate, și neanalizabil prin el însuși, de cunoastere (secundă) și de noi relaționări..."** Rezumînd, este un mod, un alt mod **„de a rămîne împreună"**, cu marile valori...

Și în același spirit, preluînd din „Religia mea", o carte absolut unicat, concepută de Helen Keller, în condițiile unei triple handicapări, de auz, de văz, de vorbire : **„În marea tăcere a gîndurilor mele, toți cei pe care i-am iubit pe Pămînt fie ei apropiați sau departe, astăzi, de mine, plecați sau nu dintre noi, continuă să trăiască, își păstrează individualitatea și farmecul..."**

Mai teoretizant dar poate prin aceasta și mai convingător, criminologul Vasile V. Stanciu avea să-și noteze în ultimii ani de viață : **„Solidaritatea (socială) în spațiu** (în Universul concret n.n.) **ne conferă forță, solidaritatea în timp** (și peste timp) **ne consolează de a fi muritori"**.

Tot ceea ce nu vor izbuti, s-ar părea, nici medicii ireprosabili, cei fără egal întru știință, nici vindecătorii, cei acuzați pe nedrept, stă în puterea acelei bune-credințe și a încrederii în om care recheamă la viață, mărturii, cum ar fi spus V.V. Stanciu, de solidaritate umană.

■

Stimată Françoise Stanciu-Reiss, fiți bine venită, din nou, în paginile publicației noastre.

DOREL DORIAN

Un triunghi al morții

Care este țara în care se înregistrează cele mai multe sinucideri (pe an sau la mia de locuitori) ? A da un răspuns precis la această întrebare nu mi se pare oportun din mai multe motive. În primul rînd, dacă s-ar face prea multă vîlvă (publicitate) prin asocierea numelui țării cu actul suicidului, s-ar putea crea o emblemă falsă și pejorativă pentru natia respectivă... În al doilea rînd, fundația Guiness (căci ne-am îndreptat, evident, către Cartea Recordurilor Lumii) își improspătează statisticile destul de frecvent, pe măsură ce primește noi date cu caracter de superlativ. Dar, pentru a nu stîrni prea mult curiozitatea cititorului, voi aminti că țara cu cele mai multe sinucideri este (a fost ? !) o țară-satelit din fostul blocul sovietic. Rata sinucidierilor a fost evaluată la 42,6 cazuri la suta de mii de locuitori într-un an.

Țara unde se petrec cele mai puține sinucideri anual este și un caz de excepție — în anul 1970. Astfel, în acel an, în Iordania s-a sinucis o singură persoană !

Datele globale ale suicidului sînt însă cutremurătoare, demonstrînd că în lume există foarte multă disperare care atinge momentele de apogeu ale crizei eului. Se estimează (deși este clar că și în acest caz relativitatea cifrelor se subînțelege) că zilnic se sinucid în lume peste o mie de persoane ! ! ! Este un număr năucitor, ale cărui semnificații ar putea face obiectul unui studiu socio-psihologic mondial, efectuat de specialiști din toate țările civilizate...

Am menționat deliberat „țări civilizate", deoarece, așa cum Freud observa încă la începutul secolului XX, civilizația aduce cu sine o sumă de constrîngeri angoasante, declanșatoare de acte și gesturi aflate la limita previzibilului.

gîlceava IDEILOr

Fără pretenția de a schița o structură cauzală pentru sinuciderile petrecute în civilizația actuală, aș încerca totuși să vă propun un triunghi de mobiluri care să oglindească relația cauză-efect în această temă. Vîrfurile acestui triunghi sînt ocupate de ; dragoste — bani — onoare. Categoriile cele mai frecvente de sinucigași (este vorba de cei neatinși de maladii neuropsihice) aparțin acestui triunghi și vom încerca să le exemplificăm pe fiecare.

Sinuciderea din dragoste ; a) incompatibilitate între amanți (cazul celebru Mary Vetsera și arhiducele Rudolf de Habsburg, sau drama Mayerling) b) afecțiunea între amanți de același sex, datorată împiedicării relației lor nefirești (cazul numit „celula 601", cînd două lesbiene au dorit să moară decît să fie despărțite).

Sinuciderea datorată penuriei pecuniare ; se știe că grava criză financiară de la începutul anilor '30 a dus la ruinarea multor oameni de afaceri, cînd bursele din Londra și New York (și nu numai) anunțau devalorizări incredibile, a declanșat o adevărată avalanșă de aruncări de la etaj (un film documentar american chiar a surprins o astfel de sinucidere, pe Wall Street). Să nu mai amintim de chiriașii cazinourilor care după pierderea ultimei fise la ruletă sau chemin de fer și-au încărcat pentru ultima oară revolverele.

Sinuciderea datorată pierderii onoarei ; mulți colaboratori ai lui Hitler, cu ranguri înalte, n-au mai ajuns la Nüremberg, preferînd cianura. De asemenea, numeroși ofițeri japonezi, la afiarea veștii despre capitularea țării lor, și-au făcut harakiri. Mai de curînd, oameni politici din unele țări occidentale (Italia etc.), puși în fața unor acuzații care le-ar fi știrbit prestigiul, au ales suicidul.

Desigur, această schemă simplificatoare nu poate cuprinde exhaustiv motivația sinuciderii.

PAUL IOAN

(Va urma)

● **CLEARBURN, COMBUSTIBILUL CARE REDUCE POLUAREA.** Cercetătorii de la International Fuel Technology and Enviromental Control din Dublin (Irlanda) au realizat un nou combustibil, denumit „Clearburn", care ar reduce infestarea mediului înconjurător cu circa 80 la sută. Și costul producerii acestui combustibil este încurajator, în sensul că el va fi cu 20 la sută mai ieftin decît cele ale combustibililor tradiționali. Și alte guverne, precum și întreprinderi petroliere din diferite țări s-au arătat interesate de acest combustibil extrem de promițător, considerîndu-l o șansă reală de a se reduce substanțial poluarea atmosferei.

● **AURORELE BOREALE DETECTORI AI ZĂCĂMINTELOR MINERALE !** Ținîndu-se seama de direcția și densitatea razelor aurorelor boreale, geologii ruși au reușit să descifreze particularitățile structurii unui zăcămînt de minereu. El a fost localizat în apropiere de orașul Norinsk, situat dincolo de Cercul Polar de Nord. Și astfel a fost confirmată ipoteza lansată cu ani în urmă de specialiști din Sankt

POPASURI WORLD ÎN JURUL LUMII

Petersburg despre legătura existentă dintre procesele din ionosferă și cele din adîncurile planetei noastre. S-a stabilit, în urma unor observații minuțioase efectuate în Siberia, că regiunile cu cele mai frecvente aurore boreale se află în zona unor anomalii magnetice.

● **MĂRILE SPERANȚE ALE PĂMÎNTENILOR.** Lupta biologică integrată, tehnicile de inginerie genetică pentru a modifica sau exploata plantele și microorganismele, stimularea apărării naturale a plantei acestea sînt, indiscutabil, cercetările asupra cărora se îndreaptă marile speranțe ale omenirii. Protecția plantelor este importantă ca și medicina, ea este o știință în toată regula, care necesită o bună cunoaștere a mediului înconjurător, a filologiei plantei, a biologiei patogenilor și a comportamentului insectelor. Fără însă a se uita că echilibrul ecosistemului pus în joc trebuie conservat cît mai bine. Acțiunea patologilor, geneticienilor, epidemiologilor și entomologilor este coordonată într-un efort comun pentru a se oferi calea unei noi strategii în ceea ce privește păstrarea echilibrului biologic.

● **CABLU DE TELECOMUNICAȚII CU GHIDAJ DE LUMINĂ.** Pe fondul Mării Baltice, între Insula Bornholm (aparținînd Danemarcei) și localitatea Koszalin (pe litoralul polonez) a fost instalat un cablu subteran în lungime de peste 100 km care facilitează legături telefonice, telex, transmiterea reciprocă a programelor de radio și de televiziune. Și astfel, legăturile telefonice au putut fi multiplicate de la 60 la cîteva zeci de mii. Cablul asigură și numeroase legături suplimentare de tranzit via Marea Britanie, iar prin cablul instalat în Oceanul Atlantic — cu Statele Unite și Canada.

● **REACTOARE CU NEUTRONI RAPIZI.** India va dispune de condiții pentru a construi în viitor reactoare cu neutroni rapizi cu o putere de aproape 350 000 MW. Primul reactor de acest tip ar urma să intre în funcțiune înainte de anul 2001. India va folosi energia nucleară pentru a se putea acoperi cererea de energie în toate sectoarele de activitate. Energia nucleară este vitală pentru India, o țară cu peste 800 milioane de locuitori. Numai pe această cale se va putea suplimenta energia electrică obținută cu ajutorul cărbunelui și a surselor de apă. Reactoarele nucleare vor avea o putere de 235 MW și 500 MW. Se speră ca energia furnizată de forța atomului să fie mai ieftină decît cea obținută în termocentralele pe cărbune.

magazin

Femina Club

Labirintul eredității psihologice (II)

O zonă importantă a uimitorului labirint al eredității psihologice este rezervată de specialiști transmiterii calităților psihice ale părinților. Intervine un element greu de determinat, care ar putea influența datele problemei și anume amprenta educației. Altfel spus, departajarea calităților înnăscute de cele dobândite de copil prin acumularea rezultată din contactul familial sau social. Cu certitudine, consideră Moussa Nabati, psihiatru și doctor în psihologie, calitățile artistice, o viziune sănătoasă și optimistă asupra vieții, dorința de a lupta și a ieși victorios din confruntările vieții se transmit descendenților în mod inconștient. Este interesant însă de aflat cum se explică, de exemplu, opțiunea unor copii pentru aceeași profesie cu cea a părinților. Evident avem în vedere opțiunea neinfluențată de... autoritatea părintească. Ceea ce se transmite genetic sînt gusturile, tendințele, dorințele. Dacă un copil are părinți muzicieni, predispozițiile sale spre o profesiune muzicală vor fi maxime. Ca și în cazul eredității biologice, transmiterea calităților și defectelor psihologice acoperă șapte generații, chiar dacă pot fi sărite una sau două dintre ele. Surprinzător poate, există situații care se repetă din generație în generație : divorțuri, mame devenite ulterior celibatare. Ce explicații oferă pentru astfel de situații ereditatea psihologică ? Victima unei nedreptăți, spun specialiștii are tendința de a gîndi inconștient mult timp asupra incidentului respectiv pe care-l consideră uneori chiar meritat. Această culpabilitate imaginară s-ar putea să stea la baza mecanismului repetabilității.

Moștenirea eredității se regăsește și pe plan macrosocial. Peste tot în lume, femei și bărbați, își pun aceleași întrebări reliefînd aceleași îngrijorări în fața problemelor vieții, iubirii, morții, moralei. Iată și cîteva exemple : Frica de întuneric este comună tuturor copiilor. Ea vine din negura timpurilor, din epoca în care omul trăia în întunericul pesterilor. Frica de șerpi a apărut odată cu omul și este la fel de frisonantă și azi. Tehnicile certe ale insolitei discipline științifice utilizează arborele genealogic pentru definirea profilului psihologic. O cercetare foarte interesantă, dar de lungă durată, conchid specialiștii.

• INDISCREȚII •

Artistă completă

Afișul cultural new-yorkez marchează realizarea primei reviste muzicale de către Paula Abdul. După albumul „Spellbound" din mai 1991, coregrafa, dansatoare și cîntăreață în vîrstă de 29 de ani s-a consacrat elaborării acestui spectacol. Pentru starul ce apărea deja pe toate canalele televiziunii americane noul spectacol a însemnat realizarea unui vis, dar și un mare succes al unei artiste complete.

DOSARELE FRUMUSEȚII

Adio frunte îngîndurată, adio mină obosită ! Primăvara trebuie să vă găsească destinsă, frumoasă, în formă. Pregătiți-vă să întîmpinați primăvara cu un ten atrăgător ! Iată și cîteva sfaturi Profitați de faptul că noaptea pielea se regenerează cel mai bine și aplicați seara, la culcare pe obraz, și pe gît, un serum revitalizant. Hidratant, hrănitor și anti-rid, un asemenea serum va reda tinerețea tenului dv. Veți constata că sînteți mai proaspătă ca niciodată. După agresiunile frigului iernii, o cură de întinerire nu poate omite vitaminele și oligoelementele. Ele vor reda strălucire și tonus ridicat obrazului dv. Nu uitați însă obișnuința de a curăța epiderma de celulele moarte cu ajutorul unei măști. Și, cum toată iarna corpul a stat înfășurat în haine groase, aplicați o asemenea mască pe tot trupul. Pielea va respira mai bine și își va recăpăta elasticitatea. Aplicați apoi un lapte hidratant și nutritiv. De mare eficacitate este și un masaj ușor cu ulei de măsline. Eforturile dv. vor fi de două ori mai eficace dacă se vor conjuga cu o alimentație echilibrată și variată din care să nu lipsească fructele și lactatele. Dacă veți completa acest program și cu exerciții fizice, practicate zilnic, puteți fi sigură că veți redobîndi frumusețea, suplețea, strălucirea, ce vă asigură o notă de feminitate maximă.

Borș de sfeclă

O jumătate de kilogram de carne cu os, 2 cepe, 2 morcovi, o telină, 2 rădăcini pătrunjel, un litru de borș, leuștean, pătrunjel verde, o sfeclă mare.

Se fierbe carnea cu tot cu oase în 2 l apă. Cînd a fiert se dezosează, se păstrează numai carnea, se strecoară zeama și se adaugă ceapa, morcovii, telina, rădăcinile de pătrunjel, mărunt tăiate sau date pe răzătoare, apoi leușteanul.

Se lasă să fiarbă, adăugînd apă și apoi borșul fiert separat. Cînd clocotește se pune sfecla dată pe răzătoare.

După gust, se poate drege cu ou și smîntînă.

Se servește cu pătrunjel verde tocat deasupra. (I.S.)

101 DIFERENȚE

● Aflat în „statisticile morții" pe unul din primele trei locuri, cancerul „preferă" totuși femeile. Ele sînt mult mai vulnerabile în fața cancerului decît bărbații. O nouă dovadă a inegalității sexelor în fața bolii. Și totuși, spun specialiștii, dacă femeile ar realiza importanța depistării precoce, lucrurile s-ar putea schimba. Pentru că acțiunile de screening pentru depistarea cancerului mamar și uterin ar putea reduce mortalitatea prin cancer cu pînă la 40 la sută.

● La volan bărbații sînt mult mai periculoși decît femeile. Există statistici care confirmă această afirmație. Astfel, deși femeile reprezintă 30 la sută dintre conducătorii auto, ele sînt vinovate doar de 14 la sută dintre accidentele rutiere.

● În lume numărul femeilor centenare este mai mare decît cel al bărbaților.

● Capacitatea vitală a plămînilor și debitul sanguin cardiac la bărbat sînt cu 20% și respectiv 15% superioare celor ale femeilor.

● Un sondaj al revistei „Budgets Familles" relevă faptul că în Franța un procent de 69 la sută din bugetul casnic este gîrat de femei.

Adevărat sau fals?

Cu certitudine untul are un aport caloric mare : aproximativ 750 calorii la 100 de grame. Dar, el este necesar organismului pentru că furnizează o cantitate importantă de vitamina A. Deci nu-l eliminați din alimentație. O rație de 25 de grame asigură o treime din nevoile zilnice în Vitamina A. Este o cantitate rezonabilă, care nu se va depune...

*CRONICA modei

Taiorul

Taiorul rămîne o „piesă" vestimentară care nu și pierde niciodată eleganța. Adaptîndu-se liniei modei, el este azi deosebit de atrăgător, îndeosebi prin accesoriile metalice care-i conferă strălucire și originalitate. (A.P.)

Rubrică realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

PENTRU PĂRINȚI

Jocurile video ocupă mult din timpul liber al copiilor dv. Nu vom insista asupra efectelor benefice asupra dezvoltării intelectuale. Vom spune doar că petrecerea unui timp îndelungat în fața ecranului este defavorabilă ochilor. Mamele constată adesea suferințe exteriorizate în ochi înroșiți, lacrimogeni, dureri de cap. Toate aceste simptome vor dispărea odată cu limitarea timpului dedicat jocurilor video. Pentru persoanele adulte care lucrează pe ordinator, legislația muncii din Franța, de exemplu, prevede la fiecare două ore cîte o pauză de 20 minute. Cu atît mai mult copiilor trebuie să li se impună în familie rigorile ce-i pot feri de îmbolnăviri. În cazul în care simptomele persistă sfatul medicului oftalmolog se impune.

MAGAZIN global

Dosarele istoriei

PRIMELE DOUĂ ÎMPĂRŢIRI ALE POLONIEI

Ca şi noi, românii, polonezii au avut parte de ocupaţii, imixtiuni în administraţia ţării lor şi mai mult de 4 împărţiri teritoriale.

Încă din 1764, prin Tratatul de la Sankt Petersburg, Ecaterina a II-a cerea lui Friederich al II-lea al Prusiei, să accepte ca rege al Poloniei pe Stanislav Ponitovski, ca fiind „cel mai calificat a veghea asupra intereselor lor comune".

Prima împărţire a Poloniei a avut loc la numai cîţiva ani după acest tratat, în 1772, cînd Rusia, Prusia şi apoi Austria, au răpus şi sfîrtecat această ţară. Un sfert din teritoriul Poloniei si o cincime din locuitorii lui au fost anexaţi. A doua împărţire a avut loc douăzeci de ani mai tîrziu, în 1793, cînd Rusia a împărţit din nou, împreună cu Prusia, altă parte din nefericita Polonie, care ajunge la o cincime din suprafaţa şi populaţia ce le avea anterior anului 1772. Datorită curajului, înţelepciunii poporului şi patriotismul mareşalului Pilsudski, Polonia, după primul război mondial, îşi redobîndeşte o parte din teritorii şi populaţie. Tratatul de la Versailles îi acordă o mare parte din Poznan şi Prusia Occidentală.

A TREIA ÎMPĂRŢIRE A POLONIEI

În baza ultimelor documente s-a născut convingerea că Hitler nu ar fi atacat Polonia şi declanşat cel de-al doilea război mondial, dacă nu ar fi existat pactul de neagresiune semnat de el şi Stalin la 23 august 1939. Stalin a fost complice şi coautor al marii crime comise contra umanităţii. Tratatul de neagresiune nu a figurat printre documentele procesului de la Nürnberg.

La 31 august 1939, orele 12,40 Hitler semnează „directiva de război nr. 1", potrivit căreia agresiunea contra Poloniei urma să înceapă, de această dată, într-adevăr, irevocabilă la 1 septembrie 1939, ora 4,45. Căutînd să arunce asupra Poloniei responsabilitatea declanşării ostilităţilor, hitleriştii înscenează un „atac polonez" asupra postului de radio de la Gleiwitz din apropierea frontierei germano-poloneze, atac executat de S.S.-işti, lăsînd pe teren cadavrele cîtorva deţinuţi de drept comun, îmbrăcaţi în uniforme poloneze. Subliniem că, anterior acestui moment, Hitler cerea ministrului de externe, Beck, Danzigul şi crearea unui „coridor german", adică cedarea fîşiei de teren pentru construirea unei autostrăzi şi a unei căi ferate, între cele două părţi ale Germaniei. Colonelul Beck a refuzat cererea lui Hitler, bazat pe „garanţiile solemne" ale Marii Britanii şi Franţei, prin care-i asigurau menţinerea frontierelor.

Invadînd Polonia, guvernele Angliei şi Franţei adresează guvernului nazist un ultimatum, cerîndu-i să înceteze agresiunea şi să-şi retragă trupele de pe teritoriul ei. La 3 septembrie 1939, guvernele Angliei şi Franţei declară război Germaniei, după expirarea ultimatumului. Astfel, s-a declanşat cel de-al II-lea război mondial. Polonia se apără eroic, dar în ziua de 17 septembrie 1939, armatele sovietice atacă şi ele, sub motivul că: „întîmplările şi surprizele" de pe teritoriul ei constituie „o ameninţare pentru Uniunea Sovietică". În aceste condiţii, Polonia capitulează la 27 septembrie, fără a putea beneficia de ajutorul militar efectiv al Angliei şi Franţei, care s-au văzut în imposibilitatea de a o ajuta.

Prin tratatul din 28 septembrie 1939, Hitler şi Stalin împart Polonia pentru a treia oară. Teritoriile germane dinainte de anul 1924 sînt anexate Reichului, partea centrală rămîne sub sfera de influenţă germană, iar teritoriile din răsărit, poloneze şi locuite exclusiv de ei, sînt anexate Rusiei (Ruteniei Albe şi Ucrainei). Ca şi în cazul României, (Basarabiei şi Bucovinei de nord)Stalin a obţinut de la Hitler dreptul de a ocupa o parte din Polonia.

IOAN SUCIU

Stalin priveşte satisfăcut semnarea Pactului Molotov–Ribbentrop de colaborare sovieto-germană.

Povestea unei mari iubiri

Rainier şi Grace (VI)

Sfîrşitul anilor '70. Într-o după amiază, Grace conducea, ca de atîtea ori, maşina sa „pentru mers prin oraş" — de fapt un fost taxi londonez, care îi plăcea ei în mod special pentru că avea bancheta din spate generoasă, tocmai bună pentru prieteni şi pentru bagaje. Conducea, ca de obicei, extrem de atentă, purtînd ochelari, mergînd încet. Într-o intersecţie fără prioritate, un italian ţîşneşte în faţă. Nu are timp să oprească şi îi ciocneşte maşina. Scandal, insulte, lucrurile se lămuresc pînă la urmă şi Grace — de fapt asigurările — suportă reparaţia. Marcată de întîmplare, Grace se hotărăşte să nu mai conducă niciodată. Din păcate nu-şi va ţine cuvîntul.

1982. Vineri 10 septembrie, dimineaţa. Copiii se pregătesc pentru începerea şcolii. Stephanie se întoarce din Antile, unde a avut un uşor accident de schi nautic.

Duminică, 12 septembrie, după amiază. Caroline pleacă la Londra cu avionul.

Luni, 13 Septembrie, ora 9,00. Grace o trezeşte pe Stephanie şi se duce să-i spună bună dimineaţa lui Albert, după un weekend în Italia, unde asistase la un meci de fotbal. Se pregăteşte să plece la Palat. Şoferul scoate din garaj maşina, un Rolls Royce 3500 culoare verde metalizat, o maşină veche de 11 ani, pe care o garează în faţa casei. Ne aflăm la Roc Agel, proprietatea familiei. Locul în care Grace şi Rainier îşi începuseră viaţa ca tineri căsătoriţi.

Grace apare cu braţele încărcate de rochii pe care le aşează pe bancheta din spate. Trebuie să plece la Palat împreună cu Stephanie. Şoferul se pregăteşte să se aşeze la volan. Grace anunţă că va conduce ea, pentru a nu deranja rochiile cu o a treia persoană. Şoferul propune ca o altă maşină să vină de la Palat pentru a transporta rochiile. „Nu vă faceţi probleme — îl spune Grace — voi conduce eu".

La ora 10 maşina pleacă. Pe şoseaua D37. O şosea cu doar două piste, îngustă şi sinuoasă. Nu poţi practic depăşi. Într-un loc, un „ac de păr" spre dreapta, de 50 de grade, te obligă să frinezi. Dar frînele maşinii lui Grace nu au ţinut. Sau a confundat pedalele şi a apăsat pe acceleraţie. Sau nu au ascultat-o picioarele. Fapt este că şoferul camionului care venea în spatele ei nu a văzut aprinzîndu-se fazele roşii de frînă. Rolls-ul s-a năpustit asupra parapetului., apoi si-a continuat drumul, rostogolindu-se pe panta care ducea spre mare. Şi spre nefiinţă.

Stephanie a avut cîteva fracturi. Medicii au decis însă rapid că se află în afara oricărui pericol. Grace era şi ea rănită, dar medicii nu au suspectat nimic grav. Cînd Caroline a aflat despre accident, i s-a spus că nu este nevoie să se grăbească. S-a hotărît să revină a doua zi.

Dar după cîteva ore Grace intră în comă. Este nevoie de o ecografie, dar spitalul care îi poartă numele nu dispune de aşa ceva. Transportată în secret la o clinică particulară, aflată la doar cîteva sute de metri, este din nou examinată: două leziuni cerebrale. Una înainte de accident îi provocase o scurtă pierdere a cunoştinţei. A doua — în timpul accidentului. Chirurgul francez venit de la Nisa declară că nu se poate face nimic. Pentru a-i fi dat şanse de supravieţuire, ar fi trebuit să se intervină în primele 15 minute de la accident...

Marţi, 14 Septembrie, seara. Rainier, Caroline, şi Albert stau de vorbă cu prof. Chantelin, directorul clinicii. „Am vorbit mult. Era foarte blînd şi foarte înţelegător — îşi aminteşte Rainier . Ne-a spus că era inutil să o ţinem la reanimare. Ne-a arătat graficele şi ne-a spus că singurul lucru pe care îl mai putem face era să oprim instalaţia. Pe plan afectiv a fost cumplit. Dar din punct de vedere raţional şi omenesc era singurul lucru de făcut. Nu exista nici un motiv pentru a lăsa instalaţia să funcţioneze". Rainier, Caroline şi Albert revin în cameră. Îşi iau adio de la Grace. Apoi se întorc spre profesor. Instalaţia este decuplată. Era ora 10,15, seara.

Peste Monaco se lasă tăcerea ca o ceaţă deasă.

MIHAELA DOROBANŢU

Sfîrşit

Ştiinţa în sprijinul artei

Muzeele şi librăriile fac tot ce le stă în putinţă să conserve operele de mare valoare şi, cu toate acestea, accidentele se produc deseori. Un incendiu sau un alt dezastru natural pot distruge pe loc obiecte de artă unice. Iată însă că Institutul de Politehnică din California a lansat programul Multi Media Research, împreună cu mari companii din domeniul electronicii tocmai pentru a conserva pentru generaţiile viitoare opere de valoare din istoria artei.

Proiectul Phöenix îşi propune să transpună documente vechi, originale, într-un cod computerizat, pe compact discuri. Aceasta este o operaţie mult mai dificil de realizat decît fotocopiile sau microfişele, dar va oferi mult mai multă flexibilitate cercetătorilor în activitatea pe care o desfăşoară. Desene sau fotografii computerizate, spre exemplu, ar putea fi retuşate electronic pentru a se reconstitui imaginea lor iniţială şi trimisă specialiştilor prin intermediul reţelelor de computere. Primul aranjament de acest tip a fost încheiat cu Fundaţia Naţională pentru Ştiinţă în scopul arhivării electronice a hîrtiilor rămase de la Galileo Galilei. (Ş.F.)

Omul şi microelectronica, influenţe reciproce

Medicii din Hamburg au cercetat pericolele pe care producţia microschemelor electronice le creează pentru sănătatea omului şi neajunsurile provocate microelectronicii de către organismul omului. Se părea că a lucra în producţia schemelor electronice nu prezintă nici un fel de pericol, muncitorii desfăşurîndu-şi activitatea în încăperi închise cu aer filtrat. Totuşi, medicii au descoperit că în acest proces de producţie oamenii răcesc frecvent. Această situaţie este creată de faptul că în spaţiile curate şi special ventilate se produce un curent permanent de aer filtrat, avînd viteza de 45 centimetri pe secundă. Hainele muncitorilor nu trebuie să fie deosebit de călduroase deoarece nu este permis ca ei să transpire : microcristalele de sare existente în sudoare pot să influenţeze în mod defavorabil asupra produselor electronice. Fumatul este interzis, atît în pauze şi chiar cu două ore înaintea începerii zilei de muncă pentru a evita emanarea particulelor de fum din plămîni. În producţia microschemelor se folosesc 3 500 de substanţe chimice, multe din ele nefiind încă studiate din punct de vedere al influenţei pe care o exercită asupra sănătăţii, iar altele fiind bine cunoscute ca avînd o toxicitate periculoasă.

Răul de mare în atenţia medicilor

Multe persoane suferă de rău de mare atunci cînd efectuează diverse călătorii sau numai transbordări pe mare. El se produce datorită balansării (tangajului) navei. Balansarea produce excitarea aparatului vestibular al urechii interne. Simptomele răului de mare sînt următoarele : ameţeală, greţuri, uneori vomă, slăbiciune, dureri de cap, apatie, o stare generală proastă.

Se pare că un tînăr medic francez este pe cale de a descoperi remediul acestei stări nevlăcute : niste inserţii metalice magnetice care, aplicate la încălţăminte, combat unele din efectele răului de mare.

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

Da !
ALEGRA MARIA LĂŢA, Bucureşti

Jacques Rougerie la bordul submersibilului său Seascope.

ORAȘELE de pe fundul mărilor

Jacques Rougerie este un arhitect francez în vîrstă de 47 de ani, profesor la școala de arhitectură din Paris, laureat al multor concursuri internaționale și autor al unor proiecte comandate de UNESCO sau de NASA. În același timp el este un pasionat al cercetării adîncurilor submarine ; de 15 ani concepe diverse proiecte ale unor adevărate cetăți submersibile, printre cele transpuse deja în realitate numărîndu-se două „centre tehnice și culturale ale mării" : Oceanopolis la Brest și Nausicaa la Boulogne-sur-Mer. Convingerea sa este că marea reprezintă viitorul omenirii, că locuitorii Terrei se vor transforma din „pămînteni" în „oameni ai mărilor". Dar această schimbare de mediu va necesita, printre altele, construirea unor adevărate așezări subacvatice. Cum se poate rezolva această problemă ?

„Legați de specificul mediului terestru, mulți arhitecți au crezut că, pentru a realiza construcții imerse, e suficient să îmi în ce'ce și să contrabalanseze o serie de constrîngeri, cum ar fi presiunea, marele curenții — afirmă Jacques Rougerie. Această este o atitudine prea rigidă; trebuie, dimpotrivă, să ne adaptăm cu mai multă supleț la turbulența mediului marin.

Soluțiile mele sînt fondate pe bionică, adică pe observarea modului cum s-au adaptat organismele viu în mediul în care trăiesc. Așa a făcut și Leonardo da Vinci, care a imaginat elicopterul studiind zborul libelulelor. Pentru mine, de exemplu, bula de aer reprezintă un model perfect de adaptare : ea rezistă la presiuni și poate lua orice formă. În această optică mi-am construit eu adăposturile subacvatice de observare pe care le-am denumit acvabule. Pentru edificiile care necesită stabilitate și rigiditate, am împrumutat elemente din structura arhitectonică a microorganismelor marine numite raiolari. Cînd niște cercetători mi-au propus să concep un aparat de observare care să poată naviga lent deasupra dorsalei atlantice, la 3000—4000 m adîncime (aparat pe care l-am botezat Pulmo), am început prin a studia modul de deplasare al meduzelor, continuînd apoi, în faza de proiectare, cu respectarea foarte precisă a formei acestei moluște ; bineînțeles, nu este vorba de o copiere servilă a naturii, ci de prelucrarea caracteristicilor esențiale.

O casă submarină nu trebuie să fie fixată pe fundul apei, ci suspendată, deoarece omul nu intră în ea mergînd, — așa cum face pe uscat — ci literalmente zburînd. Iar această locuință poate fi stabilizată pe orizontală cu ajutorul unor propulsoare, sistem utilizat și de așanumite nave de suprafață. Există deja toate soluțiile tehnice pentru a începe să construim sub apă. Dispunem, astfel, de o întreagă panoplie de materiale performante : aluminiu — mai ușor decît oțelul — pentru carenajul locuințelor mobile ; beton de rășină pentru construcția volumelor mari, care trebuie să rămînă fixe etc.

Rezumînd, astăzi, locuirea sub apă este perfect posibilă din punct de vedere tehnic ; doar factorul uman este cel care pune probleme ; într-adevăr, care sînt limitele pînă unde pămînteanul pot suporta o imersiune de lungă durată ? Psihologii afirmă că un om nu poate fi ținut prea mult timp prizonier într-o locuință fixată pe fundul mării. Eu însă știu din experiența proprie că acest sentiment de claustrare dispare dacă îți amenajezi un spațiu locuibil aerat, cu hublouri care să-ți permită pe deplin cuprinderea vizuală a peisajului marin. În acest fel, ți se pare că peisajul subacvatic pătrunde chiar în interiorul locuinței tale ; această evadare vizuală îți permite să trăiești imediat o senzație de securitate și în același timp de plăcere".

Traducere și adaptare de GEORGE DAVID

Macheta unei așezări submarine concepute de Jacques Rougerie.

■ Curenții ce străbat Strîmtoarea Messina deplasează circa un milion de metri cubi de apă pe secundă. Acest „zăcămînt" energetic marin ar putea furniza, în cazul în care ar putea fi folosit, o producție de energie echivalentă cu 2,5 la sută din totalul energiei utilizate în Italia. Stăvilirea acestei forțe colosale, ar permite satisfacerea cererilor de energie mereu sporite în Sicilia.

■ Craterul meteoritic descoperit în apropiere de Dulun (China), unul dintre cele mai mari din lume, are un diametru de peste 72 km. El este cu circa 6 km mai mare, în diametru desigur, decît meteoritul de la Manicouagan, din nordul Quebecului (Canada). Geologii chinezi sînt de părere că în aceea ce privește craterul de la Dulun ei s-ar fi format în urmă cu circa 136 milioane de ani spre sfîrșitul Jurasicului și începutul Cretacicului, fiind mai tînăr cu circa 100 milioane de ani decît cel din Canada.

■ Specialiști de la Colegiul Trinității din Dublin (Irlanda) au pus la punct un aliaj magnetic performant pe bază de fier și samariu (metal din grupul pămînturilor rare) dotat cu o putere de inducție nealinsă pînă în prezent. Noul aliaj s-a dovedit a fi superior aliajelor folosite în prezent, care sînt realizate pe bază de nodim, alt metal din categoria pămînturilor rare.

■ În anul 2130, temperatura va putea fi urcată de om pe Marte pînă la +10°C!, cu ajutorul reactorilor atomici. În prezent, temperatura pe „planeta roșie" este de minus 60°C. Soluțiile planetei se va elibera de înghețul veșnic, se vor forma mări și oceane. Coloniștii veniți de pe Pămînt (vor fi și alți intruși, de pe alte planete?) vor continua să ducă lipsă de oxigen. Se anticipează că spre anul 2170 Marte va produce cantitatea suficientă de oxigen. După colonizare, cît timp vor rămîne marțienii pe planeta lor, înainte de a-și căuta un nou sălaș, în altă parte a spațiului extraterestru?

TELEX • TELEX

MAGAZIN AUTO

VOLKSWAGEN „FUTURA" — automobilul secolului XXI (II)

Inginerii grupului industrial Volkswagen au plecat de la ideea că, pentru producția de electricitate destinată acumulatorilor motorului electric, care să echipeze automobilul Volkswagen „Futura" se pot folosi surse de energie fosile. În cursul unei faze de dezvoltare ulterioare a prototipului Volkswagen „Futura", mașina compactă se va putea reîncărca singură, ca să zicem așa. Și aceasta, grație motorului diesel, care va antrena un grup generator ce va alimenta acumulatorii. Cercetătorii concernului Volkswagen au descoperit că, pentru un astfel de autovehicul, cele mai lungi trasee nu pot depăși actualmente 75 de kilometri. În plus, din aspectului său compact, vehiculul va trebui să permită, pe de altă parte, unui om să efectueze, spre exemplu, o călătorie mai lungă, de vacanță. Caroseriile din oțel, ca și numeroasele sale accesorii din plastic pot fi usor recuperate.

Specialiștii și-au dat seama de la bun început că o singură propulsie, cea electrică este o soluție prea puțin satisfăcătoare. Capacitatea acumulatorilor, timpul necesar încărcării acestora, greutatea și prețul lor reprezintă, încă, tot atîtea obstacole în calea lansării pe piață a noului tip de automobil. Dar, în combinație cu un motor diesel, este suficient un număr mult mai mic de pile electrice, iar greutatea lor totală ar coborî sub 65 de kilograme.

■ Acest automobil nu poate să fie ultra-compact, deoarece principiul de bază al construcției de automobile de la Volkswagen este că securitatea la drum este sfîntă, ea neputînd fi supusă nici unui fel de compromis. Pe scurt, prototipul Volkswagen „Futura" va încorpora cele mai sofisticate din tehnicile de ultimă oră folosite pe glob.

■ Noul tip de automobil va trebui să se impună pe piață, un lucru cu atît mai dificil cu cît el va trebui să lupte cu toate celelalte automobile clasice.

■ Anumite circumstanțe i-ar putea facilita penetrația pe piață : în condiții atmosferice defavorabile acest vehicul este excepțiat de la interdicția de a circula în orașe în caz de smog spre exemplu ; avantaje fiscale oferite celor care îl achiziționează ; oferirea de parking-uri garantate în exclusivitate.

Aceste condiții, însă, nu sînt decît simple de creat, astfel că, avînd în vedere situația actuală ne putem întreba : se vor găsi, oare, suficienți cumpărători pentru un automobil nu prea mare, dar care va costa circa 20 000 de mărci ? Răspunsul la întrebare-și vom afla peste circa un an, în momentul lansării sale pe piață. Oricare ar fi însă, situația peste un an de zile, intenția celebrului ceasornicar elvețian, Nicolas Hayek, în asociere cu marele concern Volkswagen, de a realiza un prim automobil al secolului XXI și de a-l lansa în curînd producția sa de serie constituie o breșă pe piața automobilelor clasice. Experții care apreciază că secolul următor nu va mai aparține automobilului dotat cu motorul tradițional cu explozie au găsit în proiectul îndrăzneț al firmei Volkswagen un argument serios în sprijinul tezei lor.

ȘERBAN FILIP

„Tankomatic" vă face plinul!

Primul sistem complet automatizat de alimentare cu carburant al autovehiculelor a fost lansat pe piață în Suedia. Denumit „Tankomatic", noul sistem robot este comercializat de societatea „Transrobot" firmelor care se ocupă cu distribuirea combustibililor.

Prin utilizarea noului sistem, conducătorii auto sînt scutiți de orice efort. Este suficientă introducerea cărții de credit într-o fantă pentru ca robotul să fie activat. Acesta localizează busonul rezervorului pe care îl deschide însurubîndu-l. Se introduce apoi capătul furtunului de alimentare în rezervor și este etanșat cu ajutorul unui tampon de cauciuc. După efectuarea plinului, busonul rezervorului este din nou închis. Cartea de credit este restituită șoferului, după debitarea costului combustibilului livrat.

Ca măsură de securitate, livrarea combustibilului, încetează imediat ce vehiculului începe să se deplaseze. Totodată, șoferul vehiculul poate sista livrarea printr-o simplă apăsare de buton. Robotul este prevăzut cu o priză de absorbție a vaporilor de benzină pentru a se preveni declanșarea incendiilor. Utilizarea robotului de alimentare impune aplicarea pe autovehicule a unui buson pentru rezervorul de combustibil, cu un sistem de închidere standardizat, pe care îl pune la dispoziție în mod gratuit societatea Transrobot.

CLEPSIDRA

● **HOT-DOGS – BUNI LA TOATE !** Într-un interviu acordat unui reporter al canalului patru de televiziune din Los Angeles, un bărbat de 81 de ani a declarat că de... 80 de ani (!!!) se hrănește numai cu hot-dogs și mortadela. El a prezentat de altfel telespectatorilor un frigider plin cu aceste două specialități. „Nu mănînc niciodată altceva, mă simt minunat, nu am probleme cu tensiunea. Spre deosebire de soția mea care ține regim în permanență, dar trebuie să fie mereu sub supravegherea unui cardiolog". Ca o dovadă în plus a afirmațiilor sale, el a mai prezentat telespectatorilor și sutele de ambalaje de cîrnăciori provenite de la firma „Oskar Mayer" care a furnizat originalului și credinciosului său client hot-dogs pentru un an întreg. La așa sponsorizare, reclama este însă pe măsură...

● **LECȚIA DE ANATOMIE.** Maria Cassaro, o învățătoare de 39 de ani de la o școală elementară din orașul sicilian Cella a fost concediată. Cauza ? Originalele sale lecții de anatomie. Ingenioasa învățătoare folosea material didactic... la îndemînă, cerîndu-le elevilor săi să se dezbrace și să-și arate diferite părți ale corpului. După cum se vede, conducerea școlii nu a fost prea încîntată de această „inovație" și nu a fost dispusă să admită originalele metode ale învățătoarei...

● **RUINATI DE... SEX-TELEFON.** Mulți părinți din Brazilia au privit cu stupoare notele de plată pentru telefoanele lor. După o cercetare mai atentă s-a dovedit că sumele fabuloase înscrise în note se datorau... scumpelor lor odrasle care se distrau de minune, formînd sex-numărul de telefon căruia i se făcea reclamă în reviste. Numai că revistele nu precizau că erau vorba de un număr de telefon din... Portugalia. Glasul din receptor era într-adevăr foarte sexy, dar stabilirea legăturii telefonice dura cam mult și nota de plată ajungea cam piperată.

Oglindă oglinjoară... La 110 ore pe an se cifrează privitul în oglindă a unei femei din Germania. După cum rezultă din cercetările institutului GEVIS, deși multe dintre ele sînt nemulțumite de propria imagine, totuși 77 la sută nu pot să se abțină să mai arunce cîte o privire în oglinjoara aflată la îndemînă.

„SECRETELE" AROMELOR SPECIFICE

Numeroase tipuri de fermenți sînt utilizați la închegarea, rafinarea sau pentru a conferi gustul specific produselor din lapte brînză și carne sărată. Ei sînt utilizați și la coacerea pîinii, fermentarea vinului și la mîncarea animalelor. Liderul mondial în producția de fermenți este compania Texel, una din numeroasele firme componente ale trustului francez Rhône-Poulenc care deține unități de producție în Europa și Statele Unite.

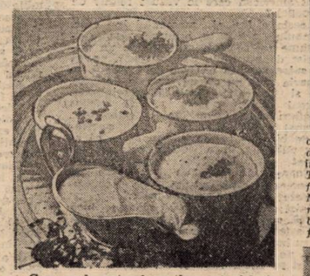

Compusul natural xanthan este folosit ca liant la îngroșarea sosurilor care nu conțin sare sau zahăr. Este utilizat, în prepararea salatelor, la unele preparate în cuptorul cu microunde și la conservarea prăjiturilor. Concernul francez Rhône-Poulenc este și doiliea producător mondial al acestei substanțe intens solicitate pe piața mondială.

Compusul de origine vegetală guar, cultivat în Pakistan, precum și substanța corob sînt utilizate în țările mediteraneene la stabilirea înghețatei, sucurilor din fructe, sosurilor etc. Substanțele guar și carob sînt preluerate pe scară largă de compania Meyhall (a concernului Rhône-Poulenc) cu sediul în orașul elvețian Meyhall.

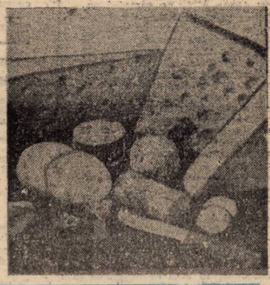

De la mănușile de bumbac la pastelor proaspete vină la stabilirea sucurilor din fructe sau a vinului, tehnicile de separare sînt din ce în ce mai folosite în industria agroalimentară. Întreprinderea Tech Sep o componentă a concernului francez Rhône-Poulenc, cu sediul la Saint-Maurice de Beynost, lîngă Lyon, este cel mai mare producător european de membrane organice și minerale pentru ultra — filtrare și microfiltrare. S.F.

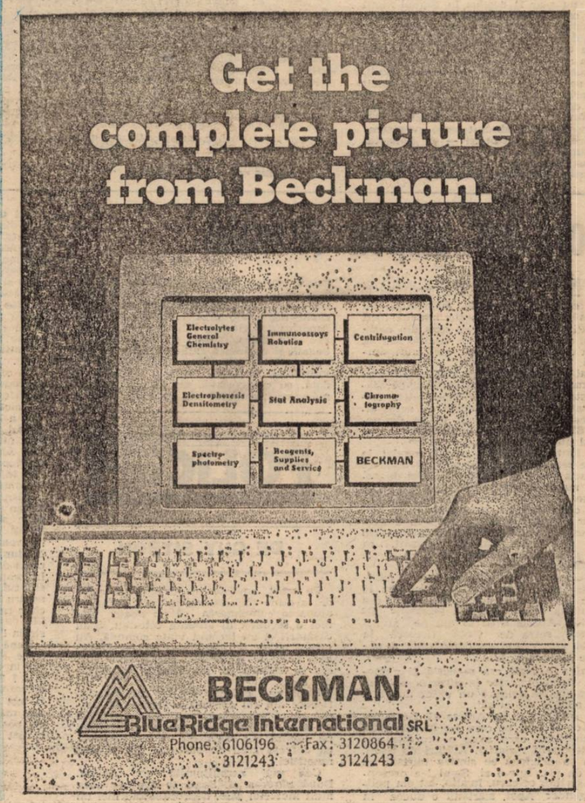

Prin hățișurile electronicii

De la bun început, Apple Computer și-a propus să realizeze computerul său Macintosh în așa fel încît să fie cît mai simplu de folosit. Chiar și așa stînd lucrurile, deseori se ivesc probleme, ceea ce se traduce prin apeluri disperate din partea posesorilor de computer adresate deseori serviciilor ce se ocupă cu buna funcționare a calculatoarelor.

Dar iată că firma Central Point Software din Beverton (Oregon, Statele Unite) anunță că are o soluție mai bună pentru utilizatorii de astfel de PC-uri (computere personale). Discheta pusă recent la punct de specialiștii acestei firme poate identifica automat 100 dintre cele mai cunoscute probleme care se ivesc la hard — discurile Macintosh și, totodată, să rezolve mare parte din ele. Specialiștii firmei Central Point informează consumatorii că tot ceea ce li se cere este să introducă discheta în momentul apariției unei probleme la hard — disc, noua dischetă, în valoare de 49,95 dolari. Atît de bine se autoexplică programul, încît minuirea sa în întregime implică parcurgerea a numai opt pagini. Dacă consumatorii de programe Macintosh nu sînt totuși siguri de ceea ce le rămîne de făcut pentru a ieși din impas, vor putea apela la ajutorul experților de la Central Point.

Viitoarele versiuni ale programului vor fi mult mai avansate și vor fi capabile să diagnosticheze și să fixeze problemele apărute pe hard — discurile utilizate pe PC-uri IBM, folosind programe precum MS — DOS pus la punct de compania Microsoft. (S.F.)

CÎINII ȘI AVALANȘELE

„Voluntarii" care urmează să se specializeze pentru cazuri de extremă urgență în urma producerii unei avalanșe, vin la școala de salvare în fiecare an. Sînt elevi de un tip special, dar foarte disciplinați, mereu atenți și întotdeauna gata să-și ajute colegii la lecțiile la care participă. Au părul pricinos, un păr aspru și un instinct demn de Sherlock Holmes. Ei mai au un curaj incredibil și o fidelitate absolută. Pentru ei, lecțiile se desfășoară în aer liber, în munți, chiar dacă termometrul indică minus 20 de grade, situație cu care s-au obișnuit de mici. Cea mai mare satisfacție a lor o reprezintă o mîncare caldă (chiar o supă) și cîteva mîngîieri pentru reușite exercițiilor lor. Este vorba de cîinii care aparțin Societății de prim ajutor din Italia.

Centrul lor principal de instruire se află la Brunico, unde alături de italieni și voluntari de peste hotare urmează cursuri de instruire pentru a deveni ghizi-salvatori specializați în descoperirea oamenilor acoperiți de avalanșe. În asemenea cazuri, munca este grea, istovitoare, atît pentru oameni cît și pentru cîini. Cea mai mare satisfacție care le răsplătește eforturile sînt oamenii salvați de la moarte. Conform tradiției, atît salvatorii cît și cîinii însoțitori sînt premiați și primesc medalii de aur pentru reușitele lor. Demn de menționat este faptul că centrul dispune și de elicoptere pentru a fi utilizate în împrejurări mai dificile.

10 plus MAGAZIN

Nr. 11 (1847) din 20 martie 1993

Biblioteca magazin de proză scurtă

ANCHETATORUL SUPREM ŞI FORŢELE OCULTE (V)

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE

Printr-o decizie testamentară inatacabilă, un mare savant — în notaţia relatării noastre, «A.N.» — a interzis orice acces, timp de 75 de ani de la decesul său, la manuscrisele, documentele şi, în general, la arhiva întregii sale familii. Decesul avusese loc în 1955, ca şi al lui Albert Einstein, într-un moment de acută confruntare «est-vest». Să existe vreo legătură? Descifrarea mobilurilor acestei surprinzătoare interdicţii constituie raţiunea investigării S.F. întreprinsă de un Anchetator, **a cărui identitate reală nu ne este pentru moment dezvăluită. Se sugerează a fi doar un fel de anchetator implacabil, ca o conştiinţă colectivă a lumii.**

Să fi ajuns A.N., pe temeiul anticipărilor sale ştiinţifice şi premonitionale, la unele concluzii relativ disperante pentru umanitate? Să fi întrezărit A.N. noi aplicaţii ale teoriilor sale perturbatoare pentru stadiul actual şi destinul civilizaţiei terestre? Ori, poate, o sumă de evenimente petrecute între anii 1946 — 1955 se cer încă riguros tăinuite? **Cu întrebarea secundă impusă chiar prin titlu:** care ar fi acele forţe (oculte) care se opun unei dezvăluiri imediate cît şi acestei investigări?

Scenariul „Jean Nocher"

Spre sfîrşitul lui 1945, începutul lui 1946, existenţa ONZ-urilor, domnule Anchetator, alimenta tot mai insistent paginile publicaţiilor de mare tiraj ale lumii occidentale. Cum să nu fi încercat nici un ziarist, chiar în acel moment, să afle opinia lui A.N.? Biografii savantului nu pomenesc nimic, ca şi cum apariţia OZN-urilor nu s-ar fi produs în timpul vieţii sale; ca şi cum «paradoxul timpului», «paradoxul gemenilor» n-ar fi fost lansat de unul din apropiaţii săi, chiar de P.L., care a murit în 1946...! Viteza de deplasare a acestor OZN-uri, ca şi provenienţa lor, suscitau întrebări şi solicitau explicaţii, pe care A.N., mai îndreptăţit decît alţii prin toate cercetările sale, le-ar fi putut oferi. Sau contesta global, ca fiind elucubraţii. Şi de ce oare biografii săi, care comentează absolut toate evenimentele acelor ani postbelici — şi impactul lor asupra lui A.N. — au amuţit subit, în ceasul tot mai frecventelor apariţii de «farfurii» zburătoare (denumire datînd de ce să nu o spunem, chiar din acea perioadă postbelică şi aparţinînd unui pilot american care le văzuse relativ de aproape)?

Acesta a fost şi momentul în care, domnule Anchetator, o surprinzătoare emisiune radiofonică, semnată de un publicist de prestigiu, Jean Nocher, **avea să cutremure, în noaptea de 4 spre 5 februarie 1946, nu numai marele public, ci şi lumea ştiinţifică specializată.** Numai A.N., aflăm, ar fi rămas în afara acelor tensionări colective!... Tocmai A.N. care ştia cît se poate de bine — fusese informat! — că acest publicist, Jean Nocher, este **un pasionat** al lansărilor spaţiale cu motoare fotonice, un om care se interesase **îndeaproape** de controversata existenţă a anti-materiei şi un S.F.-ist care nu ezitase să plaseze încă în '46, pe orbite circumterestre, parcă **«în aşteptare»**, imaginare rachete fotonice cu bombe nucleare...!

Să nu-l fi interesat toate aceste desfăşurări pe A.N., după ce nu puţine voci

influente l-au acuzat, încă din 1945, ca fiind printre principalii răspunzători pentru momentul unor viitoare confruntări nucleare care ar fi putut distruge planeta?

În emisiunea lui Jean Nocher — şi asta nu mai era «simplă invenţie S.F.» — se vorbea totodată, şi pentru prima oară, **despre flagelul unei noi maladii planetare, datorată radioactivităţii.** Şi se vorbea, domnule Anchetator, «la prezent», la un prezent activ, în plină desfăşurare... Publicul fusese solicitat insistent înaintea emisiunii, ca să citãm din apelul lansat de Nocher — **„să nu se lase pradă stărilor emoţionale şi panicii pe care ar fi putut să le inducă fulgurantele traiectorii luminoase înscrise pe cer, vibraţiile anormale ale solului, întreruperile de curent, oprirea inexplicabilă a motoarelor electrice, variate tulburări psihice la martorii oculari, pierderea temporară a echilibrului...»** Totul părea autentic! Şi-au existat în epocă influente personalităţi politice, domnule Anchetator, care au cerut arestarea lui Nocher, cu acuzaţii mai grave decît cele aduse lui Orson Welles, în 1936, la imaginara invazie a martienilor.

Un singur om nu comentează «evenimentul» — fie el şi un scenariu S.F.—singurul om care ar fi putut să dezamorseze această supratensionare, **dacă ar fi declarat flagelul ca fiind fără temei...** Bunul nostru A.N.! Dar nu absenţa comentatorului verbal a intrigat planeta, domnule Anchetator. Putea, lipsi, în fond... Ne-ar fi încîntat să aflăm, fie şi peste timp, prin biografii săi, că A.N. ar fi încercat cel puţin **un surîs** faţă cu extravaganţele acelei emisiuni... Şi între noi fie vorba, n-ar fi fost normal ca A.N. să surîdă, domnule Anchetator, aflînd de miile de logodne care s-au consumat chiar în acea seară de pomină, ca un protest la ameninţarea radioactivă...? Şi un al doilea surîs, peste exact nouă luni, cînd ar fi aflat, eventual, despre cei 3 000 de nou-născuţi, suplimentar, peste medie, numai în regiunea pariziană...? Iubirea şi erotismul, plus 3 000 de urmaşi, ca ripostă împotriva distrucţiei radioactive, ar fi îndreptăţit chiar şi un hohot de ris-!...

Iradierile, însă, ca o consecinţă directă a exploziilor nucleare nu mai erau o invenţie... A.N. ştia exact! Chiar şi asupra creării unor motoare fotonice A.N. meditase îndelung... Să nu-şi fi notat, oare, în jurnalul său, în acea noapte de 4 spre 5 februarie 1946 — absolut nimic?! Sau, poate, tocmai acele notaţii domnule Anchetator, nu trebuie dezvăluite, timp de 50 sau 75 de ani, pînă cînd evenimentele imaginate de Nocher vor fi intrat în timp, de la sine, în ordinea naturală, a unor desfăşurări primeidioase, absolut acceptate... Ceea ce ştim, domnule Anchetator, este că A.N. s-a închis în acea seară în biroul său. A lucrat fără martori... Peste cîteva zile urma să împlinească 67 de ani. Avea admiratori autentici, cîţiva, şi detractori fără număr! Orice ar fi declarat, fusese prevenit, s-ar fi întors de îndată împotriva sa. Şi tot în '46, A.N. aflase de la foştii săi colaboratori că armele nucleare, întemeiate pe principiul fisiunii nucleare, aveau să fie înlocuite, curînd, cu o nouă generaţie de arme mai cumplite, întemeiate pe procesele de fuziune nucleară. Dacă aceste arme ar fi intrat în dotarea tuturor ţărilor ar fi fost îngrozitor, după cum, dacă ar fi rămas în arsenalul unei singure ţări, care ar mai fi fost **noua ordine a lumii?** Cum altfel ar fi putut ajunge A.N. la ideea constituirii unui guvern global — şi asta cînd domnule Anchetator?! — **în 1946!, dacă n-ar fi** fost obsedată de consecinţele unor desfăşurări nucleare, în care n-ar mai fi fost vorba de o **«seară Nocher»**, ci de o **«permanenţă Nocher»-?!**

Cei care-l pretuiau pe A.N., colaboratorii săi apropiaţi, şi m-am numărat printre ei, i-au cerut într-adevăr, să nu se implice în această «dispută Nocher».

— Să tac?! — ar fi protestat A.N., violent.

— Astăzi ar fi suficient un surîs... (Dar A.N. n-a surîs). Peste o jumătate de veac, replica, păstrată în arhive, ar fi o «clarviziune»... Ar intriga! N-ar mai surîde nimeni... Şi această „clarviziune" v-ar disculpa moral.

DOREL DORIAN

(Va urma)

Flori pe cripta Anissei

Există crime în care asasinul este victima, iar cel mort vinovatul. Mai ales în cazul crimelor pasionale. Judecătorii au înţeles atît de bine aceste situaţii încît nu puţini sînt cei care au ucis din pasiune şi au fost achitaţi de justiţie sau au primit o pedeapsă uşoară, mai mult simbolică.

Sami Jai, unul din cei mai celebri ziarişti marocani, a fost condamnat pe viaţă. Este adevărat că circumstanţele crimei sale pot apare cumplit de agravante, deşi, privite dintr-un unghi de vedere diferit, ele pot fi considerate mai curînd atenuante.

De fapt, dacă Sami s-ar fi predat la poliţie sau ar fi încercat să fugă după ce şi-a ucis fosta soţie într-un acces de gelozie, nu ar fi „luat" decît cîţiva ani de închisoare. El a făcut însă cu totul altceva, ceva care l-a scos din rîndul ucigaşilor „banali" şi l-a situat în galeria mai restrînsă a monstrilor, care pot stîrni fiori nu numai oamenilor aşezaţi, ca mine şi ca dumneavoastră, ci chiar şi ucigaşilor „banali".

Povestea care s-a sfîrşit cu crima monstruoasă a lui Sami Jai a început cu 11 ani în urmă, cînd el a întîlnit-o pe cea care urma să-i ducă la pierzanie pe amîndoi. Anissa avea 20 ani pe atunci şi, lîngă setea de viaţă firească la această vîrstă, nutrea dorinţa de a pătrunde în lumea „bună".

Familia Anissei era modestă şi numeroasă. Tatăl ei, şofer la direcţia poliţiei se străduia să asigure un viitor mai bun celor nouă copii ai săi.

Era deci firesc ca Anissa să fie bucuroasă de atenţia pe care i-o acorda noua sa cunoştinţă care avea o profesie atît de interesantă: ziarist. Alături de Sami, tînăra şi prietenă se simţea purtată pe aripi de vis. Într-o zi, Sami i-a prezentat un scriitor celebru, în alta, un om politic legendar. Apoi, ziaristul o ducea în marile restaurante, unde Anissa nu îndrăznise decît cel mult să-şi furiseze privirea. La masă, Sami îi povestea despre călătoriile sale prin lumea întreagă. America, Orientul Mijlociu, Canada... Era un om voluntar, cu o experienţă bogată şi o gîndire rafinată, care, de altfel, avea intenţii serioase. Faptul că admiratorul ei mai fusese căsătorit o dată, cu o iugoslavă, nu făcea decît să mărească prestigiul său în ochii Anissei.

DE GUY SITBON

Pe scurt, povestea de dragoste a celor doi a atins acel apogeu în care fiecare a ajuns la convingerea că nu poate trăi nici o secundă în absenţa celuilalt. Şi-au căsătorit şi au început viaţa comună. Au urmat cîţiva ani fără nori în cursul cărora Sami Jai a repurtat succes după succes în cariera sa, iar Anissa i-a dăruit doi copii.

După ce focul pasiunii s-a mai potolit, fiecare din cei doi soţi a început să descopere că partenerul său, care fusese la un moment dat întruchiparea perfecţiunii pe pămînt, nu era decît un om obişnuit, cu defecte greu de suportat din pricina repetiţiei.

Cea mai nemulţumită era Anissa. După părerea ei, Sami se dedica prea mult meseriei sale, neprecupeţind nici un efort pentru a deveni cel mai bun ziarist din Maroc, întorcîndu-se uneori seara atît de stors de putere încît cădea îmbrăcat în pat şi soţiei sale nu-i mai rămînea decît să-i scoată pantofii din picioare şi să stingă lumina. Apoi, mai erau şi nesfîrşitele deplasări pe care Sami le făcea prin ţară şi în cursul cărora Anissa tînjea după o mîngîiere sau o vorbă de dragoste. De fapt, în general, soţul ei a devenit treptat mai zgîrcit în vorbe de dragoste, cea mai mare parte a sentimentelor sale îndreptîndu-se spre copii.

În ceea ce îl priveşte pe Sami, el a descoperit că tînăra sa soţie se poate transforma în tigroaică fără motive temeinice, din cauza unui cuvînt ironic sau a unei contrariceri. Nu o dată, în cursul acestor altercaţii, pe care Sami le-a numit la anchetă „crizele de isterie ale Anissei", femeia l-a lovit, silindu-l să riposteze. E adevărat că, după asemenea înfruntări, urma un episod erotic de maximă intensitate.

Căsnicia a mai mers aşa, schiopătînd, un an sau doi, pînă cînd Sami a aflat că soţia sa frecventa garsonierele unor reputaţi play-boy din oraş. La început, nu i-a venit să creadă. Dar cînd evidenţa a înlăturat orice dubiu, ziaristul a fost cuprins de o imensă scîrbă. Aşadar, Anissa, în braţele căreia cunoscuse de atîtea ori extazul, în faţa căreia îngenunchease pentru a-şi deschide sufletul, nu era decît o trifă oarecare, gata să-şi joace rolul său de cîţea în călduri într-un pat străin!

După ce a trecut primul moment de furie, Sami a devenit conştient de impasul în care ajunsese. Ce trebuie oare să facă? Să o părăsească? Gîndul acesta îl îngrozea. Dar, dacă ar fi iertat-o, ar mai fi fost posibilă o viaţă comună? Cum s-ar mai fi putut apropia de ea gîndind că, poate, cu o oră mai înainte, un alt bărbat îi sorbise gemetele de plăcere?

Traducere şi adaptare de ADRIAN MINTULESCU

(Va urma)

SPORT UNIVERS

FORMULA I, PRIMUL GRAND PRIX DIN 16. Prima cursă din actuala ediţie a Campionatului mondial de Formula Unu s-a desfăşurat la **Kyalami, Marele Premiu al Africii de Sud.** Francezul **Alain Prost,** revine pe circuitele de Formula Unu, şi, la volanul unui Williams-Renault în echipa lui Frank Williams, ocupă primul **pole-position** din această ediţie. Pe locul doi în grila de start se plasează brazilianul **Ayrton Senna** pe o maşină **McLaren-Ford.** Al treilea este **Michael Schumacher,** Benetton, urmat de **Demon Hill,** coechipierul lui Prost, **Jean Alesi** (Ferarri), **J. J. Lehto** din Finlanda la volanul unei maşini Sauber, **R. Patrese** pe Benetton, **Mark Blundell,** britanicul conducînd o maşină Ligier-Renault, **Michael Andretti,** coechipierul lui Senna, în fine pe locul 15 în grilă s-a aflat **Gerhard Berger,** pe Ferrari. Spre deosebire de cursa Paris-Dakar, unde au fost interzise reclamele la ţigări pe maşini, deci şi sponsorizarea, în Formula I, **Camel** şi **Marlboro** au fost la locul lor. Senna a plecat foarte bine şi s-a instalat în fruntea plutonului, Prost luînd un start mai slab. Cu toate acestea după cîteva ture, Prost se instalează pe prima poziţie, Schumacher îl depăşeşte pe Senna şi vine pe locul 2, Senna rămîne pe locul 3. După schimbarea pneurilor situaţia e puţin schimbată: Prost, Senna, Schumacher, adică exact poziţia din grila de start. Urmează o greşeală de pilotaj, Schumacher, nerăbdător, încearcă să-l depăşească pe Senna prin interior, nu reuşeşte, frînează şi se răsuceşte pe pistă, abandonînd. Lupta se duce acum între Prost, care conduce absolut magnific, pe o foarte bună maşină şi Senna care aleargă bine, dar maşina este mai slabă, ceea ce face ca distanţa dintre cei doi piloţi să crească. În final începe o ploaie cu găleata, foarte mulţi piloţi ies de pe pistă, nemaiputînd să-şi struneaască maşinile, aşa încît primul Mare Premiu intră în posesia lui **A. Prost** (10 puncte), care este încîntat la culme şi gustă din nou din mierea victoriei. Este urmat de **Senna** (6 puncte) şi la o tură distanţă de **Mark Blundell** (4 p) **C. Fitippaldi** (3 p), **Lehto** (2 p) şi **Berger** (1p). În clasamentul constructorilor, **Williams-Renault** are 10 p, **McLaren** 6, **Ligier-Renault** 4, **Minardi-Ford** 3, **Sauber** cîştigă primele 2 puncte, iar **Ferarri** 1 punct.

■ **CM de handbal masculin din Suedia.** Jocul inconsecvent al echipei de handbal a **României** a fost confirmat şi în partida de marţi cu **Egiptul,** ultima clasată în grupă. Am condus cu 8 puncte şi ultimul minut de joc ne-a găsit la egalitate, 26—26! Un gol salvator al lui Adi Popovici în ultimele secunde de joc a adus victoria dorită. După Franţa, Egiptul este considerată performera acestei ediţii a CM, pentru că a reuşit o revenire spectaculoasă de 8 goluri, Franţa reuşise 7 şi asta numai în partidele cu tricolorii români. Oricum, CM din Suedia bat, probabil un record al răsturnărilor de scor. Meciuri dramatice în grupa 1, unde forţele par mai echilibrate. Astfel, în partida **Elveţia—Echipa unită a Cehiei şi Slovaciei,** în repriza a II-a elveţienii conduceau cu 19—14, ei au condus tot timpul, dar s-a ajuns la 22—20. Trei atacuri succesive ratate de elveţieni, singuri pe semicerc, trag în portar, şi scorul devine 22—22! Apoi 23—23, pentru ca în ultimul minut, echipa Cehiei şi Slovaciei să ia conducerea pentru prima oară şi definitiv, 24—23! Baumgartner care a marcat mai mult de jumătate din golurile echipei sale privea neputincios. Oricum, golul cehilor a fost dubios, atacantul care a înscris a căzut în semicerc şi după aceea a şutat, arbitrii au considerat însă... gol valabil. Ce să mai zicem de partida **Spania—Franţa?** Spaniolii au condus tot timpul, în repriza a II-a au avut şi ei 5 goluri avans, spaniolii îşi menţineau o marjă de siguranţă şi, fiind favoriţi, mergeau spre victorie. Dar... francezii reuşesc să egaleze la 21, pentru ca în minutul 58, cu două înainte de final, să preia conducerea! 22—21. Spaniolii ratează atacul, iar francezii mai înscriu un gol în ultimele secunde, scor final 23—21. Eroul meciului a fost portarul Gaudin care a apărat 2 lovituri de la 7 m, în momente decisive şi ultimele şuturi ale atacanţilor spanioli. Se poate spune că grupa 1 semifinală a fost grupa înfricurilor. Înainte de a vă oferi clasamentul grupei, vreau să mă opresc puţin asupra fazei controversate din finalul partidei **România—Franţa,** cînd, după expirarea timpului de joc, românii au avut o aruncare liberă de la 9 m. S-a marcat din acea fază, ar fi fost golul egalizator, dar golul a fost anulat de arbitrii, în ciuda protestelor antrenorilor noştri. Motivul? Doi jucători români au ţinut mîna pe minge, considerîndu-se că în acest fel nu s-a mai putut vorbi despre o aruncare directă pe poartă, singura admisă de regulament în acel moment.

Aşadar, înaintea ultimului joc din grupă, de joi seara, clasamentul arată aşa:

1. Franţa	**4 301 96—87**	**6p**
2. Spania	**4 211 77—72**	**5p**
3. Elveţia	**4 202 93—70**	**4p**
4. România	**4 202 84—87**	**4p**
5. Ceh/Slo	**4 112 81—89**	**3p**
6. Egipt	**4 103 84—90**	**2p**

Ai noştri au nevoie de un egal cu Ceh/Slo

GEORGE CUŞNARENCU

HOROSCOP

22.03 — 28.03

BERBEC (21.03—20.04) : Două insatisfacții profunde (marți și vineri) vor umbri această perioadă în care nu vă vedeți capul de treburi. Curba psihicului scade brusc și semnificativ, sînteți dominat cronic de gînduri angoasante. Forța și tenacitatea dv. de luptător par să pălească. Lupta pentru menținerea echilibrului interior este epuizantă, sînteți irascibil și pot apare gesturi și cuvinte necontrolate.

TAUR (21.04—21.05) : Și în zodia dv. plutesc o ceață, o nesiguranță și o tendință evidentă spre pesimism. Nu vă găsiți locul și regimul optim de comunicare cu anturajul. O veste financiară bună (joi sau vineri) va fi doar un paleativ neinsemnat pentru frămîntările dv., de primăvară, care nici în acest an nu se lasă așteptate. Relațiile interumane intră într-o criză temporară (marți și miercuri) și numai solitudinea vă poate vindeca.

GEMENI (22.05—21.06) : Vă simțiți mobilizat la maximum pentru toate proiectele dv. forța creatoare și inspirația sînt armele dv. cele mai puternice. O reușită în afaceri și una pe plan social (luni și joi) vă reconfortează psihic. Viața dv. sentimentală și amoroasă decurge normal : traversați o perioadă foarte propice pentru noi inițiative, noi afaceri, noi puncte afective (îndeosebi cu Fecioara și Capricornul).

RAC (23.08—22.07) : Avînd metamorfoza de esență Apa, la fel ca și zodia Peștilor pe care o parcurgem, vă simțiți în largul dv., cu orice prilej. Sînteți jovial și luați numai decizii favorabile, viața conjugală se înscrie într-o armonie reconfortantă. Petecul dv. de cer este permanent senin în această perioadă. Din punct de vedere financiar puteți avea cîteva probleme trecătoare.

LEU (23.07—22.08) : Dominanta acestei săptămîni este dezamăgirea. Curba afectivității îi stagnează la un nivel inferior (sînt posibile certuri „în familie") iar pe plan social vă simțiți usor marginalizat, împovărat de indiferența celor din jur. Refugiul dv. sufletesc este în muncă îndîrjită și în meditație solitară. Joi sau vineri vi se confirmă o presimțire nefavorabilă, care vă afectează temporar.

FECIOARA (23.08—21.09) : Două zile norocoase (marți și vineri) vă scot din monotonia perioadei și vă dau mare încredere în propriul destin. Este vorba de două evenimente, unul financiar și altul social. Sînt două recompense pe care le așteptați demult. Jupiter vă ajută să luați o decizie foarte delicată (simbătă), cînd veți confrunta cu o dilemă morală. Nu evitați loteria la sfîrșitul săptămînii.

BALANȚA (22.09—22.10) : Pe fondul unui tonus deosebit, aveți parte de cîteva confruntări inevitabile (cu un Taur și un Scorpion). Detașarea dv. olimpiană, luciditatea și inteligența vă transformă într-un învingător. Pe plan afectiv, parcurgeți oscilații fără consecințe grave, dar care vă induc tristețe și dezamăgire. La sfîrșitul săptămînii vă așteaptă două surprize plăcute.

SCORPION (23.10—21.11) : Vești bune din toate direcțiile, mai ales pe plan afectiv. Este o perioadă optimă pentru inițierea de noi amicații și de ameliorare a unor vechi relații afectate. Dispoziția sufletească este extrem de generoasă și reușiți să vă stăpîniți de minune orgoliul în două situații mai delicate (miercuri și simbătă). Viața amoroasă cunoaște o curbă ascendentă.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12) : Prezența lui Mercur în constelația dv. este deosebit de benefică. Conjunctura financiară și în general afacerile iau o turnură favorabilă. Sînteți dominator și intransigent. Intuiți din timp două evenimente nefavorabile (marți și joi) și le contracarați cu inteligența dv. pragmatică. Pe plan afectiv parcurgeți o perioadă stearsă fără satisfacții notabile.

CAPRICORN (21.12—19.01) : Vi se limpezesc gîndurile, vi se înseninează cugetul și buna dispoziție vă ajută să progresați în multe din proiectele dv (afective și sociale). Stăruie, undeva în adîncul sufletului o dorință aprigă de evadare mai ales că (joi sau vineri) un eveniment din familia dv. vă pune serios pe gînduri. Vă preocupă (la finele perioadei) o idee năstrușnică, dar nu aveți curaj s-o concretizați.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02) : Un incident familial minor vă marchează întreaga perioadă. Cădeți în cabana unor orgolii nesemnificative, care vă otrăvesc cîmul dv. proverbial. Vineri sînteți în impas, sub presiunea a două evenimente contradictorii, care tind să ofilească prospețimea cugetului dv. Pe plan financiar numai vești bune, ghinioanele au intrat în conul de umbră. Nu vă lăsați influențat de un Berbec din anturaj.

PEȘTI (19.02—20.03) : Dați dovadă de multă fantezie și inspirație în rezolvarea a două probleme acute. Vă implicați în multe probleme și sînteți mai satisfăcut ca oricînd de rezultatele muncii dv. Multe incertitudini se risipesc, iar Pluto vă este un îndrumător eficace. Ziua norocoasă a săptămînii este vineri, cînd astrele vă permit să faceți mari pariuri cu hazardul. Nu ezitați să riscați într-o afacere.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Familia cu cei mai mulți copii

Primim numeroase scrisori în care se relatează despre familii cu foarte mulți copii, fapt pentru care mulțumim tuturor corespondenților. Din păcate această rubrică nu poate oficializa date incomplete și/sau lipsite de suportul bibliografic. Din aceste cazuri, ne-a atras atenția cel relatat prea succint de dl Bilciu Niculae din Mangalia. Astfel, în anul 1830, serdarul Marin Butculescu și-a căsătorit fiica cu Alecu Izvoreanu, iar acest cuplu a avut 24 de copii! Sînteți convinși de buna credință a corespondenților și vă rugăm să fie mai precisi în formularea recordurilor, eventual să ne trimită xeroxuri după bibliografia dumneavoastră. În fotografie vă prezentăm familia Dan și Margareta Gheorghe din comuna Izvoarele, satul Malu Vînăt, județul Prahova, care are pînă în prezent 13 copii (lipsește din poză mezina Raluca —Tabita, născută la 27.11.1992).

Fun-Clubul Drept – inimoșilor

Prin rubrica noastră cu ajutorul dv., am putea alcătui prima statistică din lume a celor cu inimi în dreapta, și chiar un Fun — Club al acestor originali (anatomic vorbind). Iată cîțiva din membrii fondatori: **Leizeriuc Lenuța** (n.9.11.1969), din Botoșani : **Manase Ionescu** (55 de ani), București; **Azoiței Cati — Oana** (n.19.07.1974), din Vaslui ; **Victor Stoichiță** (n.29.07.1943), din Focșani (și-a descoperit non — conformismul la 14 ani) Rugăm pe toți drept — inimoșii din țară să ne scrie și să treacă peste orice prejudecată inutilă. Sperăm să putem organiza o întrunire. Precizați și la ce vîrstă ați descoperit faptul că sînteți în opoziție". Așteptăm cu încredere „secretul" dv. Dacă doriți să corespondați între dv, dați-ne de știre.

GUINNESS BOOK

PĂRUL, CA UN FLUVIU

Dinții, părul de pe cap, mustața, barba, unghiile, sprîncenele... Toate aceste elemente de „decor" ale fizionomiei omului reprezintă tot atîtea mobiluri pentru a stabili recorduri. Fundația Guinness lansează anual o provocare în acest sens, iar rezultatele nu întîrzie să apară. Una din femeile care n-a putut rezista tentației de a fi înregistrată în superlativele condiției umane este Diane Witt din Worcester, statul american Massachusetts. Pentru a depăși recordul conaționalei ei Cindy Christian din Michigan (cu un păr lung de 1,95 metri), Diane nu și-a mai tăiat podoaba capilară începînd cu anul 1981. O măsurătoare efectuată în mai 1988 a arătat o lungime de 3.08 metri, iar în 1989 recordul acestei femei (care-și șamponează părul timp de cinci ore) a ajuns la 3,15 metri, devenind performera absolută a lumii.

O fotografie o prezintă pe Diane Witt stînd la balconul primului etaj al unui bloc, iar părul ei mîngîie iarba. L-ar putea folosi un îndrăgostit pentru a se cățăra pînă la ea? Problema rezistenței părului uman are o altă performeră, în persoana domnișoarei Pam Thy Lan. Într-un spectacol organizat de BBC la 9 septembrie 1984, un fir de păr al d-rei Lan s-a rupt numai cînd de el a fost atîrnată o greutate de aproape 200 de grame — ceea ce reprezintă recordul mondial de rezistență.

În ceea ce privește recordul la extragerile de dinți (cu care am rămas datori din numărul precedent), cazul călugărului italian Giovanni Battista Orsenigo (Fatebenefratelli) este incredibil. Peste două milioane de dinți „smulși" între 1868 și 1904. Păstrător din fire, acest ucenic al Domnului a avut ideea să-și confecționeze cutii speciale pentru a demonstra lumii hărnicia lui. Guinness a numărat 2.000.744 dinți, adică o medie de 185 pe zi... Meseria e brățară de aur, da' nici chiar așa!

4. Degetul lui Jupiter. Începînd cu index, degetul iupiterian care este și primul deputat al parlamentului mîinii, avem de-a face cu antenele celeste ale spiritului nostru. Fiecare deputat și-a ales din Univers o sursă de alimentare a eului (mijlociu — Saturn, inelar — Soare și auricular — Mercur). Trebuie spus de la bun început că asocierile semantice cu simbolurile astrologice sînt tangențiale și formulate într-un alt mod de gîndire. Cele două sisteme de autocunoaștere se completează armonios între ele, păstrîndu-și fiecare specificitatea

Suetoniu numea îndexul degetul salvator, sau degetul favorabil. Conformația acestuia sugerează atît inteligență, cît și justețe. Aceste calități le conferă — în toată splendoarea lor — degetele bine articulate, suple dar nu subțiri, lungi dar nu excesiv și cît mai puțin noduroase la articulații.

Lungimea indexului indică morfopsihologilor măsura ambiției și tenacității perseverența în atingerea unor scopuri bine alese. Dacă degetul iupiterian este scurt, voința persoanei respective nu este susținută de o vitalitate suficientă. Tenacitatea poate degenera în egocentrism, într-un egoism feroce cu exasperante manifestări dictatoriale (în familie și în societate). În general, cînd indexul apare ca scurt și pentru nespecialiști, se spune că avem de-a face cu oameni care poartă în suflet o revoltă permanentă, latentă, care poate exploda în varii ocazii. Spiritul justițiar al acestor persoane este nefavorabil de mare, căci ei pierd deseori cumpăna obiectivității.

Un index puternic (sau cum am spune despre cineva că are o alură atletică) conferă atribute esențiale personalității cum ar fi luciditatea în situații dificile și putere de caracter. Dar un index gros, cărnos, este semn de lăcomie gastronomică. Este simbolul lui Pantagruel (vezi scena clasică a celor care nu așteaptă ca tortul să fie tăiat și-și iau o primă porție de cremă cu... indexul).

Nodozitățile degetului arătător au semnificația frînelor în calea manifestării eului. Ele reprezintă cenzura instinctelor — lucru favorabil —, dar și a manifestării plenare a personalității. Cei care posedă nodozități la index sînt de obicei timizi și inhibați de volubilitatea celor din jur. Ei pot rata multe ocazii de afirmare.

HARTA MÎINII

ATENȚIE LA DRAGONI!

Intrăm în **zodia Dragonului (21. 03-19. 04)**, corespunzătoare Berbecului și trebuie să fim foarte circumspecți, deoarece avem de-a face cu un semn karmic. Despre forța impersonală a acțiunii karmice s-au scris tomuri întregi și există anumite segmente filosofice asiatice care, negînd existența Divinității, proclamă guvernarea lumii prin legile karmice — legi care se referă la succesiunea încarnărilor sufletelor (vezi doctrina indiană mimansa, care în sanscrită înseamnă studiu).

Nu se putea ca înțelepții chinezi, fondatorii milenari ai calendarului de care ne ocupăm, să nu atribuie Dragonului și Șarpelui (cele două semne karmice din bestiarul chinezesc) însușiri deosebite, care țin de anumite convulsii ale destinului. Un Dragon nu are, de obicei, o viață netedă, monotonă, previzibilă chiar și pentru viitorul apropiat. Meandrele Dragonilor sînt uneori excesive și numai principiul unității Yin-Yang poate aduce pe linia de plutire o astfel de existență deloc plicticoasă. Cu toate acestea, fiind un semn estic, primăvăratec și al Lemnului, Dragonii sînt supuși

ZODIACUL CHINEZESC

la multe încercări tocmai pentru că sînt puternici și inteligenți, optimiști dublați de multă voință. Nativii Dragonului nu au multă materie poetică în firea lor, sînt pragmatici și au o agresiune subtilă atunci cînd nu le convine ceva, cineva. Ca și Șarpele, Dragonul stă la pîndă și lovește cînd este sigur de reușită. Nu provocați Dragonii nici în anturaj, nici în familie. Reacția lor este nimicitoare, chiar dacă nu au dreptate. Lipsa de scrupule a Dragonului este redutabilă atunci cînd el epuizează armele fair-play-ului. Dacă aveți un șef sau un partener Dragon, așteptați-vă la o tranșare a momentelor critice deosebit de viguroasă și violentă. El are întotdeauna dreptatea sa, potrivit intereselor strict personale.

N-aș vrea ca din această carte de vizită, cititorul să considere Dragonii la periferia nobleții spirituale a calendarului chinezesc. Ei sînt solitarii care-și făuresc planuri în intimitatea înțelepciunii lor, iar atunci cînd trec de acțiune — și ei sînt în covîrșitoare majoritate oameni de acțiune — spulberă toate obstacolele. Puțini sînt Dragonii care nu reușesc să ducă la bun sfîrșit un ideal. Cei care se pierd în mulțimea amorfă nu au idealuri clare or nu au ajuns încă pe o treaptă a reîncarnării pe care se poate face un bilanț consistent al vieților anterioare.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ Trebuie să recunosc, dragul meu **LAURENȚIU** (Iași), că tonul amar al scrisorii tale este îndreptățit și, credemă, într-o mare măsură lucrurile stau cum spui. Atîta doar că, totuși, îndrăznesc să-ți fac doar două (mici) nuanțări. În primul rînd, nu „TOATE" fetele sînt (te citez) „afectate de același sindrom — banii și situația materială a băieților". Acele persoane de sex feminin „afectate de sindrom" sînt fie slabe cu duhul, fie slabe de înger, fie slabe de... constituție! Depinde peste care gen de „fete" ai avut tu (ne)norocul să nimerești... Dacă ai ști cîte scrisori absolut minunate mi-a fost dat să primesc în acești ani de la o mulțime de fete care îmi dovedesc mereu că, ei bine, DA!, **mai există fete inteligente, sensibile, cinstite, sincere, serioase, afectuoase, romantice — într-un cuvînt, frumoase,** poate că ți-ai schimba un pic impresia neguroasă și pesimistă pe care o ai despre fetele din zilele noastre. Află că ele sînt, oricum, **majoritare** față de adulatoarele vulgare ale „materialismului" și mai află că **în toate** vremurile au existat și unele, și altele. Deci nu sînt o „invenție" a binecuvîntatei epoci de tranziție **din ceva în alt ceva!** Și, în al doilea rînd, să știi că sînt nu puține fetele care se plîng de „materialismul", egoismul, cupiditatea, lăcomia, meschinăria, ipocrizia, fățărnicia, mercantilismul băieților care caută... „zestrea" înainte de a căuta Omul... Regăsesc în scrisorile lor exact reproșurile pe care tu ni le aduci nouă. Știi, eu cred că toți avem dreptate, într-o anumită măsură. Și dificultatea e să ne înțelegem unii cu alții atunci cînd toți avem dreptate! Oricum, sînt sigură că mai devreme sau mai tîrziu vei întîlni fata visurilor tale! Și singurul „sfat" pe care mi-l permit să ți-l ofer este atunci cînd o vei întîlni, să nu fii, te rog, acrit sau poate sau, și mai rău, cinic — ajuns astfel din pricina „fetelor"...

■ Deci tu, draga mea **ELA T. (Bistrița)**, de teamă ca EL „să nu-și bată joc" — adică să facă băscălie — de tine fiindcă te-ai îndrăgostit de El, ai luat, ca să zic așa, măsuri de siguranță și te-ai grăbit zeloasă să i-o iei înainte, „distrîndu-te" (te citez) „cu un băiat foarte drăguț și foarte bogat (are mașină, bar particular etc.), dar pentru care nu simțeam nimica și am făcut-o doar din ambiție, ca să-i arăt Lui că nu mă interesează persoana Lui". Ei brava, draga mea! Ai nimerit-o! Uite, fete care gîndesc la fel ca tine l-au făcut pe Laurențiu să ne judece neiertător. Și, citindu-ți scrisoarea, zău că-mi vine să-i dau dreptate, așa că vezi ce mi-ai făcut!... El, dar El, prietenul tău, (fost), nici nu și-a bătut joc, nici nu te-a ironizat în fața prietenilor lui, **chiar te iubea** (ai priceput tu atunci cînd a fost prea tîrziu...) iar cînd te-a văzut cu imberbul Rothschild bistrițean mînă în mînă, a suferit cu demnitate, s-a închis în sine și, în cele din urmă, fiindcă ai fost probabil foarte convingătoare în a-i „arăta" cum e cu nepăsarea, ce era să facă, și-a găsit și el consolarea alături de altă fată... Spune și tu, acum, cine-i de vină pentru „finalul" ăsta la care nu te-ai așteptat?! Știi, cam așa se întîmplă de obicei cînd te străduiești să convingi pe cineva că „nu" îl iubești dar în realitate lucrurile stau taman pe dos! Fată dragă, ce-ar mai fi de zis? „Distrează-te" mai departe, să vezi ce bine o să-ți fie în viață! Și dă-i tot așa înainte, dezamăgește-i tu prima, din „prudență", ca să nu te dezamăgească ei pe tine! Dacă așa vezi tu iubirea, eu, una, nu văd ce rost mai are acum să te apuce **post festum** (adică „după distracție") jalea, obsesiile, remușcările, insomniile și văicărelile. Doar ai obținut ce ți-ai propus! Așa încît, te rog să mă crezi, sînt tare mîhnită nu atît de întîmplarea în sine, cît de faptul că n-ai înțeles (încă) faptul că iubirea nu-i o joacă de-a „lasă-mă să te las"..

LAURA

IN MEMORIAM

Cu mai multe luni în urmă, în această pagină apărea rubrica „Grădina de lîngă casă". Semnatarul ei era un pasionat cercetător al naturii, un mare iubitor al grădinii. Trecerea lui IOAN URSU în lumea umbrelor ne-a surprins ca o nedreptate. Îi vom păstra vie memoria, îi vom evoca mereu rigoarea științifică și pasiunea dăruite oamenilor. Colaboratorul revistei noastre ne-a părăsit în pragul primăverii, cînd avea pregătite atîtea învățăminte și sfaturi pentru cititorii noștri dornici să-și bucure existența în ambianța plantelor, a culturilor, a florilor. Regretăm sincer dispariția lui Ioan Ursu. Dumnezeu să-l odihnească în pace. În lumea celor drepți, cinstiți și devotați cunoașterii și hărniciei exemplare...

POȘTA by Air Mail

Tuturor celor care ne-au cerut, cu pudoare, relații în legătură cu efectuarea liftingurilor și a operațiilor estetice, le recomandăm să se adreseze doctorului Ioan Agripa de la Spitalul Filantropia, secția chirurgie estetică. Operații similare se fac însă și la alte spitale, ca, de pildă, Spitalul Colțea, Spitalul Militar Central etc.

Ionescu Maria din Buzău. Vă puteți adresa personalului medical al secției de cosmetică terapeutică de la orice Complex de Sănătate.

Margoș Constantin din Bacău. Programul de cercetare a fenomenelor paranormale pe care vreți să-l inițiați are nevoie de un cadru legal, cu statut juridic. În perspectiva unei colaborări cu revista noastră vă recomandăm să țineți legătura cu specialistul nostru în acest domeniu, domnul **Ion Țugui.**

V. Chiriac din Iași. Observațiile dumneavoastră sînt judicioase. De vină e uzura morală avansată a dotării tehnice din tipografie, nicidecum corpul redacțional. Sperăm că veți rămîne în continuare un cititor fidel al revistei.

Ionică Elena din Suceava. Am expediat scrisoarea dumneavoastră pe adresa Radiodifuziunii române pentru emisiunea „Răspundem ascultătorilor".

Alexandru Romocea. Nu avem posibilitatea să vă expediem cărțile solicitate. Ultimele două apariții editoriale ale lui Ion Țugui le mai puteți găsi, dacă șansa vă surîde, în standurile difuzorilor bucureșteni.

Avram Dănuț. Pe domnul Bivolaru îl puteți contacta la Sala Grigore Preoteasa (fosta Casă de Cultură a Studenților) între orele 17—19.

Olteanu Virgil din Rîmnicu Vîlcea. Vă împărtășim suferințele dar numai justiția e în măsură să elucideze cazul dumneavoastră.

Cazacu Ileana. Pentru a vă înlesni contactul cu persoanele interesate vă rugăm să notați pe plic adresa dumneavoastră.

Claudia Rai din București. Doamnele de la revista noastră vă mulțumesc pentru amabilele urări pe care le-ați transmis cu prilejul zilei de 8 martie.

DORIN MĂRAN

SHOW — BIZ

■ **Record mondial audio-video.** Trebuia să se întîmple și asta! În industria video-clipurilor s-a înregistrat un record mondial. Cel mai scurt **video-clip muzical** din istorie. El are o durată de... 2 secunde și este realizarea grupului new-yorkez, **Brutal Truth.** În montajul de 2 secunde, care conține 250 de imagini, se face un fel de istorie a războiului, și apar, deși nu se poate distinge acest lucru, Hitler, Stalin, G. Bush, Martin Luther King jr., Rodney-King, Norman Schwartzkopf, poliția din LA, ostași americani, steagul american, svastici...

■ **Jimi Hendrix scoate un nou album...** Într-un fel. Pe 12 aprilie, formația **Beautiful People** scoate pe piață un LP bazat în totalitate pe fragmente vocale și instrumentale din 32 de melodii ale legendarului ghitarist **Jimi Hendrix.** Titlul albumului: **IF 60's WERE '90** el însuși un vers dintr-o melodie a ghitaristului american de culoare, care a murit acum 20 de ani în urma unei supradoze de cocaină. Formația a avut acces la benzile cu înregistrări, inclusiv la aproape 1 000 de ore de înregistrări ale lui J. Hendrix care nu au fost niciodată reproduse pe disc.

■ **Moartea, o ultimă mișcare în cariera unui artist.** Ce se întîmplă cu opera unui cîntăreț după moartea acestuia? Cum va fi vîndută creația lui-? Este cazul mai multor interpreți rock, printre cele mai cunoscute nume figurînd **John Lennon, Bob Marley, Jimi Hendrix.** Voci tot mai hotărîte se pronunță pentru introducerea de noi clauze în contractele de vînzare a creației muzicale în cazul interpreților decedați.

■ **Soul Train Awards.** La Los Angeles s-au înmînat premii pentru interpreții de muzică **soul** și **R&B** (Rhythm and Blues). Printre cei laureați s-au numărat **Boyz II Men, Mary J. Blige, En Vogue, Eddie Murphy** și **Michael Jackson,** care a venit la festivitate într-un scaun pe rotile.

■ Formația **Iron Maiden** a fost nevoită să-și amîne cele 3 concerte de la Moscova la care se și vînduseră biletele. Cei 135 000 de fani moscoviți ai grupului vor trebui să aștepte o reprogramare, amînarea datorîndu-se interzicerii oricăror reuniuni publice pînă după referendumul național din Rusia.

G.C.

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

22.03. — 28.03

LUNI

Programul 1: 14.00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15.00 Preuniversitaria 15.30 Telescoală 16.00 Magazin agricol 16.30 Portativul preferințelor muzicale 17.00 Actualități 17.05 Magazin în limba maghiară 18.35 Tezaur folcloric. Dorurile noastre 19.00 Documentar TV 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 Sport 20.40 Teatru TV. Arca lui Noe de Lucian Blaga 22.25 Azi în prim plan 23.10 Actualități 23.25 Repriza a treia.

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Veniți cu noi pe programul doi! 20.00 Actualități 20.35 Tradiții 21.00 TVM 21.30 Lumea sportului 22.00 TV5 Europe 22.35 Magazin automoto.

MARȚI

Programul 1: 7.00 TVM 10.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj 12.00 Teatru TV. Arca lui Noe de Lucian Blaga 13.40 Desene animate 14.00 Actualități 14.10 Ora de muzică 15.00 Preuniversitaria 15.30 Telescoală 16.00 Convicțiuri — magazin 17.00 Actualități 17.05 Medicina pentru toți 17.35 Salut, prieteni! (I) 18.30 De la lume adunate... 18.50 Călătorie în Pakistan 19.40 Cultura în lume 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 Sport 20.40 Film serial Povestiri din Hollywood 21.45 Oaspeți ai Festivalului internațional „Cerbul de Aur" — Brașov 1992 22.15 Azi în prim plan 23.00 Actualități 23.15 Salut, prieteni! (II).

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualități 17.05 Studioul de literatură. Cafeneaua literară la Craiova 18.05 Film serial. Maguy (Franța 1990) 19.00 Sport-Studio 20.00 Actualități 20.35 Tribuna non-conformiștilor 21.00 TVM 21.30 De-ale pieței în economia Capitalei 22.00 TV 5 Europe 22.35 Divertisment internațional

MIERCURI

Programul 1: 7.00 TVM 10.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj 12.00 Film artistic. Chinezul 13.35 Desene animate 14.00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15.00 Preuniversitaria 15.50 Tragerea Pronoexpres 16.00 Panoramic muzical 16.30 Vîrsta a treia 17.00 Actualități 17.05 Arhive folclorice 17.30 Sport-Club 18.30 In memoriam 19.00 Să refacem puntea sufletelor noastre! 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 Sport 20.40 Telecinemateca. Lege și răzbunare (S.U.A., 1963) 22.40 Azi în prim plan 23.25 Actualități 23.40 Simpozion.

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.25 Desene animate 16.50 Teatru TV. Antoniu și Cleopatra de William Shakespeare 18.30 Emisiune în limba maghiară 20.00 Actualități 20.35 Studioul muzicii de cameră 21.00 TVM 21.30 Dialog cu edilii Capitalei 22.00 TV5 Europe 22.35 Învățați engleza americană.

JOI

Programul 1: 7.00 TVM 10.00 Transmisiune directă de la biserica Madona Dudu din Craiova 11.30 TVR Cluj 12.00 Film artistic. Piele de măgar (Franța) 13.25 Video-clipuri 13.35 Desene animate 14.00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15.00 Preuniversitaria 15.30 Telescoală 16.00 Repere moldave 16.30 Repere transilvane 17.00 Actualități 17.05 Magazin în limba germană 18.05 Astăzi, Grecia. Documentar 18.25 Armuri în piatră 19.35 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 Sport 20.40 Film serial. Dallas 21.40 Reflecții rutiere 22.00 Microrecital Vasile Seicaru 22.15 Azi în prim plan 23.00 Actualități 23.15 Confluențe.

Programul 2: 14.55 Fotbal: Inter — Dinamo 16.50 Desene animate 17.00 Actualități 17.05 Ecranul 17.35 Bijuterii muzicale 17.55 Convicțiuri-magazin 18.55 Diamond Awards Festival 1989 (IV) 19.30 Stadion 20.00 Actualități 20.35 Tradiții 21.00 TVM 21.30 O viață pentru o idee 22.00 TV5 Europe 22.35 Spectacol de balet în serial

VINERI

Programul 1: 7.00 TVM. Telematinal 10.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj 12.00 Film serial. Din voia Domnului 13.00 Descoperirea Planetei 13.30 Desene animate 14.00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15.00 Preuniversitaria 15.25 Telescoală 15.50 Tragerea Loto 16.00 Cheia succesului 16.30 Arte vizuale 17.00 Actualități 17.05 Gong! 17.35 Pro Patria 18.35 Du-te dor, pînă ce-i nor! 19.00 Azi în prim plan 19.35 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 Sport 20.40 Film serial. Destinul familiei Howard 21.45 Comunitățile românești din S.U.A. 24.00 Actualități 0.15 Trei din zece pentru un show.

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualități 17.05 Sport-Magazin 18.00 Emisiune în limba germană 19.00 Concertul Orchestrei Naționale Radio 21.00 TVM 21.30 Viața spirituală 22.00 TV5 Europe 22.35 Refrene fără vîrstă

SIMBĂTA

Programul 1: 9.00 Bună dimineața... de la Cluj-Napoca! 10.00 Actualități 10.10 Tip-top, mini-top 11.00 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty 11.30 Tradiții 12.00 Alfa și Omega 13.00 Ora de muzică 14.00 Tranzit TV. Ora 25 Din sumar: Știri. Desene animate (ora 14.05): Don Covote și Sancho Panda. Atlas. Al doilea război mondial. Film serial (ora 16.00): Povestiri cu final neașteptat. Teleenciclopedia (ora 19.15). Actualități (ora 20.00). Caracatița (ora 21.10) 1.00 Film serial. Midnight Caller

Programul 2: 16.00 TVE Internacional 16.30 Film artistic O afacere încurcată (Franța) 18.10 Microrecital 18.30 Box 20.00 Actualități 20.35 Jazz-Magazin 21.00 TVM 21.30 Studioul muzicii ușoare 22.00 TV5 Europe 22.35 Varietăți internaționale.

DUMINICĂ

Programul 1: 9.00 Bună dimineața! 10.00 Actualități 10.10 Ping, pong. Unicef 11.00 Film serial pentru copii Aventurile lui Black Beauty 11.25 Avanpremiera TV 11.30 Viața satului 13.00 Lumină din lumină 14.00 Actualități 14.10 Poșta TV 14.20 Video-Magazin: „Turnul Babel" 18.30 Top 3, 2, 1 19.00 Film serial Dallas 20.00 Actualități 20.40 Film artistic. Marele iaf (S.U.A., 1976) 22.20 Convorbiri de duminică 22.50 Actualități 23.05 Medalion: Tudor Mușatescu 0.05 Nocturna de duminică 1,00 Închiderea programului.

Programul 2: 15.55 Recomandări din program 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualități 17.05 Serata muzicală TV 19.30 Orașe și civilizații 20.00 Actualități 20.35 Pop-club 21.00 TVM 21.30 Concertino 22.00 TV5 Europe 22.35 Mondo-muzica.

(După „Panoramic TV")

medicina la zi

„BIO AVENIR", ÎNCĂ O SPERANȚĂ PENTRU SĂNĂTATE

Marile progrese realizate de știința contemporană în înțelegerea structurii și mecanismelor organismelor vii deschid noi perspective viitorului tehnologic al omenirii. Noile descoperiri permit realizarea de produse superioare, destinate biologic spre a ameliora compoziția diverselor alimente, limitînd efectele secundare nedorite.

Îndelungata și prestigioasa tradiție franceză în domeniul chimiei și biologiei îi conferă acestei țări un loc de frunte în clasamentul neoficial al marilor producători în domeniu, alături de Statele Unite, Japonia și Germania. Marele concern francez Rhône-Poulenc, spre exemplu, a alocat cercetării 1,4 miliarde de dolari în anul 1992. În lumina acestei filosofii, trustul francez a început derularea unui ambițios program de cercetare, denumit „BIO AVENIR", în asociere cu mari instituții de cercetări franceze cu capital public și privat, cum ar fi CNRS, INSERM, INRA, CEA și Institutul Pasteur.

Spre deosebire de cercetarea obișnuită, organizată pe baza sintezei de mii de molecule, acestea urmau să fie selectate prin intermediul electronicii. Prin această eliminare empirică masivă, produsele sînt selectate, acesta reprezentînd un compromis acceptabil între efectele urmărite și cele nedorite. A fi în stare să explici acțiunea diverselor mecanisme și obiective urmărite permite dezvoltarea noilor procese, servind drept bază pentru cercetările ulterioare. Mersul înainte în domeniul biologiei moleculare și punerea la punct de tehnici de investigație cu performanțe sporite permite o mai rațională explorare și utilizare a proprietăților organismelor vii. Adevărata inovație va veni numai din cercetarea fundamentală și aplicațiile acesteia. În acest scop, procesul de transfer al tehnologiilor va trebui să fie accelerat.

Fotografia îl prezintă pe profesorul Claude Hélène, directorul programului Bio Avenir.

Ambițiosul program de cercetare fundamentală Bio Avenir se va derula pînă în anul 1996 și dispune de un buget total de 300 de milioane de dolari, dintre care 100 de milioane sînt asigurate de Ministerul francez al Cercetării și Industriei. În cadrul programului lucrează circa 500 de oameni de știință de prima mînă. Rezultatele acestui program de cercetare sînt așteptate de pe acum cu nerăbdare de comunitatea științifică internațională.

ȘERBAN FILIP

În fotografie se află specia de arbust „Taxus Baccata L" obținută de specialiștii de la Rhône-Poulenc și care furnizează moleculele atît de necesare în lupta dusă împotriva cancerului.

ANTIBIOTICELE ÎNTRE UZ ȘI ABUZ

Așa cum am mai subliniat și în articolele trecute, axate tot pe problema antibioticelor, aceste remedii reprezintă cea mai mare descoperire a secolului pe linie de terapie. Avînd în vedere spectaculoasele și radicalele bulversări survenite în patografia umană ca urmare a celor peste cinci decenii de terapie prin antibiotice, putem afirma, fără teamă, că în deceniile menționate și cel puțin în domeniul patologiei infecțioase, s-au înregistrat mai multe progrese decît s-au înregistrat în cele 50 de secole care le-au precedat. **Fascinația antibioticelor a creat însă condițiile necesare de a se ajunge pe nesimțite de la uz la abuz, cu toate consecințele negative ce decurg din această realitate** atît pentru bolnavi cît și pentru germenii patogeni.

Uzul intensiv de antibiotice a generat, pe de o parte, rezistența mereu crescîndă pe care și-au cîștigat-o pe parcurs germenii patogeni, și, pe de alta, apariția de noi generații de antibiotice, de unde extremul dinamism ce caracterizează evoluția acestor remedii. Merită însă a vă prezenta pe scurt principalele concluzii de ordin practic, ce decurg din folosirea acestor remedii pe parcursul celor cinci decenii de la descoperirea lor.

O primă concluzie ține de faptul că este o profundă greșeală a prescrie un tratament pe bază de antibiotice, înainte de a avea o idee exactă asupra diagnosticului bolii tratate.

O a doua concluzie ține de faptul că așa-numitul „vals al antibioticelor", practicat pe scară largă în terapeutica curentă și constînd din trecerea de la un antibiotic la altul, în căutarea unuia mai puternic, nu este în majoritatea cazurilor justificat. În aceeași măsură nu este justificată nici practica curentă a așa-numitei „umbrele cu antibiotice". Practică constînd din asocierea de multiple antibiotice, „umbrela" folosită mai ales în pediatrie și chirurgie. Tot nejustificată este desigur și practica așa-numitului „dus cu antibiotice", constînd din administrarea de doze puternice de asemenea remedii.

Este bine de a ști că și în domeniul antibioterapiei, ca și în domeniul terapiei medicamentoase în general, atunci cînd se folosesc concomitent două medicamente, există o doză de necunoscut și de risc pe această linie, știut fiind că **în terapie unu și unu fac trei și nu doi ca în matematică**, și aceasta tocmai prin posibilitatea apariției unui nou medicament, cu reacții imprevizibile pentru bolnav. Asocierea de antibiotice pune prin definiție complexe probleme de indicații, contraindicații și de compatibilitate. Este o profundă eroare de a se administra antibiotice pentru orice stare febrilă, știut fiind că febra nu însemnează în mod obligator și infecție. **Medicul care prescrie un tratament cu antibiotice, trebuie să se gîndească și la responsabilitățile pe care și le asumă pe această cale pentru medicina de mîine.** în sensul că după cum mulți dintre adulții de astăzi sînt handicapați pe linie de antibioterapie datorită abuzurilor comise în copilărie sau adolescență lor, tot așa și handicapații de mîine, vor fi victimele noastre de azi.

ARCADIE PERCEK

Sub reflector

SIDA

TESTUL HIV, OBLIGATORIU SAU NU?

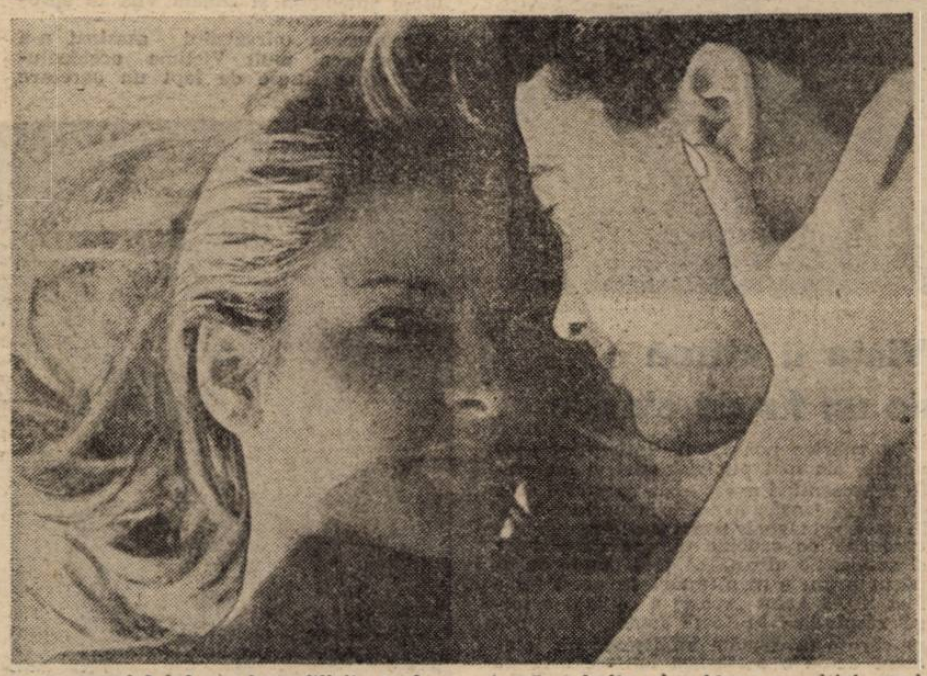

Apariția cumplitei boli a sfîrșitului de mileniu — SIDA — extinderea ei cu o rapiditate îngrijorătoare, ignorînd bariere geografice sau categorii sociale și sexe, sînt realități cu un puternic ecou în rîndul opiniei publice, ca un semnal de alarmă al cărui glas începe să se facă din ce în ce mai auzit. Depistarea corectă a persoanelor infectate constituie, cel puțin teoretic la ora actuală, o modalitate de intervenție pozitivă asupra acestui fenomen, în sensul stopării răspîndirii lui. O soluție ar consta, desigur, în introducerea obligativității efectuării în masă a testului HIV. Dar acest deziderat ridică probleme a cărei rezolvare este încă extrem de dificilă din punct de vedere etic, moral și nu în ultimul rînd economic. Nu întîmplător țările cu potențial înalt de cercetare și cu putere mare economică, preocupate de învingerea maladiei SIDA, încearcă găsirea și practicarea unor modalități convenabile și eficiente, mergînd însă pe argumente diferite.

Franța, de exemplu ocupă un loc bine definit în peisajul general. „afacerea cu transfuzații contaminați cu virusul HIV făcînd din această țară o excepție. În urma scandalului cu hemofilicii, parlamentul a făcut demersuri pentru instaurarea obligativității efectuării testului de seropozitivitate în momentul eliberării certificatului premarital și prenatal. Care a fost reacția populației? În urma sondajelor publicate în revista „Impact Medicine" s-a constatat că 83% dintre subiecți au fost favorabili acestui amendament ridicat la nivel de poltică sanitară a statului. Privită ca o modalitate de prevenție în favoarea comunității, măsură este lăudabilă, dar în aceeași măsură cere individului, pregătit sau nu în planul propriei conștiințe, în cazul depistării lui ca seropozitiv, un sacrificiu (cu aspecte numeroase din punct de vedere social) în beneficiul grupului, al restului populației.

Obligația generalizării efectuării testului de depistare ridică și o altă problemă: aceea legată de corectitudinea rezultatului, de posibilitatea apariției unor erori și deci de falși seropozitivi. Profesorul Daniel Schwartz, membru al comitetului de etică din Franța, afirma într-un articol publicat în revista „La Recherche" că **„testul efectuat pe scară largă, admite și ideea apariției unui procent (chiar dacă nu semnificativ) de falși seropozitivi și nu sînt deloc de neglijat dramele psihologice care se abat asupra persoanelor în cauză, precum și a celor din jurul lor".** Trecînd peste dificultatea lesne de înțeles de a testa milioane de persoane, demersul în sine mai deține un inconvenient: **un seronegativ testat azi poate deveni mîine un seropozitiv. Și de aceea, testările a milioane de persoane pentru a se apropia cît mai mult de realitate și pentru a fi cu adevărat eficiente și utile activității epidemiologice ar trebui periodic repetate.** Cine are la ora actuală capacitatea să se lanseze într-o asemenea acțiune? În Franța, bunăoară, în anul 1990 s-au cheltuit 100 milioane de franci pentru 800 000 teste realizate în spitale, ceea ce înseamnă că dincolo de aspectele etice, de implicațiile sale în plan uman, acțiunea, cu toate bunele sale intenții, depășește cu mult posibilitățile unei țări chiar dezvoltate din punct de vedere tehnic și economic.

AURORA POPESCU

AGENDĂ MEDICALĂ

● **DIABETUL FACTOR DE RISC ?** La femeile însărcinate crește riscul de a se îmbolnăvi de diabet. Aceasta este concluzia la care au ajuns cercetătorii de la Universitatea din San Diego (California), după ce au examinat 1 186 femei în vîrstă de peste 40 de ani, dintre care 146 erau diabetice. știre comunicată în revista New England Journal of Medicine.

Acest tip de diabet atinge circa 18% din femeile americane care înaintează spre vîrsta de 74 ani, cînd organismul lor nu mai secretă insulina în cantitatea necesară pentru a controla procentul de zahăr în sînge.

La fiecare nouă sarcină probabilitatea apariției maladiei crește cu 16%. Cu toate acestea, estimează specialiștii, ea nu trebuie să le conducă pe femei la ideea preconcepută de a renunța la sarcină, căci procentajul de risc este relativ mic ; se presupune că pancreasul care secretă insulina este regularizat de procentul de zahăr în sînge. Pancreasul este obligat să funcționeze mai intens pe timpul sarcinii. Rezultatele ultimelor cercetări în acest domeniu sînt destul de contradictorii.

Întîmplări adevărate

Captură deosebită

Cînd doi pescari germani, Berthold Looden și Werner Poppinga, care pescuiau în Marea Nordului, au văzut ce pește a fost prins în plasa lor nu le-a venit să creadă ochilor. Era un țipar enorm ca mărime și ca greutate, dintr-o specie uriașă despre care vorbesc și amintesc toate legendele marinărești.

Cînd l-au cîntărit acele au indicat o greutate de peste 50 de kilograme, iar cînd i-au măsurat lungimea peștelui au constatat că el are 2,30 metri. Prezentînd prada lor neobișnuită la reîntoarcere în port, cei prezenți au confirmat că într-adevăr nimeni nu a văzut și nici nu a auzit de o asemenea captură. Pentru a da crezare și altora despre nemaipomenita lor ispravă, cei doi fericiți pescari au ținut să se fotografieze împreună cu uriașul țipar. Pentru cititorii noștri care nu cred în asemenea povești pescărești, prezentăm „marele trofeu" și pe cei doi pescari — Berthold Looden și Werner Poppinga.

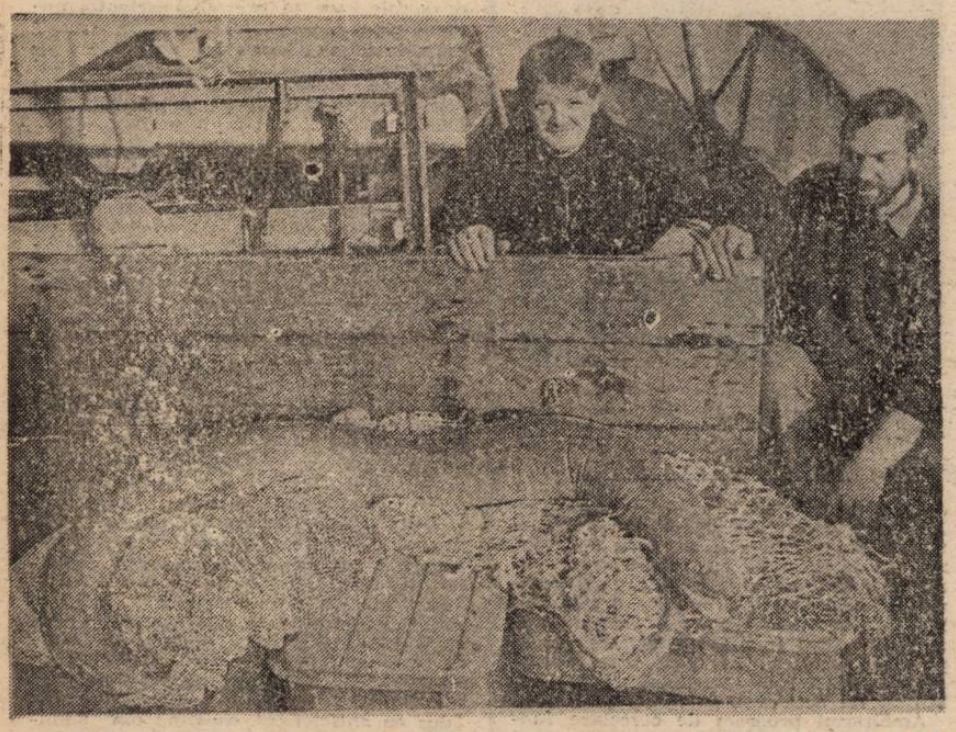

Bunic și tată în același timp

Fred Jones din orașul Perth (Australia) deține desigur un adevărat „record". El este bunicul și în același timp tatăl unei fetițe, Charlene Jones. Fred Jones numără 70 de ani, dar prin caracteristicile sale fiziologice arată mult mai tînăr. Povestea lui, cunoscută în toată țara, a constituit un subiect foarte discutat de mass-media.

Brian, fiul lui Fred, era logodit cu o tînără fată, Nicole, dar în urma unor neînțelegeri s-au despărțit imediat după ce Nicole a dat naștere unei fetițe. Pentru ... a început o perioadă destul de dificilă din toate punctele de vedere. De exemplu, de multe ori Nicole își găsea refugiul în casa lui Fred (Brian locuia ... cu tatăl său) care încerca în diferite ... să-i ușureze viața. Așa s-au ... tîrziu, pînă cînd Fred, (care era văduv după o căsătorie care a durat 44 de ani, în timpul căreia soția sa a dat naștere la 16 copii), și-a dat seama că ... de dragoste... de Nicole.

Tînăra mamă care admirase comportarea lui Fred în cei doi ani, nu a respins cererea de căsătorie a lui Fred și fără să țină seama de diferența de vîrstă dintre ei a acceptat să i devină soție. După un an, Nicole a dat naștere

unei fetițe căreia i-a dat numele de Gareth. O poveste bizară care a constituit un subiect mult comentat și care, odată cu ... tînărul Gareth, a revenit în actualitate. Dar cei din familia Jo... arată sincere își văd de **fericirea lor independent de ceea ce scriu unele ziare și persoane, cărora evoluția acestui eveniment le apare nefirească.**

Viața îi atîrnă de un fir de elastic

La rubrica noastră de întîmplări adevărate, am mai publicat știri și fotografii reprezentînd aspecte ale sportului care constă în lansări în gol de la mari înălțimi în care protagoniștii sînt susținuți de lungi cordoane de cauciuc extrem de elastice și solide. Se afirmă că țara unde au apărut primele manifestări de acest fel a fost SUA. Acest „sport" a căpătat o largă răspîndire în toată lumea. Imaginea pe care o prezentăm înfățișează un moment de la o asemenea lansare care a avut loc în orașul Arosa, din Elveția. Tînăra Eveline Klaus se află în prima fază a lansării în gol, avînd picioarele prinse într-o legătură strînsă de elastic. Peste cîteva secunde temerara se va opri la o distanță de cîțiva metri de pămînt. Va urma un balans tip „yo-yo", după care încercarea va lua sfîrșit. Dar pentru așa ceva îți trebuie și curaj și nervi de oțel...

Inscenarea

O descoperire și un scenariu demn de un adevărat film de aventuri. Un antreprenor din Paris, Yves Dandonneau, care figurează ca decedat (carbonizat) într-un incident rutier stradal, în realitate se află în viață și trăiește ca un sultan din alte vremuri împreună cu soția și două amante, pe Coasta de Azur. Banii pe care îi cheltuia cu frenezie proveneau de la sumele încasate de la nu mai puțin de opt societăți de asigurare. Pentru a nu fi recunoscut, el s-a supus la **cinci intervenții de chirurgie plastică.** Pentru realizarea planului său Yves Dandonneau a conceput un scenariu diabolic. A atras în cursă un cerșetor pe care l-a asasinat, apoi a organizat un spectaculos accident automobilistic, în cursul căruia corpul celui care se afla în mașină a fost complet carbonizat, foarte greu de identificat. Ulterior, soția și cele două amante s-au prezentat la opt societăți de asigurare cu polițele în helate de Yves și, după ce au încasat sume considerabile, s-au retras într-o splendidă și izolată vilă în apropiere de Cannes.

Demascarea mîrșavului asasinat n-a întîrziat prea mult. Victima accidentului stradal fusese de fapt un oarecare Joel Hipeau, un om sărac care se adăpostea noaptea prin gări și trăia din cerșit. Pus în fața unor probe de necontestat, asasinul și realizatorul acestui scenariu, a fost nevoit să recunoască monstruoasa lui faptă precizînd în detaliu toate amănuntele acțiunii sale. El a mai mărturisit că dacă poliția mai întîrzia să-l descopere ei ar fi reușit să facă să li se piardă urmele întrucît urmau să plece în Grecia. Interesant de semnalat este și faptul că principalul acuzat este de profesie inginer și provenea dintr-o familie înstărită, mama lui, Marty Mercier, fiind o cunoscută violoncelistă care prin anii '50 susținea concerte la Opera din Paris. **(Gh. R.)**

Casa editorială „MagazinS.R.L.", în asociere cu MOLDINFORMBUSINESS – Filiala din România

vă oferă, în curînd,
MAREA SURPRIZĂ A ANULUI

ALMANAHUL MAGAZIN 1993

ALMANAHUL PRIMĂVERII

primul almanah cu premii, MAGAZIN 1993
Iată, pe scurt, o parte dintre subiectele primelor 32 de pagini : RIGOARE, HAZARD, PERFORMANȚĂ, AVENTURĂ, MISTER în 13 radiografii în premieră ;

- **Bursa neagră a grefelor de organe**
- **Nașterea în mediul acvatic**
- **Extraordinara separare a siamezelor**
- **Teddy a învins blestemul din familia Kennedy**
- **Unde trăiau cei mai vechi hominizi**
- **Un făt operat înainte de a se naște**

În numărul viitor vom continua prezentarea subiectelor.

Rețineți din timp un Almanah MAGAZIN și cu talonul inclus în paginile Almanahului veți putea participa la tragerea la sorți care va avea loc cu ocazia spectacolului

MAGAZINUL VEDETELOR.

organizat de MOLDINFORMBUSINESS
Nu pierdeți această ocazie !

GOLDEN FALCON s.r.l. din București, Bdul. Magheru nr. 24, prin domnul MELKI DEMIR, expert în bijuterii a realizat splendide obiecte din aur pentru premiile oferite prin tragere la sorți la spectacolul „Magazinul vedetelor".

Societatea comercială FEPER S.A. oferă noi produse pentru gospodăriile agricole :

MINI-INCUBATOR. Capacitatea : 70 ouă

TOCĂTOR FURAJE. Capacitate : 120 kg/oră

MOARĂ PENTRU UZ CASNIC. Capacitate : 15–25 kg/oră

Informații la telefon : 6 87 67 14

verificati-vă cunoștințele

TELECOMUNICAȚII (I)

1. **Telegraful**, prima realizare tehnică de mare însemnătate în domeniul comunicațiilor la distanță, utiliza sistemul de notație și semnalizare convențională imaginat de Samuel Morse (1791—1872), pe care îl mai folosim și în zilele noastre, uneori. Această invenție revoluționară a intrat în serviciul public în anul 1843. Din ce an au funcționat primele linii telegrafice și în țara noastră ?

2. Realizarea unor conductori electrici alcătuind cabluri bine izolate a permis stabilirea primelor legături intercontinentale, începutul fiind făcut în anul 1850 cu cablul submarin ce unea orașele Dover (Anglia) și Calais (Franța). Cine a instalat primul cablu transatlantic ?

3. În 1907, Edouard Belin (1876—1963) a realizat „belinograma" — transmisia punctiformă a imaginilor prin intermediul telegrafului. Totuși transmisia unei fotografii pe un circuit telegrafic a fost încercată pentru prima dată pe linia telegrafică dintre Nürnberg și München. Știți cine și în ce an a reușit această performanță ?

4. În ce an a fost inventat **teletype-ul** (telegraful imprimator de litere, strămoșul telexului și... telefaxului) ?

5. Primul care a reușit să transmită la distanță prin mijloace tehnice vocea omenească a fost Graham Bell (1847—1922). El a efectuat prima transmisie telefonică cu ajutorul unui microfon cu lichid, ulterior înlocuit (în 1881) cu microfonul cu cărbune realizat de D. Hughes. În ce an a avut loc prima „convorbire" telefonică a lui Graham Bell ?

6. În 1898, George Brown (1873—1948) și Karl Ferdinand Braun (1850—1918) au realizat difuzorul electric de sunete, aparat fără de care nici T.F.F. („telegraful fără fir") al lui Marconi, nici comunicațiile radio-telefonice și, în general, radioul și televiziunea de mai tîrziu nu ar fi fost de conceput. Același K. F. Braun — inventator de excepție ! — a realizat în 1897 tubul catodic, în 1901 detectorul cu cristal (din galenă) pentru recepția radio, iar în 1913 preconizează folosirea antenei cu cadru. O contribuție de seamă în obținerea viitoarelor lămpi radio o va aduce și un alt celebru inventator (american) care constata, în 1883, că este posibilă controlarea sensului de deplasare a unui flux de electroni de la electrodul cald la cel rece în tubul cu vid. Cine este acest inventator ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Agricultură

1. Porumbul este cultivat în Țara Românească începînd din anul 1678 iar în Moldova — din anul 1693.
2. În 1520, din China.
3. Roșiile — în 1557, fasolea — după 1533 iar cartoful — după 1565.
4. La Institutul medico-chirurgical din Cluj.
5. Brevetul primei batoze datează din anul 1636.
6. Primul tractor a fost realizat în anul 1900.

DANIEL VERBINA

— Domnișoară Fifi, bănuiești cumva cine a născocit zvonul că ar fi ceva între noi doi ?

cristale

- Foamea îți scade puterea... puterea îți crește setea.
- Cine nu se uită înapoi, se împiedică și de obstacolele pe care le-a depășit.
- La început, beția puterii dă dureri de cap doar celor conduși.
- Mercenarul este un individ care dezertează din viața civilă în armată.
- Îmi tot mușcă din inimă... urmînd a vă demonstra că nu am.
- Nehrănind porumbeii, grăunțele ajung în gamelă.
- Încercînd să te înnegrească, unii te albesc.
- Haina viteazului se destramă în luptă, iar cea de ceremonie primește decorații.
- Ce ușor aluneci de pe treptele scării pe care ai adus noroi !
- Leneșul se odihnește înainte de a obosi.
- Pe soclul unei statui nereușite, nu mai încape și sculptorul.
- Cînd doi proști polemizează, par niște orbi ce-și încrucișează bastoanele.

N. PETRESCU-REDI

Test

BALANȚA

Numărul 1 : două pătrate plus un triunghi sînt egale cu două cercuri.

Numărul 2 : două cercuri și un triunghi sînt egale cu trei pătrate.

Pe baza datelor prezentate mai sus, puteți să aflați cu cîte triunghiuri este egal un pătrat ?

(Soluția în numărul viitor)

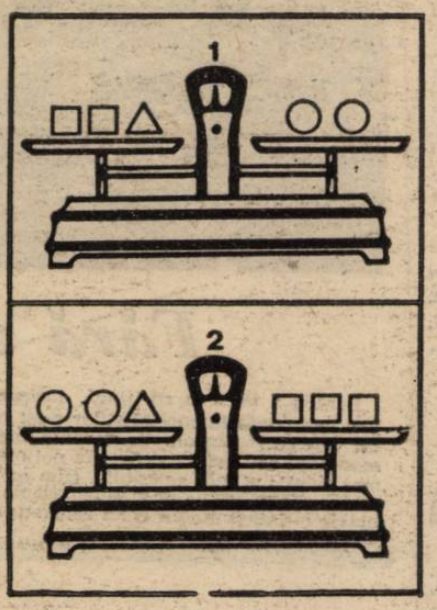

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

CASETE CU SEMNE

A1 cu A2, D1 cu B3

Lirică de primăvară

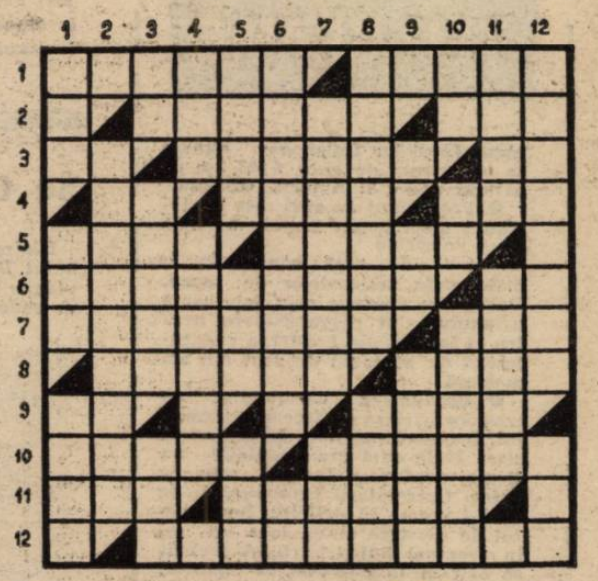

ORIZONTAL : 1) Autorul poeziei „Primăvară nouă" (Florin) — Poet român, autorul unor „Însemnări de primăvară" (Nicolae) ; 2) „Poemul... care iubea primăvara", din versurile Magdei Isanos (nom.) — Pseudonim al lui Caragiale ; 3) Cunună — Scriitor indian, autorul volumului „Flori de pădure" — Interjecție ; 4) Vasie Cuc — Nasă (pl.) — Autorul „Emoției de primăvară" (Aurel) ; 5) Lucrare agricolă de sezon — Ușor ; 6) Ne-a lăsat romanța „Ți-am luat un mărțișor" (Ion) — Ene ! ; 7) Din opera celui mai mare poet român am ales o „Floare albastră" — Grad de rudenie ; 8) Geniul muzicii românești, autorul cîntecului „Foaie verde ghiocel" — Rămășiță ; 9) Din vest ! — Tinut primăvara, înainte de Paște ; 10) Probă la examen — Prenumele autorului liedului „Aprilie" (Bentoiu) ; 11) Produse avicole — A scris „Du-te vreme, vino vreme" (Valeriu) ; 12) Compozitor, pianist și dirijor rus, autorul cantatei „Primăvara" (Serghei).

VERTICAL : 1) Autorul poeziei „Creangă de tei" — — Salut roman — Fabulist grec ; 2) Poet contemporan, semnatarul poeziei „Taifun de primăvară" (Lucian) ; 3) Radu Florea — Localitate pe Valea Trotușului — Din cînd în cînd ; 4) Din dictă ! — În primăvara vieții (pl.) ; 5) Pictor clasic român, autorul pînzei „Ghiocel" — Cadavru — Sport de masă ; 6) Autorul poeziei „Zăpada mieilor" (Mihai) — Nae Marin ; 7) A compus melodia „Am 20 de primăveri" (Emanuel) — Culese din primăvară ; 8) Autorul piesei „În inimi ride primăvara" (Emil) — Folclorist român de la care am luat, pentru tema noastră, povestirea „Primăvara-ntîiia oară roazele cînd înfloresc" (Anton) ; 9) Ba — Trufandale de sezon ; 10) Barbu Ion — Cure ! — Autorul cîntecului „E iarăși primăvară" (Mauriciu) ; 11) Semnatarul poeziei „În mai" (Ion) — Autorul versurilor „Noi sîntem primăvara vieții" (Nicolae) ; 12) Compozitor austriac din creația căruia am ales liedul „Vis de primăvară" (Franz) — Prenume slav.

PAUL BĂGNEANU
București

Dicționar : ILC. CASIN. IET. PAA.

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

O, MAMĂ...

ORIZONTAL : Abaluță — Isac — Duminică — Fii — Ana — Inima — Dn — Mins — Ezi — Făt — C — Părinte — E — Iubire — Tătic — Tură — Rine — E — Raci — Seră — O — A — Ute — Pisică — Var — Raa — Etal — Eminescu — Ura — Laic — Nicolau

cînd ați fi ultima oară

— Am o problemă, mărturisi un tînăr actor colegului său mai bătrîn. În actul al doilea trebuie să joc rolul unui tip beat criță și nu izbutesc. Ce mă sfătuiești să fac ?
— Bea înainte o jumătate de litru de coniac și ai să vezi că reușești.
— Da, dar în actul patru trebuie să fiu treaz.
— Ei, vezi, asta trebuie s-o înveți !

☆

— N-ai nici un pic de rușine ! Ai mîncat toate prăjiturile, fără să te gîndești și la frățiorul tău.

— Ba m-am gîndit tot timpul la el. Mi-era teamă că vine și voi fi nevoit să le împart cu el !

☆

— Tăticule, e adevărat că Pămîntul se rotește în jurul Soarelui ?
— Bineînțeles, dragul meu.
— Dar ce face Pămîntul în zilele cînd nu e soare ?

☆

Șoferul unui taxi către client :
— Nu mai funcționează frînele, o să cădem în prăpastie !
— Atunci oprește contorul !

FEL DE FEL

■ **În anul 1956** a compărut în fața unui tribunal din Minneapolis (S.U.A.) un oarecare Davis Stern (68 ani) acuzat de practică ilegală a profesiunii de medic după ce a efectuat și peste 7 000 de intervenții chirurgicale. Interesantă sentința : ținînd seama de excelentele sale rezultate pe care le-a obținut în activitatea sa, falsul medic a fost condamnat la un an închisoare cu suspendarea pedepsei...

■ **Strict autentic.** În urmă cu peste 20 de ani, la Ministerul Lucrărilor Publice din Italia a sosit o scrisoare de la un cetățean englez, Neil Strong, din localitatea Dorsetshire (Anglia) prin care acesta cerea ministerului să se ia măsurile necesare pentru a se repara străzile pe care soldații romani le-au construit în zona respectivă în urmă cu... două milenii !

■ **Există o specie de broască țestoasă** (Chelydra serpentina) care are un mod original de a-și procura hrana : scoate prin gură două mici excrescențe de culoare roșie, care se aseamănă cu doi viermișori în mișcare, astfel că peștii cad în capcană și sînt înghițiți de broasca țestoasă.

■ **Printre alte opere,** Leonardo da Vinci a lăsat 5 300 de pagini cu diferite însemnări din diverse domenii de activitate.

Nr. 11 (1847) din 20 martie 1993

Caleidoscop

magazin

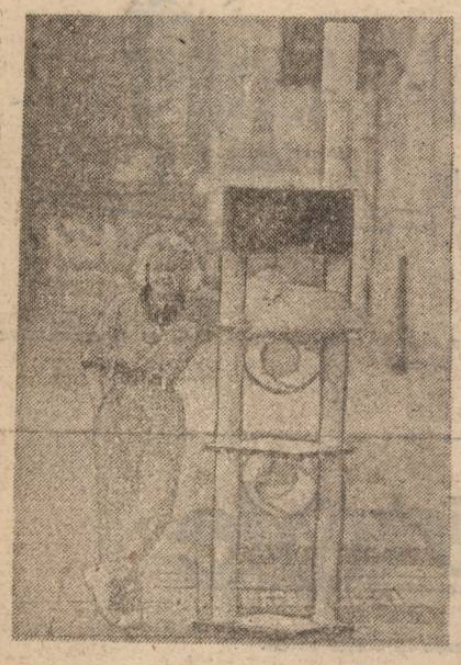

MOBILĂ PENTRU PISICI

Recesiunea economică și perioada de dificultăți prin care trece Marea Britanie, s-au repercutat și asupra expoziției de feline (ajunsă la a 95-a ediție !) desfășurată la Olympia Theatre din Londra. A fost o scădere neobișnuit de mare a premiilor care se acordau pînă nu demult în această competiție anuală. Au lipsit oare sponsorii ? Expozanții (care au prezentat exemplare de o mare frumusețe) și vizitatorii au fost însă profund interesați de o „mobilă" expusă în cadrul expoziției, pe care o prezentăm în imagine. Denumită „Caterobic", prețul de vînzare al mobilei este de 170 de lire sterline ! Desigur că sînteți curioși să aflați ce reprezintă această mobilă și ce legătură are cu expoziția ? S-a găsit un ingenios producător care a construit acest original obiect din lemn pentru... pisici. Compartimentat în cîteva „etaje", fiecare dotat cu culcușuri și posibilități de „trecere" de la un nivel la altul, aparatul permite pisicilor să execute diferite „exerciții" de cățărare și locuri potrivite de culcuș, potrivite mai ales atunci cînd stăpînii lipsesc de acasă.

Un adăpost neobișnuit

Există concursuri în care sînt premiați cei mai frumoși cîini. Dacă s-ar organiza și un concurs al celor mai buni patrupezi canini, premiul întîi ar reveni desigur lui Tobias, un splendid cîine englez care a dat dovadă unor acte „voluntare" de bunătate. Dresat de stăpînul său, Andrew Bowe, Tobias poate fi văzut pe străzile orașului Brigton purtînd un săculeț atîrnat de gît în care sînt adăpostite micile cumpărături ale familiei. Și nu numai atît. Uneori, Tobias poate fi văzut în timpul unei plimbări în aer liber purtînd în același săculeț, pe pisoiul „Leny", care face parte și el din „familia" Bowe. Evident, între cele două animale există cele mai bune relații de prietenie, o mostră a acestei afecțiuni fiind reprezentată și de imaginea alăturată.

Fără somnifere...

Pentru a veni în sprijinul insomniacilor, preocupările specialiștilor s-au orientat adesea, dincolo de terapia medicamentoasă sau psihiatrică, spre noi metode, mai simple și mai agreabile, cum ar fi, de pildă, fonoterapia sau videoterapia. Sunetele și imaginile cu efect relexant și sedativ (alături de muzică) s-au dovedit a fi în genere, ale pescărușilor, valurilor mării, lanurilor de grîu unduind în bătaia vîntului etc. Cîtiva specialiști francezi au mers însă și mai departe, experimentînd, cu succes, imaginea unor turme de oi înregistrată pe casete video.

Un nou tip de acumulator

Specialiști de la Universitatea din Londra au pus la punct un nou tip de acumulator, cu electrozi din aliaj de aluminiu și electrolit alcalin. Corpul său este realizat dintr-un amestec de teflon cu cărbune. El este permeabil la oxigenul din atmosferă care intră în reacție cu apa, de unde rezultă producerea unei sarcini electrice. Un asemenea acumulator, cu suprafața de 8 cmp, furnizează un curent de 8 A și o tensiune de 12 V, de 20 de ori mai mult decît poate oferi cu putere un acumulator cu plăci de plumb de aceleași dimensiuni. Noile acumulatoare, sînt deosebit de solicitate în robotehnică, la alimentarea camerelor portabile de televiziune și instalațiile de iluminare.

TELEGRAME

● Pădurile Vietnamului numără 76 specii aromate, 600 specii tanifere, 200 varietăți tinctoriale, 93 de soiuri de fibroase, 100 de specii pentru esență, 260 de soiuri pentru producerea uleiului, precum și 1 498 tipuri de plante medicinale.

● Fauna Vietnamului este și ea remarcabilă, prin numărul și varietatea animalelor. Există peste 1 000 de specii de păsări, peste 300 specii de animale, dintre care unele rare, care asigură un volum apreciabil de carne, oase, piei, blănuri.

● Pe insulele foarte izolate, precum Hawaii sau Noua Zeelandă, singurele mamifere indigene sînt liliecii. Există și excepții, dintre care unele pot surprinde, cum este cazul Insulelor Galapagos, situate la o distanță de circa 1 000 km de țărmul vestic al Americii de Sud.

● Protoxidul de azot este o substanță stabilă care poate persista timp de secole.

Oxidul de azot contribuie la distrugerea moleculelor de ozon. Degajările produse prin fabricarea nylonului sînt răspunzătoare pentru 10 la sută din creșterea concentrației de protoxid de azot din atmosferă.

● Producerea hormonului de creștere variază cu trecerea timpului. Începînd cu vîrsta de 60 de ani, circa 30 la sută din populație nu îl mai produce deloc sau aproape deloc. Cercetătorii presupuneau de multă vreme că deficitul hormonului de creștere putea juca un rol în procesul îmbătrînirii. A trebuit să intrăm în deceniul al nouălea, cînd s-a produs acest hormon prin inginerie genetică, pentru a se verifica această ipoteză.

● Circa trei milioane de oameni mor în fiecare an de tuberculoză, mai mult decît de oricare altă maladie infecțioasă, în cazul în care nu se vor lua măsuri adecvate și hotărîte, numărul victimelor ca urmare a tuberculozei va crește în întreaga lume, informează experții O.M.S.-ului.

● În Japonia, arsurile sînt tratate în prezent și cu ajutorul laserului. Porțiunile de epidermă distruse de arsuri se îndepărtează nu cu bisturiul ci cu laserul, noua metodă reducînd considerabil pericolul de infecție — una din cauzele principale ale deceselor de pe urma arsurilor.

● Oamenii de știință avertizează: produsele chimice de sinteză reprezintă cauza deteriorării păturii de ozon. Pentru fiecare procent al subțierii densității centurii de ozon, riscurile contractării cancerelor de piele sporesc cu 3 la sută.

Să consumăm conopida

Dintre toate varietățile ce aparțin genului Brassica (specia oleracea) conopida le întrece pe toate celelalte din punct de vedere alimentar.

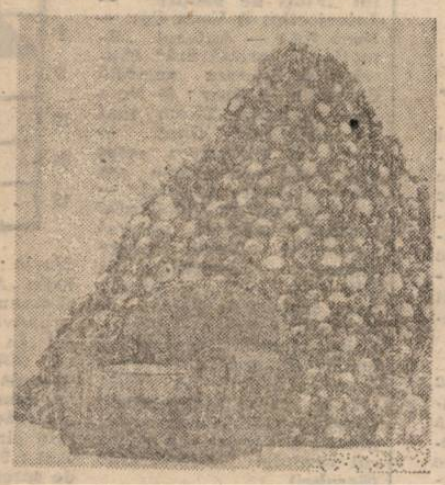

Inflorescența sa, numită și căpățînă falsă, este plăcută la gust. O conopidă bună trebuie să fie proaspătă, cu inflorescență compactă, de culoare albă fără pete. Inflorescența conține următoarele substanțe : proteide (circa 6 la sută), glucide 0,5 la sută, lipide 0,3 la sută multe săruri minerale bogate în potasiu fosfor, sulf, clor sodiu. Mai conține și următoarele vitamine : B1, B2, C, K, P.P. dar mai ales vitamina U. Se întrebuințează la prepararea [illegible] salate, supelor, supelor-creme, ciorbelor, sufleurilor, sosurilor etc.

Se poate consuma în stare crudă, avînd gustul apropiat de al gulieî sau al conopidei de varză dar mult mai fin.

Cei ce suferă de diabet zaharat o pot consuma fără restricție.

Ceasornic multifuncțional

„Alt 6 000", primul ceas din lume cu cristale lichide care cumulează funcțiile de barometru termometru și altimetru în același timp, a fost realizat de firma japoneză „Casio". Ceasornicarul funcționează pînă la 6 000 metri, altitudine de care o măsoară din 5 în 5 metri. În ceea ce privește presiunea atmosferică, ceasornicul evaluează variațiile ce se produc la intervale de două ore. Valoarea temperaturii este afișată la fiecare cinci secunde.

Citiți în numărul viitor:

TRIUNGHIUL BERMUDELOR, MIT ȘI ADEVĂR

Biblioteca Județeană MUREȘ TIRGU-MUREȘ

magazin

SERIE NOUĂ – 98

ANUL XXXVI • Nr. 12 (1848) SÎMBĂTĂ 27 MARTIE 1993 16 PAGINI 40 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Hidrogen-66%. O anchetă și erorile ei

incursiune în paranormal

TRIUNGHIUL BERMUDELOR, mit și adevăr

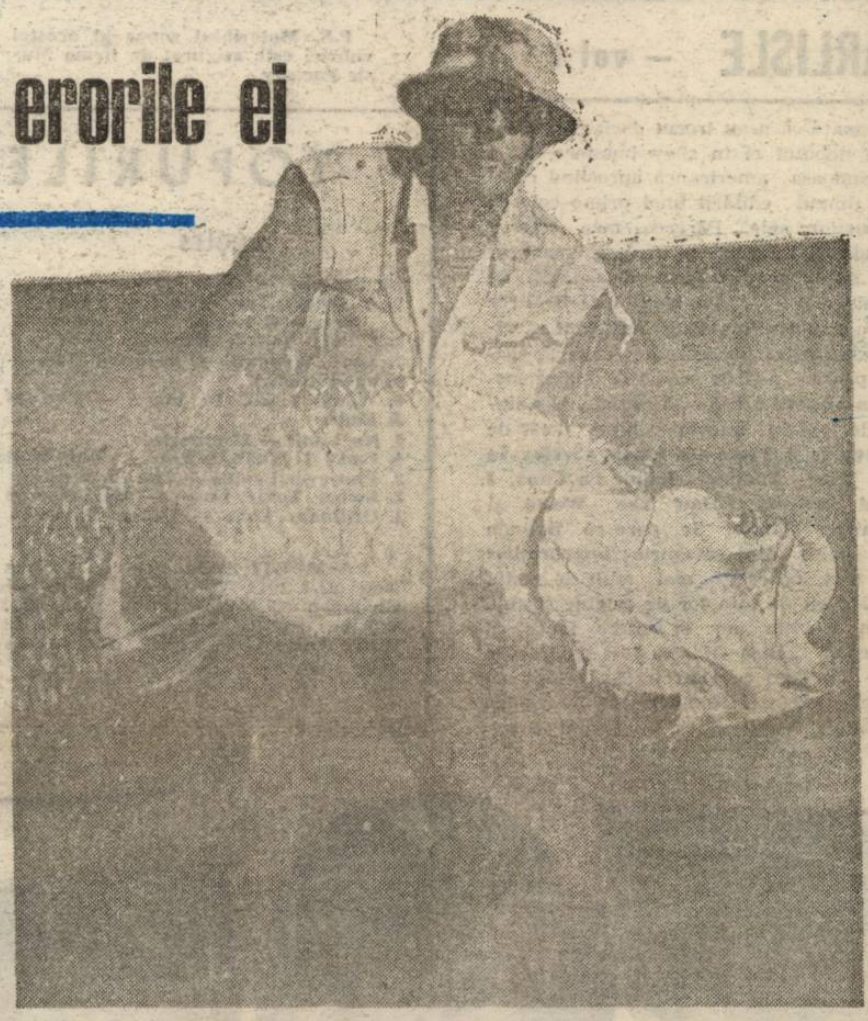

Cunoașteți poveștile pescărești, nu? Și totuși... „Monstrul" din imagine nu este altceva decît o specie de scrumbie oceanică, numită tarpon. Deși exemplare de această dimensiune se prind foarte rar, cîțiva pescari francezi au avut șansa să captureze, cu năvodul, dintr-o ambarcațiune de croazieră, un tarpon de 80 de kg., lîngă insula Caravela din arhipelagul Bijagos, Oceanul Atlantic. Este o poveste adevărată...

MEDICINA LA ZI

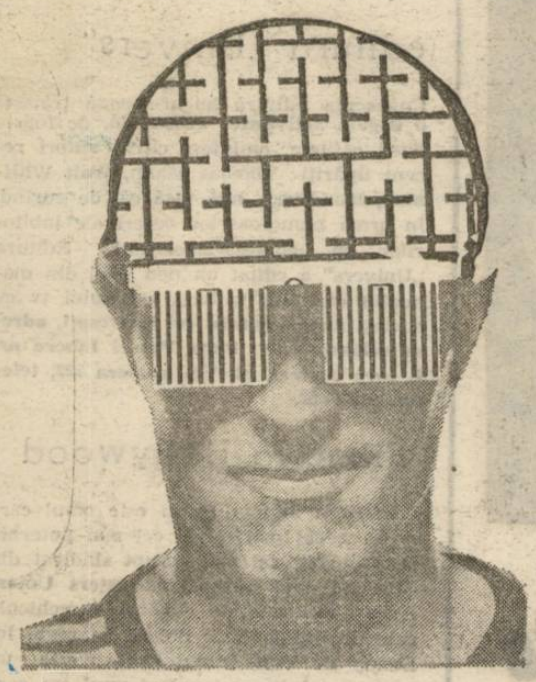

- Secretele memoriei
- Sub reflector SIDA
- Secrete ale tinereții fără bătrînețe

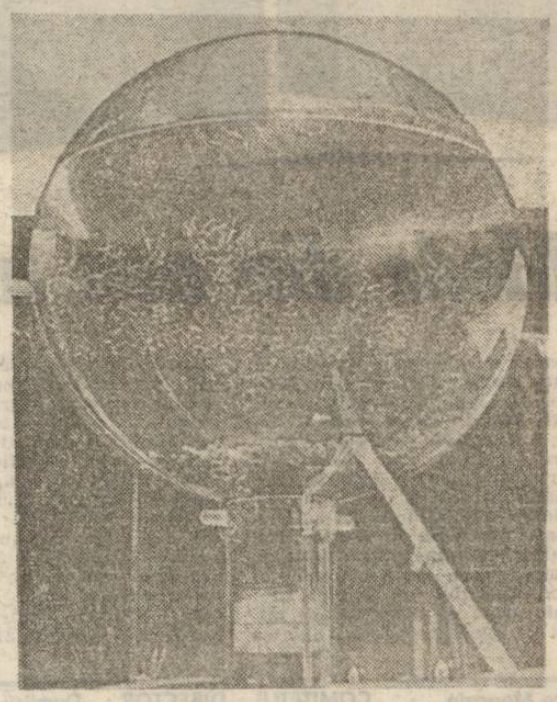

O PLANETĂ ÎN MINIATURĂ

Imaginea alăturată reprezintă, după cum ne asigură specialiștii, o planetă în miniatură. S-a luat apă de mare filtrată, apoi s-au pus alge, bacterii, creveți minusculi... Totul, într-un glob de sticlă ermetic închis. S-a obținut o ecosferă sau, altfel spus, o replică în miniatură a planetei noastre, în care toate condițiile de echilibru al vieții sînt reunite pentru a permite existența viului într-o totală autarhie. Ciclul vieții se perpetuează grație unei singure surse de energie : lumina.

Cea mai veche ecosferă de acest gen funcționează de peste 15 ani. A fost creată de biologii de la NASA în cadrul programului de zboruri spațiale cu echipaj uman. Se apreciază că în lume există aproximativ 250 de asemenea ecosfere. Proiectele merg pînă acolo încît să se realizeze o ecosferă la scară umană, în care să fie posibilă viața exploratorilor în spațiu, urmînd să fie amplasată pe o altă planetă.

VECHE stagiune

Dă, cumva, și paritatea între lira sterlină și dolar?

Program TV

Biblioteca județeană MUREȘ TIRGU-MUREȘ

musicbox

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

Albumul săptămînii

BEST OF BELINDA CARLISLE — vol I

Cu toate că n-au trecut decît cîţiva ani de la debutul ei în show-bussines, iat-o pe frumoasa americancă apreciind că a sosit timpul editării unei prime colecţii a hiturilor sale... Părerea mea este că Belinda a încercat să dreagă busuiocul şi să se împace cu fanii dezamăgiţi de ultimul ei LP — **Live Your Life Be Free** (din octombrie '91). Este suficient să citeşti titlurile prezente pe coperta CD-ului pentru a-ţi da seama de foarte inspirata alegere a celor 15 hituri... Din lipsă de spaţiu nu voi aminti decît de **Heaven Is A Place On Earth, Circles In The Sand, Summer Rain, La Luna, I Plead Insanity, Half The World** şi **Runaway Horses.** Se pare că Belinda face parte din categoria interpreţilor care sînt apreciaţi mai mult de restul lumii decît de ţara lor de origine şi cînd afirm aceasta am în vedere faptul că prezentul „Best Of..." a fost ignorat în USA în timp ce Europa l-a primit cu braţele deschise (Number One în Olanda şi Belgia, locul cinci în Marea Britanie...). Discul de faţă face o bună reclamă Belindei Carlisle şi clasei disco-pop fiind unul dintre cele mai bune lansate în ultimii ani. Calificativ : patru stele-bun.

P.S. Materialul sonor al acestei rubrici este asigurat de firma Music Factory

ATENŢIE!

Reluăm, după o lungă pauză, concursul nostru lunar cu întrebări din universul pop-rock. Vă reamintesc regulile jocului : în fiecare sîmbătă veţi avea de răspuns la două întrebări iar la finele lunii va trebui să trimiteţi toate răspunsurile întrebărilor puse în luna respectivă într-un plic RECOMANDAT. Plicurile participanţilor vor fi expediate DOAR la data pe care eu o voi anunţa din timp... Vom atribui, lunar, cîte zece casete înregistrate cu preferinţele voastre, şi, de aceea, vă rog să vă exprimaţi dorinţele (scrieţi 4—5 nume din care să aleg). Vă urez succes şi iată primele două întrebări : 1) Cum se numeşte primul mare hit interpretat de Mariah Carey ? 2) Care este melodia cu cele mai multe remake-uri din istoria pop-rock-ului ?

P.S. Celor care întîlnesc pentru prima dată cuvîntul remake le spun că acesta înseamnă reluare. Cover-version-idem.

TOPURILE NOASTRE

SINGLES

10. **Presure — Billy Ocean (new)**
9. **A Whole New World — Peabo Bryson & Regina Belle (new)**
8. **I Feel You — Depeche Mode**
7. **Mr. Wendall — Arrested Development (new)**
6. **Would I Lie To You? — Charles & Eddie**
5. **No Limit — 2Unlimited**
4. **Can't I Wake Up You — Take That**
3. **Phorever People — The Shamen**
2. **Sweet Toxic Love — Boy George**
1. **Ordinary Love — Duran Duran**

ALBUMS

10. **Automatic For The People — R. E. M.**
9. **No limits — 2Unlimited**
8. **Walthamstow — East 17 (new)**
7. **Pop ! — Erasure**
6. **Take That & Party — Take That (new)**
5. **If I Ever Fall In Love — SHAI**
4. **Timeless — Michael Bolton**
3. **Buss Drum — The Shamen**
2. **Douphonic — Charles & Eddie**
1. **Cher's Greatest Hits**

LA MULŢI ANI !, pentru : **Patrick Olive** (22. 3. 1947, Hot Chocolate), **Keith Relf** (22. 3. 1943, Yardbirds), **Chaka Khan** (23. 3. 1953), **Ice MC** (23. 3. 1965), **Tracy Chapman** (25. 3. 1965), **Elton John** (25. 3. 1947), **Aretha Franklin** (25. 3. 1947), **Roch Voisine** (26.3.1963), **Steven Tylor** (26.3.1948, Aerosmith), **Diana Ross** (26.3.1944), **Billy Warlock** (26.3.1960), **Andy Brown** (27.3.1947, Status Quo), **Tony Banks** (27. 3. 1950)

Depeche Mode din nou în actualitate

Se împlinesc trei ani de la lansarea excelentului Violator şi iată-i pe **Martin Gore, Dave Gahan, Andy Fletcher** şi **Alan Wilder** rupînd tăcerea din jurul lor lansînd la începutul acestei săptămîni albumul **Song Of Faith And Devotion.** Primul extras pe single de pe noua producţie, **I Feel You**, este deja Number One în Italia şi Finlanda şi urcă rapid în Top Twenty-ul britanic... Se pare că membrii cvartetului au fost inspiraţi pozitiv în timpul lucrului la recent apărutul LP şi cînd spun aceasta am în vedere faptul că în Songs Of Faith And Devotion lipseşte atmosfera sumbră, apăsătoare, prezentă în **Music For The Masses** şi **Violator** (staţi, nu săriţi la mine, n-am spus că aceste albume sînt „slabe" !). L-am rugat, prin intermediul BBC-ului, pe Martin Gore să vă explice titlul noului lor LP : „Cîntece despre credinţă şi fidelitate arată că albumul are un profund mesaj emoţional. Am vrut ca piesele acestui disc să poarte, spre ascultător, credinţa..." Vine firesc, întrebarea : Credinţă în ce ? Tot Martin ne răspunde : „nu într-o anumită religie ci, mai degrabă în puterea binelui, în familie, în omul iubit. Important este să crezi în ceva..." Specialiştii apreciază că albumul **Songs Of Faith And Devotion** nu se îndepărtează de sound-ul lor specific, inimitabil. **Depeche Mode** sînt la fel de pretenţioşi şi de enigmatici, închişi în ei şi neînţeleşi de marele public excepţie făcînd melomanul educat căruia sound-ul DM îi spune multe ! Şi să nu uităm că foarte mulţi tineri, inclusiv din ţara noastră, au un adevărat cult pentru muzica lor. Ascult acum, în căşti o altă piesă de pe **Songs...** şi îndrăznesc să afirm că dacă şi celelalte compoziţii sînt la fel de reuşite ca această **One Caress** atunci Lp-ul va fi, fără doar şi poate, Number One ! Fiţi cu ochii pe Music Box, deoarece în curînd vă voi prezenta întregul album ! Şi nu uitaţi : **I Feel You...**

PUNCTE

TOP 20 european

Analizînd topurile din 11 ţări europene, MTV a întocmit pentru săptămîna trecută următorul clasament european : **20** (NI) **Arrested Development — Mr. Wendal, 19** (18) se pregăteşte să iasă din top **Leila K — Open Sesame, 18** (19) **Charles & Eddie — NYC** (New York City), **17** (NI) intră pe acest loc **East 17** cu melodia **Deep, 16** (16) staţionează pe acest loc **Annie Lennox — Little Bird, 15** (13) coboară **Ace of Base** cu **All that she wants, 14** (11) se duce în jos şi **Paul McCartney** cu **Hope of Deliverance,, 13** (NI) **Dr. Alban** intră cu o nouă melodie — **Sing Hallelujah, 12** (12) **REM** staţionează cu **The Sidewinder sleeps Tonite, 11** (8) coboară **Madonna** cu **Bad Girl, 10** (4) cea mai spectaculoasă cădere această săptămînă aparţine lui **Faith No more** şi melodiei lor, **Easy, 9** (8) coboară un loc **Duran Duran** cu **Ordinary World, 8** (9) în schimb, **Michael Jackson** urcă un loc cu **Give in to me, 7** (6) **Usura** care a fost cîndva pe locul 2, mai coboară un loc cu al lor **Open your mind,** un clip plictisitor ca şi melodia, **6**(7) **Lenny Kravitz,** însă, urcă un loc cu **Are you gonna go my way, 5**(3) după ce au fost nr. 1, **2Unlimited** cu **No limit** încep să coboare, **4**(10) cea mai spectaculoasă urcare, de fapt o rocadă cu **Faith no More,** aparţine cîntăreţei **Whitney Houston** cu o altă melodie din filmul The Bodyguard, **I'm every woman.**

Pe podium se clasează acum muzicieni serioşi, cu experienţă şi valoare incontestabilă :

Bronz : Mick Jagger cu excelenta **Sweet Thing,** fost locul 2.

Argint : Urcă trei locuri celebrul **Sting** cu hitul său **If I ever lose my faith in you.**

Aur : încă o săptămînă nr. 1, spre deliciul fanilor, **Depeche Mode** cu **I feel you.**

O veste mult aşteptată de la editura „Univers"

Cunoscuta editură bucureşteană trăieşte o bogată activitate editorială, de foarte bună calitate, amintesc cîţiva autori recent tipăriţi : Thomas Mann, Walt Whitman, Kundera. Iată însă că, de curînd, în urma numeroaselor cereri ale iubitorilor de engleză-americană, Editura „Univers" a editat un nou tiraj din manualul care stă la baza serialului tv cu acelaşi nume. **Pentru cei interesaţi, adresa editurii este : Piaţa Presei Libere nr. 1, corp central, et. VII, camera 722, telefon 618.17.62.**

Filme la Hollywood

HOFFA. Jimmy Hoffa este omul care a creat cel mai mare, cel mai puternic şi, probabil, cel mai corupt sindicat din SUA de după război, **Teamsters Union.** Avea milioane de membri şi vehicula sute de milioane de dolari. În regia lui Denny de Vito, filmul Hoffa este un portret uni-dimensional al unui om care a reprezentat nevoile a milioane de muncitori. Fără să aibă un rol feminin, rolul masculin. Hoffa a fost atribuit celei mai strălucitoare stele hollywood-iene, actorul Jack Nicholson, care a fost „preparat" special pentru a arăta cît mai veridic cu boss-ul sindical. Revenind la biografia lui Jimmy Hoffa, să mai amintim că el a avut legături cu crima organizată şi la un moment dat a dispărut fără urme.

GEORGE CUŞNARENCU

CM SRL

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Mihaela DOROBANŢU (directori)

REDACŢIA : Piaţa Presei Libere nr. 1, telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — Bucureşti..

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO.BOX 33—57. Fax 0040-1-312 94 32 sau 312 94 33, Telex 11995, Piaţa Presei Libere nr. 1, Sector 1, Bucureşti, România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.

SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

magazin

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Ecaterina Bătrîneanu Aurora Popescu, Paul Ioan (şef secţie) (1630) ; Mihaela Dorobanţu, Şerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoajă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran

CORECTURĂ : Irina Steica, Melania Constantiniu, Delia Costea (1282).

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

HIDROGEN – 66 LA SUTĂ

• O anchetă și erorile ei •

Hohote de ris au stîrnit răspunsurile unor cetățeni intervievați de TVR privind o chestiune rezolvată în anul 1805 de Gay-Lussac și Humboldt, care au descoperit că două volume de hidrogen se combină cu un volum de oxigen ca să formeze apă. Ne întrebăm dacă ar fi zîmbit cineva în fața unor reacții similare la semnalarea unui **conținut efectiv de 12% hidrogen în apa potabilă.** Pentru că în 1842 Dumas a stabilit raportul de combinare a greutăților hidrogenului și oxigenului în apă egal cu 2/16. Ne dau cunoștințele noastre despre apă dreptul la zîmbet?

Cu toate că apa este una dintre cele mai simple substanțe moleculare, care guvernează numeroase procese fizice, chimice, biologice, meteorologice și chiar existența vieții pe Pămînt, știința a tratat această substanță ca un concept familiar. Cărțile ne spun că apa din oceane se estimează la 320.000.000 mile cubice sau $1{,}4.10^{24}$ grame, iar cea din rocile scoarței terestre la $0{,}8.10^{24}$ grame. Corpul uman conține 65% apă în greutate, iar unele țesuturi, cum ar fi creierul și plămînii, aproximativ 80%. Numeroase informații științifice atestă ideea că viața poate să apară și să se mențină numai într-un mediu apos corespunzător.

Apa stă la baza ideilor noastre despre lichide, dar nu avem pînă în prezent modele simplificate care să explice proprietățile stării lichide, ca în cazul solidelor sau gazelor. Abordarea lichidelor ca solide modificate în urma procesului de topire, la o temperatură dată, dovedește că **apa este un lichid atipic** (un lichid cu multe anomalii). În primul rînd, temperatura sa de topire este mult mai mare decît a altor substanțe cu greutate moleculară apropiate (azot, metan, amoniac etc). Forțele între moleculele de apă, bazate pe afinitatea hidrogenului deficient în electroni dintr-o moleculă față de oxigenul altei molecule, sînt direcționale, astfel încît, în stare solidă, legătura face ca o moleculă să aibă patru «vecini». La 0°C, distrugerea structurii solide prin topire determină creșterea numărului de «vecini» la cinci, precum și a distanței dintre două molecule, efectul total fiind o creștere cu 10% a densității. Aceasta a condus la ideea că apa lichidă nu constituie un aranjament aleator de molecule identice, ci conține două sau mai multe specii moleculare diferite. Prin încălzire ar putea crește proporția unei «specii» în dauna alteia.

S-a impus astfel necesitatea cercetărilor experimentale asupra configurației moleculare a apei, în special prin difracția neutronilor și a razelor X, cercetări stimulate prin extindera asupra apei grele (D_2O), în care hidrogenul este înlocuit prin izotopul său mai greu deuteriu, substanță esențială în centralele nuclearo-electrice de tip CANDU (centrale cu apă grea și uraniu natural). De altfel, și apa (H_2O) este folosită ca moderator sau agent de răcire în alt tip de centrale nuclearo-electrice.

În cadrul Institutului de Fizică și Inginerie Nucleară apa, apa grea și amestecul apă-apă grea (D=33%, 50%, 75%) a făcut obiectul unor cercetări experimentale și teoretice. Aceste cercetări s-au efectuat în colaborare cu cercetători din două Centre nucleare din străinătate și au vizat studiul mișcărilor atomice și moleculare în diferite condiții extreme de temperatură și respectiv presiune; condițiile existente în centralele nuclearo-electrice în funcțiune. O parte din rezultate au fost acceptate de prestigioasele Conferințe în domeniu, de la Dubrovnik (1988) și Lyon (1990).

Eforturile experimentale și teoretice sînt încă în faza acumulărilor. Între hohotul de ris al cetățeanului fericit că este «constient» de faptul că 2 părți din 3 ar fi totuna cu 66% și încordarea cercetătorului care perfecționează singurul concept unanim recunoscut în modelarea structurii apei, „legătura de hidrogen", se profilează zîmbetul atipic al unei enigme ce își așteaptă, cu răbdare, dezlegarea.

Cu toată actualitatea problemei structurii apei în stare lichidă se poate conchide că nici pînă în prezent nu avem o înțelegere riguroasă a proprietăților apei, chiar în condiții normale de temperatură și presiune, deși este clar că „legăturile de hidrogen" dintre molecule sînt responsabile pentru anomaliile apei. Pînă în prezent s-au propus peste 20 de modele, dar nici unul nu poate să descrie suficient de bine structura și proprietățile apei.

Pe baza rezultatelor obținute în ultimii ani, configurația tetraedică este cea mai stabilă și constituie o verigă importantă în structura apei în starea lichidă.

Prof. dr. SEVASTIAN N. RĂPEANU

SĂ NU IROSIM „AURUL"

DIN LADA DE GUNOI

• Noi modalități de valorificare a deșeurilor •

„Punctul verde" este o prezență constantă în viața cetățenilor germani. Aceștia se „izbesc" de el la tot pasul; pe cutii, butelii din plastic sau carton, semnul indică faptul că respectivele ambalaje sînt recuperate. În momentul intrării în vigoare, în 1991, a noilor reglementări asupra ambalajelor, un mare număr de consumatori au crezut că se vor putea debarasa de aceste gunoaie la cei care le-au pus în vînzare. În curînd, însă, s-a dovedit că a fost vorba de o greșită înțelegere a prevederilor legii. În prima sa parte, ea se referă numai la producători, care, începînd de la 1 decembrie 1991, au colectat numai ambalajele care au servit la transportul mărfurilor. De la 1 aprilie 1992, ambalajele intermediare au putut să fie returnate comerciantului, acesta fiind obligat să preia ambalajele provenind de la toate articolele vîndute. Majoritatea firmelor preiau ambalajele prin intermediul firmelor private care se ocupă cu colectarea, reutilizarea sau reciclarea acestora.

Aceste reglementări califică ambalajele produse suplimentare, care facilitează serviciile, fac ca producerea unor furturi să devină mai dificilă sau servesc unor scopuri publicitare. Din păcate, însă, nimeni nu prea vrea să se ocupe de gestionarea acestora după abandonarea lor. În consecință, a început să se acționeze în spiritul principiului după care toate ambalajele care nu sînt absolut indispensabile transportului de mărfuri să dispară; diversele ambalaje din hîrtie sau plastic în care se ambalează, spre exemplu, diverse pixuri, cutii din carton în care se introduc jucării etc. Această practică a început să determine o adevărată reducere a cantităților de deșeuri. Este vorba, însă, de o măsură rămasă singulară pînă în prezent. Or, cu o floare nu se face primăvară...

„Punctul verde" este un capitol delicat. Legislația germană prevede ca fabricanții și comercianții să poată evita preluarea ambalajelor cu condiția înlocuirii acestei măsuri cu un sistem de gestionare a deșeurilor sau de găsire a unei terțe firme specializate în aceasta. Această idee s-a situat la baza creării sistemului dualist și a fondării companiei SARL Duales System Deutschland (DSD), care asigură colectarea ambalajelor comerciale și eliminarea sau reciclarea cutiilor, tuburilor, cartoanelor etc. Toate ambalajele colectate au început să fie reutilizabile sau reciclate de la 1 ianuarie 1993 și ele poartă ca semn distinctiv acest faimos (de pe acum) „punct verde". Firmele trebuie să facă o cerere în acest sens pentru ambalajele pe care le utilizează. „Punctul verde" este acordat de DSD acelor întreprinderi care plătesc pentru a-l obține și pot garanta că ambalajele lor sînt reutilizate.

Industria germană a hîrtiei și cartonului oferă de pe acum garanția unei recuperări globale a deșeurilor. În ceea ce privește ambalajele din material plastic sau din materiale echivalente, producătorii încheie contracte cu VgK (Societatea de recuperare a ambalajelor din plastic), care se angajează cu stringerea acestora. Cheltuielile sînt suportate de producător. Aici intevin o serie de probleme, în funcție de materialul din care a fost realizat ambalajul. Spre exemplu, polistirenul expandat care poate fi recuperat este tratat în aceeași manieră cu materiale care nu se pretează, la nivelul tehnologiilor actuale, la recuperare. „Punctul verde" este acordat pentru toate ambalajele al căror volum este superior valorii de 50 ml. Producătorul va vărsa cîte un pfening societății DSD pentru fiecare ambalaj cu un volum de la 50 la 200 ml, doi pfeningi pentru volume cuprinse între 200 ml și 3 litri, cinci pfeningi pentru volume de la 3 la 30 litri și 20 de pfeningi pentru volume superioare valorii de 30 litri. Din păcate, sistemul nu îi determină pe producători, din rațiuni financiare, să reducă volumul ambalajelor sau să utilizeze materiale ușor reciclabile.

Experții apreciază la circa 200 de mărci suma pe care trebuie s-o plătească anual o familie compusă din trei persoane, în afara taxelor percepute pentru ridicarea gunoaielor menajere. Din 1992, toate ambalajele aflate în raza magazinelor au fost marcate cu un punct verde: sistemul dualist încă nu asigură gestionarea completă a deșeurilor. Această măsură a fost luată la cererea comercianților, care se tem ca noul sistem să nu eșueze cumva înainte de a apuca să-și dovedească certele calități de care dispune. Cumpărătorul este cel indus în eroare, el fiind convins că este vorba de ambalaje cu o recuperare asigurată, fapt care îl va incita să le prefere pe acestea, în acest caz fiind vorba de ambalaje „pierdută" din punct de vedere ecologic.

În practică, sistemul se mai lovește de cîteva obstacole. Astfel, sistemul de colectare instaurat în industrie nu funcționează încă, deoarece nu impune o coordonare cu măsurile luate de factorii locali competenți. Un alt obstacol îl constituie exigențele sporite ale protecției mediului, cărora trebuie să le facă față consumatorii, căci nu se poate apela la infinit la înțelegerea acestora în ceea ce privește adoptarea unui comportament din ce în ce mai complex în momentul cumpărării, colectării și trierii ambalajelor.

ȘERBAN FILIP

TRICHINELOZA - o boală a perturbărilor ecologice

Îmbolnăvirile umane de trichineloză înregistrează în ultimii doi ani cote alarmante, sute de oameni spitalizați și multe din cazuri finalizate cu decese. Sursa de îmbolnăvire la om o constituie carnea de porc, mistreț și urs infestată cu parazitul Trichinella spiralis ale cărui larve, după consumare devin adulte în tubul digestiv, se reproduc și noua generație de larve, declanșează, în prima fază de invadare a musculaturii, forme clinice cu evoluții grave. Omul este singura vietate care exteriorizează starea de îmbolnăvire. Infestarea umană se datorează în exclusivitate lipsei unui banal control sanitar-veterinar al cărnii, provenite de la speciile menționate, incluse în hrana umană, control efectuat, la cerere, la sediul acestor unități, în maximum zece minute. Preparatele din carne insuficient prelucrate termic determină și forme mai grave de îmbolnăvire.

Un rol important în menținerea trichinelozei în natură îl au rozătoarele mici — șoareci, șobolani — care consumă din cadavrele parazitate, se îmbolnăvesc și la rîndul lor devin surse de hrană și de parazitare pentru carnivorele sălbatice — vulpe, jder, dihor, nevăstuică, viezure și cele domestice — cîini, pisici — inclusiv pentru porci, mistreți și urși. Orice animal parazitat constituie surse de infestare pentru alte specii de mamifere, creînd noi posibilități de extindere a bolii în zona de existență. Formele larvare își mențin viabilitatea în musculatură pînă la 20 de ani.

Creșterea numerică și alarmantă a trichinelozei la om din ultimii doi ani se datorează nu numai liberalizării desfacerii mărfurilor alimentare, a nerespectării prevederilor legale sanitar-veterinare, dar și acumulării în timp a unor perturbări ecologice ca și a neglijențelor umane în natură și din mediul social.

Activitățile umane au dus la reducerea îngrijorătoare a agenților sanitari ai naturii a căror intervenție determinau perturbări și rupturi evidente în lanțul de extindere și de menținere a trichinelozei. Un rol important în scăderea incidenței trichinelozei în natură și din mediul social îl au păsările răpitoare și în special cele cu activități de noapte, mari consumatoare de rozătoare mici, considerate principale verigi și surse de infestare pentru mamifere ca și de intermediari ai parazitozei dintre mediul natural și cel social. Modernizarea clădirilor din așezările umane au dus la limitarea posibilităților de cuibărit ale păsărilor răpitoare de noapte: bufnițe, cucuvele, huhurezi etc. Se apreciază că o pereche de cucuvele asigură o deratizare constantă pe o rază de cel puțin 1 km de la locul de cuibărire.

În afara localităților, tragedia păsărilor răpitoare de noapte este la fel de mare întrucît acțiunile de igienizare a pădurii de scoatere a arborilor cu scorbură ce constituie locuri de cuibărit — duc la imposibilitatea de obținere a unor noi generații. Din acest considerent depopularea pădurilor cu păsări răpitoare de noapte și nu numai a acestora, este într-o alarmantă creștere. Exemplarele adulte nu mai sînt înlocuite de generații tinere.

Alți agenți sanitari ai naturii reduși de asemenea tot mai mult numeric îi constituie și mamiferele carnivore sălbatice — dihorul, nevăstuica, jderul, vulpea, toate mari consumatoare de rozătoare mici și toate recoltate excesiv pentru valorificarea blănii solicitată mult pe plață și în vestimentarea feminină.

O cauză importantă în menținerea trichinelozei în natură o reprezintă neglijențele umane, lăsarea pe teren, nedistruse, a cadavrelor unor animale infestate — cîini, pisici, vulpi, dihori etc. — și care constituie o hrană pentru rozătoarele mici, intermediari importanți ai trichinelozei între animalele parazitare și cele sănătoase.

În limitarea și combaterea trichinelozei din natură un rol important revine silvicultorilor și vînătorilor, acțiunilor de ocrotire și asigurare a condițiilor de cuibărit a păsărilor în special a celor răpitoare cu activități nocturne, foști, în trecut, fideli aliați ai silvicultorilor în combaterea dăunătorilor pădurii. Se impune în același scop efectuarea unor cercetări pentru stabilirea de cuiburi artificiale și de înlocuire a celor din scorburi.

Un rol important în ocrotirea păsărilor răpitoare de noapte din natură și din așezările umane îl are și educația din școli și în special de combatere a mentalității că sonorul acestora prevestește unele tragedii din colectivitatea familiei.

Dr. VADIM NESTOROV

incursiune în paranormal

EXISTĂ O LUME PARALELĂ ? (V)

Reținînd ca atare ipoteza după care **timpul înseamnă mișcare**, și deducînd logic că absența mișcării ar însemna anularea „stării" și ideii de **timp**, ne îndreptăm cu gîndul la marele mister al Creației care pare a fi comparabil cu un complex și subtil „sistem energetic" nedegradabil, ferit de fenomenul entropic, deținătorul absolut al substanței și sensului eternității. Căutînd explicații unor fenomene paranormale, și neputîndu-le afla o rațiune în universul material tridimensional, este firesc să ne îndreptăm, mai mult prin intuiție decît prin cunoaștere către acel sistem energetic care domină ca forță și sens întregul cosmos, implicit universurile cuprinse în el. În subtilul energetic am putea distinge de pildă sursa multor fenomene inexplicabile. Printre acestea se numără evident și profețiile.

Pe bună dreptate gîndirea eclesiastică nu acceptă transmiterea de profeții scadente la date fixe în cronologia istorică. În plan social și existențial fixarea de termene pentru profeții ar avea consecințe dintre cele mai nefaste. Lucrarea dumnezeiască nu poate avea termene în înțelesul omenesc, cronologice. Dar acesta este un subiect care cere o desfășurare mai atentă și o recrutare de cunoștințe foarte întinse. De aceea putem ilustra fenomenul prin cazuistici ce țin de experiențe individuale, singurele care prin atestare ne pot sugera încadrarea într-un itinerar spre adevăr. Interlocutorul acestui serial, A. Roial Feno, a trăit un eveniment mai rar consemnat în fenomenologia paranormală — acela al „stării de spirit" care prepară o profeție:

„Nu voi aminti printre profeții decît de cele în care Dumnezeu a avertizat cu cîtva timp mai înainte — și trebuie să spun că există martori care pot confirma această afirmație, mai ales în privința evenimentelor din 1989 și din 1990. În privința modului de manifestare a profeției ca atare, pot da lămuriri cu privire la următoarele: Eu pornesc de la aceeași convorbire cu Dumnezeu. Mai întîi Îi aduc mulțumiri pentru fiecare clipă trăită, pentru fiecare realizare și pentru fiecare însucces. Lucru acesta îl fac în cel mai sincer mod, avînd convingerea că sunt într-un mod oarecare ascultat de Cel care coordonează toate lucrurile. Nu-mi pun deloc întrebarea cum anume o face El. Poate că nici nu aș înțelege. Apoi îl rog să mă ajute în cele mai grele probleme pe care le am. Atunci cînd el are de transmis un mesaj profetic, simt înlăuntrul meu acea putere divină de neconfundat, și apoi, în același mod în care rostesc cuvintele în limbi necunoscute, de care am amintit în episoadele anterioare, deci fără a fi filtrate de mintea mea, rostesc pur și simplu profețiile.

Trebuie să spun că la început eram eu însumi destul de circumspect și verificam cu cea mai mare atenție dacă ceea ce am spus la un moment dat, se împlinea. Dacă vorbea într-adevăr Dumnezeu trebuia să existe o perfecțiune în fiecare amănunt. Ei bine, sunt aproape 15 ani de cînd trăiesc în mijlocul unor asemenea manifestări și totul este ADEVARAT ! După un timp oarecare de la momentul în care am intrat în legătură cu **lumea pararelă**, am trăit un moment inexplicabil și deosebit de interesant. În vara anului 1979 locuiam la etajul unei vile, într-un sat din județul Iași. În jurul orei 5 m-am trezit deodată cu intenția de a coborî în curte, fără a mă întreba de ce trebuie să fac asta. Am simțit atunci aceeași „putere paranormală". Încet, încet mă ridicam de la pămînt. Deși era suprinzător, m-am simțit foarte calm, liniștit, urmărind cu luciditate fenomenul. Am privit jos la acoperișul vilei și am observat cîțiva porumbei care dormeau cu trupurile lăsate pe coama acoperișului. Dar cu aceeași lentoare și în chip firesc mă ridicam din ce în ce mai sus. Ochii mei priveau de data aceasta panorama satului, vedeam ulițele și recunoșteam de la înălțime casele, pomii. Reține foarte clar un amănunt: pe stîlpii cu cabluri electrice erau aprinse becuri mari de neon. Erau exact așa cum le știam eu; cîteva din zona primăriei erau aprinse, apoi cîteva lipseau și din nou altele aprinse. De sus, poate că de la peste două sute de metri înălțime, am privit pînă departe înspre satele înșirate de-a lungul rîului Moldova. De sus am remarcat și acolo becurile puternice de neon sclipind în zori. La un moment dat am rămas nemișcat cîteva secunde. Dar nu reține nici măcar o clipă a momentului coborîrii. Știu doar că am trezit-o pe soția mea, i-am povestit imediat tot ce mi se întîmplase. Atunci am înțeles clar, căutînd tot felul de explicații, că **lumea paralelă** poate oricînd acționa și oricum asupra lumii materiale !

Un alt sens al implicării mele în mod direct de către Dumnezeu îl constituie prevederea, premonițiile, profețiile dar și vindecările. În legătură cu ultimele, nu pot afirma că eu am efectuat vindecări. Unii bolnavi, avînd cele mai diverse afecțiuni, sunt sigur că au fost vindecați atunci cînd am cerut asta de la Dumnezeu. Totul poate dura cîteva minute. Am nenumărați martori și numeroase mărturii în acest sens. Trebuie să adaug că nu știu dacă am sau nu am bioenergie — de care se vorbește azi atît de mult, nu sunt un fanatic religios. Dar mă închin și mă închin mereu în fața Evidenței. Creatorul vieții și al lumilor intervine oriunde în lumea în în care trăim noi."

Tuturor acestor manifestări experimentatorul lor le adaugă intuiția lumilor paralele, identificată a fi Creația Divină, recunoscută de subiect ca însuși Dumnezeu. De fapt un nume diferit dat misterului și necunoscutului Creației, un nume pe care îl acceptăm în măsura în care el nu deturnează sensurile superioare ale credinței...

ION ȚUGUI

Parapsihologia la marginea necunoscutului

DE LA FENOMENUL KULAGHINA LA FOTOGRAFIILE PSIHOKINETICE ALE LUI SERIOS

■ Profesorul Leonid Vasiliev și-a început experiența de psihokinezie cu Nina, soția în vîrstă de 40 de ani a inginerului Kulaghin, cu puțin timp înaintea morții sale, în 1966. El era pe atunci directorul Institutului de bioinformație din Leningrad, ceea ce a contribuit esențial la convingerea chiar și a unora din cei mai sceptici, asupra seriozității și corectitudinii experiențelor și rezultatelor.

Primele experiențe s-au efectuat cu o

Omul din Neanderthal — una din cele mai tulburătoare psihofotografii realizate de Ted Serios.

busolă, Nina reușind prin „pase" rapide cu mîna liberă la circa 10—20 cm deasupra busolei să facă să se miște acul. După moartea lui Vasiliev a urmat o campanie de defăimări, în care s-a pretins că Nina folosea mici magneți lipiți de corpul său. Lucrurile nu au rămas însă aici, căci, convinși de probitatea lui Vasiliev, colegii săi au inițiat o verificare... fotografică a capacităților PSI ale Ninei Kulaghina. Sub conducerea inginerului Naumov și sub controlul unei echipe de savanți de renume printre care Y. Terlețki, profesor de fizică teoretică la Universitatea din Moscova, Dr. Sergheyev, electrofiziolog și Ing. Z. Rejdak, Nina era supusă unui sever control corporal, inclusiv un examen radiologic, ceea ce a permis înlăturarea totală a „ipotezei" unor mici magneți ascunși pe corp. Oricum, acești magneți, chiar dacă ar fi existat, nu ar fi putut explica ceea ce se vedea pe film : mici cutii, capace de stilou, țigări, chibrituri, chiar și huse de plastic, sînt văzute pe film cum se deplasează încet spre Nina... La 17 martie 1968 prof. Terlețki scrie deci în ziarul „Pravda" (să nu uităm că era ziarul partidului !) : „Nina Mihailova (era numele său de domnișoară) posedă o energie de o formă nouă, necunoscută !"

■ 500 de grame era greutatea maximă pe care Nina Kulaghina o putea ridica și deplasa prin simplă forță a concentrării sale.

Dar în timpul acestor experiențe pulsul său ajungea pînă la 250, iar Nina slăbea pînă la două kilograme. Experiențele nu puteau avea loc decît sub o strictă supraveghere medicală. Cu aceste ocazii s-au făcut interesante măsurători electrofiziologice — unde cerebrale, cîmpul electrostatic în jurul său etc. — dar... nimic nu a fost publicat !

■ ...Ceea ce nu se poate spune despre un alt caz, cel puțin la fel de celebru și

Nina Kulaghina în plină concentrare : una din experiențele de psihokinezie ale celebrului medium din Leningrad.

nu mai puțin straniu, care s-a înregistrat în același timp și despre care psihanalistul Jule Eisenbud din Denver a publicat în 1967 o carte : „Lumea lui Ted Serios", pe care revista de specialitate „Psychoanalytic Review" o salută drept cea mai importantă contribuție la cunoașterea proceselor mentale de la descoperirea psihanalizei de către Sigmund Freud. Subiectul cărții — psihofotografiile !

■ Cine era deci Ted Serios și ce făcea el ?

Ca și Kulaghina, avea în jur de 40 de ani. El putea „privi" printr-un cilindru de carton în obiectivul unui aparat de fotografiat polaroid și să reușească astfel să impresioneze filmul din aparat, dar nu oricum, ci „realizînd" imagini ale unor clădiri sau obiecte care îi erau cerute pe parcursul experiențelor. Uneori trebuia să se aștepte cîteva ore pînă să apară rezultatele. Alteori apăreau una după alta „imagini" complet negre, care erau urmate la un moment dat de un slab contur al unui obiect, acesta devenind apoi din ce în ce mai clar.

MIHAELA DOROBANȚU
(va urma)

Întrebări dintr-un trecut întunecat (III)

LUMILE SUBTERANE ȘI „PIETRELE FLORENTINE"

Iar denunțurile și denunțătorii se înmulțesc ca ciupercile. E de ajuns ca unuia să-i moară vaca, pentru ca îndată să fie formulată delațiunea : „Cutare vecin, sau cutare, face vrăji". Îndată, persoana incriminată era prinsă într-un angrenaj, din care cu greu putea cineva scăpa cu bine. Din totalul persoanelor acuzate, cel puțin 60 % sfîrșeau pe rug. Cele mai multe erau femei, iar dintre acestea, ponderea o deținea bătrînele. Dar au fost acuzați și arși numeroși bărbați, foarte mulți tineri și copii. Inchiziția a luat toate aceste aberații în serios, iar magistrații ei asudau fără încetare. În 1627 a fost construită la Bamberg o casă a judecăților pentru vrăjitorie. Și acesta nu este un caz izolat. Torturile și atrocitățile comise erau de neînchipuit. Oamenii vedeau peste tot vrăjitori. Sînt cunoscute numeroase denunțuri comise de fii împotriva propriilor lor părinți.

Și, în sfîrșit, o a treia întrebare : Trebuie oare să dăm uitării acest episod ? A fost el nesemnificativ, chiar în contextul medieval ? Învățămintele lui pentru umanitatea ulterioară și-au pierdut orice valoare ?

Stim astăzi că anumite discontinuități în evoluția normală a societății omenești, dau uneori apă la moara barbariei. Să ne gîndim din nou la actele de terorism, la fascism, cu sau fără prefixul „neo" atașat cuvîntului, la rasism de orice nuanță. Toate aceste forme irationale de manifestare a instinctelor primare cu care veacul nostru a avut deseori ocazii de a se întîlni. Și vom înțelege că miile de ruguri înălțate deasupra continentului în întunecatul său Ev Mediu, ne mai interesează încă.

Procesele vrăjitoarelor nu trebuie să se mai repete...

Aparînd ca un fel de ezitare în actul normal al perceperii lumii înconjurătoare, așa-numitele „Pietre Florentine" au desigur un loc și o istorie aparte.

Au fost numite astfel de Athanasius Kilcher, figură stranie în științele medievale, erudit și mistificator deopotrivă, cu un renume în anii vieții sale 1602-1680, care a fost în apusul Europei, am putea spune, internațional. Kilcher a scris enorm și a lăsat posterității o operă de o incredibilă diversitate. L-au preocupat antichitatea egipteană, hieroglifele, muzica, magnetismul, astrele, geografia, lumile subterane, optica, așa-numitul „mister" al cifrelor, ținuturile exotice, Atlantida și multe altele încă. Găsim la el, amestecate, observații științifice judicioase și absurdități, construcții ambițioase tinzînd la o înțelegere universală a lumii și practici oculte, aserțiuni de tot felul, îmbrăcînd întreaga gamă de valori posibile, de la pertinență la naivitatea cea mai banală.

De la Athanasius Kilcher (1602-1680) ne-a rămas un amplu studiu asupra acestor pietre, zise „Florentine", apărut în 1664 la Amsterdam sub titlul, în latinește, „Mundus Subteraneus" (Lumi Subterane). Toate aceste lumi, traversate de canale și rîuri care, alimentîndu-se de la adevărate mări de foc și de apă, ar putea evoca în întregul lor, complexitatea de structură a oricărui organism animal. Minerale și roci, metale și metaloizi, născîndu-se în fierberea orografică a acestei lumi, ne-ar arăta, odată ajunse la suprafață, că sub pămînt există și viermuiesc demoni, bestii de tot felul, dragoni, chiar și oameni. Toate acestea putînd fi văzute aevea în fumozitățile unor marmore, agate, jaspuri, calcedonii, imagini ce se ivesc — afirmă Kilcher — în structurile lor semitranslucide, dirijate de forțe celeste și telurice totodată, ca un reflex al străfundurilor pe care le evocă.

Efectul e cunoscut de mult. Pliniu cel Bătrîn ne spune, undeva, vorbind despre gene și alte pietre, că odată, un bloc de marmoră de Paros, despicat de pietrari, a arătat dintr-o dată ochilor uimiți un frumos xilen monumental. Leonardo da Vinci avea și el știință despre imaginile de pe pietre. „Ceea ce apare confuz în pietre, sau pe zidurile făcute din acestea, e la fel ca în sunetul clopotelor, notează el. Vei găsi în bătaia lor, toate sunetele sau vorbele pe care vrei să le imaginezi".

CĂLIN N. TURCU

(Va urma)

stqrea de VEGHE

FANTASMELE MODERNE ŞI „ANTIDOTUL ALLEN"

Componenta erotică (şi, mai ales, cea agresiv-erotică) a fantasmelor pare să-i îngrijoreze, tot mai mult, pe psihanaliştii moderni. Dar mai întîi, **«ce sînt, totuşi, fantasmele ?»**, dintr-un unghi riguros medical şi **«care-i contribuţia lor în declanşarea nevrozelor ?»** (într-o lume în care, cum ar fi spus Woody Allen, **11 din 10 oameni ori sînt bolnavi de nervi, ori sînt cauza cea mai statornică a prăbuşirii noastre nervoase).**

Fantasmele sînt construcţii imaginare, scenarii, — suite de situaţii, întîmplări, ori scene disparate — în care «subiectul», cel care le trăieşte **(eu, tu, el, ea sau altul)**, îşi manifestă şi îşi consumă efectiv o dorinţă obsesivă, îndelung reprimată ; cel mai adesea, însă, o dorinţă inconştientă. Prezente, de regulă, în multe din **visele** noastre, uneori în **coşmare**, fantasmele răzbat pînă şi-n obişnuitele

reverii (visele noastre diurne), sub forma unor fabulaţii mentale (secvenţe bine închegate) care frizează autenticul şi epica acelor micro-romane, «auto-ficţiuni«, la a căror acţiune şi invenţie participăm în mod nemijlocit. Este momentul în care, fantasmele nu mai reflectă doar dorinţe inconştiente, ci sînt «trăiri» secunde, scenarii premeditate, uneori şi în stare de veghe, ca la o repetiţie bine pusă la punct, înaintea consumării lor, efective, în planul vieţii reale. De aici şi primul semnal de alarmă...

Dincolo de fantasmele aşa-zise «cuminţi», care şi ele pot deveni uneori agresive, ne putem întîlni, cum ne previn toţi psihanaliştii moderni — am şi ajuns să ne întîlnim frecvent — cu **fantasmele de-a dreptul infracţionale ale unor subiecţi anormali, cu disponibilităţi certe, perverse,** care, în condiţii favorabile se transformă în comportamente agresive, să ne întîlnim, cu **temerile delirante, venind dinspre fantasme şi ele, ale paranoicilor, temeri şi învinuiri care se proiectează asupra altora, cu un sens destructiv,** ori cu **fantasmele care irump în comportamentul istericilor,** în modul lor de a fi, în viaţa cotidiană. În faţa acestor fantasme — neştiind încă ce sînt şi neîntrezărind cum (şi cînd) se pot prăvăli peste noi — sîntem asemenea iepuraşului alb aruncat în faţa unor zgîrie-nori (vezi fotografia alăturată), ori în faţa unor vînători cu lunetă.

„Nu-i adevărat că mi-e frică de moarte — ar spune iepuraşul, că şi Woody Allen, de altfel — **dar aş prefera să nu fiu, totuşi, de faţă, cînd va apare riscul să fiu strivit prin prăbuşirea lor, ucis de gloanţele lor...".** Cînd voi fi agresat de propriile mele fantasme, ca şi de fantasmele celor înarmaţi cu puşti de vînătoare — cum ar adăuga un iepure psihanalist...

Celor care consideră, din unghiul psihanalizei moderne, că explozia eroticosexuală a lumii contemporane determină reconvertirea fantasmelor preponderent erotice în comportamente agresive în planul vieţii reale, li se poate răspunde — la fel de întemeiat, ştiinţific — că «vizualizarea» şi consumarea mediată a fantasmelor (trăirea lor ca spectacol) eliberează fiinţa umană tot atît de frecvent de dorinţele şi extravaganţele sale inconştiente. Ceea ce-i adevărat, s-ar părea, în cazul general, dar devine periculos şi dramatic prin numărul crescînd de excepţii. Şi atunci ?

Fantasmele, afirmă specialiştii, nu exceptează pe nimeni şi nici n-au apărut sub impactul recent al vieţii şi societăţii moderne. Cauzele delincvenţelor nu pot fi plasate, nici într-un caz exclusiv, în întunericul dinamitard al fantasmelor. Violarea premeditată a zeci şi zeci de mii de femei, într-un conflict interetnic, superfanatizat, pe singurul temei că ar fi soţiile, fiicele, mamele sau surorile celor consideraţi inamici şi fără drept la viaţă, nu ţine de fantasme, de o decădere morală, ci de o **reconvertire în animalitate.** Desigur, cei care ştiu şi văd această prăbuşire, vor spune peste ani că nu au ştiut nimic... Şi ar mai fi ceva : comportamentul pervers, ca şi cel paranoic, înscrie între consecinţele sale cumplite şi un tip de resemnare umană în faţa aberaţiei, o acceptare pasivă a situaţiei, în pofida unor atitudini verbale care ar sugera, aparent, condamnarea.

„Cînd părinţii mei au aflat că am fost răpit — ne spune Woody Allen — **au hotărît imediat să acţioneze, ferm şi necruţător. Au închiriat camera mea, rămasă liberă"...**

Putem fi acuzaţi, intuim, că într-o «stare de veghe» care s-ar fi vrut un «recurs» la fantasme (recurs, şi nu ripostă, nimeni nu ştie exact cum am putea riposta şi dacă o ripostă n-ar declanşa noi fantasme), repet, am putea fi acuzaţi că într-o dezbatere gravă, sub semnul psihanalizei, facem «haz de necaz», „furînd" din Woody Allen.

Ce am putea răspunde ? Umorul bun nu contravine estimării lucide a unei situaţii dramatice. Dimpotrivă ! În filmul „Război şi pace" (nici-o legătură cu Tolstoi), un antichrist modern, în redingotă neagră, încearcă să explice eroului (interpretat chiar de Woody Allen) ce este un evreu. Predicatorul morţii îi arată un tablou cu un evreu cu coarne. **„Toţi evreii au coarne ?"** — întreabă bietul Allen. **„Nu, numai evreii ruşi. Evreii germani au dungi"** — şi predicatorul îi arată lui Allen o fotografie cu evrei din lagărele de exterminare.

Umorul, un anumit umor — nu sarcastic, nu cinic — un umor invitînd la un plus de luciditate, introduce adesea o rază de speranţă în temnicele întunecate ale fantasmelor. Ca şi un film bun... ca şi o carte bună... Sau cum ar spune Woody Allen, pentru a ne face să înţelegem mai bine : **„Primul meu film fusese atît de bun, încît în şapte state americane a fost utilizat în locul pedepsei capitale".**

Să fie tocmai aceasta, pedeapsa pe care o dorim celor care se fac vinovaţi de fantasmele delirante, din nou, ale paranoicii totalitare ?

DOREL DORIAN

Trei confesiuni

Woody Allen

● *Odată, într-un oraş din sudul Statelor Unite, am fost prins de oamenii „Ku-klux-klan"-ului. Am crezut, mai întîi, că-i un carnaval, dar cînd am înţeles că vor să mă spinzure, le-am spus :* „Oameni buni, ţara asta nu va dăinui dacă nu ne vom iubi unii pe alţii, fără deosebire de rasă, credinţă şi de culoarea pielii". *Oamenii „Ku-klux-klan"-ului au fost atît de impresionaţi de cuvîntarea mea, încît* nu numai că m-au eliberat, dar *am reuşit să-i conving să doneze 200 de dolari... pentru victimele „Ku-klux-klan"-ului.*

Abia pe urmă, obosiţi de atîta generozitate, m-au spînzurat puţin...

● *Ştiu să fac aşa de bine dragoste, pentru că m-am antrenat, multă vreme, singur...*

● *În familia mea, nimeni nu s-a sinucis, niciodată ; cum şi cînd să te mai gîndeşti la sinucidere, cînd eşti prins toată ziua cu pregătirea supei de subzistenţă... ?*

ESTE SUICIDUL EREDITAR ?

Clasificarea sinuciderilor este, desigur, o iniţiativă care sfidează imprudenţa. Cei care scriu despre suicid ar trebui să-şi ia drept leit-motiv o replică emblematică a unui personaj camilpetrescian : „Nici o sinucidere nu are înţeles şi nu poate fi justificată... Cu toate acestea există sinucideri".

Aminteam în capitolul precedent că se poate înjgheba un **triunghi de motivaţii generale : dragostea — onoarea — banii.** Acest triunghi imaginar de cauze ce conduc spre acelaşi efect ireversibil nu este, nu închide o arie vidă. Înlăuntrul acestui triunghi tronează absurdul sau luciditatea împinsă pînă peste graniţele fireşti ale suportabilităţii minţii omeneşti.

Celebra teză a speranţei, a nădejdii, aşa cum a fost ea analizată de Goethe şi reluată de Paul-Ludwig Landsberg (în „Eseu despre experienţa morţii") poate fi eliberată de consistenţa filosofică elevată şi transpusă în regnul vegetal. Astfel, o metaforă pilduitoare spune că numai nădejdea alimentează cu forţă morală copacii pentru a parcurge suferinţele iernii şi a redescoperi primăvara. Mai precis : certitudinea că primăvara va reveni, pompînd din nou sete de viaţă arborilor, naturii.

Să fie chiar aşa de simplu ? ! Să fie viaţa omului un ciclu de anotimpuri, unele favorabile, altele apăsătoare moral şi fizic ? Camil Petrescu ne demonstrează magistral că există oameni care fiinţează într-un singur anotimp. Însă nu unul natural, ci unul strict personal, unul absolutizat, idealizat. Este anotimpul intelectualilor de rasă, al celor pentru care lumea ideilor, a principiilor majore este mai captivantă decît lumea reală, decît societatea în care morala acceptă multe compromisuri pentru a supravieţui. Iar dacă morala, oricare ar fi ea, reprezintă scheletul oricărei religii, atunci pentru celebrul personaj Gelu Ruscanu („Jocul lelelor") există o religie a dreptăţii.

gîlceava IDEILOr

Dacă recitiţi ultimul act al acestei piese, veţi putea detaşa o întreagă panoplie de argumente pentru a întări ideea că nu se sinucid decît oamenii curajoşi. Este teza lui Gelu şi ea contrazice ideea noastră că în triunghiul de cauze guvernează absurdul. În locul absurdului, Camil Petrescu pune curajul. Şi de aici eclată gîlceava ? Este o dovadă de curaj să nu mai speri în primăvară ?

Lovitura de graţie pe care o primeşte Gelu Ruscanu (şi oricare dintre cei ce şi-au idolatrizat tatăl) este vestea că tatăl său s-a sinucis pentru o acţiune de mîna a treia, într-o nefericită conjunctură materială care nu-i permitea să-i achite o notă de plată pentru nişte rochii noi. Vom reţine din complexitatea dramei numai antotimpul în care trăieşte Gelu, **un anotimp al dreptăţii absolute.** Fiind în posesia dovezilor compromiţătoare, el nu poate concepe ca un asasin să ajungă ministrul justiţiei („aşa cum un cerc nu poate fi pătrat"). El îşi construieşte o logică absolută — prin care justifică şi sinuciderea tatălui idolatrizat — conform căreia hazardul nu poate nărui nici un ideal... Nici măcar acela conform căruia norocul la jocul de cărţi (o mare pasiune a lui Grigore Ruscanu) trebuie să treacă periodic pe la toţi jucătorii. Pentru el, nici întîmplarea conform căreia ministrul justiţiei are o scrisoare compromiţătoare a tatălui său, nu-l poate împiedica să facă dreptate în societate...

Gelu Ruscanu s-a sinucis — aşa cum se petrece şi-n realitate — din **ataşament pentru o idee,** urmînd modelul părintelui. Aceeaşi amantă îi procură revolverul, într-o ciclicitate pe care am putea-o numi **ereditatea sinuciderii.** Şi iată că prin această faţetă a suicidului completăm triunghiul cauzelor cu o a patra dimensiune : povara testamentară.

PAUL IOAN

● **MINIATURIZAREA CULTURILOR.** Unii plantatori din California (situaţi în aşa-numitul „triunghi de smaralde", în comitatele Mendocino, Humboldt şi Trinity) au terenuri însămînţate cu cînepă indiană, din frunzele căreia se obţine marijuana. Cînd se survolează regiunea în cauză, în mijlocul pădurii pot fi depistate o multitudine de cîmpuri cu cînepă indiană în mijlocul pădurii, unii plantatori, pentru a nu li se depista „culturile" cu iarba visului" interzise de legi, le ascund în zone inaccesibile, le „minituarizează". Rareori o plantaţie depăşeşte 50 de plante. Văzute din avion, ele dau impresia unor diamante verzi împrăştiate.

● **POLENUL STRÎNS CU... ASPIRATORUL !** În sudul Suediei se află cîmpuri întinse pe care se cultivă secară, grîu, ovăz, orz şi alte plante producătoare de polen. Cererea în farmacologie de polen este mare. Extractele de polen ale diferitelor tipuri de plante se folosesc pentru testarea şi tratarea alergiei. Pentru a se strînge recolta de polen fără pierderi şi în timp scurt, specialiştii suedezi au

POPASURI WORLD ÎN JURUL LUMII

realizat un aspirator uriaş, care, montat pe un tractor cu roţi, adună recolta de polen de pe ierburile şi gramineele înflorite.

● **DESPĂDURIRILE ŞI FAUNA.** Tăierile masive efectuate în pădurile amazoniene nu ameninţă numai echilibrul climatic al planetei, ci constituie o ameninţare şi pentru supravieţuirea unor specii precum maimuţa-leu. Acest mic animal, în greutate de 600 grame şi o înălţime de 60 cm, trăieşte în grupuri de 3–8 indivizi. În prezent, această specie a ajuns să numere, datorită defrişărilor masive, doar 250 de exemplare. Ele pot fi admirate la circa 130 km de Rio de Janeiro, în rezervaţia de la Poco das Antes. Şi această rezervaţie şi-a micşorat perimetrul cu 3.200 de hectare, din cauza unui incendiu care a mistuit mari suprafeţe de pădure.

● **POLUAREA OCEANULUI PLANETAR.** Petrolul se descompune destul de repede în mări şi oceane. Unii sînt tentaţi să considere că mediul marin dispune de posibilităţi imense pentru autocurăţare. Din păcate, oceanul planetar, deşi reprezintă circa 70 la sută din suprafaţa Terrei, nu reuşeşte, întotdeauna, să facă faţă poluării. Avariile navelor sînt în creştere, iar poluarea sporeşte. Specialiştii în materie sînt de părere că circa 40 la sută din avarii apar din cauza eşuării navelor, iar 35 la sută din cauza ciocnirilor dintre nave. Tot mai numeroase sînt avariile din apele porturilor, unde se produc pînă la 90 la sută din toate deversările de petrol. Cele mai afectate ecosisteme sînt cele bogat populate cu organisme masive din zona ţărmurilor.

● **DOTAREA DEPINDE DE MĂRIMEA BUGETULUI.** Este vorba de US Navy, care şi-a propus să se doteze cu 50 de dirijabile „Sentiel". Aceste dirijabile, pe care le va produce societatea „Airship Industries" în colaborare cu „Westinghouse", vor fi destinate supravegherii coastelor. Uriaşele „cargouri" ale văzduhului (cu o lungime de 130 m, şi un diametru de 31 m) vor avea o autonomie foarte mare. Dirijabilul va beneficia şi de serviciile unui radar care va fi plasat în interiorul dirijabilului (cu un volum de 66 000 m³), pentru a se evita coliziuni cu alte aparate de zbor. Cele trei elice ale uriaşului montgolfier, antrenante de două motoare Diesel de cîte 1 800 C.P. şi un turbopropulsor de 1 800 C.P., vor permite înaintarea sa în văzduh cu o viteză maximă de 150 km/h.

Pentru părinţi

ADOLESCENŢII, iubirea noastră

Toate anchetele făcute cu acest subiect au demonstrat că alimentaţia figurează între preocupările adolescenţilor pe ultimul loc. La distanţă apreciabilă de film sau muzică. Ceea ce refuză ei să accepte este adevărul potrivit căruia o alimentaţie fără excese dar şi fără carenţe poate reprezenta cheia prezervării capitalului de sănătate, frumuseţe, formă, al fiecăruia. O altă constatare ; în adolescenţă gusturile alimentare se modifică. Nu mai sînt agreate alimentele... pentru copii, ci se încearcă „senzaţii" noi. Alcoolul este una dintre tentaţii, alături de savori picante, insolite. Există de asemenea tendinţa de a nu mai respecta orele fixe de masă. Chiar dacă adolescenţii ignoră acest lucru părinţii nu trebuie să uite că la această vîrstă sănătatea este asigurată de hrană.

Perioada adolescenţei este etapa celei mai rapide dezvoltări. În cinci ani greutatea se dublează iar înălţimea atinge stadiul său definitiv. O astfel de creştere impune un aport nutriţional important şi reguli pentru a proteja organismul extrem de vulnerabil în această perioadă. Calitatea şi repartiţia caloriilor sînt esenţiale. Echilibrul alimentar, susţin nutriţioniştii, presupune zilnic 15 la sută proteine, 55 la sută glucide şi 30 la sută lipide. Proteinele, utile pentru creşterea musculară şi constituţia hormonilor, vor trebui să figureze la mesele principale ale adolescentului : ele se găsesc în ouă, carne, peşte şi brînzeturi. Este bine ca glucidele să reprezinte mai mult de jumătate din caloriile absorbite zilnic. Surse de energie pentru corp şi creier, ele sînt de neînlocuit. Lipidele, acele „grăsimi bune" prezente în ulei, unt, frişcă şi unele brînzeturi, sînt necesare la „fabricarea" celulelor şi ţesuturilor nervoase. În sfîrşit, ajungem la fructe, care au un rol esenţial în asigurarea necesarului de vitamine şi elemente minerale. Şi, să nu uităm, calciul reprezintă elementul cheie pentru creştere. El joacă un rol esenţial în alimentaţia adolescentului iar necesarul zilnic este de 1000 miligrame.

ADEVĂRAT sau FALS

Pilula contraceptivă poate favoriza cancerul de sîn? Fals. Nici un studiu pînă în prezent nu a putut evidenţia clar corelaţia între un cancer de sîn şi pilulă. Din contră, sînul poate suferi modificări sub influenţa dozei de hormoni conţinută. Prea mult estrogen poate antrena dureri şi inflamaţii mamare, în timp ce progesteronul poate asigura un tonus adecvat al sînilor.

flash

Maria Cutzarida este prima românca deţinătoare a titlului de doctor în medicină, decernat în 1884, la Paris. Iată că, după 109 ani, ne spune doamna dr. Maria Antoaneta Ciochircă, s-o trecut la constituirea primei asociaţii a femeilor medic din România. Cronologic aceasta este a doua asociaţie de acest fel din Europa de Est. În cadrul ultimului Congres organizat de „Medical Womes International Association" în capitala Guatemalei, congres prezidat de prima doamnă a acestei ţări centro-americane, Magda Bianchi de Serrano, Asociaţia femeilor medic din România a fost primită în forumul mondial, alături de celelalte asociaţii din 68 de ţări.

Prima manifestare importantă a Asociaţiei noastre va avea loc în zilele de 1–5 aprilie, la Universitatea de Medicină „Dr. Carol Davila" din Bucureşti, cu prilejul Congresului internaţional. Temele Congresului care vor fi luate în dezbatere: „Situaţia medicinii în Europa de Est ; România comparativ cu Vestul" ; „Situaţia femeii medic în Europa de Est" ; „Posibilităţi concrete de ameliorare a deficienţelor prin programe comune cu asociaţii din M.W.I.A." Congresul este deschis participării tuturor celor care doresc să se înscrie şi să depună materiale în cadrul acestor teme pînă la 28 martie a.c.

magazin
Femina Club

101 DIFERENŢE

■ V-aţi întrebat vreodată, doamnă, ce element din aspectul dv. este considerat de bărbaţi atu-ul elegantei feminine ? În cadrul unui sondaj efectuat în Franţa, la o astfel de întrebare 74% dintre bărbaţi au considerat coafura elementul cel mai important al elegantei feminine.

■ Variaţiile de luminozitate la care sîntem supuşi în egală măsură, bărbaţi şi femei, sînt percepute cu mai multă abilitate de bărbaţi decît de femei.

Sarmale cu orez

Ingrediente : o varză, 3 cepe, un pahar orez, un pahar ulei, bulion, bors dacă folosim varză dulce. Dacă varza este acră şi este prea sărată o lăsăm cîteva ore în apă la desărat. Tăiem ceapa mărunt şi o călim în ulei. Adăugăm apoi orezul şi o jumătate de pahar de apă şi îl lăsăm să înfloarească avînd grijă să nu se prindă.

Rulăm sarmalele în foile de varză tăiate la dimensiunile obişnuite şi curăţate de cotoare. Aşezăm apoi în cratiţă un rînd de varză tocată mărunt, un rînd de sarmale, umplem cu zeamă de varză şi apă în proporţia dorită, sau bors dacă e cazul, punem după gust, puţin cimbru, eventual adăugăm puţin ulei şi lăsăm să fiarbă. Cînd sarmalele sînt aproape gata punem bulionul (diluat) şi băgăm cratiţa la cuptor pînă se rumeneşte varza de deasupra. (I.S.)

REŢETELE NATURII

Natura, imensa farmacie verde la care omul a apelat din cele mai îndepărtate timpuri ale existenţei sale, îşi dezvăluie în continuare tainele oferind remedii extrem de simple. Astfel, ceaiul din cozi de cireşe şi vişine reprezintă o metodă excelentă de eliminare a toxinelor, dar vă poate ajuta şi să scăpaţi de cele două kilograme acumulate în timpul iernii. Trei cesti de ceai pe zi, băute timp de trei săptămîni, ar fi miraculoase...

CRONICA modei

Primăvara năvalnică...

...îşi face apariţia obligîndu-ne să ne gîndim la ţinuta vestimentară uşoară, călduroasă dar nu prea. O rochie din stofă de lînă subţire poate fi o variantă. (A.P.)

• INDISCREŢII •

Cît valorează ei?

■ **Madonna a semnat un contract fabulos, de 360 milioane de franci francezi, cu Time Warner pentru editarea de discuri, apariţii televizate şi cinematografice.**

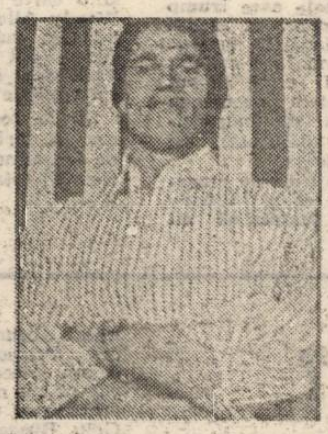

■ **Arnold Schwarzenegger primeşte aproximativ 15 milioane de dolari pentru fiecare film în care joacă. La ora actuală el este cel mai scump actor de cinema din lume.**

■ **La 19 ani, Vanessa Paradis a realizat un spot publicitar, parfumului Chanel pentru suma de 4 milioane de franci francezi.**

■ **Foarte frumoasa Cindy Crawford, manechin, soţia lui Richard Gere, a semnat un contract în exclusivitate cu Revlon. Contractul prevede un cîştig anual de un milion de dolari.**

Memorii

■ **La cei 24 de ani ai săi Zara Whites, considerată deja una dintre stelele cinematografiei mondiale şi-a demonstrat şi talentul literar. În cartea „Ma vie et mes fantasmes" povesteşte cu detalii drumul parcurs pînă acum. Cititorii ştiu acum totul despre primele sale emoţii generate de iubire şi despre drumul spre consacrare. În prezent ea visează la un viitor cît mai luminos. Şi-ar dori să dea, într-o zi, replică actorului Jack Nicholson...**

Rubrică realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

GLOBAL MAGAZIN

Dosarele istoriei

TEZAURUL BĂNCII POLONIEI STRĂBATE ROMÂNIA

În condițiile cînd România, prin comunicatul din 4 septembrie 1939 declară că adoptă față de evenimentele în curs o politică de neutralitate, guvernul român a căutat neoficial, și în măsura posibilităților, cu toate protestele Reichului, să acorde ajutor moral și material necesar poporului polonez. Este semnificativ în acest sens anunțul agenției Rador, care, la 7 septembrie 1939, făcea cunoscut opiniei publice mondiale că România nu încetează să aprovizioneze în continuare Polonia și să asigure tranzitul de mărfuri și materialul de război prin țară, destinat armatei poloneze. Chiar în seara zilei de 7 septembrie 1939, arhiva secretă a Ministerului Afacerilor Străine al Poloniei era evacuată prin România, în direcția Haifa și Ankara. Încă la 11 septembrie 1939, guvernul polonez a înștiințat guvernul român, în mod confidențial, că ar dori să depoziteze în străinătate o mare parte din rezerva de aur a Băncii Poloniei (70 000 kg bruto), în care scop cerea aprobarea de tranzit pe teritoriul României, cu garantarea securității transportului și a posibilităților depozitării temporare a aurului la Banca Națională a României. În aceeași zi, guvernul român și-a dat acordul cu condiția ca transportul să se facă într-un singur convoi pînă la Constanța, unde să fie încărcat pe un vapor gata de plecare. Conform acordului realizat, încă din noaptea de 13 septembrie 1939, aurul Băncii Poloniei, în valoare de 345 milioane zloți (aproximativ 69 milioane dolari, la cursul din 1939) încărcat în 1 200 lăzi, totalizînd o cantitate de 80 de tone, a fost trecut peste graniță, îndreptîndu-se prin țara noastră spre Constanța, aici a fost îmbarcat pe un vas britanic și transportat spre Franța.

Aflînd că tezaurul polonez a părăsit portul Constanța, a doua zi, Fabricius, ministrul Germaniei la București, a înmînat lui Grigore Gafencu, ministrul de externe al României, un energic protest, considerînd că atitudinea guvernului român a fost potrivnică îndatoririlor sale de neutralitate, deoarece aurul respectiv putea înlesni polonezilor și aliaților să ducă lupta mai departe împotriva Germaniei. Cu toată poziția Germaniei hitleriste, în zilele următoare, noi obiecte de valoare, aparținînd statului polonez au fost expediate prin România spre Occident. Un astfel de transport spre Marsilia, cuprinzînd 61 de lăzi de aur în greutate de 2 403 kg a fost efectuat chiar de vasul românesc Suceava.

CĂLDURĂ ȘI OMENIE PENTRU REFUGIAȚII POLONEZI

După deschiderea frontierei, au trecut în țara noastră circa 50 000 de refugiați polonezi. În vederea evitării aglomerării pentru acordarea de asistență medicală, a fost organizat la graniță un serviciu special pentru asigurarea ordinii, înființîndu-se de Crucea Roșie română „Comisariatul general pentru evidența și asistența refugiaților". Cu această ocazie, a intrat în țară ultimul transport de aur polonez, ambalat în 51 de casete, totalizînd 3057,450 kg (bruto) ce a fost depozitat la Banca Națională a României în ziua de 10 octombrie 1939. Păstrarea în depozit a acestui aur, era dictată, pe de o parte de faptul că, în acel moment, membrii guvernului polonez, se aflau în țara noastră, iar pe de altă parte de presiunile Berlinului, asupra guvernului român, spre a-l ține la dispoziție acest aur. De altfel, chiar și mai tîrziu (19 mai 1940), Legația Germaniei la București, arăta că se opune oricărui act de dispoziție făcut asupra Depozitului de aur polonez de la Banca Națională a României și afirma „drepturile" Germaniei asupra acestui aur, în pofida acestor presiuni, și a altor vicisitudini ce s-au abătut asupra țării noastre, Banca Națională a României a păstrat intact depozitul de aur polonez pe care l-a restituit în întregime Băncii Poloniei, la 17 septembrie 1917.

Pentru însuccesele sale repetate în a determina retragerea ospitalității acordate refugiaților polonezi, Fabricius însuși se temea că, guvernul Reich-ului ar putea să-l îndepărteze din postul său în România. Cu toate reproșurile naziste, oficialitățile române au permis, în vara anului 1940 multor ofițeri superiori polonezi să părăsească țara noastră. De asemenea, cu consimțămîntul tacit al guvernului român, peste 14 000 de militari polonezi, dintre cei 21 000 internați, au părăsit România, îndreptîndu-se spre Franța, Anglia și Canada, iar numeroși alți polonezi, s-au bucurat de sentimente de căldură și omenie. Suma cheltuită de statul român cu întreținerea refugiaților polonezi între 9 septembrie 1939 și 31 martie 1946, se ridică la 2.115.814.622 lei.

IOAN SUCIU

DIGITAL EQUIPMENT CORPORATION

Prima filială în România

Pe 17 martie a.c. la București, **Digital Equipment Corporation** care este cel mai mare furnizor din lume în privința sistemelor de calcul în rețea, programe și servicii, a deschis o filială, **Digital Equipment România s.r.l.**, devenind astfel **primul producător american de calculatoare ce își stabilește o sucursală în România. DL EMMANUEL BOURDEAU**, director de vînzări al firmei în România, îmi spunea miercuri: „Este o zi

importantă pentru noi, un rezultat a doi ani de eforturi. În acești doi ani din vara lui '90, ne-am adaptat, am studiat piața și legislația română. Noi dorim o activitate pe termen lung, să lucrăm cu partenerii români pentru cele mai bune rezultate. Dorim să transformăm tehnologii, nu numai să vindem PC-uri, să vindem soluții, know-how, tehnologii avansate pe care să le punem la dispoziția specialiștilor români. Am făcut o importantă donație studenților de la Politehnica bucureșteană, am oferit astfel studenților posibilitatea de a lucra „în rețea". Putem spune că am pus pietrele de temelie, un proiect ulterior ar fi realizarea unui centru DIGITAL, un centru de know-how. Apoi un centru de lucru pentru toți studenții ,nu numai din București, unde studenții să urmeze un curs de o săptămînă, cu costuri reduse. Noi credem în sistemul de învățămînt românesc. Dacă am făcut donații (și la ICI și la IFA Măgurele) a fost pentru că sîntem încrezători în capacitatea sistemului educațional românesc."

Să adăugăm că printre donațiile

amintite se numără o stație **UNIX DEC 5 000**, la Politehnică, pentru ca să se realizeze accesul la peste 10 000 de bănci de date din lume, și stații VAX la IFA și Facultatea de fizică din cadrul Universității București.

În plus, primele două sisteme ALPHA AXP, recent anunțate, bazate pe cel mai rapid cip RISC pe 64 biți existent în lume, au fost deja contractate de către Universitatea din Timișoara.

Cum se poate vedea proiecte frumoase care vizează conectarea noastră la sistemul de date internațional.

Material realizat de GEORGE CUSNARENCU

DIGITAL pe scurt

Sediul central: Maynard Massachusetts. Fondat: în august 1957. Activități: în peste 800 locuri în 97 țări. Spațiu ocupat în întreaga lume: 4,3 milioane metri pătrați. Număr de angajați: 102 000 în întreaga lume. Veniturile nete pentru activitățile desfășurate în anul financiar 1992: 13,9 miliarde dolari USA.

CĂLĂTORIE ÎN TIMP, ÎN URMĂ CU 500 000 DE ANI

Amenajarea peșterii Tautavel s-a făcut în strînsă legătură cu inaugurarea unui nou muzeu în Franța, consacrat mai bunei reflectări a realizărilor omului preistoric. În aprilie 1991, a fost derulată o susținută acțiune de reconstituire a urmelor trecutului istoric într-un mic sat din sud-vestul Franței — Tautavel. Echipele de specialiști au lucrat cot la cot, zi și noapte, pentru a „face ca nouă" peștera preistorică „Caune de l'Arago", cu o suprafață de 400 metri pătrați. În urmă cu 22 de ani, aici a fost descoperit cel mai vechi craniu din Europa, de către ilustrul om de știință francez, profesorul Henry de Lumley, directorul (pe atunci) al laboratorului de studii preistorice din cadrul „Muzeului omului" din Paris. Vechimea craniului a fost stabilită de specialiști la 450 000 de ani.

Descoperirile efectuate de-a lungul timpului au demonstrat că, vreme de 600 000 de ani ,între 700 000 și 100 000 î.e.n., vînătorii nomazi au folosit această peșteră ca adăpost. Importanța informațiilor din acele vremuri rezidă în „amprentele" lăsate de oamenii preistorici pe pereții peșterii. Aici s-a dovedit esențial aportul oamenilor de știință de la Rhône — Poulenc, specializați în utilizarea siliconului, din cadrul departamentului „specialități chimice" al marelui concern francez. Această performanță tehnică, respectiv reconstituirea, pe baza celor mai moderne tehnici, a 400 metri pătrați de stîncă și pămînt, nu se află la îndemîna oricărei firme. Pe de altă parte, după efectuarea acestei operațiuni, în iunie 1992, a fost inaugurat în zonă cel mai mare muzeu preistoric din Europa.

Soluția delicată aplicată de specialiștii de la Rhône — Poulenc a constat în realizarea unui amestec ideal de elastomer și catalizator, care au fost utilizate apoi prin intermediul unui pulverizator, la aplicarea unei substanțe lichide, cu o grosime de trei milimetri, pe suprafața pereților peșterii. Acesta a fost „negativul" necesar aplicării ulterioare de poliester special fabricat din fibre de sticlă pentru a se crea o replică perfectă a peșterii Tautavel. Adăugînd la acestea cîteva manechine, proiecții și unelte preistorice, s-a putut realiza, în urmă cu aproape un an, cel mai atractiv muzeu european consacrat trecutului preistoric al omului. Orice vizitator care intră în această peșteră are impresia că se întoarce cu 500 000 de ani în urmă în epoca lui Homo erectus ,într-o perioadă cînd omul nici nu descoperise focul.

Delicata operațiune de reconstituire a peșterii preistorice Tautavel a necesitat două tone și jumătate de produse chimice, cantitate donată de concernul Rhône — Poulenc nobilei misiuni de investigare a condițiilor de viață ale omului primitiv. Aceasta a fost și o dovadă elocventă în privința largii arii de utilizare a siliconilor. Noi utilizări ale siliconilor ar putea curînd să fie introduse în domenii în care, pînă mai ieri, acest lucru părea o utopie: la reconstruirea colinelor, realizarea unor copii fidele ale unor fațade în industria construcțiilor sau la repararea diferitelor utilaje industriale.

ȘERBAN FILIP

● *Ilustrul om de știință francez, profesorul Henry de Lumley, în interiorul peșterii „Caune de l'Arago", unde a descoperit cu 22 de ani în urmă, cel mai vechi „Homo erectus" cunoscut în Europa pînă în prezent (foto stînga).*

● *În fotografie, un specialist de la Rhone-Poulenc care aplică o suprafață de elastomer cu o grosime de 3 milimetri pe peretele peșterii preistorice Tautave.*

Nr. 12 (1848) din 27 martie 1993

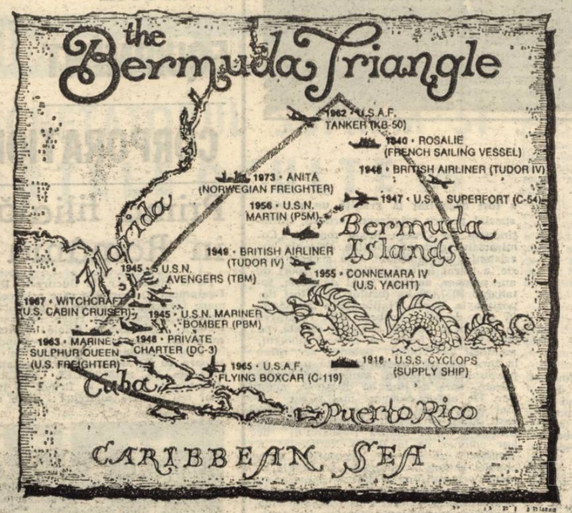

Triunghiul Bermudelor, mit şi adevăr (I)

În periplul său de acum cinci secole, Cristofor Columb, (Amiralul oceanelor) a traversat şi ceea ce astăzi cunoaştem sub numele de Marea Sargaselor, partea centrală a Atlanticului de Nord, situată aproximativ între 30 şi 70 de grade longitudine estică şi între 20 şi 35 de grade latitudine nordică, adică într-o zonă cam de 3 700 km lungime şi 1 800 km lăţime. Numele acestei mări vine din portugheză, unde „sargaço" înseamnă algă. Iar legenda spune că algele care au dat numele mării au prins rădăcini în bogatele pământuri ale Atlantidei, scufundate acum 11 000 de ani în această parte a lumii...

Ei bine, această Mare a Sargaselor se situează, prin partea sa occidentală, în limitele a ceea ce astăzi omenirea cunoaşte sub numele de „Triunghiul Bermudelor", triunghiul morţii, probabil cea mai stranie zonă de pe faţa Pământului şi în orice caz zona cea mai misterioasă şi cea mai neînţeleasă, căreia mulţi şi-au dedicat întreaga viaţă, încercînd să-i pătrundă taina. Şi nu puţini au mers până într-acolo încît şi-au dăruit viaţa acestei zone. La propriu. Căci nu s-au mai întors niciodată... Mister? Fraudă? Simple accidente? Sau se află acolo o fereastră de timp prin care oameni şi aparate trec fără să-şi dea seama în alte lumi şi în alte timpuri? Columb însuşi vorbeşte despre această regiune de apă ca despre una în care au loc întîmplări cel puţin ciudate. Pescarii de astăzi care se aventurează în interiorul triunghiului vorbesc despre ciudate lumini albastre care sclipesc cu intermitenţă pe suprafaţa oceanului.

Deşi de la „poveştile" lui Platon despre Atlantida au trecut peste două milenii şi jumătate, evenimentele inexplicabile nu lipsesc în această parte a lumii. Multe vă sînt poate cunoscute. Noi vă invităm la o călătorie... lipsită de pericole printre ele, încercînd, atît cît se poate, să întrevedem prin misterul lor care încă mai persistă chiar şi după mulţi ani de cînd ele au avut loc, care ar putea fi cauza care le-a produs. Şi cum unul din cele mai celebre este fără îndoială „Zborul 19", nu-l vom putea omite.

— 15 decembrie 1945. Orele 14.10. Cinci bombardiere port-torpiloare ale marinei SUA decolează pentru o misiune de rutină de la Fort Lauderdale, bază aeriană aflată la 40 km de Miami, Florida. Ruta specifica un zbor spre est, în direcţia insulelor Grand Abaco, urmînd ca întoarcerea să se efectueze traversînd Northwest Providence Channel dinspre insulele Bahamas. Un traseu de 676 km care putea fi parcurs cu uşurinţă în circa două ore de zbor. Condiţiile atmosferice — ideale. Piloţii — toţi ofiţeri cu multă experienţă. Aparatele de zbor — minuţios verificate înaintea decolării. Comandantul zborului — locotenentul Charles C. Taylor, la activ cu peste 2500 de ore de zbor.

Şi totuşi.

După doar o oră şi jumătate de la decolare, mai precis la 15.45, se recepţionează un mesaj de la Comandantul Taylor:

— Chem de urgenţă Turnul de Control.

Turnul de Control de urgenţă!

— Ascultăm — a răspuns controlul.

— Am pierdut direcţia. Nu ştim unde este Pămîntul. Repetăm: nu putem vedea Pămîntul.

— Care este poziţia voastră? întreabă Turnul de control.

— Nu ne cunoaştem poziţia — răspunde Taylor — nu putem preciza unde sîntem. Ne-am rătăcit. Se pare că sîntem pierduţi!

(va urma)

MIHAELA DOROBANŢU

■ O nouă tehnică de studiere mecanismelor de senescenţă şi conservare a fructelor a fost pusă punct de specialiştii Universităţii d California. Ei au dovedit că celule de pere verzi puse în cultură în vitr într-un mediu special răspund la f ca fructul copt la procente — chia reduse — de etilenă şi oxigen. Ace model permite deci studiul detaliat răspunsurilor la diferiţi stimuli, gra ţie menţinerii celulelor în condiţ metabolice variate un timp suficie de lung.

■ „Photovhizobium thompsoum" — aceasta este numele pompus pentru noua tulpină de bacterie anaerobic purtătoare a dublei calităţi de a fi fo tosintetică şi de a fixa azotul în sim bioză cu plantele (cum face Rhizo bium). Descoperită din întîmplare într-un mediu de cultură de un cercetător american, această bacterie este prima care prezintă ambele proprietăţi. Ea s-ar putea dovedi foarte utilă în agricultură.

■ Computerizarea nu a ocolit nici pescuitul. O firmă din „Ţara Soarelui Răsare" a realizat o barieră spinning, dotată cu un microprocesor şi un display. Aparatul permite ca acest gen de sport şi recreere să fie mai îndrăgit şi mai reuşit, deoarece se indică adîncimea unde „mişcă" peştele, precum şi greutatea pradei. Acest ultim indiciu este important, pentru că se poate alege mijlocul adecvat de scoatere din apă a capturii.

■ Acetilena poate lua naştere pe cale naturală prin intermediul unui proces care are loc în apa de mare. După cum susţin cercetătorii francezi, acest lucru contrazice tot ceea ce s-a crezut pînă în prezent, adică faptul că respectiva hidrocarbură gazoasă poate fi produsă în exclusivitate de om. Unele eşantioane de aceeaşi apă de mare luate din Oceanul Pacific şi Oceanul Indian conţin mai multă acetilenă decît se credea. Prezenţa acestei substanţe încă nu a putut fi explicată.

Parcul zoologic din Londra, unul dintre cele mai frumoase şi vechi din lume este pe punctul de a se desfiinţa. La declararea stării de urgenţă şi determinarea luării acestei decizii stau importantele constatări în legătură cu cheltuielile care privesc gestiunea parcului. Directorul David Jones este disperat şi în legătură cu destinul celor opt mii, decît... El a lansat un apel disperat pentru salvarea parcului şi a pensionarilor săi, cerînd să se deschidă o subscripţie publică.

Întreaga situaţie provine de la faptul că este deosebit de greu să hrăneşti 1243 de mamifere în majoritate animale exotice: tigri, lei, hipopotami etc.), precum şi 448 de reptile (şerpi, şopîrle uriaşe din insulele Komodo, crocodili). Pentru rezolvarea situaţiei s-a avansat şi propunerea ca oaspeţii parcului să fie dăruiţi altor grădini zoologice, iar unele dintre animalele să fie trimise în ţările unde s-au născut. Multe dintre ele s-au născut însă în captivitate şi punerea lor în libertate în parcuri-safari, jungle sau savane este echivalentă cu pieirea lor.

Parcul zoologic din Londra a fost creat de regina Victoria pe la mijlocul secolului trecut, prin aclimatizarea animalelor din coloniile Angliei. O contribuţie importantă a avut şi scriitorul Rudyard Kipling, apreciatul scriitor englez autor al romanelor „Cartea junglei" şi „Kim", care a locuit mult timp în India. De-a lungul anilor, parcul zoologic din Londra a fost martorul unor întîmplări insolite, naşterea pentru prima oară în captivitate a unor animale, prezenţa inedită a unor animale rare, evadări ale unor animale din încinta parcului şi căutarea lor febrilă în marea metropolă etc.

Dacă apelurile lansate în toate direcţiile de cei preocupaţi de viitorul parcului (care în paranteză fie spus constituie un mare punct de atracţie pentru londonezi dar şi pentru turiştii de peste hotare), nu vor găsi ecoul cuvenit, finalul ar fi trist şi de neiertat. Va interveni pînă la urmă o decizie înţeleaptă? (Gh. R.)

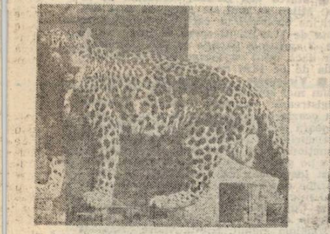

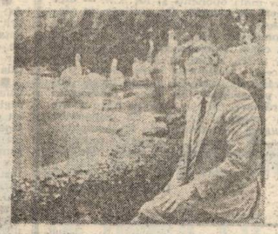

Un nou tip de supraconductori

Centrul Naţional de Cercetări Ştiinţifice din Franţa (CNRS) şi două grupări industriale, între care se află şi marele concern Rhône-Poulenc, şi-au unit forţele pentru dezvoltarea cercetărilor şi aplicaţiilor supraconductorilor în domeniul electronicii. În acest scop, a fost înfiinţat un grup ştiinţific, care se va ocupa de punerea la punct a unor supraconductori capabili să transporte densităţi de curent ridicate (un milion de amperi pe centimetru pătrat), fără rezistenţă electrică, la temperatura azotului lichid.

Bugetul destinat cercetărilor în acest domeniu, avut la dispoziţie de grupul de specialişti de la Rhône-Poulenc şi CNRS, este de peste nouă milioane de franci francezi.

Nave invizibile pentru mileniul al treilea

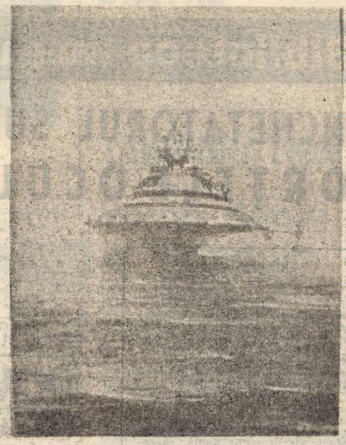

După „F 117", bombardierul invizibil, armata americană „inventează" acum nava „invizibilă". Specialiştii americani lucrează la realizarea navelor de război din generaţia viitoare, cele care vor deveni operaţionale în anul 2010. Pînă în prezent, navele de suprafaţă nu beneficiau de nici o protecţie reală faţă de mijloacele de detecţie (radar, hidrofon, sonar, satelit de recunoaştere, captator de infraroşii etc.). De asemenea, se poate spune că arhitectura navelor respective nu a evoluat de aproape 50 de ani.

În urmă cu un deceniu, birourile laboratoarelor de cercetări ale marinei americane şi-au propus să facă navele de război din noua generaţie de nedetectat. Visul cercetătorilor era de a crea deci o flotă evasicamuflată, submarină, care să scape „ochiului" ager al radarului şi detectării sonorului. Care va fi soluţia? Elice ultrasilenţioase sau sisteme speciale hidroglisoare, o super structură construită din materiale compozite, acoperite cu o peliculă care absoarbe undele, forme rotunjite, asemănătoare unui submarin, armament pe bază de torpile şi proiectile teleghidate, retractabile...

Analiştii din Suedia lucrează şi ei la punerea la punct a unor nave de război ale viitorului, scria nu de mult revista „VSD". Competiţia vapoarelor „fantomă" este deschisă. Ea se anunţă pasionantă, dar şi periculoasă pentru liniştea pământenilor.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

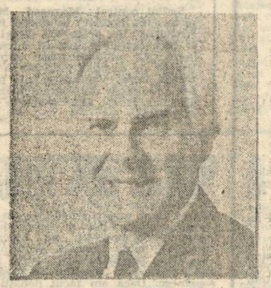

„Marea aventură" americană

În cei şapte ani care s-au scurs de la implementarea marelui concern francez Rhône—Poulenc pe teritoriul Statelor Unite, numărul angajaţilor săi pe „noul continent" a sporit de la 1 500 la 17 000, dintre care 9 000 provin de la diferite companii din Statele Unite. Unele probleme au apărut atunci cînd aceşti angajaţi, precum şi companiile preluate, ce se găseau anterior în poziţii economice dificile, au manifestat viziuni diferite referitor la tipul de strategie ce urma să fie aplicată în politica economică a concernului Rhône—Poulenc în Statele Unite. Toate companiile preluate au considerat trustul francez drept un salvator nesperat. Printre aceste companii se numără şi apreciaţi oameni de afaceri şi specialişti: Robert Cawthorn, fost preşedinte al lui Rorer, în prezent şeful companiei Rhône—Poulenc Rorer, John Wichtrich, fost la Union Carbide, actualmente preşedinte al uniităţii ce fabrică produse chimice speciale, Dave Eckert, care a plecat de la FMC pentru că a constatat că marele grup industrial Rhône—Poulenc îşi extindea considerabil participarea peste hotare.

Actualul director al sectorului productiv de la Rhône—Poulenc Incorporated USA, Ted Ziemann, fost angajat al grupului industrial Mosanto, îşi justifică opţiunea astfel: „Am văzut în Rhône—Poulenc un grup motivat, aflat în plină dezvoltare. Am dorit să fac parte din această creştere profesională ce s-a răsfrînt în plan personal." La rîndul său, fostul angajat al grupului Rover, în prezent managerul activităţilor concernului Rhône—Poulenc pe continentul nord-american, este de părere că faptul de a participa la continua şi spectaculoasa extindere a grupului pe acest continent este deosebit de interesantă şi stimulatoare.

Două exemple sînt edificătoare în privinţa importanţei investiţiilor operate de grupul industrial francez peste ocean — este vorba despre sectorul agrochimic al companiei Union Carbide, mult slăbită din cauza scandalului izbucnit pe plan internaţional datorită accidentului de la Bhopal (India, 1986), care a costat viaţa a peste 2500 de autohtoni şi despre compania Stauffer, care îşi schimbase conducerea anterior preluării de către Rhône—Poulenc de mai multe ori la intervale scurte de timp. Directorul general al marii întreprinderi Rhône—Poulenc Rorer, Jean-Jacques Bertrand, este convins că divergenţele manifestate cu privire la optiunile privind politica generală a concernului se datorează mai mult unui contrast în atitudini decît diferenţelor de cultură existente pe ambele maluri ale Atlanticului, dar că grupul nu va avea decît de cîştigat de pe urma diferenţelor, respectiv a unei mari diversităţi culturale.

Siguranţa în exploatare şi protecţia mediului reprezintă marile priorităţi în activitatea grupului francez, în special în Statele Unite. Specialistul Peter Neff subliniază faptul că, în prezent, un muncitor este de şase ori mai puţin expus posibilităţii producerii unui accident de muncă decît numai cu şase ani în urmă. În acelaşi interval de timp, Rhône—Poulenc a redus cu peste 60 la sută emisiile de gaze nocive din cosurile întreprinderilor sale. Conformîndu-se standardelor impuse de Agenţia americană de Protecţie a Mediului, concernul s-a angajat să reducă în continuare, cu 50 la sută, emisiile a 17 substanţe toxice până în anul 1995. Lucrurile au evoluat foarte mult în ultimii ani în Statele Unite cu privire la protecţia mediului. Astfel, dacă nu cu mult timp în urmă tot ceea ce îi se cerea companiilor era să se supună legilor ţării, în prezent au fost adoptate multe norme deosebit de restrictive în domeniul conservării mediului. Acest lucru convine de minune trustului Rhône—Poulenc, care foloseşte tehnologii de ultimă oră, care îi permit să ţină pasul cu ritmul infernal de reducere a nivelului poluării, impus de ultimele reglementări, lucru de care multe companii nu sînt în stare să-o facă. Pe de altă parte, în lumea contemporană, se manifestă o puternică fobie vis-à-vis de tot ceea ce priveşte industria chimică şi ramurile sale conexe, oamenii ignorînd în mare măsură eforturile deosebite pe care le întreprind marile companii, printre care se numără şi Rhône—Poulenc, de reducere a nivelului poluării.

ŞERBAN FILIP

● *În fotografie se află preşedintele Consiliului de administraţie al marii uniităţi industriale Rhône—Poulenc Rorer, Robert E. Cawthorn. Domnia sa ţine să evidenţieze faptul că sporirea producţiei de articole farmaceutice a concernului în Statele Unite depăşeşte cu mult rata medie de creştere a producţiei în această ţară în domeniul menţionat.*

● *Tot prezentăm sectorul vital al producţiei concernului francez Rhône—Poulenc din Statele Unite. Caroline de Nord, care şi-a propus să devină un lider mondial în cercetarea din acest domeniu cel mai tîrziu în anul 2 000.*

CLEPSIDRA

ÎN GHIARELE LEULUI. Turistul francez Alain Temmerman a fost atacat de un leu. Numai că atacul nu a avut loc în pustietatea africană, ci într-o grădină zoologică din Loros del Sur, din Tenerife. La spital, victima a mărturisit că s-a apropiat de cuşcă şi, vrînd să mîngîie temuta fiară, şi-a băgat mîna printre gratii. Din fericire, totul s-a terminat „numai" cu opt copci...

UN OZN... DULCE! Un pilot aflat la bordul unui Boeing 737 care decolase de pe aeroportul londonez Gatewick susţine cu convingere că „nu putea fi vorba despre un balon meteo". Dar despre ce era vorba. La o înălţime de 500 m deasupra şi aproape în faţa avionului său şi-a făcut apariţia un obiect negru cu diametru de aproximativ 10 m şi avînd forma unui... drops. Nu a apucat să se dezmeticească şi, în clipa următoare, a avut loc ciocnirea care a zdruncinat puternic Boeingul. „Dropsul" — OZN a dispărut, ca de obicei, fără urmă. Avionul s-a întors imediat şi a aterizat. Şi toată lumea a putut constata urmele pe care le lăsase pe fuselaj şi pe aripă coliziunea cu straniul obiect.

Gustări rapide pentru cîini

În localitatea Toledo din nord-estul Statelor Unite ale Americii, cîinii se bucură de o atenţie şi o grijă deosebite. Dacă aceştor prieteni ai omului li se face foame în timpul promenadelor în care îşi însoţesc stăpînii, ei se pot adăposti la localul „Fido fast food"; acesta le oferă, între altele, pateuri cu brînză, cartofi prăjiţi şi o specialitate americană — clădite cu arahide. Deschis recent într-o parcare auto a oraşului Toledo, acest restaurant canin nu se poate plînge că îi lipsesc „consumatorii". Dimpotrivă, clienţi apreciază de minune... meniul.

Cojile de portocale şi circuitele imprimate

În mod neaşteptat, cojile de portocală şi-au găsit utilizarea în electronică. De trei ori pe an, pentru spălarea plăcilor cu circuite imprimate după operaţia de lipire se foloseşte freon lichid. Totuşi, în prezent există tendinţa de reducere a aplicării freonului în diferite domenii ale tehnicii din raţiuni ecologice. Nu de mult, specialiştii cunoscutei firme „Siemens" au propus pentru spălarea plăcilor cu circuite imprimate o nouă soluţie preparată pe bază de coji de portocale. Extractul din coji de portocală s-a dovedit a avea calităţi deosebite. Astfel, pe lîngă faptul că este absolut inofensiv pentru mediul înconjurător extractul e mult mai eficace, avînd proprietăţi de curăţire mai bune decît freonul. În acelaşi timp consumul de apă curată pentru „clătirea" plăcilor se reduce cu 85 la sută.

Blue Ridge International
Your Partner for Networking and Digital Communications

A-Tronic Computer
AT386SX - 33MHz
AT386 - 33/40MHz
AT486SX - 25/30MHz
AT486 - 33/50MHz

HEWLETT PACKARD
HP PC, Palmtop Computers
HP LaserJet IIp+, III, IIIp
HP PaintJet XL
HP ScanJet

CTX
Monitare color SVGA
14", 15", 17"
Monosync, Multisync
Full screen

LOGITECH
Mouse 3-button
Track-ball Mouse
Handy Scanner 256, 32
PhotoMan

GVC
Modem/Fax Internal/External 9600bps
Modem/Fax External
error Free 14400bps, 32300bps
Modemuri radio +TNC

NOVELL
NetWare 3.x 5, 10, 50, 100 utilizatori
NetWare Communication Products
Elemente de reţele
Cursuri de atestare CNE

GENICOM
Matrix Printers 600cps/400/800lpm
Laser Printers 17pag/m

LIVRABILE DIN STOC
Tel: 610 61 96, 312 42 43
Fax: 312 42 43, 312 08 64

10 MAGAZIN

Nr. 12 (1848) din 27 martie 1993

Biblioteca magazin de proză scurtă

ANCHETATORUL SUPREM ŞI FORŢELE OCULTE (VI)

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE

Arhivele unuia dintre cei mai mari savanţi ai epocii contemporane — în notaţia istorisirii noastre, „A.N." — nu pot fi cercetate înainte de 2030. Un anchetator, o conştiinţă colectivă a lumii, într-un anume sens, încearcă totuşi o pătrundere mediată, mentală în aceste arhive, graţie unor mărturii - depoziţii - sugestii şi prezumpţii ale celor ce l-au cunoscut pe A.N.. În episoadele precedente i-am putut audia, succesiv, pe unii din biografii şi colaboratorii savantului, pe medicul său personal, pe unul din detractorii cei mai violenţi ai teoriilor lansate de A.N. De data aceasta ne vorbeşte un psihanalist care a cercetat «Autoportretul» lui A.N., o autobiografie, în fapt, datată 1946 şi apărută pentru prima oară în 1949.

„AUTOPORTRET" 1946

Am cercetat cu atenţie, domnule Anchetator, singurul document autobiografic de certă anvergură, remis posterităţii de fostul mare A.N., încă în timpul vieţii. L-am cercetat, aşa cum mi-aţi cerut Dv., din unghiul psihanalizei moderne, încercînd să delimitez «omisiunile» premeditate ale acestei autobiografii, cît şi voita desprindere a autorului de orice context temporal. Este o performanţă, trebuie să recunoaştem — şi mă grăbesc să adaug, o **performanţă fără precedent** — acest mod de relatare **anistorică**...

Ca psihanalist trebuie să recunosc, totodată, că Autobigrafia semnată de A.N., exceptînd două referiri, la copilăria şi adolescenţa savantului, nu cuprinde nici-un **element de viaţă personală** (afectivă, familială, socială chiar,) susceptibil de a fi interpretat din unghiul psihanalizei. Dar, **tocmai o atare absenţă este, prin ea însăşi, absolut semnificativă, îndreptăţind «recursul psihanalitic».** Aşa cum aţi observat şi Dv., domnule Anchetator, în Autobiografie nu există nici un cuvînt, absolut nici-o menţiune despre prima sa relaţie maritală, despre părinţi, despre prietenii din anii tinereţii. Nici-un cuvînt despre anii convieţuirii sale, ulterioare, cu Elsa. Nimic despre cei apropiaţi profesional de A.N., asistenţi, colaboratori, secretară. Nimic despre marile personalităţi ale epocii, cercetători cu care «rima» afectiv, spiritual (Paul Langevin, de pildă) sau de care a simţit nevoia să se delimiteze (creatorii mecanicii şi fizicii cuantice, pe care

POVEŞTIRE © POVEŞTIRE

A.N. nu-i agrea în mod deosebit). Nici un cuvînt în întreaga sa Autobiografie despre «evenimentele formidabile» cum le denumeşte însuşi îngrijitorul ediţiei — evenimente, citäm, **„care au bulversat lumea contemporană şi au influenţat decisiv cariera lui A.N.".**

Mă întrebaţi, domnule Anchetator, dacă Autobiografia — autoportretul, cum l-a intitulat A.N. în 1946, la 67 de ani — relevă sau nu, într-o măsură sau alta, ori dacă sugerează în vreun fel «natura» documentelor închise în arhiva A.N. Răspunsul — la un mod general — ar fi simplu dar şi neconcludent. Arhivele A.N. cuprind indiscutabil **tocmai ceea ce a fost exclus, probabil, în mod premeditat.. din această Autobiografie.** În 1946, ca o primă concluzie, A.N. luase deja hotărîrea de a nu remite posterităţii, cel puţin în timpul vieţii, decît **imaginea ştiinţifică,** aşa cum rezulta obiectiv din cercetările publicate Motivaţia lor şi intenţionalitatea. Eliminarea din Autobiografie a oricăror elemente legate de viaţa sa personală, ne-ar îndemna să ne imaginăm că aceste arhive, odată deschise, ar elucida şi întregi, peste ani, latura umană, afectivă a personalităţii lui A.N. Ar fi o gravă eroare, domnule Anchetator... Viaţa personală a lui A.N. nu mai prezintă, de multă vreme, «secrete». Biografii săi ne-au prezentat-o în detaliu, există mărturii ale celor care l-au cunoscut îndeaproape, confesiuni ale rudelor şi, evident, scrisori, multe din ele incluse în volume şi oferite de mult marelui public. În opinia mea, ca psihanalist, **nimic esenţial despre viaţa sa personală nu ni se va releva în 2030,** exceptînd efectul (ipotetic) al acelor «focalizări luminoase» care vor certifica (sau nuanţa) o ipoteză sau alta, privind **o posibilă existenţă secundă, relativ paralelă, voit sau nu distanţată, ascunsă faţă de familie, prieteni, colaboratori.** Se vor găsi în arhivă, probabil, unele indicaţii despre **natura intuiţiilor** sale ştiinţifice, despre **revelaţiile** sale, atît de surprinzător **non-conformiste,** «aterestre» aproape, depăşind parcă timpul istoric şi fără rădăcini, deseori, în universul de spiritualitate al epocii ; intuiţii şi revelaţii care au şi sugerat uneori biografilor săi **ideea unor înzestrări paranormale, a unor comunicări mentale, noesice şi super-noesice, în stare să-i asigure un «contact»** de o factură aparte cu «vocile» unui alt timp şi ale altor lumi. Paralele?

Primii patru-cinci ani ai copilăriei — în care A.N. n-a vorbit — ar fi putut fi anii unei «ucenicii» spirituale, un timp rezervat însuşirii acelui mod misterios de comunicare cu cei pe care muritorii de rînd nu-i văd şi nu-i aud. Aşa cum A.N. se smulge însă din «paradisul tăcerii dintîi», tot aşa avea să părăsească ulterior — la 12—13 ani — şi «paradisul religiei». Metafora îi aparţine lui A.N. Desprinderea voită de «paradisul religiei» trebuie înţeleasă aici, doar ca o îndepărtare de explicaţiile simpliste şi simplificatoare ale mîturilor şi dogmelor religioase. **Credinţa într-o armonie superioară a universului** va rămîne convingerea sa permanentă. Cum altfel ar fi ajuns să declare, înspre sfîrşitul vieţii: **„cel mai extraordinar este faptul că lumea** (Universul n.n.) **are cu siguranţă un sens..."** I s-a relevat acest sens ? Fără să omitem şi cele două aserţiuni conexe, astăzi celebre: **„Dumnezeu nu joacă zaruri..."** (aşa cum armonia refuză hazardul) şi **„Dumnezeu nu este rău** (şi de neînţeles, n.n.) **este doar rafinat..."** Şi mai există în Autobiografia semnată de A.N. o referire surprinzătoare privind valabilitatea unei aserţiuni ştiinţifice, într-un sistem logic dat, **atunci cînd este dedusă conform unor reguli logice unanim acceptate".** Dar un sistem filozofic afirmă categoric A.N., trebuie să încorporeze şi o „valoare-adevăr"... Ceea ce constituie, indiscutabil, o replică la adresa celor care ar contesta (au şi contestat efectiv) capacitatea ştiinţei de a ordona viaţa. **(„O viaţă** — în opinia acestor mari oponenţi ai lui A.N. — **este ordonată de valori".. Or, „ştiinţa nu oferă valori, ci repere absolut temporare").** Nu comentăm. Dar nevoia de transcendenţă ca şi aspiraţia spre aceste valori le-am putea regăsi în Arhive. Şi, poate încă ceva : **conjuncţia între istorie,** istoria trăită de A.N... **şi marile tăceri, tăinuiri premeditate, ale unor desfăşurări tulburătoare.** Cineva a inclus între aceste tăceri «misterul O.Z.N.». Ca psihanalist voi sugera «experimentul Philadelphia», Iar ca un corolar la ambele mistere : **controversata existenţă a unor lumi pararele.**

DOREL DORIAN

FLORI PE CRIPTA ANISSEI (II)

În cele din urmă Sami a fost scutit de efortul de a se decide în ceea ce priveşte căsnicia sa, căci Anissa a luat iniţiativa şi a cerut divorţul. În felul acesta, pe lîngă ofensa adulterului pe care a suferit-o, ziaristul a ajuns şi în postura de abandonat. Nenorocirea lui ar fi putut să fie şi mai mare, dacă cei doi copii ar fi fost încredinţaţi mamei de către tribunal.

Pentru ca acest lucru să nu se întîmple , Sami a recurs la o lovitură de forţă. El ştia că soţia sa urma să se întîlnească cu unul din amanţii săi într-o cameră de hotel. În ziua respectivă, ziaristul a făcut un denunţ la poliţie şi cuplul vinovat a fost surprins în flagrant delict. Adulterul este pedepsit foarte sever în ţările musulmane, astfel că Sami s-ar fi putut răzbuna din plin...

Totuşi, în clipa cînd poliţiştii au intrat cu forţa în camera de hotel şi Anissa, îmbrăcată sumar s-a ascuns tremurînd în dosul „cavalerului" ei, ziaristul nu a simţit satisfacţie ci mai curînd un sentiment de milă amestecată cu suferinţă. Într-un impuls de slăbiciune, reclamantul şi-a retras plîngerea, dar Anissa a trebuit să dea o declaraţie prin care accepta ca cei doi copii să fie încredinţaţi tatălui.

După divorţ, Sami a încercat să-şi refacă viaţa. Dar fosta sa soţie, deşi ducea o viaţă de desfrîu, nu era dispusă să renunţe cu adevărat nici la copii şi nici la puterea pe care o avea încă asupra fostului ei soţ. Sub pretextul că legea îi dă voie să vadă copiii, ea venea la orice oră în apartamentul ziaristului, ale cărui chei, de altfel, le păstrase.

Relaţiile dintre ei au păstrat acelaşi caracter furtunos ca în ultima parte a căsniciei. Nici nu se putea desprinde definitiv de celălalt, iar reîntoarcerea la dragostea iniţială era o fata morgana care îi ispitea periodic.

La un moment dat, Anissa, care îşi luase serviciu, a fost acuzată de lipsă

POLICIER

DE GUY SITBON

în gestiune. În faţa pericolului de a îmfunda puşcăria, ea s-a aruncat la picioarele lui Sami : „Sînt pierdută, nu-mi mai rămîne decît să mă sinucid !" Şi atunci, în loc să o trimită să ceară bani nenumăraţilor ei amanţi, el a scos portofelul şi a plătit. „Sperăm că rezit, tatăl fetiţei a răspuns la violenţă cu violenţă...

Ca deobicei, după valul de furie a urmat împăcarea, mai dulce ca oricînd. Anissa a devenit calină şi înţelegătoare, reuşind să smulgă de la inconsecventul ziarist promisunea că, cel mai tîrziu la un an după mutarea lui la Tanger, o va aduce şi pe ea acolo şi o va instala într-un frumos apartament.

Fapt este că Sami Jai s-a mutat împreună cu copiii la Tanger. Anissa îi vizita acolo de două ori pe lună. În absenţa ei, de casă, avea grijă o guvernantă angajată de ea. Opt ani mai tîrziu, în **timp ce îşi mărturisea crima** în faţa comisarului Alami, Sami se plîngea că acea guvernantă de la Tanger era plătită de fosta lui nevastă ca să-l spioneze.

La vreo zece luni de la plecarea ziaristului din Rabat a explodat bomba de care se temea Anissa şi care urma să ducă la crimă. Sami i-a telefonat de la Tanger anunţînd-o că s-a căsătorit cu învăţătoarea copiilor. Aflînd noutatea, Anissa şi-a pierdut cunoştinţa. După ce şi-a revenit, a luat primul tren şi nu s-a oprit decît în faţa şcolii în care învăţau cei doi copii. După o luptă îndîrjită, cu fostul ei soţ, Anissa s-a întors în apartamentul său, la Rabat, aducînd-o drept zălog pe micuţa Naoual, mai îngrozită ca oricînd de încleştarea părinţilor săi.

Cîteva săptămîni mai tîrziu, între foştii soţi, uniţi de legătura dublă a dragostei şi urii, s-a încheiat un armistiţiu. Căzut din nou în mrejele Anissei, care ştia să facă din împăcări, un adevărat apogeu al pasiunii, Sami i-a promis că o va aduce la Tanger. Ca o încununare a biruinţei Anissei, Sami i-a promis că se va recăsători cu ea. Nu se punea problema divorţului de cealaltă soţie căci dreptul musulman acordă patru soţii oricărui bărbat.

Traducere şi adaptare de ADRIAN MINTULESCU

(Va urma)

SPORT UNIVERS

■ **Stă prost sportul de echipă românesc ?** Dacă ne gîndim la ultimele evoluţii, răspunsul ar putea fi afirmativ. Echipa noastră de handbal masculin a făcut o impresie proastă la recent încheiatul Campionat mondial din Suedia. Tabelul general ne arată că echipa României a cîştigat 2 partide, la limită, şi un egal cu cea mai slabă echipă din grupă şi a pierdut apoi totul. A pierdut şi lupta pentru locul 9, fiind învinsă de echipa Danemarcei, în ultimul meci, cu 23—27. Astfel, elevii lui Otto Heil nu şi-au realizat nici măcar minimul obiectiv, acela de a se califica în primele 8 echipe din lume şi a participa la CM din Islanda din 1995. Dar aşa se întîmplă cînd îţi propui obiective minime. Franţa şi-a propus o medalie, după ce reuşise un bronz la J.O. de la Barcelona. A obţinut performanţa de a juca Finala, pe care a pierdut-o însă în faţa unei echipe puternice, a Rusiei. Suedia, campioana mondială a „prins" doar un loc trei, învingînd Elveţia cu 26—19.

Şi la fotbal şchiopătăm. Deşi sîntem cu naţionala pe locul 2 în grupa preliminară pentru CM din SUA, echipa Steaua nu a reuşit calificarea în semifinalele cupei UEFA. Clubul militar are un lot de jucători tineri şi totuşi, Steaua a pierdut calificarea fără să piardă nici una din cele două manşe cu Antwerpen, 0—0 în tur şi 1—1 acasă. Consolarea în faţa lui FC Petrolul Ploieşti a fost minimă. Steaua continuă să se afle pe primul loc în clasamentul Diviziei Naţionale, urmată de Dinamo. Pe locul 3, la o distanţă de 10 puncte de Dinamo se află... Gloria Bistriţa (!). Numai şi acest clasament şi este suficient pentru a ilustra prăpastia valorică existentă în fotbalul nostru.

■ **Ben Johnson se apucă de fotbal.** Celebrul sprinter canadian, celebru prin unele performanţe, dar şi datorită scandalului cauzat de folosirea substanţelor anabolizante, a fost obligat să se retragă din competiţiile oficiale atletice. El a declarat însă că s-ar apuca de fotbal, optînd pentru Hamilton Tiger Cats, o e. chipă canadiană, declarînd, că are îndeminare în acest sport, viteză are.. Alegerea lui se datorează, probabil, şi faptului că la fotbal nu sînt controale antidoping riguroase.

■ **Marco van Basten, olandezul de la AC Milan** va mai sta puţin pe tuşă din pricina operaţiei pe care a suportat-o pe data de 21.12.92. El speră să joace totuşi pe 7 aprilie în partida cu IFK Göteborg, iar dacă totul va merge bine şi în partida de pe 18.04 cu Juventus.

■ **Violenţele continuă pe stadioane.** Cum mai spuneam şi altădată, nu se înregistrează niciodată incidente violente cu ocazia concertelor rock care se desfăşoară pe stadioane. La fotbal însă, da. De curînd 42 de tifosi romani au fost sancţionaţi cu interzicerea de a mai intra pe stadionul Maezza din cauză că au fost identificaţi ca protagonişti ai tulburărilor din 14 martie, la partida de fotbal Inter-Roma.

■ **Cupa mondială la ski alpin se apropie de sfîrşit.** La Oppdal, în proba de slalom gigant, Kjetil Andre Aamodt din Norvegia s-a clasat pe primul loc, el fiind urmat de suedezii Johan Wallner şi Frederik Nyberg. Pe locul 4 s-a clasat Marc Girardelli, iar pe 5 italianul Alberto Tomba, skiorul de la care italienii aşteptau mai mult. Ediţia din acest an a Cupei Mondiale va fi cîştigată, cu siguranţă de Marc Girardelli care conduce în clasamentul general cu 1303 puncte, urmat de Aamodt (1067 p), Franz Heinzer din Elveţia (768 p) şi Alberto Tomba (737 p).

■ **Piero Lardi Ferrari,** fiul celebrului „Drake", actualul vicepreşedinte al casei de la Maranello a dezmînţit „categoric" zvonurile apărute în unele ziare italieneşti, privind un „iminent divorţ" cu Ferrari.

■ **Mexicanul Carlos Gonzales** şi-a păstrat titlul mondial (WBO) la categoria super-uşoară. La Inglewood, în SUA, el l-a învins prin KO în repriza I pe americanul Tony Baltazar.

BOX PROFESIONIST. Americanul **Riddick Bowe,** campion mondial la categoria grea (versiunile reunite) va acorda o revanşă compatriotului său **Evander Holyfield,** cae a fost deposedat de titlu în septembrie 1991. Managerul lui Bowe nu a precizat o dată anume, dar a firmat că cei doi pugilişti au fost de acord să dispună fiecare cîte un meci „de pregătire". Bowe ar putea să-l întîlnească pe Jesse Ferguson.

■ **Închei cu fotbal.** Spuneam mai sus că stăm bine în clasamentul grupei preliminare pentru CM de fotbal din SUA, 1994. Principala urmăritoare a naţionalei noastre este echipa **Ceho-Slovaciei** care însă nu a reuşit să înfrîngă **Ciprul** în partida de la Limasol. Echipa cipriotă a egalat la începutul reprizei a II-a, după ce fusese condusă cu 1—0 în prima repriză, reuşind să păstreze această egalitate pînă la expirarea timpului de joc.

Revenind la Divizia naţională, miercuri s-au desfăşurat jocurile etapei a 20-a, înregistrîndu-se multe egaluri. Dacă joi **Dinamo** va cîştiga la Sibiu, distanţa dintre locul 2 şi **Gloria** aflată pe locul 3 rămîne tot de 10 puncte.

GEORGE CUŞNARENCU

HOROSCOP

29.03 — 4.04

BERBEC (21.03—20.04) : O săptămînă foarte bună pe plan social și afectiv, în care predomină un echilibru sufletesc demn de invidiat. Nici o umbră de neplăceri nu intervine, atît profesional, cît și familial. Pe plan financiar cunoașteți un regres (cu minima vineri sau simbătă) care însă nu vă influențează seninătatea. O mare bucurie vă aduce partenerul joi, iar marți sănătatea oscilează puțin.

TAUR (21.04 — 21.05) : Două coincidențe fericite domină perioada : una pe plan social, alta pe plan financiar. Rezerva dv. de optimism se reîncarcă, pe fondul unui psihic din ce în ce mai echilibrat. Atenție la decizia (sau atitudinea) din ziua de miercuri, ea poate aduce sau mîhnire sau mari satisfacții. Primiți bani (joi sau vineri) iar poziția dv. în anturaj capătă noi dimensiuni, prin finalizarea unei afaceri.

GEMENI (22.05 — 21.06) : Un Taur sau un Scorpion din preajma dv. se interpune intereselor dv. (marți și vineri) fapt generator de conflicte trecătoare dar care lasă urme psihice. Luna vă induce o instabilitate nervoasă și sînteți pe cale să luați unele decizii eronate. Apelați din plin la voință pentru a reprima gesturile și vorbele spontane, pentru a nu vă îngreuna situația. Sînteți într-o perioadă nesigură.

RAC (22.06 — 22.07) : Deși sînteți clădit pe osatura unei armonioase punți psihic-intelect, în această perioadă vă confruntați cu ezitări puternice. Luni și marți predomină contradicții interioare, care vă inhibă inițiativele iar spre sfîrșitul săptămînii aceste frămîntări ies brusc la suprafață. Viața intimă are cel mai mult de suferit. Sînt de preferat meditațiile solitare și o minimă implicare.

LEU (23.07 — 22.08) : Vi se confirmă mai multe presimțiri sau pseudopremoniții din săptămîna anterioară (marți și joi) și evenimentele respective nu vă mai iau prin surprindere. Astfel, situația financiară are o cădere importantă, iar sentimental sînteți nevoit să luați o hotărîre tranșantă. Spiritul dv. de luptător înnăscut și vitalitatea sufletească vă ajută să depășiți cu brio aceste situații.

FECIOARA (23.08 — 21.09) : Două motive de bucurie vă umplu perioada (luni și vineri), cînd așteptările dv. — cam lungi — se confirmă. Ambele sînt de ordin material și se pare că hazardul este de partea dv. Pe plan social traversați o eclipsă, inspirația și creativitatea vă părăsesc temporar. Satisfacțiile amoroase devin și ele singulare iar legăturile cu anturajul încep să oscileze. Se impun unele reevaluări afective.

BALANȚA (22.09 — 22.10) : Un echilibru exemplar se manifestă în toată perioada și pe toate planurile. Deși vă confruntați cu situații delicate și uneori incendiare (miercuri și vineri), rezerva dv. de stabilitate sufletească nu se epuizează. Refugiul în cercul familial este acum perfect compensatoriu. Viața conjugală decurge în condiții admirabile iar sănătatea atinge cote optime. Duminică o veste-surpriză.

SCORPION (23.10 — 21.11) : Perioada optimului intelectual continuă, iar Pluto în constelația dv. vă întreține apetitul pentru creație, pentru afirmare pentru depășirea de sine pe plan profesional. Opoziția acesteia cu Saturn pigmentează săptămîna cu unele riscuri sau gafe pe care vi le asumați (miercuri și joi) dar care nu afectează profund detașarea dv. olimpiană. Sînt deci de așteptat polemici aspre.

SAGETATOR (22.11 — 21.12) : O veste bună (luni) și una rea (vineri) vă scot din monotonie și vă fac mai activi, mai implicat. Este vorba de emoția unei afaceri care-și amînă deznodămîntul. Mercur în constelația dv. vă conferă luciditate și spirit practic — arme cu care veți depăși impasul. Frenezie pe plan erotic cu dezlănțuiri pasionale care, dacă nu le înfrînați pot conduce la instabilitate psihică.

CAPRICORN (21.12 — 19.01) : Două evenimente favorabile sînt bornele acestei săptămîni. Luni pe plan financiar iar duminică pe plan sentimental. Situația socială cunoaște un reviriment care, deși modest, vă dă mari satisfacții. Soarele și Neptun în zodia dv. completează vitalitatea cu o sensibilitate care poate fi rănită foarte ușor. În unele momente, nevoia de singurătate este copleșitoare.

VĂRSĂTOR (20.01 — 18.02) : Destul de populară constelația dv., unde Venus și Saturn vă ridică atît curba afectivității cît și pe cea a intelectului. Este o perioadă optimă de afirmare, pe care numai oscilațiile sentimentale o pot inhiba. Vă impuneți profesional printr-o reușită de excepție, iar viața amoroasă vă poate aduce mari satisfacții sau deziluzii cumplite. Recurgeți la calea de mijloc.

PEȘTI (19.02 — 20.03) : Monotonia primelor patru zile ale săptămînii este brusc întreruptă de un eveniment (sau veste) foarte favorabil. Pentru dv. această perioadă a Berbecului este foarte prielnică profesional dar mai puțin sentimental. Aveți forță și inspirație, chiar dacă avantajele financiare nu sînt deloc consistente. Sănătatea vă poate da de furcă (simbătă) iar duminică aveți veste bună de departe.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Record arhivistic personal

Prin rubrica noastră, am aflat, că mulți cititori și-au alcătuit adevărate cronici ale contemporaneității, selectînd din ziare și reviste texte semnificative, catalogate și ordonate cronologic. Astfel, dna Sanda Șerban din Bîrlad, județul Vaslui, a conceput o colecție de articole pe spațiul a 12 volume (registre) — începînd cu decembrie 1965. Dînsa dorește să corespondeze cu recordmanul absolut în materie, dl Acasandrei Ștefan Eugen, din Iași (care și-a alcătuit o enciclopedie de 75 de volume). Iată adresa dnei Șerban : Bîrlad, str. Islaz 21, județul Vaslui, cod poștal 6400. Ar fi interesant de știut, dacă acești pătimași în ale documentării descoperă recorduri care ne-ar interesa. Așteptăm cu interes.

Premiere în științele naturii

● Marele medic și naturalist Dimitrie Brîndză (1846—1895) publică între anii 1879—1883 prima sinteză a științei botanice din România în care pune bazele terminologiei specifice românești a numeroase specii de plante. Titlul acestei lucrări de referință : „Prodromul florei române sau enumerațiunea plantelor pînă azi, cunoscute în Moldova și Valahia". Dimitrie Brîndză a fost profesor la Universitățile din Iași și București și a înființat Grădina Botanică din București în 1884. A fost membru al Academiei Române din anul 1879.

● Primul curs universitar de botanică în limba română este opera lui Anastasie Fătu (1816—1886) — în anul 1880. Acest curs a fost conceput în două volume, însă a fost tipărit numai primul : „Elemente de botanică".

● Primul nomenclator al păsărilor din România a fost opera ornitologului Dionisie Linția (1880—1952) și a apărut în anul 1928. Autorul a mai publicat în 1944 primul catalog al păsărilor din România.

Coincidențe ale nașterilor

În familia dlui Dan Mihai Constantinescu din București, soția dînsului și cei doi fii sînt născuți în aceeași lună, mai (în datele de 13, 12 și respectiv 20). Tatăl și mama sa sînt născuți, la rîndul lor, în aceeași lună noiembrie (19 și respectiv 21).

GUINNESS BOOK

FEMEIE, BĂRBAT

Atunci cînd un bărbat își lasă barbă, unii spun că o face din comoditate, alții spun că din rațiuni estetice. Întotdeauna adevărul caută calea de mijloc, evidențiind și faptul, că barba poate fi și o necesitate. Dar iată că Guinness pune în lumină și necesitatea... extravaganței. Cum se poate altfel interpreta nonșalanța cu care se descurca în timpul zilei (dar și în somn) recordmanul absolut, norvegianul Hans N. Langset (1846—1927) ? ! Acest falnic bărbat s-a stabilit în SUA (la Kensett statul Iowa) în 1912, iar pînă a murit, nu s-a mai bărbierit. Barba lui a ajuns la dimensiunea de 5,25 metri ! Un mucalit ar spune că era mai lungă decît trena miresei — și n-ar exagera. Numai că nu putem vorbi la trecut de această producție umană naturală, căci ea a fost conservată cu mare grijă la Smithsonian Institute, din Washington DC (încă un motiv să traversați oceanul).

Dacă la bărbați lucrurile par normale, a vorbi despre cele mai lungi bărbi ale femeilor e oarecum jenant. Dar să trecem peste această reacție firească și să asigurăm cititorul că este vorba de bărbi la propriu și nu la figurat (fiind vorba de sexul frumos). O doamnă (care a căpătat ulterior titlul de Lady), pe nume Janice Deveree (născută în 1842 la Braken County, statul american Kentuky) și-a măsurat barba în 1884 și a constatat, că are lungimea de... 36 centimetri ! Cred că era destul de interesant ca în intimitate barba să-i mîngîie sînii. O femeie și mai interesantă a fost Helene Antonia din Liège (regatul Belgiei), care prin secolul XVII demonstra pe la circ că barba-i mătăsoasă trece de ombilic ! Guinness preia cazul cu unele rezerve, dar nu iese fum fără foc. Iată, cum spinoasa problemă a egalității femeii cu bărbatul se poate rezolva natural, fără mitinguri și lozinci (dacă avem în vedere și femeile cu penis din Thailanda).

5. Oglinda viciilor. Prima falangă (cu unghie) a degetului jupiterian — indexul — spune foarte multe, morfopsihologilor, atît prin fizionomia sa, cît și prin dimensiuni. Maestrul Rollet — ca toți maeștrii de altfel —, apelează la exemple pentru a scuti cititorul de aglomerația de epitete. Astfel, cînd prima falangă a indexului este mai lungă decît cea de-a doua, avem de-a face cu o categorie de oameni cu spirit elevat. Din „colecția" maestrului citîm : un profesor de filosofie, un pictor și o călugăriță din ordinul Carmelitelor. Acest evantai de personalități este sugestiv pentru următoarele calități : profunzime intelectuală simț estetic deosebit, idealism cu nuanțe mistice.

HARTA MÎINII

Dar, aceeași primă falangă a indexului este și o oglindă a viciilor. Dacă este prea cărnoasă și de formă pătratică, avem de-a face cu avari, în general cu oameni care nu-și pot stăpîni impulsurile materialiste. Dimpotrivă, dacă falanga este prea îngustă, ea sugerează intransigență, orizonturi limitate, bigotism, frenezie mistică și — atenție ! — probabilitatea unor dezechilibre psihice. Cu cît această falangă este mai diformă, chiar hidoasă, cu atît moralitatea posesorului este mai îndoielnică.

În acest context, răspundem unor cititori care doresc (pe bună dreptate) și o imagine a ideilor declarate. Am ales o figură semnificativă unde se compară indexul cu anularul (inelarul). Dacă inelarul (A) este mai lung decît indexul (I) atunci subiectul preferă gloria averii (se analizează mîna stîngă).

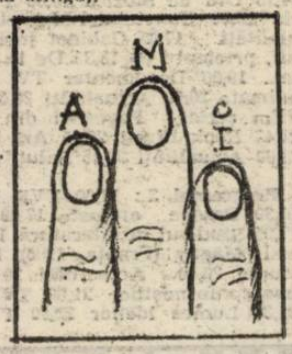

Cel mai puternic Dragon:
STEJARUL

ZODIACUL CHINEZESC

Dragonul chinezesc (21. 03-19. 04) înmănunchiază din zona asiatică a astrologiei trei zodii indiene extrem de interesante prin rezonanța lor. Este vorba de zodia **Securei (21. 03-31. 03)**, a **Calului (1. 04-10. 04)** și a **Vizitiului (11. 04-20. 04)** — observați că fiecare zodie indiană ocupă cîte un decan al fiecărei constelații, deci în această parte a lumii există 36 de semne zodiacale. Coroborînd Dragonul cu cele trei semne indiene, constatăm că cei născuți în primul decan (Secure) vor avea firi mai agresive și mai intolerante; cei născuți în al doilea decan (Calul) vor avea o energie fizică și sufletească deosebită (fiind mai mult sau mai puțin sociabili — acceptă sau nu sauna); cei născuți în al treilea decan (Vizitiul) vor avea impulsurile primare mai bine stăpînite și îndreptate întotdeauna către scopuri bine alese. Observați că și la această zodie chinezească se stabilește un vector descendent al energiilor ciclopice și unul ascendent al energiilor esopice (noțiunile de ciclopic și esopic sînt luate ca atare sau cu rezonanță biblică, în sensul duelului David — Goliat).

Dragonul nu poate fi nici el despărțit de natură. Segmentele vegetale ale lui sînt: în primul rînd ziua de 21 martie este considerată zodie vegetală unică și omnipotentă ; este **zodia de excepție** a **Stejarului**, a cărui forță se manifestă numai 24 de ore pe an. Cei născuți în această zi a Dragonului au drept etichetă unică și plurisemantică **puterea.** Urmează **zodia Alunului (22. 03-31. 03)**, zodia farmecului personal și a abilității interumane de excepție. **Zodia Scorușului (1. 04-10. 04)** este a sensibilității bolnăvicioase, iar **zodia Arțarului (11. 04-20. 04)** este zodia cea mai cerebrală, cu nativi cu inteligență maximă dintre toți Dragonii.

Dragonii sînt ultimii primăvăratici ai constelației chinezești, avînd orientarea est — sud — est. Se simte în caracterul lor dogoarea sudului și vanitatea Lemnului (metamorfoza de esență). Se simte în existența lor influența lui Jupiter, care în cîmpul yang transmite înțelepciune iar în cîmpul yin induce aroganță, meschinărie. Dragonul are drept călcîi al lui Achile ficatul (joc de cuvinte involuntar), iar culoarea furată din curcubeul providențial este verde-le — temperamentul care eclată cînd te aștepți mai puțin (în numărul viitor sugestii pentru viitoarele mame).

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ Ţinem fruntea sus, draga mea **MARIA I. (Bucureşti)**, nu pentru a „brava" în ochii lumii, pentru a ne ascunde complexele şi insatisfacţiile, ci atunci cînd ne simţim sufletul curat, ne ştim gîndurile şi sentimentele demne de un Om şi, nu în ultimul rînd, atunci cînd nu avem de ce să ne fie ruşine pentru faptele noastre în faţa oricui — deci, şi a noastră însene ! Îmi pare tare rău că tu, o fată atît de inteligentă şi plină de viaţă, echilibrată şi sensibilă, care se pregăteşte pentru o meserie pe cît de grea, pe atît de frumoasă, tu poţi înălţa la dimensiuni... cosmice — pînă la obsesie şi complexe, adică — un (hm !) „amănunt" absolut **nesemnificativ** pentru ceea ce sîntem, ca Oameni. Crezi cumva că secretul fericirii, al personalităţii noastre se ascunde după acest „amănunt" ? Dacă crezi astfel — atunci te înşeli ! „Amănuntul" cu pricina îl... „soluţionăm", ca să zic aşa, doar atunci **cînd vrem şi dacă vrem** şi nicidecum fiindcă „trebuie", „mi-o cere cineva" sau mai ştiu eu ce. Ce pare a fi foarte greu de înţeles de unii tineri (şi chiar de unele tinere) este că bărbăţia, ca şi feminitatea, nu se „dovedeşte" doar în pat ! Bărbăţia înseamnă şi maturitatea judecăţilor, profunzimea sentimentelor, forţa şi inteligenţa de a lupta cu greutăţile vieţii, înseamnă şi gingăşia, sensibilitatea şi demnitatea cu care un om ce se consideră „bărbat" ştie să înţeleagă sufletul nostru. Fiindcă şi noi, şi ei, sîntem Oameni, nu tonomate de plăceri sau utilaje tehnologice de prăsilă ! Aşa încît pe cei care s-au dovedit sau se dovedesc atît de puţin cunoscători ai sufletului feminin (implicit, al tău), pe cei care te jignesc — te rog să-i priveşti cu milă. Săracii, atîta ştiu să ceară de la viaţă — doar un pat !... —, atîta cer ! Iar tu — liniştete-te ! Ce trebuie să se întîmple, se va întîmpla atunci cînd trebuie ! Şi cu cine vei socoti tu că **merită**. În rest, aştept cu aceeaşi plăcere viitoarele tale scrisori — cu atît mai mult cu cît am suficiente motive — obiective şi subiective ! — să ţin la şcoala pe care tu o urmezi ! Sigur că de pe alte... coordonate, dar asta-i altă poveste !

■ Leacuri de uitare şi reţete universal valabile pentru fericire nu prea există, draga mea **ANA-MARIA (Şercaia)**... După cum nu există, din păcate, nici pentru „frica de dragoste, de bucurie şi de fericire" ! Faptul că fostul tău prieten, pe care-l iubeai, a plecat cu atîta uşurinţă urechea la insinuările mincinoase ale „colegei" tale, dovedeşte că deşteptăciunea nu este... punctul lui tare ! Fiindcă atunci cînd ea, „rivala", se străduia, cum se zice, să „bage strîmbe" între voi, cinstit ar fi fost ca el să caute adevărul discutînd cu tine. Aşa încît cred că n-ai de ce să-l regreţi atîta vreme cît sentimentele lui faţă de tine s-au arătat destul de debile, spulberîndu-se la primele „adieri" răuvoitoare. Cît priveşte faptul că acum ţi-e frică de dragoste, ţi-e frică să nu mai păţeşti încă o dată la fel, păi, draga mea, probabil că ai să păţeşti la fel **dacă** nu vei fi atentă cine este cel de care te vei îndrăgosti — fiindcă, mai devreme sau mai tîrziu, te vei îndrăgosti iarăşi — şi nu vei şti răspunde la întrebarea simplă **cît de mult te iubeşte şi el pe tine**. Aşadar, „soluţia" de a dramatiza excesiv un accident care este, din păcate, destul de frecvent la vîrsta adolescenţei, nu este cea mai fericită. Şi accidentul nefericit, şi „soluţia" ta sînt dovezi că încă mai avem pînă să ajungem maturi sufleteşte şi la minte... Şi, în sfîrşit, să nu uităm că vremea e singurul leac ştiut pentru uitare şi pentru „frică" ! Dar şi singura şansă de a ne maturiza...

■ Of, dragul meu **RAFAEL S.C. (Constanţa)**, dacă de pe acum, de la 16 ani, ai şi devenit... „misogin" (?!), oare ce alte fapte glorioase te pregăteşti să faci atunci cînd „vor trece anii", aşa cum mă prevezi ?... Oricum, e bine că ţi-ai dat seama şi singur că erai atunci „încă copil" şi nu-ţi „dădeai seama" că **poate ea te iubea...** Şi poate vei înţelege că prietenia, dragostea nu-s, orice ai spune, o „joacă de copii" ! Dar se vede treaba că trebuie să pierdem o prietenie, o dragoste pentru a învăţa să preţuim aici şi acum (**hic et nunc**), cum spuneau prea înţelepţii noştri strămoşi romanii ceea ce ne este dăruit sufletului...

LAURA

Sub reflector SIDA

TESTUL HIV, PRIVIT DIN REGIUNI DIFERITE ALE TERREI

Aşa cum aminteam şi în numărul trecut, fiecare ţară adoptă o atitudine diferită faţă de depistarea virusului HIV, de fapt faţă de obligativitatea efectuării testului sau nu.

În Cuba, de exemplu, efectuarea testului de către indivizii aparţinînd grupelor cu risc este obligatorie iar seropozitivii sînt în mod sistematic excluşi din colectivitate. În Bavaria, toate persoanele suspecte a fi expuse infectării (toxicomani, prostituate etc.), ca şi funcţionarii şi candidaţii la funcţii publice au obligaţia de a trece prin testarea HIV. În Statele Unite, unele organisme publice, chiar Ministerul Apărării, impun în rîndul personalului lor obligaţia de a efectua acest examen, deşi o asemenea obligaţie nu este stipulată de o lege federală. În plus, pentru seropozitivii sau bolnavii de SIDA veniţi din alte ţări, există, cel puţin teoretic, interdicţia de a rămîne pe teritoriul american. Reglementările privind situaţia seropozitivilor este privită foarte drastic şi în alte ţări (Costa Rica, de exemplu), prevăzîndu-se chiar expulzarea lor din teritoriile respective, a persoanelor străine.

În ceea ce priveşte depistarea obligatorie în anumite perioade ale vieţii (cum ar fi înaintea căsătoriei sau a sarcinii), aceasta se practică îndeosebi în Bulgaria, dar şi în alte ţări din Comunitatea Statelor Independente. În ciuda recomandărilor severe, legile sînt adesea inaplicabile şi în aceste ţări, din motive economice.

În Suedia, atenţia este orientată în special către femeile însărcinate. În rest, dacă un individ este depistat seropozitiv, rămîne la latitudinea sa de a-şi convinge „partenerii" să se supună testului. Dacă totuşi acesta nu o face, medicii sînt cei care trebuie să preia sarcina spre rezolvare, din raţiuni epidemiologice.

Cazul Angliei se află, practic, la extrema opusă. Prin tradiţie, se respectă libertatea individuală şi în această situaţie.

Revenind la Franţa (despre care am mai vorbit în numărul trecut), lăsînd la o parte dezideratele, d pistarea este absolut obligatorie la donatorii de sînge (începînd din anul 1985), la donatorii de organe (începînd din anul 1987) şi a celor de spermă (din 1991). La sfîrşitul anului 1987, în Franţa s-au înfiinţat, de asemenea, centre de depistare gratuită şi anonimă. Această „inovaţie" a avut drept punct de pornire numeroasele cereri exprimate din proprie iniţiativă de diferite persoane interesate a cunoaşte starea lor de sănătate din acest punct de vedere. Gratuitatea şi păstrarea anonimatului sînt considerate a fi două elemente care pot contribui la încitarea populaţiei în efectuarea testului din proprie iniţiativă.

AURORA POPESCU

POŞTA by Air Mail

VASILE STĂNESCU din Roman. Nu am primit scrisoarea dv. Din moment ce v-aţi decis să ne scrieţi din nou, vă rugăm să însoţiţi articolele de fotografii. Dacă publicarea acestora nu va fi posibilă, lucru pe care nu-l dorim, vă vom înapoia materialele prin poştă.

COSMA CONRAD din Bucureşti, str. Nicolae Racotă nr. 2, bl 67, sc. A, ap. 57, cod 71312 sect 1, este (fericitul) posesor al colecţiei revistei „Magazin" din ultimii patru ani. Domnia-sa stă la dispoziţia celor interesaţi de achiziţii sau informaţii. (tel 665 49 69)

COCO ADRIANA din Tîrgu Mureş, str. Ceahlău nr. 14, ap 3, cod 4300, jud. Mureş. Divorţul dintre ideal şi real e o boală clasică a existenţei noastre intime. Nu trebuie să faceţi însă o tragedie dintr-o decepţie, cu atît mai mult cu cît motivele sînt ipotetice. Sau chiar false. Admiterea la IATC nu supralicitează datele fizice ale candidatului, ci însuşirile artistice şi pregătirea teoretică. Vă asigur însă că există şi alte căi de a reuşi. Cultivaţi mediile artistice de amatori şi profesionişti pentru a obţine un rol de figuraţie. Dacă aveţi talent pe măsura idealului, veţi fi cu siguranţă remarcată. Cît priveşte ultima soluţie la care aţi recurs, fetişizarea imaginii actriţei Marilyn Monroe, vă îndeplinim rugămintea, invitîndu-i pe cei care vă împărtăşesc opţiunea, să vă scrie. Succes.

LUCIAN MARCEL din Deva. Bineînţeles că puteţi candida la rubrica „Cartea recordurilor naţionale". Trimiteţi urgent o fotografie însoţită de date personale, adresîndu-vă domnului Paul Ioan. Interesul enorm suscitat de articolul „Indiferenţa care ucide" ne obligă să reamintim adresa **doamnei Lungu Maria ; Aleea Prislop nr. 8, bl 15, et1, apt 14, Ploieşti.**

POPESCU SEVER din Craiova. Printr-un fericit concurs de împrejurări, am aflat adresa idolului dv. Iat-o ; Alain Delon, C/O, Adel Productions, 4 Rue Chambiges, 75008 Paris.

CIPRIAN VLĂDUCĂ din Bucureşti (18 ani) str. Ing. Zablovschi nr. 94, sect 1, doreşte să corespondeze cu fete de vîrstă apropiată. Ispita e mare ; 18 ani. vilă. sector 1, buletin de Bucureşti...

LIANA MOLDOVAN din Bucureşti, Bd. Republicii, nr 77, et 5 ap 11, sect 2, cod 70311, are 13 ani şi 7 luni, e „tristă, blondă, cu ochi albaştri" şi doreşte să corespondeze cu un băiat „simpatic şi singur". Telefonul nu i-l putem publica fără avizul părinţilor.

DORIN MĂRAN

PROGRAM TV

SELECŢIUNI

29.03 – 4.04

LUNI

Programul 1 : 14.00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria 15,30 Teleşcoală 16,00 Civilizaţia montană 16,30 Portativul preferinţelor muzicale 17,00 Actualităţi 17,05 Magazin în limba maghiară 18 35 Tezaur folcloric 19,00 Documentar TV 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20 45 Teatru TV. Zarurile sunt aruncate ! de Tudor Negoiţă 21,55 Azi în prim plan 22,45 Rock Live ! 23,10 Actualităţi 23,25 Repriza a treia.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Veniţi cu noi pe programul doi ! Ruşinea de a fi român ! (I) 20,00 Actualităţi 20,35 Tradiţii 21.00 TVM 21,30 Lumea sportului 22,00 TV5 Europe 22,35 Magazin auto-moto.

MARŢI

Programul 1 : 7,00 TVM Telematinal 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj 12,00 Teatru TV. Zarurile sunt aruncate ! de Tudor Negoiţă (Reluare) 13,05 Cu dromaderii prin Deşertul Saharei. Documentar 13,30 Desene animate 14,00 Actualităţi 14,10 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria 16,00 Convieţuiri-Magazin 17,00 Actualităţi 17,05 Cabinet juridic 17,35 Salut, prieteni ! (I) 18,35 De la lume adunate... 19,00 Documentar TV 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Film serial. Povestiri din Hollywood 21,45 Rock Live ! 22,15 Azi în prim plan 23,00 Actualităţi 23,15 Salut, prieteni ! (II)

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17.00 Actualităţi 17,05 Studioul de literatură 18,05 Film serial. Maguy (Franţa, 1990) 19,00 Sport-studio 20,00 Actualităţi 20,35 Tribuna non-conformiştilor 21,00 TVM Mesager 21,30 Lumea ideilor 22,00 TV5 Europe.

MIERCURI

Programul 1 : 7,00 TVM Telematinal 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj 12,00 Film artistic. Chinezul (VI) 13,35 Desene animate 14,00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria 16,00 Oameni de lîngă noi 16,30 Panoramic muzical 17,00 Actualităţi 17,05 Sport-Club 18,05 Mondo-Femina 18,35 Arhive folclorice 19,00 Mesaje prin milenii 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Telecinemateca. Lă strada (Italia, 1954) 22,50 Actualităţi.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Teatru TV. Antoniu şi Cleopatra de William Shakespeare 18,30 Emisiune în limba maghiară 20,00 Actualităţi 20,35 Învăţaţi engleza americană 21,00 TVM Mesager 21,25 Fotbal : Ţara Galilor — Belgia, în grupa a IV a preliminariilor C.M. '94.

JOI

Programul 1 : 7,00 TVM. Telematinal. 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj 12,00 Film artistic. Scumpa mea secretară (SUA, 1948) 13,40 Desene animate 14,00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria 16,30 Repere transilvane 17,00 Actualităţi 17,05 Magazin în limba germană 18,05 Povestea vorbei 19,00 Spectacolul lumii 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas. 21,40 Reflecţii rutiere 22,00 Microrecital Mircea Vintilă 22,15 Azi în prim plan 23,00 Actualităţi 23,15 Confluenţe.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Motor ! 17,35 Bijuterii muzicale 17,55 Convieţuiri-Magazin. 18,55 Diamond Awards Festival, 1989 (V) 19,30 Stadion 20,00 Actualităţi 21,30 Club S.F. 22,00 TV5 Europe

VINERI

Programul 1 : 7,00 TVM Telematinal 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj 12,00 Film serial. Din voia Domnului 13,00 Descoperirea Planetei 13,30 Desene animate 14,00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria 15,25 Teleşcoală 16,00 S.O.S. Natura ! 16,30 Arte vizuale 17,00 Actualităţi 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Film serial. Destinul familiei Howard 21,45 Meridianele dansului 23,00 Actualităţi 23,15 Magazin cinematografic 0,15 Întîlnirea de la miezul nopţii.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Sport-Magazin 18,00 Emisiune în limba germană 19,00 Concertul Orchestrei Naţionale Radio. Transmisiune directă. Concert Beethoven 21,00 TVM Mesager 21,30 Viaţa spirituală 22,00 TV5 Europe 22,35 Refrene fără vîrstă.

SIMBĂTA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineaţa... de la Piatra Neamţ ! 10,00 Actualităţi 10,10 Ba da, ba nu ! 11,00 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty 11,30 Tradiţii 12,00 Alfa şi Omega 13,00 Ora de muzică 14,00 Tranzit TV. Ora 25 Din sumar : Ştiri. Desene animate (ora 14,05) : Film serial : Povestiri cu final neaşteptat. Reportaje Mapamond. Teleenciclopedia (ora 19,25). Actualităţi (ora 20,10) Editorialul săptămînii de Paul Everac (ora 20,45). Politica în top. Povestea unei dispute sportive : Oxford contra Cambridge. Eurovision '93 (ora 21,30) Concursul de preselecţie de la Ljubliana (Slovenia). Transmisiune directă. Concursul emisiunii. Film serial (ora 23,30) : Ellis Island Ep. 6 1,00 Film serial. Midnight Caller.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Film artistic. Chestiune de două minute (Franţa) 19,30 Caseta cu surprize 20,00 Actualităţi 20,35 Jazz-magazin 21,00 TVM Mesager 22,00 TV5 Europe 22,35 Varietăţi internaţionale.

DUMINICA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineaţa ! 10,00 Actualităţi 10,10 Arlechino 11,00 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty 11.30 Lumină din lumină 12,30 Viaţa satului 14,00 Actualităţi 14,10 Poşta TV 14,20 Video-Magazin 18,30 5 pentru un CEC 19,00 Film serial. Dallas Actualităţi 20,40 Film artistic. Mister în Marea Caraibilor (SUA, 1983) 22,20 Convorbiri de duminică.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Serată muzicală TV 19,30 Oraşe şi civilizaţii 20,00 Actualităţi 20,35 Pop-Club 21,00 TVM Mesager 21,30 Concertino 22,00 TV5 Europe 22,35 Mondo-Musica.

(După „Panoramic TV")

medicina la zi

SECRETELE MEMORIEI

● Fascinantele „rotițe" ale memoriei ● De la miliardele de informații înmagazinate de creier, la strategiile uitării ● Uitarea, supapă a securității cerebrale ● Mecanica amintirii și cauzele uitării.

Indivizii și societățile au o redutabilă capacitate de a memora și apoi de a uita. Chiar dacă toate amintirile sînt stocate în creierul nostru. Iar dacă nu ne amintim vreodată ceva, lucrul se întîmplă nu neapărat datorită imperfecțiunii conexiunilor neuronale, ci datorită calității emoțiilor. „Rotițele" memoriei și ingenuoasa mecanică a amintirii „scîrțîie" cînd i se oferă ocazia. Totuși trebuie făcută distincția între pierderile de memorie patologice, cum sînt cele observate în maladia lui Alzheimer (numită demență senilă) și lapsusul, acel fenomen banal, fără gravitate, care atinge toată lumea și este indus, potrivit unor opinii de ultimă oră, de o stare de stres. Pentru neuropsihologul Jocelyne de Rotrou, „în nouă din zece cazuri, tulburările de memorie ale copilului, adultului tînăr sau chiar ale persoanelor în vîrstă sînt de fapt stări depresive mascate. Sînt probleme de anxietate. Aceste tulburări sînt tranzitorii și dispar adesea o dată cu stingerea tulburării afective declanșatoare".

Ce s-ar petrece dacă am ține minte sutele de priviri pe care le întîlnim în drumurile noastre zilnice ? Creierul are capacitatea de a face selecții, uitînd inutilul. Pentru că uitarea este o supapă de securitate cerebrală. Există indivizi cu o memorie colosală care sînt obligați să dezvolte adevărate strategii pentru a uita. Sînt și semeni de-ai noștri care dezvoltă strategii pentru învățare, pentru acumulare de cunoștințe. Informațiile care devin inutile trebuie șterse din memorie, trebuie uitate. Procesul acesta este vital pentru creier.

Dar ce se întîmplă cînd memorăm ? Într-o primă etapă sîntem stimulați continuu prin simțurile noastre : un miros sau o muzică ce plutesc în aer, o privire anume. Dacă stimularea este suficient de puternică ea activează receptorii specializați. Memoria senzorială lucrează doar cîteva zecimi de secundă. Ea este capabilă să stopeze informația o zecime de secundă, adică timpul echivalent cu reținerea unui număr de telefon. Acesta este preludiul memoriei pe termen lung, ale cărei posibilități de înregistrare sînt uriașe. Se presupune că memoria pe termen scurt reprezintă un ansamblu de informații vehiculate de-a lungul căilor nervoase sub formă de impulsuri bioelectrice. Din cauza ambuteiajelor, a coliziunilor, a scurtcircuitelor este imposibil de imaginat că aceste impulsuri se transmit permanent. Astfel apar intermitențele acestei memorii. Memoria pe termen lung stochează în diferite zone ale creierului traversat de „pasarele nervoase" informațiile selecționate. Amintirea stocată are multe șanse de a fi memorizată „pe viață". Cu condiția să respecte cîteva reguli vizînd repetiția și organizarea. Specialiștii gîndesc de asemenea tot mai frecvent asocierea cu diferite emoții.

„Se uită în special din trei motive, rezumă Jocelyne de Rotrou. Întîi pentru că informația nu ne interesează. Apoi, se uită ceea ce deranjează. Există blocajul și inhibiția care se traduc prin hiatusuri ale memoriei. Este adevărat, o emoție intensă, negativă sau pozitivă (o iubire pasională, de exemplu) poate dezorganiza activitatea cerebrală și poate produce perturbări chimice puternice. A treia cauză a uitării, care este cea mai frecventă : informația prost tratată la stocare va fi restituită de creier, la nevoie, la fel de prost. Fie din cauza interferențelor provenite din acumulări ulterioare, a unei reorganizări a stocului mnezic sau datorită condițiilor de redare a amintirilor, diferite de cele existente la acumularea lor. Există tot felul de alte cauze responsabile de uitare : unele care țin de mecanica cerebrală, altele induse de alcool, tutun, toxice sau maladii asociate cu amnezia".

Dar despre alte secrete ale memoriei, descifrate recent de specialiști, într-un articol viitor.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

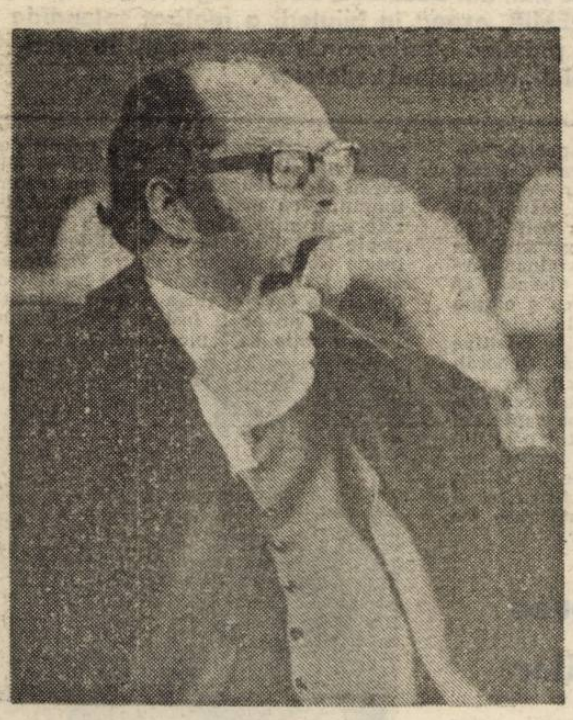

Bărbații care suferă de calviție trebuie să-și menajeze inima

Un studiu întreprins de cercetători de la Facultatea de medicină din Boston (Massachusetts) și publicat recent în revista specializată „Journal of the American Medical Associations", stabilește o legătură aparentă între starea părului și riscul de maladie coronariană. Astfel, persoanele sub 55 ani, atinse de calviție medie pe partea superioară a craniului au un risc o dată și jumătate mai mare de a suferi un atac cardiac, în comparație cu cei al căror păr s-a rărit doar.

Studiul s-a efectuat pe 655 bărbați cu vîrsta sub 55 ani, victime ale unui atac cardiac, și 775 subiecți care nu au suferit de inimă. Specialiștii au emis ipoteza că hormonul care favorizează căderea părului ar putea avea un rol și în distrugerea colesterolului „bun" (HDL) care protejează inima. S-a emis părerea că bărbații care suferă de calviție ar trebui să ia măsuri preventive pentru menajarea inimii, la fel ca cei care au antecedente cardiace, moștenite, un procent crescut de colesterol „rău" în sînge sau hipertensiune arterială.

ORDINATORUL și marea teamă a medicinii

Întrebarea pe care în mod firesc și-o pun mulți medici este aceea dacă vom reuși să facem din ordinator un interlocutor infailibil. Acești medici, se întreabă în mod justificat dacă această aparatură nu va mări cumva și mai mult distanțele dintre medicul curant și bolnavul pe care acesta îl tratează, dezumanizînd în felul acesta și mai mult medicina.

Or, pentru a înțelege și mai bine această problemă, ne vom permite a compara felul cum dactilografa, de exemplu, și-a asimilat mașina de scris la care lucrează în munca sa, și felul cum va proceda desigur și medicul cu ordinatorul în aceeași muncă. Procedînd astfel ne dăm seama că, în mod foarte schematic, munca dactilografei poate fi redusă din punctul de vedere al mecanicii funcționale la patru elemente : inimă, gîndire, memorie și mînă. Dacă sîntem obiectivi, ne dăm seama că din toate aceste elemente esențiale funcționale, numai două sînt în realitate exploatate : memoria și mîna. Inima și gîndirea, aceste două coordonate fundamentale ale oricărei activități umane, rămînînd nefolosite. O situație oarecum similară întîlnim însă și în cazul medicului, cînd sînt exploatate memoria, mîna iar în parte și gîndirea, inima continuînd încă de a rămîne neexploatată pe măsura posibilităților.

Imaginați-vă însă, ce salt extraordinar s-ar produce în munca medicală, dacă, folosindu-ne de mașini și în speță de ordinator, am înlocui munca mîinilor și procesul de memorizare cu o completă exploatare a gîndirii și afectelor. Căci, nu trebuie să uităm că nici într-un caz inima nu trebuie lăsată de o parte într-o muncă în care este vorba de apărarea acestui bun de incomensurabilă valoare, care este sănătatea. Căci, să nu uităm că **armele terapeutice tradiționale ale anticilor se reduceau în esență la trei elemente : plantele (asadar medicina medicamentoasă) cuțitul (asadar chirurgia) și cuvîntul (psihoterapia), aceasta din urmă practicîndu-se pe calea dialogului medical, a vorbirii deci.**

Ordinatorul, se va insera profund în funcționalitatea exercițiului medical. Dar, oricît de perfecționată va fi această unealtă, ea nu se va substitui niciodată aceluia care o va manipula, adică medicului. Numai acesta este acela care, folosindu-se de ordinator, îl va transforma pe acesta într-un colaborator activ și eficient, neuitînd însă niciodată că acest perfecționat aparat nu trebuie să-l îndepărteze pe medic de bolnavul său ci, dimpotrivă, să-l apropie. Întotdeauna va trebui să avem în vedere faptul că, fascinați de știință și de unealta sa cea mai de preț care, în domeniul medicinii, este ordinatorul, există posibilitatea primejdioasă de a se confunda etica cu tehnica, lucru care nu mai este de dorit.

ARCADIE PERCEK

FASOLEA ȘI DIABETUL

În scopuri medicinale, se folosesc tecile, fără semințe, recoltate la maturitatea completă, în special de la soiurile cu păstaia albă sau alb-gălbuie, în lunile septembrie—octombrie. Fasolea uscată are un conținut mare de protide (21%) ; hidrați de carbon (56%) ; potasiu (177 mg%) ; calciu (195 mg%) ; fosfor (420 mg%) ; oligoelemente ; vitamine etc. (A, B1, B2, C). Fasolea verde conține : vitaminele A, B, C, săruri minerale ; clorofilă, hidrați de carbon și oligoelemente. Conținutul în proteine și glucide la fasolea verde este de aproximativ 10 ori mai mic decît la cea uscată, în care se găsesc crescute vitaminele. Conținutul bogat și diversificat în substanțele menționate îi conferă proprietatea de adjuvant în tratamentul diabetului prin scăderea zahărului din sînge ; nutritiv și energizant ; boabele fierte și strivite pot fi utilizate împotriva arsurilor, erizipelului sau pecinginii ; diuretic, puternic depurativ (curăță umorile - organismului, favorizînd eliminarea toxinelor și a produșilor rezultați din dezasimilare) ; antiseptic renal, remineralizant al organismului datorită acidului salicilic ; în stările de hidropizie (lichid în cavitatea abdominală și țesuturi), în afecțiuni ale rinichilor și vezicii urinare și în bolile de inimă ceaiul din teci de fasole mărunțite mărește cantitatea de urină și înlătură excesul de apă din corp (datorită sărurilor minerale) ; concomitent se elimină și toxinele, contribuind astfel la ameliorarea sărilor reumatice.

Se folosește sub formă de : decoct — 3 linguri de teci mărunte se fierb 20 de minute în 750 ml apă — soluția apoasă se bea în 3 reprize, în decursul unei zile ; în diabet se bea îndulcit cu zahărină sau ciclamat de sodiu ; tinctură — 20 g păstăi la 100 ml alcool, macerate 7—8 zile (se administrează 70—120 picături de 4 ori pe zi, în pauzele tratamentului digitalic — tonic cardiac).

DUMITRU RĂDUCANU

Dispozitiv de citit pentru orbi

Un aparat destinat în mod special orbilor a fost realizat de către specialiștii Școlii tehnice superioare din Praga. El permite celor care prezintă insuficiențe ale sistemului vizual sau suferă de orbire totală să poată citi nu numai cărțile scrise în alfabetul Braille, ci și cele al căror text este tipărit în mod obișnuit. Aparatul are în componența sa o cameră de luat vederi care parcurge literele de pe paginile supuse lecturii și transmite această informație la un adaptor unde într-un cîmp activ se realizează, cu ajutorul unui sistem generator de vibrații piezoelectrice, o redare în relief ce poate fi percepută prin pipăit cu ajutorul degetelor. Dimensiunile aparatului sînt similare cu cele ale unui casetofon obișnuit.

Cîteva secrete ale tinereții fără bătrînețe

Războiul a însemnat o grea lovitură pentru profiturile obținute de stomatologii britanici, din cauza raționalizării zahărului, dantura cetățenilor britanici stricîndu-se mult mai lent. Pentru un interval scurt de timp, unii dintre ei au beneficiat de plata unor despăgubiri de război. Dar cum nici războiul nu a ținut o veșnicie, mulți stomatologi au fost nevoiți să se reprofileze pe alte meserii.

Un alt rezultat deosebit de interesant al regimului strict impus în Marea Britanie de rigorile războiului a fost acela al reducerii cu 20 a riscului contractării de către femei a cancerului la sîn, cu ...50 de ani mai tîrziu! Aceasta este, în orice caz, concluzia la care a ajuns comisia ce a întreprins studiul statistic în Marea Britanie în legătură cu tumorile mamare înregistrate începînd din anul 1930 și pînă în prezent. „Pentru prima oară, guvernul a constatat că totalitatea populației țării beneficiază de un mediu echilibrat", relevă Peter Boyle, reputatul cancerolog ce a condus echipa care a întreprins studiul amintit. Din cauza grăsimilor, britanicii au fost privați vreme de cinci ani de diverse delicatese. Pe de altă parte, școlarii, și femeile însărcinate au consumat alimente mult mai sănătoase, dar suficient de nutritive. Margarina **consumată în timpul războiului era foarte bogată în vitaminele A și C — doi agenți importanți în prevenirea tumorilor.**

Aceasta a reprezentat o foarte bună investiție pe termen lung pentru sănătatea adolescenților ce au trăit războiul. Consumate în timpul pubertății, fructele și legumele verzi au avut un efect antioxidant și au regularizat producția „radicalilor liberi" — molecule înalt reactive, **responsabile de îmbătrînirea organismului și de instalarea tumorilor maligne. O ultimă surpriză o constituie faptul că** toate fetițele și adolescentele din Marea Britanie care au urmat acest regim în perioada 1939—1945, au suferit în proporții mult mai reduse de cancer la sîn. Astfel, această tumoare malignă este mult mai des întîlnită în Marea Britanie decît în sudul Scoției — proporție de 1 la 12 ! Explicația acestei realități se datorează, probabil, diferențelor de obiceiuri și de viață ale populației din zonele amintite. Femeile nasc mai devreme în sudul Scoției. Viața este acolo mult mai puțin competitivă decît în restul Regatului Unit, și în consecință, mult mai liniștită.

Pentru a trăi cît mai mult, ne sfătuiesc specialiștii, este indicat să procreăm pînă la 30 de ani, să consumăm multe legume și fructe proaspete și să încercăm să ne păstrăm calmul în orice situație...

ȘERBAN FILIP

Întîmplări adevărate

O mamă își ucide fiica pentru a o salva

Datsy Hudson a fost judecată și condamnată la ani grei de închisoare, dar în sufletul său e convinsă că numai Dumnezeu o poate judeca pentru fapta comisă. Ea și-a ucis propria-i fiică, Renée, care plonjase în infernul drogurilor.

Totul a început în 1986, cu așa-numitul crack al drogurilor de la New York. Mii de persoane și-au ruinat viața întrînd în deriva provocată de cocaină. În acea vreme, Renée Hudson avea 42 de ani și încerca prin orice mijloc să uite problemele cotidiene cărora nu reușea să le mai facă față. Nu mai suporta viața din

Mama și bunica lui Renée, după proces.

ghetto-ul din Qeens unde familia locuia de mai multe generații, și nici lipsa acută de bani. Drogul i s-a părut o salvare, ieșirea, măcar iluzorie, din infern. Degradarea fizică și psihică și-a pus însă rapid amprenta asupra sa. Și face din viața familiei sale un iad. Cheltuiește ultimii bani ai mamei și bunicii sale pe „praful miracol", sustrage ultimele obiecte cît de cît mai de valoare din casă. Cei din preajma sa încearcă să o convingă să meargă la o cură de dezintoxicare, dar Renée refuză, deși realizează că merge spre pierzanie. Dar iată că vine un moment cînd dorește să iasă din coșmarul în care a intrat. Soluția? O roagă pe mama sa să-i curme suferințele ucigînd-o. După un prim refuz (Daisy Hudson avea 68 de ani iar Renée era unica sa fiică), mama cedează în fața rugăminților repetate, insistente, ale fiicei sale. Știe că o așteaptă oprobiul public, pedeapsa juridică, dar ajunge și ea la concluzia că numai așa își salvează fiica de la suferință. Într-o seară, ia un revolver și trage în ființa care îi era cea mai dragă de pe lume.

„Numai așa puteam să procedez ca niciodată, să nu-i mai facă rău oamenii, niciodată, să nu-i mai facă rău fiicei mele", declară Daisy după fapta comisă. În sufletul ei e convinsă că i-a oferit fiicei sale cea mai mare dovadă de iubire. Societatea o judecă în diferite feluri, ea nu se teme, e resemnată, așteptînd judecata supremă.

Plîngea, fiind în comă...

Calvarul tinerei Deborah Bonacchi a început la 18 octombrie 1985. În seara acelei zile, împreună cu prietena sa, Simona, a plecat la o discotecă, invitate fiind de cîțiva prieteni și prietene. Spre miezul nopții cele două fete s-au îndreptat spre casă cu o mașină condusă de Simona. Din nefericire, la o încrucișare de drumuri ele au fost victimele unui accident, în urma ciocnirii cu o altă mașină.

Serviciul de urgență a transportat ambele fete la un spital din Prato. Simona era mai puțin afectată în urma accidentului, în schimb Deborah era în stare de inconștiență, iar doctorii i-au înștiințat pe părinți (sosiți la spital) că fiica lor se află în comă și că mai are cel mult o jumătate de oră de trăit. Nu s-a întîmplat așa ceva. După ce a scăpat cu viață în chip miraculos, Deborah povestește cunoscuților suferințele prin care a trecut: „Simțeam că mă aflu exact ca în mijlocul unei cețe foarte dense și auzeam foarte clar cum medicii comunicau diagnosticul lor lipsit de orice speranță pentru părinții mei. Încercam să pot striga că sunt vie, dar nu reușeam să scot un cuvînt sau să mă mișc". Printre cei prezenți în jurul patului lui Deborah se afla și mătușa ei Michela, care a observat că nepoata ei mișcă pleoapele iar din ochi îi curgeau lacrimi. Atrăgînd atenția medicilor asupra acestui aspect neobișnuit, a primit răspuns că sînt fenomene involuntare.

În acest fel, au trecut cîteva săptămîni și în starea tinerei fete nu a intervenit nici o schimbare. Conducerea spitalului din Prato a considerat că este cazul ca Deborah să fie externată sau să fie internată la alt spital întrucît nu văd posibilitatea unei ameliorări. Părinții au mutot-o la Firenze, apoi la Roma și din nou la Firenze. Deborah se afla în stare de comă de patru luni.

Pînă la urmă șansa i-a surîs, profesorul A. Amaducci, care și în alte cazuri asemănătoare, aplica terapia Doman (denumită astfel după numele unui medic american), și care constă în stimularea bolnavului cu voci familiare, zgomote, muzică și o prezență permanentă a unei persoane care să-i vorbească din cînd în cînd. Cu timpul au început să apară primele ameliorări, care aveau să infirme diagnosticul de comă vegetativă. Creierul funcționa. Impresionante erau momentele cînd cineva îi ținea mîna și în ochii lui Deborah apăreau lacrimi; era unica ei modalitate de a comunica cu cei din jur.

După o lună de tratament Doman, primul rezultat pozitiv a fost acela că pacienta a deschis pentru prima oară ochii. Și recunoștea pe toți, din jurul ei, dar nu putea să vorbească. În ziua Sfintelor Paști, s-a produs un alt eveniment: văzîndu-o intrînd pe ușă pe mama ei, a murmurat încetișor „mama". A urmat apoi un tratament complex de fizioterapie, care a durat un an dar s-a soldat cu efecte pozitive (fără să se renunțe la terapia Doman). Primul și cel mai important rezultat a fost faptul că Deborah a putut să meargă cu ajutorul cîrjelor. A reluat cursurile școlare. A avut de întîmpinat dificultăți enorme, dar ea a reușit să le depășească. A reușit și la examenul de bacalaureat, iar ulterior a terminat cursurile de educatoare. Acum visează să se înscrie la o facultate, pentru a obține o diplomă în domeniul psihologiei.

Evident, că printre rezultatele pozitive înregistrate a fost și faptul că Deborah și-a recăpătat și darul vorbirii, iar una din marile sale satisfacții a fost cea prilejuită de momentul cînd, după șapte ani de la accidentul suferit, a putut păși din nou pe ringul unei discoteci. Pentru împlinirea totală a visurilor sale de viitor, Deborah își propune, în mod firesc, să-și găsească un partener de viață care s-o ajute să uite lungul ei calvar.

Un Oscar, valoros cît lumina ochilor

Harrold Russell a fost singurul actor Hollywood-ian deținător a două premii Oscar. Dar viața l-a obligat să renunțe la un moment dat la unul dintre ele: a fost nevoit să vîndă un trofeu pentru a-și ajuta soția să-și recapete vederea, prin operații anevoioase și costisitoare.

Povestea lui Harold a început după cel de-al doilea război mondial. La 6 iunie 1944 își pierduse ambele mîini ca participant la debarcarea trupelor aliate în Normandia. În ciuda nenorocirii întîmplate steaua sa de actor a strălucit mai mult, Harrold Russell situîndu-se mult timp drept cap de afiș în rîndul vedetelor. Recunoașterea talentului său venea și ca o recompensă a curajului de care dăduse dovadă sub haina militară. Devenise simbolul unei întregi generații sacrificate. Și astfel, concomitent, pentru talent dar și pentru curaj, a primit două Oscar-uri. Din nefericire, gloria și banii aveau să se risipească o dată cu trecerea timpului, cu înaintarea în vîrstă. Aplauzele s-au stins, lumea apoi l-a uitat. Și poate lucrul acesta nu ar fi fost atît de tragic (soarta multora dintre vedete este aceasta), dacă sănătatea soției lui Harrold, femeia la care el ținea mai mult decît la viața sa, nu ar fi fost marcată profund. Pentru soția sa, pierderea vederii era

iminentă. Cu un singur preț ar fi putut fi salvată: prețul unui... Oscar. Deci una din cele două statuete decernate cîndva lui Harrold Russell trebuia vîndută. Și astfel el trebuia să se despartă de un simbol, de o parte din viața lui, suportînd totodată rușinea de a comercializa un obiect tabu, prin semnificația sa. Dar nimic nu este mai de preț ca lumina ochilor. Deci Oscar-ul a fost vîndut cu echivalentul a 400 000 franci, sumă suficientă pentru plata operațiilor de redare a vederii. Și din nou se dovedește că viața este întotdeauna mai dură, dar poate și mai romantică decît filmul.

Casa editorială „MagazinS.R.L.", în asociere cu MOLDINFORMBUSINESS – Filiala din România

vă oferă, în curînd,
MAREA SURPRIZĂ A ANULUI

ALMANAHUL MAGAZIN 1993

ALMANAHUL PRIMĂVERII

primul almanah cu premii, MAGAZIN 1993

A doua coală a almanahului cuprinde grupajul

INCURSIUNE ÎN PARANORMAL
realizat de Ion Țugui
- Spiritele vorbesc cu vizionarii
- Contacte și contactați
- Piatra apocalipsului

În numărul viitor, vom prezenta alte titluri de materiale din coala a 3-a

Rețineți din timp un Almanah MAGAZIN și cu talonul inclus în paginile Almanahului veți putea participa la tragerea la sorți care va avea loc cu ocazia spectacolului

MAGAZINUL VEDETELOR.

organizat de MOLDINFORMBUSINESS
Nu pierdeți această ocazie!

GOLDEN FALCON s.r.l. din București, Bdul. Magheru nr. 24, prin domnul MELKI DEMIR, expert în bijuterii a realizat splendide obiecte din aur pentru premiile oferite prin tragere la sorți la spectacolul „Magazinul vedetelor".

Societatea comercială FEPER S.A. oferă
noi produse pentru gospodăriile agricole:
MINI-INCUBATOR. Capacitatea: 70 ouă
TOCĂTOR FURAJE. Capacitate: 120 kg/oră
MOARĂ PENTRU UZ CASNIC. Capacitate:
15–25 kg/oră
Informații la telefon: 6 87 67 14

verificați-vă cunoștințele

TELECOMUNICAȚII (II)

1. În 1921 sînt obținute primele imagini radio prin T.F.F., grație adaptării belinogramei telegrafice la noile echipamente de emisie-recepție a undelor electromagnetice radio. Peste puțină vreme, se reușește emisia-recepția unor succesiuni de imagini cu ajutorul tubului Braun (osciloscopul catodic). În ce an și de către cine a fost inventat **iconoscopul** (tubul videocaptor), fără de care televiziunea modernă ar fi fost doar un simplu vis ?

2. Primul cercetător care a studiat, încă din 1898, principiile de realizare a unei emisii-recepții televizate a fost A. Swinton-Campbell (1863—1930). Din ce an datează primele experimente de transmisie televizată — mai întîi prin fir și apoi pe calea undelor radio — și cui îi datorăm acest debut tehnic ?

3. Primele experimente de transmisie color a imaginii televizate însoțită de semnalul audio sincron datează din anul 1950, fiind efectuate în S.U.A. Din ce an televiziunea color intră în serviciul public comercial ?

4. În 1962 se realizează prima transmitere globală (pe o zonă determinată) a undelor electromagnetice modulate cu semnale video, prin intermediul unui satelit artificial reflectant, **Telstar,** care însă nu putea funcționa pe o anumită zonă dată decît... 15 minute (din cele 1 440 de minute cît are ziua), din cauza diferenței dintre viteza de rotație a satelitului și cea a Pămîntului. Care este sistemul de transmisie intercontinentală care a reușit, primul, să transmită continuu — datorită faptului că satelitul era geostaționar — și în ce an a început să funcționeze ?

5. În ce an a fost inventat **tranzistorul** — dispozitivul de redresare și amplificare a oscilațiilor electromagnetice care a înlocuit repede clasicele tuburi electronice — și cine i-au fost „părinții" ?

6. Dacă, în 1915, Paul Langevin (1872—1946) realizase pentru submarine primul detector cu ultrasunete, radarul apare, cum știm, ceva mai tîrziu, fiind brevetat pentru marina S.U.A. de A.H. Taylor și L.C. Young. Din ce an datează acest brevet ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Telecomunicații (I)

1. Primele linii telegrafice din România datează din 1854.
2. Cyrus Field (1819—1865) a instalat în 1858 primul cablu transatlantic.
3. A. Korn, în 1901.
4. În 1928.
5. În 1876.
6. Thomas Alva Edison (1847—1931).

DANIEL VERBINA

— Acolo era o lucrare pe care am fost obligat s-a cedez muzeului Guggenheim din Statele Unite !

cristale

- Oamenii beau agheasmă, dar se mănîncă între ei.
- Gloria nemeritată ține doar cît treci pe sub arcul de triumf.
- Călăul ajunge la spînzurătoare pe butucul pe care tăia capete.
- Clientul se poate îneca în alcool, barmanul — în apa din el.
- Cupidon nimerește uneori doar locul unde ar trebui să fie inima.
- Viclenia unora — un cal troian de sticlă.

N. PETRESCU-REDI

test

MULTIPLICARE

Vă invităm să completați cele patru casete de jos cu cifre de mai sus în așa fel încît să obțineți rezultatul deja indicat.

(Soluția în numărul viitor)

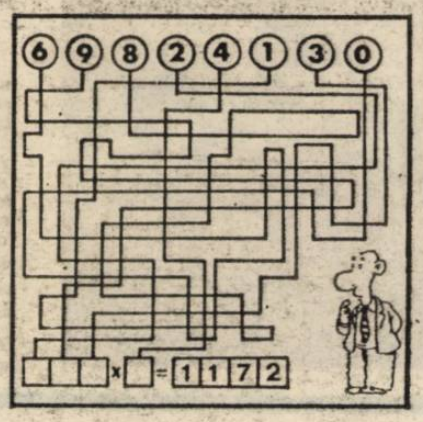

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

BALANȚA

Un pătrat corespunde cu două triunghiuri

FEL DE FEL

■ **Mato Suzusi,** un pescar din Kobe (Japonia), s-a căsătorit cu o tînără care avea trei surori gemene de o asemănare uimitoare. El nu reușea practic să-și identifice soția. Întrucît acest fapt a fost apreciat de cele trei surori gemene (mai ales de soția lui), ca o profundă jignire, toate trei au refuzat să-l ajute la identificarea nevestei sale. Supărat Mato Suzusi s-a adresat instanțelor judecătorești pentru a cere divorțul.

■ **Albert Pina** este șerif în localitatea Tucson (S.U.A.) și are 21 de copii. În cadrul unui interviu la postul de radio local, el a declarat că cea mai mare fericire a unei familii este să fie cît mai numeroasă. Problema cea mai dificilă pe care o are de întîmpinat constă în faptul că nu este capabil să țină minte numele fiecăruia și nici etatea lor.

■ **Cu ocazia Jocurilor Olimpice** de la Londra din 1908, a fost construit un nou stadion cu aspect unic. În centrul terenului se afla o piscină pentru întrecerile de înot, înconjurat de cîteva sectoare de aruncări, iar jur-împrejur se afla o pistă pentru alergări. La limita extremă a terenului se afla o pistă de ciclism.

■ **Să reamintim** un eveniment petrecut în anul 1932 : elvețianul Auguste Piccard, însoțit de asistentul său Cosyns, s-a ridicat cu un aerostat la o înălțime de 16 940 metri. Scopul călătoriei seriene — studierea naturii razelor cosmice.

FEL DE FEL

cînd ați fi la ultima oară

● *Un spectator la teatru se adresează vecinilor sale care trăncănesc după începerea piesei :*
— Vă rog să mă scuzați, dar nu pot înțelege nimic.
— Ei, asta-i bună ! Ce vrei să înțelegi ? Noi avem o discuție particulară.

● *Știi ce-aș vrea ? Să fiu măcar o săptămînă mama ta — îi spune tînăra învățătoare lui Gigel, care, vai !, iar n-a fost cuminte.*
— E-n rigulă. Aranjez eu cu tata.

● *Redactorul către autor, după ce i-a citit versurile :*
— Poeziile astea le-am citit undeva.
— Se prea poate, însă nu semnate de mine.

● *Un pictor se instalează lîngă o stînă.*
— Baciule, aș vrea să-ți pictez oile.
— Nu-i nevoie, domnule, lăsați-le albe.

● *Soțul : Aș vrea ca în concediul ăsta să mă duc undeva, unde n-am fost niciodată, și să fac ceva ce n-am mai făcut pînă acum.*
— În cazul ăsta, dragul meu, du-te la bucătărie și spală vasele !

● *La restaurant : Ospătar, din ce cauză friptura asta de vacă e atît de mică ?*
— S-a terminat vaca și v-am adus văcuță !

LA BRAȚ CU PRIMĂVARA

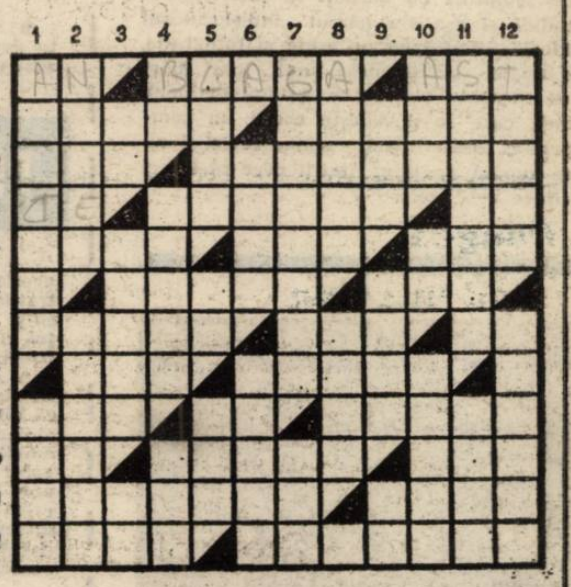

ORIZONTAL : 1) „Chemarea primăverii", poezie inclusă de Teodor Tanco în volumul „Un... în halat vișiniu" — „Poetul luminii", autorul poeziei „Primăvara" — Acest (pop.) ; **2)** Poet român, semnatarul poeziei „Strofe de primăvară" (Adrian) — „Mai...", poezie din lirica lui Mihai Beniuc (fem.) ; **3)** Au o primăvară — Scriitor român, autorul romanului „Lumina primăverii" ; **4)** Cute ! — Critic literar român — Icuț ! **5)** Liric maramureșean, autorul unui „Motiv de primăvară" — „...primăverii", nuvelă de Turgheniev — Ne anunță că „Se întorc cocorii" (Traian) ; **6)** Scriitor român, autorul povestirii „Într-o zi de primăvară" (Alexandru) — Metal prețios ; **7)** A scris poemul „Vin păsările călătoare" (Horia) — Poet ardelean din creația căruia am ales o „Emoție de primăvară" (Aurel) — Cămașă țărănească ; **8)** A lucra pămîntul — În primăvara vieții ; **9)** O oarecare — Vocale — Momente ; **10)** Carte ! — O „parte" din primăvară ! — Zeu al familiei la romani ; **11)** Scriitor român, autorul trilogiei „Primăvara popoarelor" (Nicolae) — Medic german ; **12)** Liric ardelean, autorul poeziei „Primăvara bătrînei domnișoare" (Emil) — Poetul de la Mărțișor, ne-a lăsat o „Seară de mai".

VERTICAL : 1) Vestitoarea primăverii — A face urdă ; **2)** Mare pictor francez, semnatarul pînzei „Primăvara" (Edouard) — Compozitoare română, autoarea unui „Marș de 1 Mai" (Maria) ; **3)** Cîni ! — Ca pelinul (fem.) — La salată ! ; **4)** Cap bizar ! — „...de primăvară", povestire de D. R. Popescu — Brutar (reg.) ; **5)** Scriitor român, autorul volumului „Dimineață de mai" (Remus) — Aită ! — Ceas ; **6)** Zeu scandinav — „...de primăvară", poezie de Adrian Maniu ; **7)** „...de primăvară", poezie de Valeriu Gorunescu (pl) — Rug ; **8)** Aplecată — A scris poezia „În urmă îmi trece o primăvară" (Gh) **9)** Mijloc rigid ! — Ued în Libia — Interjecție ; **10)** Prenume feminin — Careu ! — Celebrul autor al poeziei „Primăvara" ; **11)** Scrisuri — Riu în Columbia ; **12)** Autorul dramei „Furtuni de primăvară" — „Poema...", volum de Al. Colorian, în care găsim poezia „Sub zorii primăverii" (masc. pl)

Anca Alistar & Nelu Ghica
Bîrlad

Dicționar : LAR, OKEN, URDI, PEC, ANAR, AUAL, PAEZ

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

LIRICĂ DE PRIMĂVARĂ

ORIZONTAL : Dorian — Labiș — A — Femeie — Ilc — Na — Tagore — Eh — Vc — Nune — Rau — Arat — Lesne — B — Vasilescu — Ne — Eminescu — Var — Enescu — Rest — Es — R — U — Post — Scris — Pascal — Ouă — Anania — E — P — Rahmaninov

Poșta rebus

MIHAI NICOLAE-AGĂȘ, Bacău : am primit doar plicul expediat pe 19 feb. 2) n-am reținut „amuzamentele" dvs... **ALBERT GYURIȘ — Bocșa :** da, pentru „Prețuri și bani". **CRISTINA OPREA — Bîrlad :** „Bat clopote", bine realizat... **LUCIAN STĂNCESCU — Bîrlad :** OK pentru „Studențească". **ION BĂCILĂ — Reșița :** „Medicala" dvs. are o grilă curată, densitate tematică bună dar n-am reținut-o din cauza cuvîntului de la 12 orizontal... Eliminați-l și retrimiteți careul.

MARIAN MINCULESCU

Nr. 12 (1848) din 27 martie 1993

Caleidoscop

magazin

Un record imposibil

O asociație pacifistă denumită „Sri Chimoy" a organizat la Zürich un concurs original intitulat „Recorduri mondiale imposibile". Din multitudinea de concurenți vă prezentăm spre exemplificare „numărul" oferit de germanul Leo Bircher. El a reușit să țină timp de 62 de minute un ziar așezat în echilibru pe o perie de dinți. Leo Bircher a oferit câteva explicații : foaia de ziar nu trebuie să fie nici prea groasă, nici prea subțire. I-au fost însă necesare câteva luni pentru a studia forma pe care trebuie s-o dea paginii de ziar și în același timp să identifice care dintre ziarele germane se potrivesc cel mai bine încercării sale.

Un „interlocutor ideal"

O tînără artistă din Germania, Margrith Edelmann, este adepta următorului principiu: „Cînd dorești să bei un pahar de vin s-o faci în prezența unui amic". Dar nu întotdeauna poți să-l găsești cînd ți se face poftă de un pahar cu bere sau vin. Tinerei sculptorițe i-a venit o idee năstrușnică, bazată pe observațiile pe care le-a făcut în mici localuri: a creat o serie de sculpturi cu bărbați în diferite atitudini și așa s-a născut „interlocutorul ideal". După cum ne arată și fotografia, o tînără stă la masa unui local (bar) cu un „amic" (cel mai tăcut și liniștit din lume), care se dovedește astfel un companion ideal: îi poți spune orice și nu se supără pe tine, nu-ți cere să-i faci cinste etc., etc.

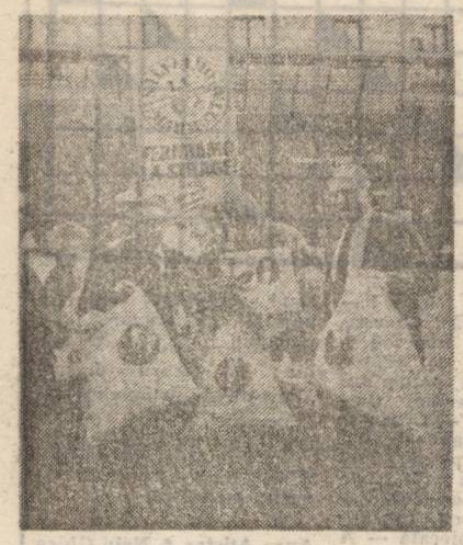

ÎN APĂRAREA FAUNEI

Ecologiștii și membrii Asociației prietenii animalelor din Italia au demonstrat la Roma pentru a protesta împotriva celor care vînează marmote. Ei au strîns peste 60 de mii de semnături pentru anularea articolului 18 al legii vînatului, care prevede libertatea totală a vînătorilor de a trage în micile rozătoare. Așa cum arată fotografia, o delegație a unor organizații ecologice și alte asociații, s-au prezentat în fața sediului Senatului din Roma pentru a înainta protestul lor, însoțit de cele peste 60 de mii de semnături obținute în sprijinul acțiunii lor, semnături strînse în saci de plastic.

TELEGRAME

● Criminalitatea economică și financiară este cea mai costisitoare în Franța. Pierderile anuale se cifrează la peste 130 miliarde de franci, din care 115 miliarde sînt fraude financiare.

● În Iran a fost țesut cel mai mare covor din lume. El are o suprafață de 763 m.p. și cîntărește 3000 de kg. A fost realizat din lînă și mătase.

● S-a afirmat de mai multe ori în deceniile trecute că delfinii ar auzi cu maxilarul inferior și că aceste mamifere marine emit ultrasunete, al căror ecou le permite să-și formeze o imagine a mediului înconjurător. Modul în care funcționează acest sonar ultrasofisticat a rămas o enigmă. În S.U.A., Rendy Brill, de la grădina zoologică din Chicago, a reușit să demonstreze că într-adevăr la delfini maxilarul inferior le este indispensabil sistemului sonar. Prinderea unei botnițe de cauciuc la delfini este de-ajuns pentru a se „bloca" ultrasunetele, delfinii dresați fiind derutați și nemaiștiind să îndeplinească programul cerut de dresori.

● Continentul african are, în medie, cel mai mic număr de publicații pe cap de locuitor, în comparație cu alte regiuni geografice — 0,387 titluri la un milion de locuitori, ceea ce reprezintă o medie de peste 2,5 milioane persoane pentru un cotidian.

● Cercetătorii de la „Woods Hole Oceanographic Institution" au stabilit prin simulări pe calculator că în dimineața zilei de 12 oct. 1492, cînd marinarul Rodrigo de Triana a strigat „Pămînt", caravelele lui Columb se aflau la o distanță de 24 km sud-est de insula San Salvador.

TRICICLETĂ MAMUT

„Constructorii imposibilului", astfel au fost numiți membrii echipei din Luxemburg care au realizat cel mai mare cărucior din lume destinat magazinelor cu autoservire. Nu de mult ei au reușit să finalizeze construcția unei triciclete gigantice cu înălțimea de 6,72 m., lățimea de 6,14 m și lungimea de 8,10 m. Greutatea totală a acestei triciclete neobișnuite atinge 5,5 tone. Pneul roții din față, a cărei greutate este de circa 2 tone, echipează în mod obișnuit autocamioanele grele de pe șantiere. Scaunul, prevăzut cu o șa de 12 m², este așezat pe două roți „mici" de cîte 600 kg. fiecare. Mai rămîne de văzut cine se încumetă să meargă cu acest vehicul pentru uriași.

AUTOMOBILUL ANTIȘOC

Un inginer francez, Philippe Charbonneaux, vechi reprezentant al Regiei Renault, care revendică paternitatea lui R 16, s-a prezentat de curînd cu o nouă creație a sa: o mașină de formă ovoidală. Acest vehicul aerodinamic a fost denumit Ellipsis, măsoară în jur de patru metri lungime și înainte de orice asigură o securitate totală pasagerilor săi. Datorită șasiului în formă de elipsă, orice șoc, în cazul unei coliziuni, este atenuat, evitîndu-se astfel strivirea mașinii. Deocamdată, Ellipsis nu este decît un prototip, dar Philippe Charbonneaux speră ca acest tip de autoturism să intereseze și să intre într-un viitor apropiat în producție de serie.

Biblioteca Județeană MUREȘ TÎRGU-MUREȘ

Citiți în numărul viitor:

ENIGMELE TERREI

UN AERODROM AL EXTRATERESTRILOR

ORA DE VARĂ

Începînd cu ziua de DUMINICĂ, 28 martie 1993, pe teritoriul țării noastre se trece la ora oficială de vară.

Astfel, ora 00,00 a zilei de 28 martie va deveni ora 01,00, iar ceasurile vor trebui date înainte cu o oră.

magazin

SERIE NOUĂ – 99

ANUL XXXVI • Nr. 13 (1849) SÎMBĂTĂ 3 APRILIE 1993 16 PAGINI 40 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Ipoteze

ÎN CĂUTAREA CONTINENTULUI PIERDUT

Enigmele Terrei

UN AERODROM PENTRU EXTRATERESTRI?

- **Incursiune în paranormal**
- **Parapsihologia la marginea necunoscutului**
- **Întrebări dintr-un trecut întunecat**

music box

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

program tv

EXISTĂ VIAȚĂ PE ALTE PLANETE?

MATOY

– Sărut mîinile ! Dumneavoastră ați dat anunțul : Doresc cunoștință domn serios, 40–45, în vederea mariajului ?

În premieră

PRODUCEREA NEURONILOR ARTIFICIALI

O echipă de cercetători englezi și americani a reușit să realizeze primul „neuron artificial". De fapt, este vorba de un microprocesor avînd aceleași capacități cu celulele nervoase din corpul uman. Măsoară a zecea parte dintr-un milimetru pătrat și funcționează, în mod teoretic, de milioane de ori mai rapid decît modelul său biologic. Performanțele sale ating un nivel atît de înalt încît este practic imposibil ca pe o oscilogramă să se poată diferenția un neuron adevărat de unul fals.

Această realizare fundamentală în domeniul inteligenței artificiale va permite, într-un viitor apropiat, nu numai simularea și implicit înțelegerea mai profundă a modului de funcționare a activităților cerebrale, dar și revoluționarea lumii informatice.

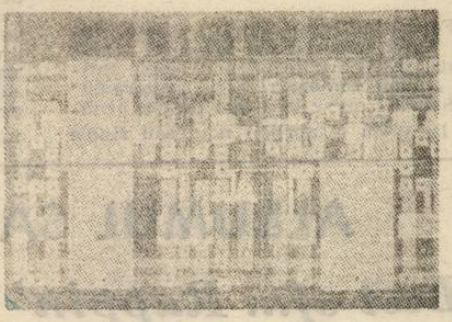

Starea de veghe

„SINDROMUL NERO"

Medicina la zi

ÎNTRE INSOMNIA OCAZIONALĂ ȘI... BOALĂ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

TREI NUME, TREI STILURI

Mi-am propus, sub titlul de mai sus, să că dau cîteva informații despre trei producții muzicale recent apărute aparținînd lui :

*** **Van Halen** — un Double Concert LP care conține variante live ale unor hituri, mai vechi și mai noi, ale grupului precum și cîteva cover versions ale unor piese din repertoriu The Who și Kinks. Mai puternici ca oricînd, în special pe scenă. Van Halen ne invită în atmosfera inconfundabilă a concertelor lor, sub deviza **Right Here, Right Now.**

*** **Lenny Kravitz** — nou album și un prim extras pe single, **Are You Gonna Go My Way ?** Ca de obicei, Lenny face pe omul orchestră fiind prezent peste tot în piesele acestui LP, cînd solo voce, cînd background vocal, cînd baterist, cînd bassist sau chitarist... Nu lipsesc, firește, experimentele „gen Lenny Kravitz", gagurile și textele satirice dar pe ansamblu, albumul prezintă o diversitate stilistică de invidiat trecînd de la rhythm & blues la hard-rock, de la baladă la underground și ajungînd, bineînțeles, la reggae... Mi-au plăcut compozițiile **Believe** și **Come On Love Me.**

*** **Sting** — în sfîrșit, iată-l pe acest „English Man In New York" (vă mai amintiți piesa ?) editînd un nou album, care poartă titlul, surprinzător pentru mulți, „Cele zece povești ale conducătorului", fiind evidentă aluzia la biblicul Decalog... Dacă încă nu ați aflat, să vă spun că primul extras pe single este **If I Ever Lose My Faith In You** iar clipul acestei melodii este realizat pe teme biblice. Intenția nemărturisită a lui Sting este de a deveni conducătorul spiritual al unei generații care și-a pierdut credința și care caută o ieșire din impas... La începutul lunii martie Sting și-a prezentat noul disc într-o serie de concerte în celebra Royal Albert Hall din Londra iar o știre de ultimă oră anunță că Sting și-a pierdut vocea, din cauza suprasolicitărilor din ultimele luni și va trebui să facă o pauză.

Concurs

Sînteți gata ? Iată următoarele două întrebări : 3) Care este titlul ultimului album semnat Vangelis ? 4) Cine a triumfat la recenta decernare a premiilor Grammy ? Este un nume mare...

Vă reamintim că răspunsurile tuturor întrebărilor puse în luna aprilie vor fi trimise toate într-un plic RECOMANDAT, expediat OBLIGATORIU pe data de 4 mai (ștampila poștei). Plicul va purta mențiunea „Pentru concurs".

Știri rock

● Din pricina Oscar-urilor, n-am putut publica topul 20 european — MTV, dar pentru cei care doresc să știe ce schimbări s-au mai produs, amintesc doar faptul că locul întîi este ocupat în această săptămînă de talentatul compozitor și interpret STING, care va împlini în curînd 42 de ani și care s-a impus cu hitul **If I ever lose my faith in you.**

● Formația Duran Duran, aflată într-un marș triumfal de revenire a scos pe data de 29 martie un nou single intitulat „**Come Undone**". Nici „veteranul" **Rod Stewart** nu se lasă mai prejos, aruncînd pe piață (5 aprilie) noul său single „**Shotgun Wedding**". **The Beloved** scot „**You've got me Thinking**".

● Formația **New Order** (Noua Ordine) urmează să scoată primul lor LP din această decadă, termenul fiind 4 mai. El se va numi „**Republica**" și este precedat de un single, „**Regret**" care va fi pe piață pe 5 aprilie. Ei afirmă că există pe acest album „multă simțire pop" și nu avem motive să nu-i credem.

● Aminteam acum cîteva săptămîni despre recordul mondial al clipului formației **Brutal Truth**, care durează doar două secunde. Un alt record video aparține formației **Guns n'Roses** care au turnat clipul la melodia „Garden of Eden" dintr-o „bucată", cu o singură cameră prinsă de microfon și fără nini un montaj. **(G.C.)**

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Best of... Rappin' = Kurtis Blow

Am trăit s-o vedem și pe asta : rap-ul a îmbătrînit ! Dovada „irefutabilă" este caseta pe care o ascult acum, editată, de curînd, de firma Polygram ! Știm cu toții că astfel de complicații apar cînd omul se apropie de vîrsta pensionării... Cînd te gîndești că au trecut doar 13 ani de la apariția primului single semnat Kurtis Blow (13. 12. 1979, Christmas Rappin')...

Nu pot afirma că acesta a fost primul disc de rap, dar vă pot spune că primul hit al genului a fost, indiscutabil, Rapper's Delight-ul grupului Sugarhill Gang. Totuși, Kurtis este primul rapper care a obținut un disc de aur pentru single-ul The Breaks, în vara lui '80 ! De atunci, soarta n-a mai fost prea generoasă cu „bătrînul" considerat, de mulți, ca fiind profesorul mai multor generații de rapperi, chiar dacă a mai avut cîteva „zvîcniri" : Respect To The King (1985), Still On The Scene (încă pe scenă) și Back By Popular Demand („întors la cererea poporului"), ambele în 1988. Toate piesele de mai sus le veți găsi în compilația prezentată azi, precum și alte „bucăți" de calitate aparținînd rapului clasic. Let's rappin' !

P.S. Materialul sonor al acestei rubrici este asigurat de firma Music Factory.

TOPURILE NOASTRE

SINGLES

10. **Stick It Out — RSF (N.I.).**
9. **No Limit — 2Unlimited**
8. **Hip-Hop Hooray — Naughty By Nature (N.I.).**
7. **Mr. Wendall — Arrested Development.**
6. **A Whole New World — Peabo Bryson & Regina Belle.**
5. **Bed Of Roses — Bon Jovi.**
4. **One Caress — Dm (N.I.).**
3. **Can't I Wake Up You-Take That.**
2. **Phorever People — The Shamen.**
1. **Sweet Toxic Love — Boy George.**

ALBUMS

10. **Timeless — Michael Bolton.**
9. **Pop ! — Erasure.**
8. **Three Years, Five Months... — Arrested Development (N.I.)**
7. **No Limits — 2Unlimited.**
6. **Cher's Greates Hits.**
5. **Songs Of Faith And Devotion — Depeche Mode (N.I.).**
4. **Take That & Party — Take That.**
3. **Walthamshow — East 17.**
2. **Duophonic — Charles & Eddie.**
1. **Boss Drum — The Shamen.**

LA MULȚI ANI ! pentru **James Atkin** (28.3.1969, EMF), **Hammer** (30.3.1963), **Eric Clapton** (30.3.1945), **Willie Nelson** (30.3. 1933), **Angus Young** (31.3.1952), **Jimmy Cliff** (1.4.1942), **Karen Woodward** (2.4. 1963, Bananarama), **Sebastian Bach** (3.4. 1968, Skid Row), **Miguel Bosé** (3.4.1956), **Mick Mars** (3.4.1955, Motley Crüe).

TOLBA CU SCRISORI

Dorese să corespondeze : Mihaela Burada, str. Tîrgoviștei, bl. E 2, sc. 7, ap. 128, Cartier Vidin, Brăila, 6100 (pe diverse teme, Are 15 ani). **Florentina**, str. Izvorul Crișului nr. 11, bl. A 7, sc. 2, ap. 22, sector 4, București (cu fani Michael Jackson. Are 15 ani, brunetă...). **Cristina Dobrescu**, str. Schitului nr. 20, bl. 20, sc. 1, ap. 3, sector 3, București, 74552 (pe teme muzicale. Are 16 ani. **Alina Popescu**, Cartier Găvana 2, bl. E 10, ap. 53, Pitești, 0300. Argeș (cu rapperi. Are 16 ani), **Dorin Aranghelovici**, str. Tudor Vladimirescu, bl. 24, sc. B, ap. 15, Tîrgoviște, 0200 Dîmbovița (cu fanii lui Van Damme). **Andreea Buzatu**, str. Sergent Lățea Gheorghe nr. 9, bl. C 74, sc. A, ap. 28, sector 6, București, 76804 (pe diverse teme. Are 15 ani), **„Ady Jackson"**, Aleea Iezerului nr. 9, bl. 151 sc. B, ap. 14, Ploiești-Vest, 2000, Prahova (cu adevărații fani ai lui Michael Jackson. Are 18 ani). **Bianca Botea**, șos. Colentina nr. 4, bl. 3, sc. A, ap. 8, sector 2, București (cu fani DM și Erasure. Are 15 ani, ochii verzi și 1,70 înălțime), **Victor Bădulescu**, str. Dr. Buicliu nr. 2, sector 5, București (pe diverse teme. Are 17 ani), **Andreia Gheorghe**, str. Calea lui Traian nr. 193, bl. Filipin, sc. 3, ap. 12, Rm. Vîlcea, 1000, Vîlcea (cu fani U2 și Bros). **Cristina Toma**, str. Soldat Iosif Ion nr. 10, bl. 6 A 1, sc. B, ap. 36, sector 3, București, 74551 cu fani Michael Jackson. Are 13 ani), **Simona Mihali**, str. Clopotului nr. 127, Sînicolau Mic, 2900, Arad (cu fani Michael Jackson. Are 12 ani). **Anca Nemeș**, Calea Victoriei nr. 134, bl. A 7, sc. A, ap. 13, Turda, 3350, Cluj (cu fanii Sandrei și ai lui Michael Jackson. Are 14 ani). **Ioan Cîmpeanu**, str. Bisericii nr. 77, Fîntînele, 2466, Sibiu (Michael Jackson, literatură SF și parapsihologie. Are 16 ani. Ioan, nu mai fac înregistrări), **Cristina Angelescu**, Șos. Nicolae Titulescu, nr. 80, bl. 1 A, ap. 27, sector 1, București (pe diverse teme. Are 15 ani), **Alina Cucu**, str. Cornățel nr. 77, com. Tudora, 6845, Botoșani (cu fani Michael Jackson. Are 13 ani)

FLASH

OSCAR — noaptea stelelor

Luni seară, ora 4 dimineața în România, în fața Pavilionului Dorothy Chandler din Los Angeles au început să sosească stelele filmului mondial, iar după o oră începea festivitatea de atribuire a premiilor Oscar, cel mai prestigios trofeu din industria cinematografului, aflat anul acesta, la cea de-a 65-a ediție.

Mai întîi să vă prezint un top al nominărilor. Pe primul loc se află western-ul **„The Unforgiven"** al lui Clint Eastwood și **„Howards End"** al lui James Ivory, nominate de 9 ori. Urma apoi, **„The Crying game"** de Neil Jordans, nominat de 6 ori, **„Aladdin"** al studiourilor Disney, de 5 ori, **„Dracula"** al lui Ford Coppola și **„Scent of a woman"** de Martin Brest, nominate de 4 ori. Erau, înainte de începerea festivității de premiere, și cîțiva favoriți. Dacă despre **Federrico Fellini** se știa că va primi Oscar-ul pentru întreaga carieră cinematografică, lucru cît se poate de firesc în cazul marelui regizor italian, prin culise circulau și numele unor favoriți ai juriului. **Clint Eastwood** și **Emma Thompson** erau două dintre aceste nume. Despre Clint Eastwood care în afară de film se mai ocupă și de politică, se spunea că va avea cîștig de cauză cu filmul său, deoarece juriului îi place foarte mult să vadă filme care amintesc despre începuturile Hollywood-ului, cu frumoasele povești western. Să nu uităm că actorul american a început cariera cu filme western pentru a se întoarce la... „The Unforgiven", un omagiu, spune el, adus lui Sergio Leone cu care filma, prin '64, westernuri-spaghetti. **„The Unforgiven** în regia lui Clint Eastwood a dobîndit 4 statuete Oscar ; pentru **regie**, pentru **cel mai bun film**, pentru **montaj** și pentru **cel mai bun rol secundar masculin**, atribuit lui Gene Hackman. Oscar-ul pentru **cea mai bună actriță** a revenit... Emmei **Thompson** pentru rolul din filmul **James Ivory, „Howards End"**. Oscarul pentru **cel mai bun actor** a revenit lui **Al Pacino**, aflat la cea de-a 8-a nominare în cariera sa, pentru rolul principal din filmul **„Scent of a woman"** în regia lui Martin Brest, filmul fiind un „remake" după un mai vechi film italian „Profumo de una donna" al lui Dino Risi.

Revenind la Fellini, el a anunțat că după ce se va întoarce în Italia va începe filmările la un nou film intitulat **„Diario di un attore"**, avîndu-l în rolul principal pe Paolo Villagio.

O ediție care a fost dedicată femeilor care au contribuit la industria filmului american

Printre alți laureați ai premiilor Oscar mai amintesc : **Marisa Tomei** rol secundar în „Verișorul meu Vinny", **Gene Hackman**, rol secundar în The Unforgiven. Premiul pentru machiaj, măști speciale, filmul **Dracula. Omnibus** pentru scurt metraj artistic și **Mona Lisa coborînd pe scară** pentru scurt metraj animat, **Indochina** pentru film străin, **Howards End** pentru scenografie, **Death Becomes Her** pentru efecte speciale, **Dracula**, din nou, pentru montaj sunet, **Educating Peter** pentru documentar scurt și **Panama Deception** pentru documentar lung. **Ruth Prawer Jhabvala** a obținut Oscarul pentru cea mai bună adaptare de scenariu, la Howards End, iar **Neil Jordan** pentru cel mai bun scenariu original, pentru filmul „The Crying game", povestea sentimentală a unui terorist IRA. **Premiul umanitar Jean Hersholt** a fost atribuit, post mortem, actriței **Audrey Hepburn** care a murit la începutul anului de cancer, fostă ambasadoare UNICEF. Prezentatorul **Billy Cristal**, care a prezentat festivitatea decernării Oscar-urilor pentru a 4 oară consecutiv a adus un omagiu lui **Bob Hope**, 90 de ani, care a prezentat același lucru, 17 ani la rînd.

În rest, s-a dansat, a cîntat Placido Domingo și am văzut cîteva femei frumoase (Sharon Stone, un fel de Marylin Monroe a anilor '90), Jody Foster, Ann McDonald, Jeana Davis. Lumea magică a filmului trăiește.

GEORGE CUȘNARENCU

CM SRL

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALA „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 6 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA : Piața Presei Libere nr. 1, telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO.BOX 33—57, Fax 0040-1-312 94 32 sau 312 94 33, Telex 11995, Piața Presei Libere nr. 1, Sector 1, București, România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.

SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

magazin

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Ecaterina Bătrîneanu, Aurora Popescu, Paul Ioan (șef secție) (1630) ; Mihaela Dorobanțu, Șerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoajă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Margarita (1659) ; Dorin Măran

CORECTURĂ : Irina Stoica, Melania Constantinu, Delia Costea (1282).

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

ipoteze

ÎN CĂUTAREA CONTINENTULUI PIERDUT

Atlantida, cea mai fascinantă enigmă a istoriei continuă să divizeze lumea stiințifică. În vreme ce o nouă teorie vede lumina zilei, Atlantida rămîne încă de negăsit. Dar să ne întoarcem în timp.

De-a lungul secolelor cercetătorii au „reperat" continentul pierdut sub toate oceanele, la toate latitudinile. Au fost propuse localizările cele mai fanteziste : Scandinavia, Mongolia și chiar regiunea munților Atlas. Agasat de pretinsele descoperiri ale arheologilor amatori, istoricul Pierre Vidal-Naquet le strigă impostorilor : „Problema Atlantidei a trecut din mîinile savanților în cele ale semidocților, apoi ale mitomanilor, care si în zilele noastre „găsesc" sau „vînd" o Atlantidă care oscilează între Scandinavia și Sahara, între Siberia și Lacul Titicaca, din Anzii Cordilieri".

Dar măcar a existat Atlantida ? Pentru cei mai mulți dintre specialiștii în elenistică, Atlantida nu poate fi decît o cetate utopică. Dimensiunile sale fabuloase, data presupusei sale existențe, cu 12 milenii înainte de Christos, localizarea sa pe un teren fantomă, în mijlocul Oceanului Atlantic, prea puținele detalii existente sînt suficiente pentru a ne convinge că este vorba de un mit. Totuși, unii au gîndit că legenda ar avea un sîmbure de adevăr. În acest sens cea mai serioasă ipoteză a fost emisă în anii 1930 de arheologul grec Spyridon Marinatos. Cea mai mare catastrofă naturală a antichității, erupția vulcanului din insula Thira, actualul Santorin care provoca în secolul XV î.e.n. distrugerea strălucitoarei civilizații cretane ar fi la originea acestei ipoteze fabuloase.

Un alt arheolog german pe numele său Eberhard Zangger, a prezentat o ipoteză la fel de surprinzătoare. În opinia sa, Atlantida ar fi una și aceeași cu Troia. O ipoteză care revoluționează arheologia. Eberhard Zangger scria : „Am descoperit Atlantida nu descifrînd hieroglife, ci citind „Iliada" marele poem al lui Homer. Potrivit opiniei sale, povestea războiului Troiei era cheia care lipsea pentru a descifra în sfîrșit misterul continentului dispărut. Atlantida ar fi fost descoperită cu mai mult de un secol în urmă, de către arheologul Heinrich Schliemann. Arheologul german Zangger promitea să dezgroape pe baza textului lui Platon canalele cetății dispărute. În sprijinul ipotezei sale folosește numeroase argumente. Unul dintre ele : misteriosul metal al Atlantilor ar fi de fapt o alamă care în antichitate nu era fabricată decît la Edremit, la 80 de km de Troia. Cercetătorul situează legendarul continent în apropierea palatelor troiene. În această așezare nici un arheolog nu a putut să pătrundă. Roca coastei seamănă cu un burduf găurit în două locuri, ca în povestile despre Atlantida. Excavațiile măsoară „100 de picioare", lățime ce coincide cu cea a legendarelor canale. Tulburător !

Și totuși, Manfred Korfmann, de la Universitatea Tübingen, care conduce săpăturile la Troia din 1988, critică vehement această ipoteză. El își contrazice total confrații și consideră că aceste canale ar face parte dintr-un simplu sistem de drenaj. 1993. Războiul Troiei va avea loc din nou pentru Atlantida ? Argumente pro și contra, într-un articol viitor.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

Moderna instalație de producere a polyamidei 6,6 din localitatea franceză Arras a trustului Rhône-Poulenc.

Noi „provocări" lansate pe piața internațională a cauciucului

Producția mondială din industria cauciucului se situează la circa 600 de milioane de bucăți anual. 80 la sută din această piață este controlată de „cei șase mari" din acest domeniu : marile concerne Michelin, Goodyear, Bridgestone, Continental, Sumitomo și Pirelli. Cu toate că aceste societăți transnaționale țin strînse „firele" pieților internaționale pentru ca pe acestea să nu apară vreun „intrus" prea puternic, desființarea barierelor între Occident și fostele state socialiste constituie un bun prilej pentru alți mari producători în domeniu să se afirme pe piața încă virgină a estului Europei și în Asia. Spre exemplu, numai în China urmează a fi prelucrate, pînă în 1995, circa trei milioane tone de cauciuc.

La început, industria cauciucului a fost dominată de doi producători — compania americană Dupont de Nemours, în producția de polyamidă, și de compania germană Hoechst, pentru poliester. Piața globală a cauciucului se situează anual în jurul următoarelor cifre : 1 500 000 de tone metrice (350 000 tone de polyamidă 6,6, 600 000 tone de polyamidă 6 și 550 000 de tone poliester). Brazilia și Asia de sud-est sînt cei mai mari furnizori mondiali de polyamidă 6,6, mai puțin costisitoare, în special în industria cauciucului. În privința poliesterului, mai multe țări în curs de dezvoltare au devenit marii furnizori de materie primă pe plan mondial.

Cu o lungă tradiție în prelucrarea fibrelor sintetice și chiar a cauciucului, marele concern francez Rhône-Poulenc explorează în prezent posibilitățile de penetrare a pieților virgine, est-europene și asiatice, apărute după destinderea Est-Vest. Conducerea grupului industrial Rhône-Poulenc și-a redefinit strategia de penetrare a pieților internaționale, prin valorizarea sporită a rolului producției de fire și fibre sintetice, care reprezintă 6 la sută din totalul activităților sale anuale. Această strategie constă în investirea a circa 200 milioane franci francezi pentru construirea unei uzine ultramoderne producătoare de polyamidă 6,6 în localitatea elvețiană Emmenbrücke. Această uzină va produce, în curînd, circa jumătate din producția totală de fire sintetice a concernului Rhône-Poulenc. Cealaltă jumătate va continua să fie produsă în Franța și Brazilia. În prezent, producția totală a marelui grup industrial francez este de circa 40.000 de tone anual, din care 60 la sută sînt produse în Europa, iar 40 la sută în America de Sud. Producția va crește pînă spre 75 000 tone anual la sfîrșitul acestui an. Mai precis, uzinele concernului Rhône-Poulenc care produc fire și fibre sintetice sînt amplasate în localitatea franceză Arras, la Blanes și San Julia (Spania) și Santo Andre (Braziilia) — pentru polyamidă 6,6 ,iar în privința poliesterului — la Valenca (Brazilia).

Deschiderea noilor piețe est-europene concurenței libere oferă posibilitatea extinderii activităților marilor grupuri industriale în această vastă regiune geografică. Conducerea grupului Rhône-Poulenc are și ea în vedere spațiul geografic amintit, pe care-l consideră extrem de promițător pentru a realiza o retehnologizare de calitate pentru firmele interesate.

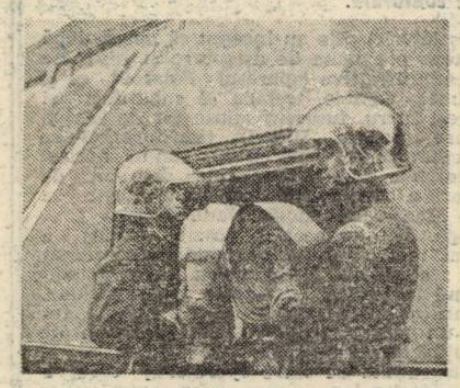

Numeroase echipamente aflate în dotarea pompierilor francezi sînt produse în uzinele marelui concern Rhône-Poulenc.

ȘERBAN FILIP

Destinul unui erbicid eficace

Trustul francez Rhône-Poulenc a introdus în 1990 pe piața germană un nou erbicid, care s-a bucurat de mare succes. Înregistrarea sa a fost reînnoită recent de autoritățile locale pentru o perioadă de mai mulți ani. Noul produs a contribuit la întărirea poziției trustului francez pe piața agricolă a „celor 12".

Detergenți nepoluanți

Toți detergenții utilizați în prezent sînt considerați ca fiind poluanți ; cei în componența cărora se găsesc fosfați au în mod cert acest caracter și sînt cei mai periculoși. După cum afirmă profesorul Roland Carbiner de la Universitatea din Strasbourg, fosfații sînt puțin toxici în sine, dar devin prejudiciabili cînd sînt deversați în cantități prea mari în cursurile de apă, deoarece favorizează proliferarea algelor microscopice în detrimentul altor viețuitoare, cum ar fi peștii.

În 1989, producătorii de detergenți din țările occidentale s-au angajat ca produsele lor să nu conțină fosfați în proporție mai mare de 20 la sută, precum și ca, în gama acestor produse, să promoveze fiecare cel puțin cîte un detergent fără fosfați. Această măsură s-a dovedit însă puțin eficientă, deoarece concentrația fosfaților deversați în ape n-a scăzut sub limita admisibilă. Ca atare, uniunile de consumatori au mers chiar pînă la propunerea de a boicota aceste produse, avînd în vedere că testele pe care le-au efectuat în septembrie 1991 au stabilit că detergenții fără fosfați spală la fel de bine.

S-a ridicat însă obiecția că încă nu se cunosc prea multe lucruri despre acești substituenți ai fosfaților : sînt ei într-adevăr nepoluanți ? Care sînt efectele pe care le produc o dată deversați în mediu ?

Pentru a răspunde la aceste întrebări, organisme publice și asociații ale industriașilor au lansat un program de cercetare asupra a zece astfel de produse, care urmează să se întindă în timp pînă în 1994. Dar nici acest program nu întrunește unanimitatea, adversarii săi argumentînd că el ar fi inutil, deoarece în Canada și în Japonia sînt întrebuințați de peste 15 ani asemenea detergenți, iar substituenții fosfaților n-au produs în tot acest timp efecte nedorite.

Semiconductoare produse prin fermentație

Profesorul american R. Winge de la Universitatea din Salt Lake City, (statul Utăh), a făcut publică o descoperire de-a dreptul uimitoare. Conform declarațiilor sale, drojdii speciale sînt capabile să producă... cristale de sulfură de cadmiu. După opinia specialiștilor, o asemenea metodă va face posibilă o adevărată revoluție în tehnologia de fabricație a materialelor semiconductoare. Avantajele ar fi multiple căci sulfura de cadmiu are numeroase întrebuințări în tehnica modernă, atît în calitate de senzor electronic, cît și în cea de catalizator specific pentru anumite reacții chimice.

Procedeul clasic, utilizat în prezent, este extrem de dificil datorită toxicității puternice a cadmiului. Prin noua metodă, sulfura de cadmiu se obține într-un mod simplu, prin fermentarea unei soluții ce conține proteine și săruri netoxice ale acestui prețios element.

incursiune în paranormal

DIN NOU DESPRE LUMEA PARALELĂ!

Am decis să nu mă desprind încă de A. Roial Feno, deoarece între timp am intrat în posesia altor comunicări importante, din același registru al experimentelor interlocutorului meu, inginer moldovean. De data aceasta este vorba de aspecte care țin de un nume concret, fantul înlesnindu-ne accesul la mecanismele prin care mesageri ai lumii paralele, sau, în plan înalt, ai Divinității, se „exprimă" în relația ezoterică cu anumiți subiecți umani. Dar, cred că este mai concludent să transcriu conotațiile interlocutorului meu exact așa cum mi-au fost comunicate:

„Dvs. ați afirmat că visele sînt o STARE în timpul căreia putem primi „de undeva" informații — de cele mai multe ori cifrate — despre viitor. Ei bine, vă voi relata de data aceasta două asemenea STARI în care eu și încă o persoană am fost inițiați — deloc cifrat — de către El de ceea ce avea să se întîmple. Așadar, în anul 1982 am consemnat în „caietul de vise" următoarele:

Noaptea trecută am visat că pătrunsesem într-un ținut cu totul necunoscut. Mă însoțea o ființă străvezie care îmi explica tot ceea ce vedeam. După ce am străbătut mai multe „ZONE", am ajuns în fața unei peșteri cu o deschidere de peste 10 m. Acolo, după ce am intrat, am văzut niște ființe umanoide, semitransparente, cu un aspect morbid.

La apariția noastră aceste ființe nu au dat semne că ne-ar fi văzut. La întrebarea mea: „Unde ne aflăm? "CEL ce mă călăuzea mi-a răspuns: „Aici sînt sufletele morților".

Foarte curios, am observat că printre acele creaturi, erau și altele de altă factură: mai puternice, robuste, cu un aspect autoritar și dur, care îi brutalizau mereu pe cei de acolo. Cred că la 8—10 ființe din acelea amărîte era cîte un „chinuitor".

Înaintam spre fundul peșterii. Pe stînga și pe dreapta se înșira lanțul ființelor cu înfățișare jalnică. Atunci, l-am rugat pe însoțitorul meu să-mi arate o personalitate binecunoscută moartă în secolul trecut. A acceptat, dar ceea ce am văzut m-a umplut de groază. În peștera aceea era o lumină difuză de pretutindeni...și de nicăieri. Și eu eram ÎN VIS, CONȘTIENT CĂ VISEZ! Era o pătrundere în LUMEA PARALELĂ. Noi, oamenii, nu putem intra în imperiul ei decît rar, în vise, în timpul morții clinice sau în revelații de factură divină. Aceste ființe ne pot contacta pe noi DOAR în aceste împrejurări. Așa cum noi oamenii nu putem încălca legea gravitației decît în anumite împrejurări, nu putem încălca nici această lege a TĂCERII. Cît despre spiritism, se stabilesc numai legături satanice. Lumea paralelă a LUMINII își păstrează cu strășnicie secretele. Cînd se descoperă, o face NUMAI în folosul omenirii.

Așadar înaintînd am ajuns la 3—4 metri de fundul uriașei grote. Atunci am văzut pe peretele din stînga nenumărate tabele cu nume de oameni. În dreptul fiecărui nume era înregistrată o cifră. L-am întrebat pe însoțitorul meu ce înseamnă acestea. El mi-a spus că acolo sunt înscriși oamenii care au murit și de-a lungul veacurilor au ajuns „IN ACEST LOC", dîndu-mi a înțelege că mai sunt și alte „LOCURI". La un moment dat m-am apropiat de listele acelea și m-am uitat atent. Era acolo scris și numele meu și în dreapta cifra — anul, 1992. Am ieșit de acolo însoțit de aceiași ființă. Am înțeles atunci că anul 1992 urma să-mi fie ultimul an de viață.

La cîțiva ani, mai exact în 1985, într-o zi o prietenă a familiei mele m-a oprit să-mi povestească un vis straniu... în noaptea ce trecuse visase că a ieșit în pragul casei și privind spre cer, a văzut înscrise două numere „cu flăcări de foc". Aceste numere erau 1992 — 24. La cîtăva vreme de la acestea eu l-am visat pe soțul femeii. În visul meu îl văzusem deasupra unui hău întunecat. Anii au trecut. În anul 1992, în luna iunie, soțul femeii a murit la 41 de ani după o scurtă și grea suferință. În aceiași lună, pe data de 24, eu însumi am trecut pe lîngă moarte și apoi pînă la sfîrșitul anului 1992 de zeci de ori. De fiecare dată însă am fost salvat în mod cu totul inexplicabil. Eu știu că Dumnezeu mă salva. Iată așadar că visul pe care l-am primit în urmă cu zece ani era un avertisment clar și necifrat. Cu totul de neînțeles este de asemenea legătura dintre destinul meu și al prietenului meu. Eu mai trăiesc încă, am 42 de ani, poate că pentru a vorbi despre modul în care poate interveni Dumnezeu în lumea noastră..."

Această confesiune nu are nevoie de nici un comentariu. Cititorul poate la rîndul său să tragă unele concluzii. Datoria mea este să-l asigur că mărturisirea este absolut autentică, iar adevărurile sunt de necontestat !

ION ȚUGUI

Parapsihologia la marginea necunoscutului

...ȘI GÎNDUL SE FĂCU FOTOGRAFIE

Am încheiat episodul trecut cu așa numitele „fotografii psihokinetice" ale lui Ted Serios. Una dintre acestea a fost chiar reprodusă. O veți regăsi în acest număr, dar de data aceasta așezată la sfîrșitul unei „serii" de asemenea fotografii. Cum au fost ele realizate? Încercăm să vă prezentăm în continuare acest lucru.

■ În cartea sa „Lumea lui Ted Serios", publicată la New York în 1967, J. Eisenbud descrie pe larg straniile „fotografii psihice" imagini pe care un american de 40 de ani din Chicago, Ted Serios, reușea să le „fixeze", conștient sau nu, pe pelicula unui aparat de fotografiat Polaroid. Cum proceda? „Privea", concentrîndu-se mental asupra unei anume imagini, printr-un cilindru de carton în obiectivul unui aparat de fotografiat. Rezultatul: cîteva cadre întunecate (care și ele apăreau uneori după cîteva ore de încercări), urmate de altele pe care, progresiv, se puteau distinge contururi de obiecte ce puteau fi recunoscute ca existînd efectiv. De remarcat că s-au obținut rezultate și în absența cilindrului din carton și chiar și cu un aparat de fotografiat fără obiectiv.

■ Unele imagini erau... „comandate", adică i se prezentau lui Serios diferite obiecte, cerîndu-i-se să le reproducă, altele însă sînt adevărate „construcții" de o deosebită complexitate, a căror explicare face în mod evident necesară apelarea la tehnici psihanalitice de investigare a subconștientului celui care le-a produs.

■ Iată și cîteva din „imaginile" pe care le-a... materializat pe placa fotografică Ted Serios: la un moment dat, el a făcut să apară pe placă o reproducere în culori (!) a hotelului Hilton din Washington, ușor de recunoscut chiar dacă era „privit dintr-un unghi mai puțin obișnuit". Alteori a fost vorba de imagini care ridicau probleme de asociere; așa s-a întîmplat cu celebra biserică, Frauenkirche din München, sau cu nu mai puțin celebrul Arc de Triumf din Paris, în locul căruia pe fotografie au apărut fragmente dintr-un portic roman sau, în fine, cu ambițiosul proiect de a reda Piața San Marco din Veneția — obiectiv „ratat" și înlocuit cu niște... mori de vînt care însă, într-un mod inexplicabil, aveau pe unul din pereți o serie de ferestre asemănătoare celor care decorează una din importantele clădiri din piața cetății dogilor.

Secvență de fotografii realizate de Ted Serios.. Se observă cum figura „Omului din Neanderthal" devine din ce în ce mai precis conturată.

■ Cea mai celebră și mai spectaculoasă dintre realizările lui Serios rămîne fără îndoială seria de fotografii care, la sfîrșitul secvenței, reprezintă imaginea ușor de recunoscut a Omului din Neanderthal. Această performanță are o semnificație specială și datorită faptului că a constituit subiectul unui film de televiziune despre parapsihologie, realizat de către un post berlinez în 1968 și intitulat „La limitele rațiunii". În acest film se poate vedea întreaga serie de fotografii obținute de Ted Serios (care, trebuie menționat, folosea un cilindru de carton confecționat de membrii echipei de filmare, pentru a evita orice posibilitate de înșelătorie). Ele au început să apară după cîteva ore bune de așteptare și rezultate nesemnificative (aparatul Polaroid ca și filmele sigilate, trebuie să subliniem și acest lucru, fuseseră aduse tot de echipa care realiza filmul) transformîndu-se treptat în imagini cu un contur neclar, pentru a sfîrși cu imaginea deosebit de clară a omului, așa cum se întîlnește ea în Muzeul de Istorie Naturală din Chicago. Tot cu această ocazie Serios a mai realizat o performanță extraordinară: a „indus" o asemenea imagine privind în una din camerele de televiziune, imagine care reprezenta un camion într-un parking care a durat extrem de puțin timp, suficient însă pentru a fi fotografiată de către operatorul care a observat-o.

(Va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

Întrebări dintr-un trecut întunecat (IV)

ENIGMELE „PIETRELOR FLORENTINE"

Veacul al 17-lea a cunoscut o adevărată modă a „Pietrelor Florentine". Ne-o dovedesc, între altele, inventarele unor colecții renumite cum sînt acele frumoase „Kunst-kamern" în care se adunau pe atunci tot felul de lucruri: opere de artă, obiecte de proveniență exotică (nuci de cocos, de pildă, sau ouă de struț), instrumente științifice, curiozități de tot felul, îndeosebi forme din cele realizate de jocul orb al naturii în lumea vie sau minerală. O asemenea colecție, renumită în epocă, a fost adăpostită la castelul Ambras din Tirol. „Aici, notează un vizitator la 1687, în cea de-a 40-a galerie, se află pietre care reprezintă pe suprafața lor lustruită arbori, fructe, scoici, animale".

Există chiar și o adevărată branșă de negoț. Un anume Phillip Heinhoffer din Augsburg, se specializase cu totul în procurarea acestor pietre. Sursa sa de aprovizionare era Italia. La 1617 bunăoară, el le-a livrat lui Filip al II-lea, duce de Pomerania și lui Gustav Adolf, rege al Suediei, niște „dulapuri cu minuni" în care fuseseră încrustate plăci tăiate din marmore pe care se puteau vedea... imagini. Și ce imagini!

Tulisi Aldrovanti, un medic și naturalist din Bologna care le-a consacrat un tratat mai valoros prin gravurile ce le conține, decît prin textul confuz și încărcat — cum le caracterizează un erudit din zilele noastre, Jurgis Baltrusaitis — ne ajută să ne facem o idee despre ele. Aflăm că unele arătau fluvii — așa-zisele „marmori spumoase" — altele o vegetație delicată sau păduri stufoase — marmorele „dentritice" — altele figuri omenești, catalogate drept „antropomorfite". În sfîrșit, tot felul de figuri: cîini, pești, monștri, dragoni, scoici, arbori și așa mai departe, de o factură care — ne asigură Aldrovanti — nici o mînă de pictor n-ar fi putut să o imite.

Astăzi știm însă că pietrele în cauză s-au prestat cum nu se poate mai bine la mistificări. Un abil falsificator Mathieu Dubu, artist flamand instalat la Haga, nu s-a lăsat intimidat nici chiar de cerința ca figurile respective să nu fie doar la suprafață ci să pătrundă în profunzimea rocii — o trăsătură esențială a pietrelor cu figuri. Rețelele sale au ajuns intacte pînă azi și aflăm că arta sa constă în a picta pe hîrtie cu culori de vitriol și alte licori corozive și din a plasa desenul astfel executat între două plăci de marmură îngrijit, lustruite. Astfel încît, după cîteva luni, pictura ajungea să străbată substanța minerală în profunzime. Alții lucrau cu amoniac și acid nitric într-o preparare savantă cu diverși pigmenți.

Ceea ce nu i-a împiedicat pe erudiți să elaboreze teorii fastuoase, în care „Meteorologia" lui Aristotel figura la loc de cinste. Geneza pietrelor Florentine s-ar explica prin materializarea exalațiilor din fundul pămîntului. Pentru că, ne asigură Albertus Magnus în al său „De mineralibus et rebus metalicis" (Despre minerale și lumea metalelor), influențele siderale se exercită cu precădere asupra substanțelor vaporoase și în mișcare. Formulări, care nu izbutesc să mascheze esența de adevărate tertipuri ale copilăriei a acestor pietre, fie ele „miraculoase", sau „cu minuni", sau, simplu, „Florentine", deși acest ultim nume nu se explică îndeajuns. Oricît de mult s-au străduit să o facă experții secolului al 17-lea.

(Sfîrșit)

CĂLIN N. TURCU

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

Două păpuși... Claudia și prietena sa

VICTOR CMECIU

Starea de VECHE

„SINDROMUL NERO"

S-a scris mult despre Nero, despre formele devastatoare ale Puterii abuzive, scăpată de sub orice control, despre crimele care se întreţin prin însăşi aberaţia crimei, despre paranoia, ajunsă în funcţie supremă, transformată în flagel, şi despre îngrozitoarea spaimă a celor care aplaudă pînă şi propria lor condamnare la moarte. Victimele terorii staliniene, chiar şi în faţa plutoanelor de execuţie, strigau : «Trăiască Stalin !». Am auzit şi asta. Dar despre un sindrom totalitar, despre «sindromul Nero», ca maladie a unui timp istoric (şi pandemie, poate cu o anume ciclicitate) încă nu auzisem... Nici nu am fi vrut să auzim vreodată, în măsura în care etiologia unui act criminal, paradoxal sau nu, disculpă într-un fel criminalul, satrapul, ajuns obiect de studiu, şi scuză complicitatea care favorizează „sindromul".

În „Nero, poetul singeros", roman absolut antologic („Universal Dalsi" nu a greşit deloc editîndu-l) există o secvenţă în care moralistul şi filozoful Seneca, contemporanul lui Nero (părintele său spiritual, într-un anume sens, dar şi victimă pînă la urmă a propriei sale creaţii) «fundamentează» logica şi filozofia secretă a crimei prin însăşi «raţiunea sa corectivă» într-un sistem social... Dumnezeule, Doamne !

Cuprins de remuşcări (preluăm, evident, din roman) Nero recunoaşte că şi-a ucis mama.

„Duşmana Imperiului ! replică prompt Seneca. Nici măcar nu ai ucis-o tu. Ea singură a făcut-o. N-a făcut decît să se sinucidă cu mîna altora. Răul poartă în sine germenele propriei sale nimiciri. N-ai de ce să te chinui".

Totuşi, se bîlbîie, Nero, **„e crimă !"**

„...Cuvintele în sine sînt întotdeauna înspăimîntătoare, cu tîlvele pustii. Gîndeşte-te ce s-ar fi putut întîmpla dacă ar fi fost altfel. Ea ar fi uneltit mai departe, armata s-ar fi scindat, ar fi izbucnit, poate, un război civil, armata şi cetăţenii s-ar fi măcelărit între ei..."

„Se spune că după uciderea ei — avea să mai adauge Nero — **o femeie ar fi născut un şarpe şi că ar fi plouat cu sînge".** Seneca se apleacă spre Nero şi-i spune liniştitor la ureche : **„...Există crime care apără interesul public, altele interesele Imperiului şi dacă nu e nici una nici alta, crimele sînt justificate prin ideea de pedepsire a hoţilor. E totuna. Crima se dovedeşte a fi astfel necesară. Cu toate că noi, oamenii slabi, înţelepţii aparţinînd oricărei şcoli sau curent filozofic, gîndim că ar fi mai bine să trăim fără vărsări de sînge..."**

„Şi cei blajini ? (sînt vinovaţi şi ei ?)" — întrebă iarăşi Nero.

Şi iată ce-i răspunde Senaca :

„Ei sînt adevăraţii ucigaşi, pentru că sînt făţarnici şi laşi. Ei nu îndrăznesc să recunoască slăbiciunea lor omenească (...) Dar sînt gata să profite de toate binefacerile ordinii care derivă organic dintr-un măcel şi o teroare neîncetată. Ei nu sînt decît laşi. Lasă pe alţii să săvîrşească murdăriile murdare, închizînd ochii, ca şi cum nu s-ar întîmpla toate în folosul lor (...) În ceea ce mă priveşte, eu îi consider pe toţi nevinovaţi. **Pînă şi pe cei mai mare răufăcători".**

La capătul acestei disperante pledoarii pentru nelegiuire şi crimă, Nero, poetul

— da, s-a crezut şi poet, recita adesea în public — Nero, ucigaşul propriei mame, era din nou senin. Consolarea lui Seneca îi dăduse aripi. Seneca îşi îmbrăţişă mulţumit fiul spiritual, încercînd sentimentul că-l învăţase pe Nero **«să judece corect şi să păstreze măsura, minuind armele înţelepciunii...»** Credea cu adevărat ? Nu era conştient de o complicitate cumplită ?

Cu trecerea timpului, atrocităţile ca şi crimele singulare ale unor epoci trecute, sînt tot mai rar pomenite. Cine mai ştie azi că Nero l-a ucis pe Britannicus, cel care ar fi trebuit să moştenească, de drept, sceptrul Imperiului, fratele său, chiar dacă nu erau fraţi consangvini ? Nero şi-a ucis şi soţia, pe frumoasa Octavia... A ucis-o şi pe Poppaea Sabina, după ce a făcut-o împărăteasă, ucigînd astfel şi fătul, copilul lor, pe care Poppaea îl purta în pîntec... Nero îl ucide chiar şi pe Seneca, părintele său spiritual... Cine mai ştie azi... ? Toate se uită... Chiar absolut toate se uită ?

În urmă cu cîţiva ani circula o butadă : „Ai auzit de Nero, împăratul roman ? cel care a pus foc Romei ? Ştii de ce a pus foc ?" — totul urmat de răspunsul : „Fîndcă n-avea buldozere..."

Să existe oare o pandemie ciclică, «Nero» ?

Şi tot din **„Nero, poetul singeros"** (traducere — Veronica Bîrlădeanu) :

Ascultă, îi zise Nero, puţin ametit, lui Seneca, **mi-a venit o idee. Capul oamenilor seamănă cu nucile. Nu ţi se pare ? sau mai bine-zis cu oăle. Ar trebui sparte şi văzut ce e înăuntru"** — şi rise. Seneca rise şi el.

La ultima sa întîlnire cu Britannicus, după ce luase hotărîrea de a-l asasina, Nero îl cheamă în faţa sa, ca pentru a se convinge că nu există altă cale de a-l face fericit.

„Tu suferi, îi spune Nero fratelui său. **Seneca spune că marii poeţi suferă mult. Suferinţa îi pătrunde, le intră în sînge şi apoi, pe o cale necunoscută nouă, răzbate în versurile lor. (...) Ei vor să sufere. Pentru că nu pot vedea adevăratul chip al lumii decît prin suferinţă (...) Spune-mi, este plăcut să suferi ?"**

Despre Seneca, Nero gîndea că e un bătrîn pretenţios, «veninos şi înrăit» care mizgăleşte pentru uzul tineretului «scrisori etice», dar care în viaţă e la şi imoral, flecar şi prolix, **„neavînd nici o scînteie (..) din geniul care, înlăturînd orice canoane, îndrăzneşte să dea friu liber cuvîntului izvorît din senzualitatea sălbatică a demenţei".**

Prăbuşirea lui Nero, dincolo de tot ceea ce se spune în romanul lui Kosztolanyi Dezsö, relatare fără concesii faţă de adevărul istoric (ba, dimpotrivă, „dureroasă, prin încărcătura sa de adevăr pur", cum spunea Thomas Mann) prăbuşirea lui Nero nu este cauzată de furia sa criminală. De o ripostă la crimă. Condiţionări istorice, infinit mai complexe, au condus în anii săi de domnie, la scăderea prestigiului Romei, la un veritabil dezastru economic, la o serie de înfrîngeri militare. Crimele sale erau în epocă doar partea foarte vizibilă a unui «aisberg» al declinului Romei. După cum, moartea lui Nero — pe jumătate sinucidere — nu a cutremurat pe nici unul dintre contemporani. A fost un fapt divers. În timp ce în planul istoriei «sindromul Nero», ca pandemie totalitară, avea să renască, (niciodată eradicat în cauzalitate)... Chiar dacă, uneori, cu o anume ciclicitate, îl condamnăm pe Nero (sugestia aparţine ilustrului criminolog care a fost V.V. Stanciu), uităm coexistenţa tragică a cuplului «asasin-victimă» ca forţe reciproc condiţionante. Acceptînd starea de victimă, scria acelaşi V.V. Stanciu, dăm «carte albă» agresiunii şi crimei... Uităm de dreptul imprescriptibil al fiinţei umane la viaţă şi — de ce nu ? — la legitimă apărare.

DOREL DORIAN

Tragedia eului şi societatea

Ce părere aveţi despre butada care proclamă cu seninătate ; dacă te sinucizi, faci impresie proastă ? !

Aşa cum au fost presărate civilizaţiile pe glob, şi chiar pe acelaşi continent — Europa —, este foarte greu să uniformizăm impresia pe care o face actul disperat al suicidului. Poate numai dragostea pătimaşă să fie numitorul comun al mobiilurilor (aşa cum arătam anterior). De aceea, impresia proastă ţesută în jurul sinuciderii nu stă deloc în picioare pentru unii, pe cînd alţii şi-o manifestă plenar. Să trecem iarăşi oceanul pentru a ne face înţeleşi.

Ron Clark Frebook, un funcţionar modest din Casper (statul Wyoming, SUA) a ajuns să se sinucidă tocmai datorită faptului că precedentele sale tentative au eşuat şi au trezit un dispreţ profund pentru societate. Prezent în almanahul „The Newyorker" 1972 cu trei suiciduri ratate şi un al patrulea „victorios", acest Frebook era considerat un paria. Moartea soţiei sale într-un accident de maşină i-a declanşat o depresie psihică abruptă şi aparent iremediabilă. El însuşi era la volanul limuzinei cînd, evitînd o coliziune, a intrat în vitrina unui magazin. Pe perioada primei internări într-o clinică de refacere, s-a spînzurat de cleanţa uşii (prima oară) şi apoi s-a împuşcat grav, în zona plăminilor. Abia după zece luni de internare a fost lăsat liber, dînd semne evidente de ameliorare. Şi atunci a primit lovitura de graţie ; nimeni nu dorea să-l angajeze.

E greu de spus că mentalitatea celor din Casper este una generală. După mai multe luni de şomaj, trăind în preajma mamei sale, el încearcă a treia oară suicidul, dar nici de astă dată arma de vînătoare nu-i face felul. Disperată, mama lui Frebook îl ia sub supravegherea ei

atentă, căci nici în clinica de recuperare n-a fost primit (şi din motive financiare). În raport cu societatea, familia Frebook constată o răceală evidentă. Legăturile mamei şi sorei lui se împuţinează şi din amicale, devin convenţionale. Se simte din plin izolarea deliberată. Sinucigaşul primeşte porecle din cele mai jignitoare, iar gîndul de a-şi întemeia o altă familie se transformă într-o utopie. Soluţia de compromis ; autoexilul din acea localitate, undeva cît mai departe de trecutul său. Soluţia cea mai puţin „costisitoare" ; sinuciderea. Aşa a ajuns Clark Frebook să-şi taie venele într-o noapte de vară a anului 1971... Făcuse impresie proastă.

Relaţia dintre EU şi societate, văzută prin prisma suicidului este, totuşi, mult mai completă şi este mult mai plină de semnificaţii. Trecînd într-o altă zonă geografică a lumii şi într-un alt timp istoric, găsim în spatele cortinei de fier pe tînărul cehoslovac care şi-a dat foc după invazia trupelor unor state din Tratatul de la Varşovia în Cehoslovacia. Protestul său devenit istoric după 1968 a zguduit conştiinţele. Imolîndu-se în numele libertăţii pierdute, cînd primăvara de la Praga se ofilea sub tancuri, acel tînăr sinucigaş a devenit un martir al luptei împotriva totalitarismului. Prin trupul său arzînd se întrezăreau ca o speranţă, ruinele zidului berlinez. Şi un român şi-a dat foc pe pîrtia din Poiana Braşov, atrăgînd atenţia opiniei publice că dictaturile sînt în agonie. Cei doi eroi anticomunişti (şi nu numai ei, desigur), nu vor putea fi trecuţi cu vederea într-o sinteză a marilor sinuciderii contemporane, cu un impact cutremurător şi pilduitor în societate...

Pilduitor pentru atunci, dar şi pentru acum, cînd libertatea spiritului este o realitate vie. Să nu ajungem să parafrazăm pan-pesimismul murphy-an, care afirmă ; n-am nimic cu progresul tehnic, dar să nu fie interminabil. Dacă înlocuim „progresul tehnic" cu „perioada de tranziţie", vom constata că legile lui Murphy tind să se est-europenizeze în mod tranşant.

PAUL IOAN

● **FRANCEZII ŞI APA POTABILĂ.** Ei sînt foarte sensibili faţă de calitatea apei pe care o beau şi în special în ceea ce priveşte gustul bun. La tratarea apei se foloseşte ozonarea, care este cea mai bună tehnică aplicată în prezent. Oxidant puternic, ozonul nu este un dezinfectat, dar el permite ozonului produs în sala de ozonare să se dezvolte mai bine în apă. Investiţia nu este costisitoare, costul de exploatare mai mic, iar gustul apei mult mai bun.

● **CLIMA ESTE ÎN PERICOL.** Conferinţele mondiale asupra climei se succed una după alta, dar omenirea nu-şi ia măsurile adecvate pentru a curma deteriorarea mediului înconjurător. Se lansează noi chemări omenirii pentru a se acţiona la scară planetară în vederea reducerii cauzelor care determină modificarea climei, condiţie indispensabilă a prezervării faunei şi a florei, a apărării existenţei civilizaţiei umane. Oamenii de ştiinţă sînt de părere că accentul trebuie pus pe marea necunoscută ce reprezintă oceanul şi impactele agricole, industriale, economice şi sociale pe care riscă să le provoace schimbarea climei în viitorii 30, 50 sau 100 de ani.

● **NOTA DE PLATĂ A ÎNCĂLZIRII PLANETEI PĂMÎNT.** În mod teoretic, «ocean plus biomasă plus atmosferă», constituie măsura emanaţiilor nocive. De fapt, ecuaţia este departe de a fi adevărată. Incertitudinile actuale interzic o contabilizare precisă a carbonului. Este greu, în aceste condiţii, de a se prevedea evoluţia conţinutului de CO_2 din aer. Dificil este deci şi de a aprecia încălzirea prin efectul de seră. Aceasta este «miza» cercetărilor care ar trebui să se amplifice în toate regiunile Pămîntului.

Pînă va prinde viaţă un atare proiect la scară mondială, pentru un eventual «cumpărător» al „planetei albastre", fie el marţian sau din altă galaxie, nota de plată ce trebuie achitată este cea a încălzirii Terrei.

● **LUPTA ÎMPOTRIVA FUMATULUI.** Potrivit calculelor, în Rusia şi celelalte foste republici ale fostei Uniuni Sovietice, fumătorii consumă zilnic mai mult de un miliard de beţe de chibrituri, echivalentul unei mase lemnoase de 160 m^3. Anual se consumă 58 400 m^3 masă lemnoasă, iar pe parcursul a două decenii – peste 1 milion m^3. Fumătorii care savurează zilnic fumul albastru al unui pachet de ţigări transformă în scrum şi fum 117 000 cm^2 de hîrtie. Pe această cantitate de hîrtie s-ar putea tipări o carte cu 300 de pagini. Dacă s-ar fuma mai puţin pe Terra, prin diminuarea numărului fumătorilor, dar şi a consumului zilnic de ţigări, s-ar consuma mai puţină hîrtie şi masă lemnoasă.

● **DEZVOLTAREA IMPLICĂ PROTEJAREA NATURII.** O atare legătură directă între respectivele coordonate nu mai poate fi escamotată. Reuniuni pe teme ecologice se succed la scurte intervaluri, preocuparea lor predilectă constituind-o „clima şi dezvoltarea". Ecologia operativă care se fundamentează pe trei principii esenţiale – „Să salvăm ceea ce mai poate fi salvat", „Să împiedicăm producerea daunelor", „Să reconstituim mediul distrus" – se aplică în Suedia, ţara industrializată, cu bune rezultate. Un exemplu în acest sens îl reprezintă strategia defrişărilor de păduri. Astfel, compania forestieră „Stora" a autorizat efectuarea de zboruri de către un avion al guvernului, care să realizeze, cu ajutorul unei aparaturi adecvate, fotografii în infraroşu asupra unei regiuni păduroase de circa 10 000 ha. Pe baza informaţiilor obţinute se va trece la exploatarea lemnului, respectîndu-se natura, fauna şi flora.

magazin Femina Club

Iubirea şi... anotimpurile

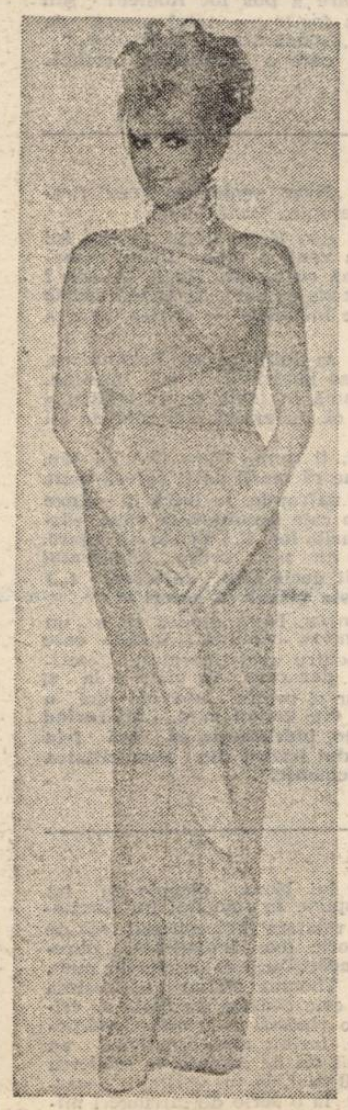

Orologiile biologice, cele care ne ritmează viața sînt programate genetic cu o minuțiozitate uimitoare. Astfel, spun cercetătorii, bărbaților le-a fost „rezervat" ca „anotimp al iubirii", deosebit de propice, sfîrșitul verii și începutul toamnei.

În privința orei ideale, glasuri avizate rostesc ora 8 a dimineții. Și aceasta nu întîmplător, ci pentru că spre acest moment al zilei procentul de testosteron atinge maximum. În cazul femeilor, determinările de acest gen sînt ceva mai complicate.

Dar sexualitatea nu poate fi înțeleasă doar ca o activitate fiziologică ritmată de alternanța zi-noapte. Cercetările vizînd... plăcerea au identificat deopotrivă exigențe culturale, sociale și emoționale. În privința „anotimpului iubirii", s-a conchis că vara, epoca vacanțelor, a cerului înstelat, a umorului crescut îi aruncă pe cei mai mulți în jocurile iubirii. Vara și începutul toamnei sînt anotimpurile ce ne fac prolifici...

101 DIFERENȚE

■ Caria dentară afectează mult mai frecvent femeile. Bărbații sînt ceva mai feriți de această neplăcere.

■ Băieții ajung la plăcerea lecturii mai tîrziu decît fetele. Astfel, între 14 și 16 ani doar 27 la sută dintre băieți sînt interesați de lectură. În schimb fetele, în proporție de 53 la sută, fac din lectură o pasiune. În privința preferințelor, ele adoră romanele de dragoste și eroii tineri iar ei optează pentru cărțile de aventuri și S.F.

■ Numărul fumătorilor bărbați în lume este mai mare decît al femeilor. 42 la sută dintre bărbați și 30 la sută dintre femei fumează. Dar tabagismul are tendința de a se... feminiza. Pentru că proporția marilor fumători masculini scade în timp ce numărul marilor fumătoare este în creștere...

■ În context social subiectele abordate de femei sînt mult mai numeroase și mai variate decît cele abordate de bărbați. Ei se limitează adesea la: activitatea profesională, politică și sport.

• Indiscreții •

„TRANSFERUL" SECOLULUI

Carmen Cervera, ex-Miss Spania, azi în vîrstă de 49 de ani, cea de-a cincea soție a baronului Heini Thyssen Bornemisza (71 de ani) a realizat transferul artistic al secolului. Cea mai mare parte a colecției soțului său, însumînd aproximativ 1 400 de tablouri în valoare de 5 miliarde de franci a părăsit vila Favorita de pe malul lacului Lugano (din Elveția), pentru a decora Palatul Villahermosa din Madrid, cu o suprafață de 6 000 m.p. Prin acest transfer fiica baronului pierde controlul asupra Fundației din Elveția. Ex-Miss Spania, pentru că a favorizat Spania, va fi răsplătită de regele

Juan Carlos cu un titlu de noblețe, probabil cel de contesă. Dar jocurile nu sînt încă făcute. Împrumutată Spaniei pentru o perioadă de 9 ani, contra sumei de 260 milioane de franci, nimeni nu poate paria asupra destinației finale a colecției. Se profilează o bătălie între frumoasa mamă și fiica moștenitoare a baronului. Încă un amănunt : averea familiei Thyssen se ridica în 1992 la 8 miliarde de franci.

Pentru a dormi bine... învățați să vă relaxați

Înainte de a recurge la tranchilizante și somnifere, de ce nu v-ar tenta ideea de a fi propriul dv. medic înlăturînd insomniile prin... relaxare.

● Înainte de orice, adoptați o corectă igienă a vieții. În timpul zilei, obișnuiți-vă cu așa-numitele pauze antistres. Ele pot cuprinde o oră la piscină sau sauna, secvențe de masaj, mers pe jos, jogging și orice alt sport non-violent.

● Învățați să vă cunoașteți ritmul biologic. Dacă sînteți o persoană matinală, nu priviți pînă noaptea tîrziu programul la televizor. La primele semne cînd vi se închid pleoapele, culcați-vă.

● În caz că vă treziți peste noapte, încercați să distingeți fazele de somn în care creierul funcționează în regim de exploatare maximă. Dacă v-ați trezit în intervalul dintre două faze, foarte repede veți adormi.

● Cînd vă culcați, încercați să vă deconectați de lumea exterioară. Îndepărtați orice gînd ce v-ar putea frămînta.

● Adepții cromoterapiei consideră că o veioză albastră vă va induce somnul rapid.

● La rîndul lor, adepții meloterapiei spun că ascultarea unor melodii „dulci", repetitive, cu un ritm regulat, poate fi un excelent... somnifer.

IDEI UTILE

În bucătărie sau pe terasă, o astfel de masă pe rotile, cu mai multe „etaje", cu blatul extensibil, poate fi extrem de utilă. În plus, ocupă un spațiu redus.

DOSARELE FRUMUSEȚII

10 minute pentru picioare

Orice femeie trebuie să acorde picioarelor o atenție cel puțin egală cu cea acordată obrazului. Iată patru sfaturi pentru a avea unghii frumoase, impecabil îngrijite. Vă sînt necesare doar 10 minute pentru a reda frumusețea unghiilor de la picioarele dv.

1. Pentru a evita problemele neplăcute generate de unghiile încarnate, tăiați-le cu ajutorul unui cleste, nu prea scurt, dîndu-le o formă pătrată. Apoi, eliminați micile pielițe de la baza unghiei. Aplicați un gel emolient.

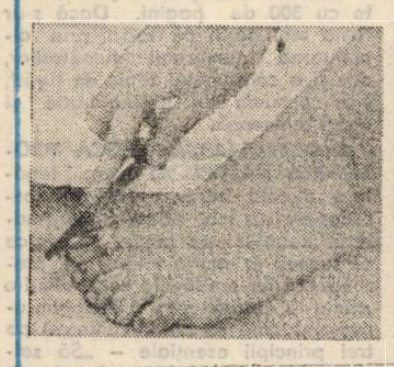

2. Unghiile de la picioare au tendința de a forma ondulații și striații inestetice. Pentru a le elimina, piliți suprafața unghiei cu o pilă fină.

3. Înainte de a le da cu lac, masați picioarele cu cremă. Vă veți simți excelent. Evitați însă să dați cremă și pe unghii. Pasta va adera mai greu.

4. O pastă de unghii într-o culoare frumoasă, sau naturală, reprezintă retușul final, indispensabil pentru a pune în valoare frumusețea picioarelor dv

FASOLE BĂTUTĂ

O jumătate kilogram fasole, 12—14 linguri ulei, 1—2 cepe, usturoi, sare.

Se ține fasolea 12 ore în apă rece înainte de a o pune la fiert ca să iasă toate coilile.

Se pune la fiert în apă rece și cînd clocotește scurgem și schimbăm apa. E bine de pus apă fierbinte și de repetat operația de trei ori, dar se poate scurge și o singură dată.

Cînd a fiert, se scurge din nou și se freacă bine cu lingura de lemn sau mixerul.

În pasta obținută se încorporează treptat 10—12 linguri de ulei, apoi se adaugă sare și muiedei de usturoi.

Se așază pe platou și se garnisește cu ceapa tăiată fidelută și rumenită în uleiul rămas. **(I. S.)**

CRONICA modei

În așteptarea unor zile mai bune

Ca de obicei, primăvara ne derutează cu ale sale capricii. Dar cînd soarele va învinge, îl vom putea întîmpina într-o ținută vestimentară stil „Givenchy". Este ceea ce vă propune imaginea alăturată. (A.P.)

Rubrică realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

MAGAZIN GLOB

Un aerodrom al extratereştrilor?

În celebra sa carte „Amintiri despre viitor", Däniken acordă o importanță cu totul deosebită unui spațiu geografic mai puțin obișnuit din America de Sud : Valle de Palpa (Valea Nazca), cu straniul său „aerodrom al zeilor". Pentru scriitorul german, zona este, cu siguranță, un aerodrom al extratereștrilor, care au creat desenele de pe sol cu ajutorul razelor laser, o dată cu dublele crestături ce taie valea și înălțimile muntoase din jur.

Nu ne propunem aici nici să combatem, nici să acceptăm teoria d-lui Däniken. Ea rămîne, pînă la proba contrarie, un mod neortodox de a privi lucrurile singulare din natură. Dorim numai să reamintim cititorului cîteva din datele unei probleme care a făcut să curgă multă cerneală, fără a se ajunge la vreun rezultat cît de cît apropiat de realitate.

Nu departe de coasta Americii de Sud, la 160 km de localitatea Pisco, se află „aerodromul zeilor", o vale lungă și îngustă (Valle de Palpa), situată în apropiere de Nazca. Cel care a pus-o în evidență în 1938 a fost un aviator, a cărui misiune era de a fotografia viitorul traseu al autostrăzii panamericane. Pe fotografii, a apărut după developare o rețea complicată de figuri și linii ciudate, care au fost declarate la timpul respectiv, drumuri incașe și șanțuri de irigare.

Primul cercetător ce s-a ocupat în mod special de zonă a fost arheologul american Paul Kosak. El și-a dat seama încă de la început că primele interpretări ale fotografiilor au fost greșite. După o muncă asiduă de îndepărtare a stratului superficial de pulbere întunecată la culoare, pe care vîntul o cărase de-a lungul secolelor peste față văii și a desenelor, a devenit limpede că liniile, dungile

ENIGMELE TERREI

și curbele care au ieșit la iveală nu constituiau nici canale de irigație și nici șosele. Era vorba despre altceva...

În anul 1946 în Valle de Palpa a sosit, alături de alți arheologi, cercetătoarea Maria Reich. După aproape un deceniu de studiu, misterul văii a cedat parțial. Unele linii au fost explicate, suficient de convingător, ca fiind parte a unui calendar astronomic destul de complicat, oarecum asemănător altora aparținînd unor epoci străvechi megalitice (a se vedea sanctuarul de la Stonehenge).

Cele mai multe, adică cele reprezentînd așa-numitele desene stilizate nu și-au găsit însă nici o explicație rațională. Au fost fotografiate, din avion sau din balon, desenele reprezentînd maimuțe de peste 80 de metri, păianjeni lungi de 46 de metri, șopîrle, pești răpitori, mai mulți monștri neidentificați, un bogat sortiment de păsări răpitoare. Interesant este faptul că desenele nu se văd decît de la peste 200 de metri înălțime. De aici și ideea de „aerodrom" pentru călătorii veniți pe calea aerului, eventual coborîți în spațiu.

Trebuie să menționăm și explicația dată de școala clasică de arheologie : desenele reprezintă un fel de totem protector împotriva unor spirite nefaste, ce ar fi amenințat din ceruri populația din Tiwanaku, singurul centru populat situat în această zonă, nu departe de Nazca, și a cărui distrugere subită nu a fost încă argumentată suficient de arheologi. Niște speriețori, gigant, cu alte cuvinte...

Indiferent de destinația lor, este de remarcat faptul că desenele de la Nazca nu reprezintă singurul caz de gigantism la nivelul creațiilor artistice primitive : în deșertul chilian Tarapacaru s-a descoperit, în 1960, conturul unei siluete umane, lungă de peste 100 m, iar în Anglia este celebru calul alb, lung de 111 m, din Uffington (cu o vechime de cel puțin 2000 de ani). În America de Nord întîlnim așa-zisele „mound-effigies", ridicături din lut sau din piatră ce au forma unor animale uriașe, lungi de cîteva sute de metri, reprezentînd urși, șerpi, crocodili, iepuri, cerbi, a căror formă poate fi clar observată numai din aer.

Răspunsuri la aceste enigme, precum și la altele la fel de incitante, nu pot veni, este limpede, decît din viitor.

AUREL CĂRĂȘEL

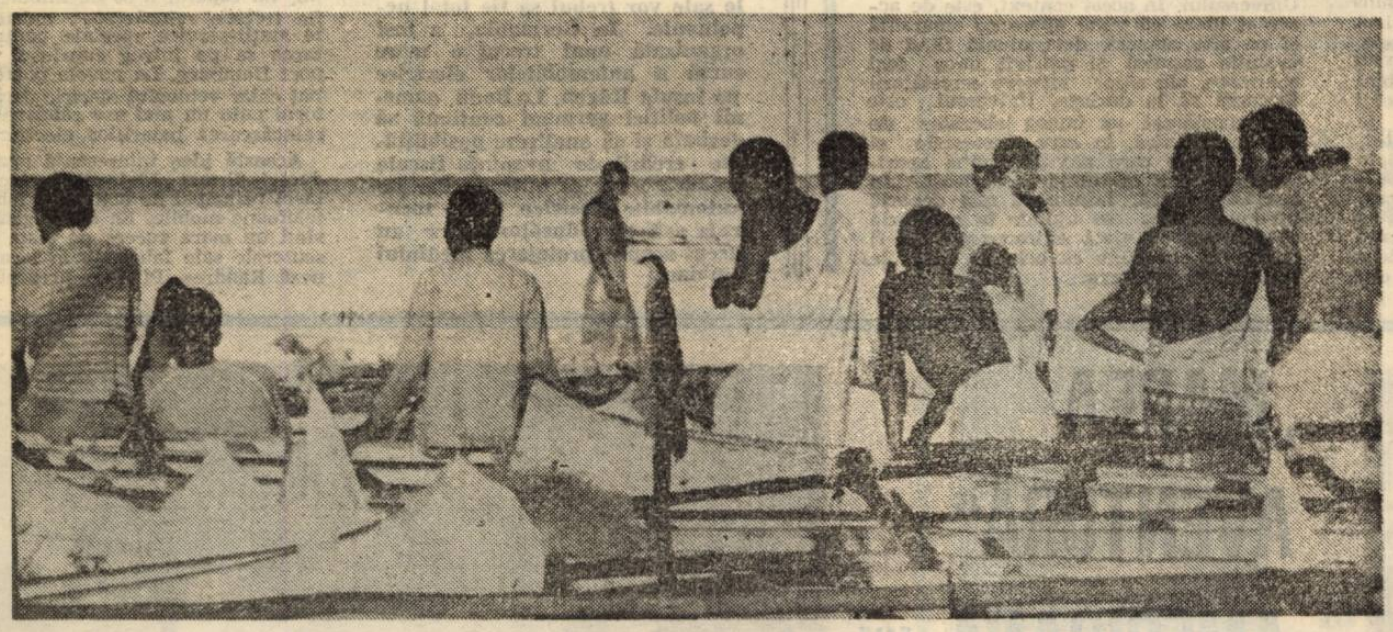

RĂTĂCITORII APELOR

Tribul „Vezo", format cam din 8 000 de indivizi, îmbarcat pe pirogi cu balansoare și pînze, numite „laaka", străbate pe mare coasta de vest a insulei Madagascar, pe o distanță de 250 de kilometri, acolo unde apele sînt „închise" de bariere de corali. „Laaka" sînt adevărate case plutitoare, în care acești rătăcitori ai apelor își încarcă tot ce au. Nimeni nu știe, cu precizie, de unde au venit acești nomazi, ale căror mijloace de transport pe ape sînt necunoscute în insulă sau pe continentul african, ele asemănîndu-se cu cele folosite de locuitorii Australiei și ai sud-estului Asiei. Piroga este făcută dintr-un singur trunchi de arbore, de esență moale, pentru a fi ușoară, apoi călăfătuită cu un fel de gudron amestecat cu untura extrasă din ficat de rechin.

„Vezo" sînt singurii dintre malgașii a căror hrană este compusă, în cea mai mare parte, din produsele mării. Singurele metode cunoscute pentru conservarea peștelui sînt uscarea și afumarea, operație ce se execută de femei și bărbați. Delicatesa o constituie murena, un pește asemănător anghilei, dar foarte vorace. Se mai consumă gasteropode și broaște țestoase. Acestea din urmă sînt sacrificate în mod ritual, iar carnea este împărțită numai bărbaților și copiilor de sex masculin, fiind convinși că procedînd astfel vor avea mari succese în expedițiile următoare pe mare. În general „mi-haake", adică căutarea hranei, adică pescuitul este mai mult o vînătoare. Bărbații se aruncă în mare înarmați cu harpoane de fier, încercînd în acest mod să vîneze vietățuitoarele marine mai mari. De altfel pescuitul-vînătoare nu ține decît cinci zile, după care se face o pauză de două săptămîni, pentru că, la fel ca biologii, ei consideră marea și recifele de corali ca o ființă vie, căreia trebuie să i se dea timp să se regenereze. În timpul refluxului femeile sondează, fără încetare, cu harponul fundul lagunei formată de recifii corali, pentru a găsi „mena vaava", o cochilie rară, cunoscută și sub numele de „roșu de gură", ce este folosită ca monedă de schimb sau este vîndută negustorilor aflați de-a lungul coastei. În această regiune bogăția lagunei compensează sărăcia solului.

Surplusul de pește, castraveții de mare și sideful se schimbă pe plaja satelor de coastă, de la Morombe pînă la Morondavu și Tuler, cu manioc, cartofi și porumb. După ce este fiert, porumbul se oferă ofrandă sufletelor morților și strămoșilor, lui „luulu", și lui „tsuumba", stafiilor divinizate.

Familia și prietenii își aleg un conducător, care să le asigure hrana. Acesta trebuie să cunoască litoralul și marea, pentru a-i conduce cu siguranță către locurile cele mai bogate în pește. El are și sarcina de a se sfătui cu lumea supranaturală, pentru a asigura un vînat îmbelșugat. Pentru „vezo", boala, accidentele sau un pescuit insuficient înseamnă că gruparea respectivă s-a îndepărtat de la normele dictate de strămoși, orice abatere fiind sancționată prin calamități de către „luulu" și „tsuumba". În asemenea situații intervine „patriarhul" comunității, cel mai bătrîn vezo, care are datoria de a implora divinitatea pînă cînd „păcătoșii" sînt iertați și totul reintră în normal.

Rătăcitorii mării sînt oameni „cochetă", femeile vopsindu-și fața, iar bărbații părul decolorat de razele solare, vînt și apă sărată. Copiii, complet goi, se bălăcesc toată ziua în apa lagunei sub soarele „Tropicului capricornului". Din fragedă copilărie ei fac cunoștință cu marea și cu greutățile ce le vor întîmpina în viață. Ca și cei mari ei își construiesc pirogi în miniatură, cu care pleacă, singuri, pe apa lagunei, împinși de briză. Uneori, pe țărm, la umbra înclinată a unei „aaluke", formată din două catarge înfipte în nisip peste care s-a întins o velă, se repară o pirogă.

Cînd se apropie perioada ploilor și ciclonelor, „nomazii mării" se retrag în pădurile tropicale, aflate de-a lungul țărmului, insulei Madagascar, formînd tabere și adăpostindu-se în case de pînză. Cu ajutorul lianelor se fac laturile „laza" cu care se prind rozătoare și păsări, ce le completează hrana. Odată perioada ploilor trecută, tribul vezo se urcă în pirogi, urmînd drumurile numai de ei știute de secole. Datorită mobilității lor extraordinare și a cunoașterii perfecte a mării, ei au putut evita să fie decimați de-a lungul timpului de alte triburi africane rivale.

AUREL DIANU

Pentru a zbura pe gheață

Pasionații sporturilor de iarnă nu prea au avut motive să se lamenteze de această iarnă, care le-a oferit condiții propice pentru practicarea disciplinelor sportive preferate. Vă prezentăm o imagine con-

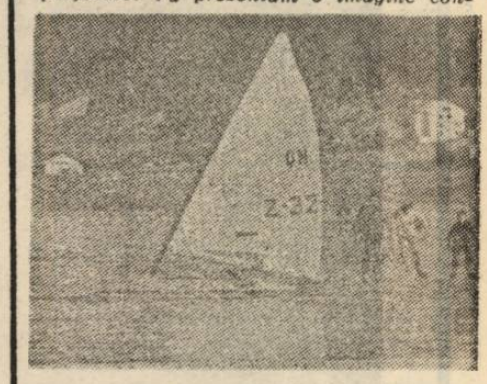

vingătoare din Elveția unde, în afara tradiționalelor sporturi de iarnă, deja consacrate, ca schiul, patinajul, hocheiul pe gheață etc. se practică și plimbări cu „bărci pe gheață". Fotografia ne înfățișează un asemenea aspect surprins pe lacul Rousses, unde amatorii acestui sport, mai puțin obișnuit, se folosesc de o sanie dotată cu o pînză (asemănătoare celor folosite la bărci obișnuite), capabilă ca, ajutată de un vînt puternic, să dezvolte o putere suficientă pentru lungi incursiuni, pe lacul înghețat.

Combustibil din... legume

Cu ce vrei dorîți să vă „alimentați" mașina ? Din floarea soarelui, soia, rapiță sau sfeclă roșie ? Un foarte serios și laborios studiu a stabilit că combustibilii fabricați pe baza uleiurilor extrase din una dintre aceste plante sînt mult mai puțin poluante decît derivatele petrolului (benzina și motorina). Compania de transporturi publice care servește orașul Rouen din Franța utilizează deja un asemenea carburant denumit „diester", care s-a dovedit a oferi o perspectivă deosebit de promițătoare. Deoarece el are un cost de producție mult mai scump, simplii posesori de automobile nu pot încă să-și umple rezervorul cu noul combustibil, pentru aceasta trebuind să mai aștepte cîțiva ani.

„Atlantida Baltică"

Să fi existat cîndva Atlantida în perimetrul Mării Baltice, din nordul Europei, cu suprafața de 386.000 km.p., caracterizată printr-un sistem ecologic fragil ? De ce nu, sînt de părere unii cercetători. Portul scufundat din golful Puck (pe litoralul polonez al Mării Baltice) constituie în continuare o taină pentru oamenii de știință, arheologi și istorici. Lucrările efectuate la adîncime, în golf, începînd din 1977, au permis descoperirea unor construcții misterioase realizate din lemn și piatră. Urmele portului ocupă o suprafață de circa 16 hectare.

S-au mai descoperit și rămășițele unei bărci din perioada Evului Mediu timpuriu, precum și o mare cantitate de ceramică, tipică pentru zonele locuite de slavii din bazinul Vistulei și Oderului. Portul la Baltica s-a dezvoltat începînd din sec. al VI-lea pînă în secolul al XIII-lea. Orașul-port de la Marea Baltică a fost, neîndoios, un mare centru comercial. Descoperirile efectuate pînă în prezent sînt argumente de netăgăduit în acest sens. Din păcate nu s-a găsit despre orașul-port nici măcar o mențiune istorică.

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

Frații

TOTAN TRAIAN și TOTAN TITUS, București

Nr. 13 (1849) din 3 aprilie 1993

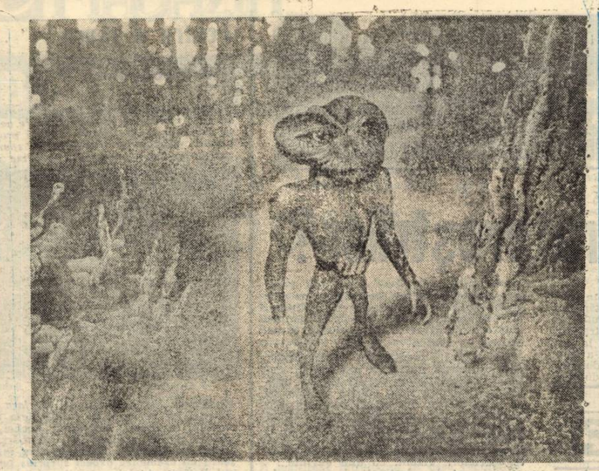

EXISTĂ VIAȚĂ PE ALTE PLANETE?

În cazul că răspunsul ar fi afirmativ, deci că pe o altă planetă ar exista o formă de viață dotată cu inteligență, care ar fi înfățișarea extraterestrilor?

Revista V.S.D. a solicitat doctorului în științe, Joël de Rosnay, director al departamentului de relații internaționale din cadrul faimosului „Cité des sciences de la Vilette", răspunsuri la aceste întrebări, pe care și noi, oamenii obișnuiți și nu neapărat cuprinși în activități de cercetare, ni le punem. Iată ce răspuns a oferit: În această problemă există două ipoteze care se opun una alteia. Pentru unii oameni de știință, Universul este fix. El nu evoluează în ansamblul său. Viața se poate naște doar la nivelul unei planete, evoluează și se stinge la un moment dat, dispărând pentru totdeauna. Privită la scara universală, viața ar fi, așadar, un fenomen care poate apărea sau se poate stinși în diferite locuri din Univers. Condițiile de apariție a vieții ar fi legate de o serie de accidente foarte improbabile din punct de vedere al cauzalității și, prin urmare, viața extraterestră ar trebui să îmbrace forme dintre cele mai ciudate și neașteptate, greu de imaginat. Deci ar fi o dovadă de mare naivitate pentru unii să considere că ființele extraterestre (dacă și acolo unde ar exista) ar trebui să aibă o înfățișare relativ asemănătoare cu a noastră.

Pentru alți oameni de știință viața ar face parte dintr-un imens proces de transformare care acționează asupra Universului. În acest context, este de acceptat ideea că viața apare cu siguranță și pe alte planete, determinată fiind de evoluția cosmică și potrivit unor legi riguroase, ale căror mistere cercetătorii încearcă să le dezlege. Universul este deci considerat un imens laborator de chimie organică, în care elementele și evenimentele care pot determina apariția vieții sînt pretutindeni aceleași. În această optică, împingînd mai departe raționamentele, se ajunge la concluzia că formele de viață extraterestră ar fi destul de apropiate cu cele pe care le cunoaștem pe Terra.

■ Albatroșii sînt recunoscuți pentru anvergura aripilor lor și măiestria în zborul planat. Se spune cu temei că albatrosul este un „Boeing 747 al păsărilor". Nu a stat oare această pasăre la baza proiectării performantului aparat de zbor american? Unul din albatroșii luați spre observare de către specialiștii de la Centrul Național al Cercetării din Franța a parcurs, în numai 33 de zile, 15.200 km, zburînd în unele zile peste 900 km, cu viteze de peste 80 km/h. Ținta zborului era continentul antartic.

■ În Japonia industria alimentară a florilor se află sub patronajul Ministerului Agriculturii, în bugetul căruia există un articol special pentru studierea pieței florilor comestibile. În meniurile japoneze florile sînt incluse de multă vreme, iar „industria alimentară" florală se dezvoltă continuu. Sînt o mulțime de feluri de mîncare ornate cu crizanteme și orhidee, Camelia este însă, cea mai „universală" floare, ale cărei petale se folosesc la salate și garnituri. Semințele de camelie dau un ulei special, folosit atît în alimentație, cît și în cosmetică. Din camelii se fac bijuterii.

TELEX • TELEX

■ In Statele Unite și Canada, țări apreciate a avea o civilizație forestieră, nu se acordă suficientă atenție replantărilor. În Canada, replantarea este aproape ignorată. Peste un sfert din terenurile forestiere recoltate în Canada între anii 1985-1986 nu au fost replantate. De fapt, replantările nu sînt întotdeauna pe placul ecologiștilor. Motivul? Biodiversitatea are de suferit datorită replantațiilor, ca și din cauza căderii copacilor bătrîni.

■ Analizorul de imagine realizat în laboratoarele de cercetare ale firmei „Eastman Kodak de la Rochester" (SUA) are patru milioane de celule. Acestea au dimensiuni ultraminiaturale (9X9 micrometri) și sînt dispuse în 2 048 linii orizontale și tot atîtea verticale. Și astfel „Kodak" își menține un avans în tehnologia DTC, pe care l-a obținut în 1986, cînd a realizat primul analizor de 1 400 000 puncte. Noul analizator este destinat mai ales camerelor de mare viteză, senzorilor vizuali ai roboților și aparatelor video. Circuitele DTC (dispozitiv de transfer de sarcină) înlocuiesc din ce în ce mai des tubul catodic pentru analiza imaginii și producerea semnalului video. Finețea detaliilor reproduse pe ecranul unui televizor depinde, în primul rînd, de puterea separatoare(rezoluția) acestui analizor.

Automobile electrice de închiriat

Automobilele electrice sînt mici și silențioase și, mai presus de orice, total nepoluante. Ele vor fi tot mai mult preferate mașinilor clasice din cauza bilanțului ecologic în continuă înrăutățire înregistrat pe „planeta albastră". Marile aglomerări urbane se situează de departe pe primul loc într-un nedorit clasament al zonelor celor mai poluate de pe glob. În cel mai bogat stat american — California — a cărui producție depășește realizările anuale ale țărilor africane luate împreună, doi la sută din vehiculele ce vor circula pe străzile sale vor trebui să fie total nepoluante. În Germania, a fost organizată anul trecut o mare cursă a automobilelor electrice pe insula Rügen. La Bonn, oamenii politici germani continuă să dezbată și să analizeze posibilitățile creării de avantaje fiscale producătorilor și utilizatorilor de automobile electrice. S-ar încuraja astfel producătorii care au drept scop și protejarea mediului ambiant

Pentru cetățeanul obișnuit din Europa occidentală, achiziționarea unui automobil electric, nu este deocamdată posibilă din cauza prețului ridicat de vînzare a unui astfel de vehicul. Iată, însă, că la Hamburg se încearcă schimbarea acestei situații. Începînd din luna martie a acestui an, societatea „Motronic" a început să închirieze la Hamburg-Altona mici automobile cu un singur scaun, cu propulsie electrică. Modelul închiriat - „Mini-el-City" - cu trei roți, amintește locuitorilor mai în vîrstă ai orașului de scuterul Messerschmitt din anii '50, al cărui preț zilnic de închiriere se situa la nivelul de 40 de mărci pe zi. În modelul „Mini-el-City" poate călători o persoană împreună cu bagajele sale sau cu un copil. La capătul a 50 de kilometri, bateriile trebuie reîncărcate; există suficiente stații-service speciale pentru alimentarea sa pe întreg cuprinsul orașului port Hamburg. La nevoie poate fi schimbat chiar vehiculul electric dacă conducătorul auto nu mai are răbdare să aștepte reîncărcarea bateriilor electrice.

Această idee interesantă aparține conducerii firmei „Motronic", care are ca obiect principal de activitate fabricarea de telefoane mobile. Ea a înregistrat de curînd un mare succes pe piața daneză cu scuterele sale fabricate în localitatea daneză Randres. Pînă în prezent la Hamburg au fost vîndute mai multe aute de vehicule din modelul „Mini-el-City", la un preț de 12 800 mărci bucata — primăria orașului oferind un sprijin financiar de 4500 de mărci per exemplar. Adăugînd la această asigurările, impozitele și electricitatea, cheltuielile de exploatare sînt minime. Însuși directorul firmei care se ocupă cu comercializarea noului vehicul electric — Manfred Aden — și-a abondonat automobilul personal, cu propulsie clasică, apelînd la un exemplar din „Mini-el-City" pentru deplasările în oras. Domnia sa subliniază că, la 100 de kilometri parcurși, cheltuielile efectuate se situează sub două mărci, ceea ce trebuie să recunoaștem că este o performanță financiară deosebită pentru transportul urban într-o mare aglomerație cum este metropola hamburgheză.

ȘERBAN FILIP

Fotografia îl înfățișează pe Manfred Aden, din partea firmei „Motronic", alături de cîteva exemplare din colecția automobilelor cu propulsie electrică „Mini-el-City", închiriate la Hamburg.

MAGAZIN AUTO

TRIUNGHIUL BERMUDELOR, MIT ȘI REALITATE (II)

„Puneți cap compas către Est", indică Turnul de control.

Urmează o perioadă de liniște apăsătoare. Apoi, un răspuns care trebuie să fi stupefiat Turnul de control:

„Nu știm unde este Estul! Ceva nu merge... Totul pare straniu... Nu putem lua nici o direcție... Iar marea nu are un aspect normal..."

Au urmat apoi alte mesaje. Nimeni nu mai înțelea nimic. Părea că, în ciuda îndelungatei experiențe a piloților, această se comportau ca niște simpli începători, speriați de prima situație mai dificilă pe care aveau s-o înfrunte. Mai mult, s-a lansat ideea că locotenentul Charles Taylor, comandantul zborului 19, intrase într-o criză psihică, datorită imprejurărilor excepționale în care se află escadrila sa. Atunci, puțin după orele 16, Turnul de control se adresează Căpitanului Stivers, cerîndu-i lui să-și precizeze poziția. Noul comandant lansează însă un mesaj încă și mai incoerent decît primul.

„Nu cunoaștem poziția locului în care ne aflăm... Trebuia să ne găsim la 225 mile Nord-Est de bază..."

Ce putea însemna acest „trebuia să ne găsim..."? Și pentru ca lucrurile să fie și mai misterioase, iar situația și mai de neînțeles, există două versiuni care continuă acest dialog. Unul dintre raporarte îl menționează pe Stivers spunînd:

„Noi avem aerul..."

După care urmează o liniște totală.

Celălalt raport îl menționează pe Taylor însuși:

„Intrăm într-o apă albă... Sîntem complet pierduți!"

Cea ce a urmat după dispariția pentru totdeauna a „Zborului 19" se știe. S-a declanșat o acțiune de căutare de o amploare fără precedent. 300 de avioane și 21 de nave au cercetat amănunțit o suprafață de cîteva sute de mile pătrate. Au participat și Garda de coastă și Marina SUA, dar și Fortele aeriene regale britanice și Marea britanică.

Și parcă pentru a tensiona și mai mult situația, înainte ca această veritabilă acțiune militară să fie declanșată, de la Port Lauderdale, de unde plecaseră cele cinci avioane care aveau să dispară în

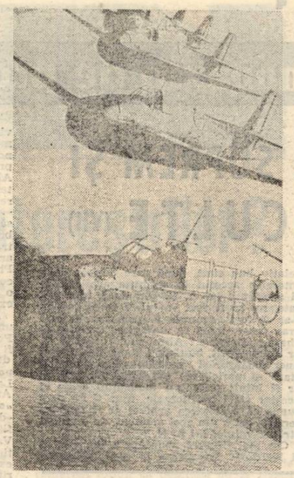

doar puțin mai mult de două ore, fusese trimis într-o primă acțiune de căutare hidroavionul Martin PBM Mariner, cu 13 oameni la bord. O navă care nu avea probleme pe o mare agitată și cu un echipaj de cea mai înaltă calificare. Și totuși, spre stupoarea și, probabil, spre groaza celor de la bază, și acesta a dispărut tot atît de misterios.

Ipoteza unui „simplu" accident sau unor greșeli de piloți părea a fi complet exclusă: asemenea lucruri nu se întîmplă de două ori la rînd și atunci cînd ai de-a face cu adevărați maeștri!

Totuși, ampla acțiune de căutare americano-britanică nu a dus la nici un rezultat...

Poate că acest tragic eveniment a fost unul dintre cele care au readus cu deosebită putere în atenția mass-media și a specialiștilor acest atît de misterios Triunghi al Bermudelor. De ce readus? Pentru că „Zborul 19" nu era o premieră! De la începutul secolului au dispărut aici peste o sută de nave și cîteva zeci de avioane. S-au „încercat" explicații normale — accidente de piloraj, neatenție, condiții meteo — și explicații dintre cele mai insolite: trecerea într-un univers paralel, o „gaură de timp", „sechestrarea" de către ființe și nave extraterestre...

Greu de găsit o soluție definitivă a acestor mistere. Mai ales, că, așa cum relatam într-un alt număr al revistei noastre, și ultima — pînă acum! — speranță pare a se fi spulberat, căci epavele perfect conservate ale unor avioane descoperite la 10 mile, de Fort Lauderdale, nu sînt cele ale zborului 19...

(va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

CLEPSIDRĂ

CICLIȘTI RECORDMENI! Olandezul de rînd parcurge anual în medie 893 km cu bicicleta ,adică cu 40 la sută mai mult decît în urmă cu zece ani! În același timp, Țara Lalelelor deține și recordul mondial al mersului pe bicicletă: aproximativ un sfert din locuitorii Olandei merg la serviciu pe bicicletă, ceea ce are, în plus, o influență binefăcătoare asupra sănătății lor. Se înregistrează astfel mai puține infarcturi și accidente vasculare, iar aportul lor fizic în timpul lucrului este superior celui înregistrat în alte țări.

CÎȚI ANI A TRĂIT ADAM? Un cercetător german, N. van Kaiv, și-a consacrat o bună parte din activitatea sa verificării corectitudinii informațiilor biblice asupra vîrstei lui Adam. Acesta este menționat a fi trăit 930 de ani avînd copii la vîrsta de 130 de ani (cînd Eva l-a născut pe Set) și chiar după aceea. (Oricum, aceeastă performanță nu trebuie să ne mire, pentru că unul din strămoșii săi, Matusalem, a avut un fiu, pe Lameh, la vîrsta de 187 de ani, el trăind în total 969 de ani!). Pornind de la faptul că și în alte cazuri istoria consemnează procrearea la vîrste foarte înaintate, van Kaiv... reconfirmă vîrsta lui Adam, fără a ne face însă foarte clare și celelalte motive serioase pe care se bazează cercetările sale...

În fotografie se află președintele concernului Rhône-Poulenc, Claude Hélène, sub conducerea căruia grupul francez a realizat în 1992 vînzări de peste 15 miliarde de dolari în cinci continente, consolidîndu-și astfel poziția a saptea în cadrul ierarhiei mondiale a marilor concerne din domeniul chimiei. Obiectivul urmărit de conducerea concernului este situarea pe locul al patrulea în clasamentul mondial în jurul anului 1998.

„MAREA AVENTURĂ" AMERICANĂ (II)

Cine s-ar fi gîndit în 1948, an în care trustul francez Rhône-Poulenc poseda în Statele Unite numai un mic oficiu de reprezentare la New York, că, într-o bună zi, Rhône-Poulenc va deveni compania franceză cu cele mai mari investiții în Statele Unite? În 1990, acest vis a devenit realitate. vînzările grupului Rhône-Poulenc, atingînd nivelul de 2,3 miliarde de dolari, respectiv 23 la sută din totalul vînzărilor sale. Cele 23 de procente, comparate cu numai trei la sută cît se înregistrau în 1985, relevă faptul că cifra de afaceri a concernului în Statele Unite a sporit de aproape opt ori, pe parcursul a cinci ani de zile. În prezent, Rhône-Poulenc se numără printre marile concerne europene ce înregistrează cifre semnificative de afaceri în Statele Unite, cum ar fi „gigantii" germani ai chimiei BASF, Bayer și Hoechst, care realizează, la rîndul lor, circa 25 la sută din totalul cifrelor de afaceri în SUA.

„Marea aventură americană" a concernului Rhône-Poulenc a început în 1986, odată cu achiziția sectorului agro-chimic al companiei Union Carbide și a activităților desfășurate de firma Mosanto în domeniul producerii vanilinei. În circa patru ani, concernul francez a realizat 16 achiziții majore, cum ar fi companiile Nordica, RTZ Chemicals, NSO, Miramol, GAF Surfactants, Marschall Dairy Products și Rorer. În 1990, vînzările în valoare de 2,3 miliarde de dolari situau concernul Rhône-Poulenc pe locul al 15-lea din cele 349 de companii considerate de mare importanță în industria chimică americană. Conducerea grupului dorește ca anul 1995 să îl găsească într-una din primele 10 poziții ale acestui clasament.

Sectorul de producție agro-chimică deține 5 în sută din piața americană și se situează în poziția a șasea în domeniul său. Cei 1950 de angajați ai săi au realizat în 1990 vînzări de peste 580 milioane de dolari. Acest sector de producție este format din șapte uzine, un centru de cercetări (Research Triangle Center), cu importante piete de desfacere în America Latină, Canada și Asia de sud-est. Conducerea acestui grup intenționează ca el să devină numărul 1 în Statele Unite, cel mai tîrziu în anul 2000. Sectorul producătorilor organice și anorganice intermediare, combinat cu Rhône-Poulenc Basic Chemicals, este al treilea mare producător mondial de acid sulfuric regenerat. Conducerea acestui grup prevede o triplare a vînzărilor sale pînă în anul 1998. Investițiile făcute în acest sector au sporit de la 34 milioane dolari în 1987 la 250 de milioane în 1991 și se vor apropia de 500 de milioane de dolari în 1998. Cu cei 2 900 de angajați ai săi, grupul Specialty Chemicals realizează 46 de procente din totalul vînzărilor anuale ale concernului Rhône-Poulenc în Statele Unite. Produsele sale — analgezice, vanilină, fosfați alimentari — sînt foarte apreciate pe piața americană.

Statele Unite dețin 29 la sută din piața mondială de medicamente. Rhône-Poulenc Rorer anticipează o creștere a vînzărilor sale de Azmacort, Calcimar, Albumar și Maalox etc. de 30 la sută pînă la sfîrșitul acestui an, respectiv o creștere de 1 miliard de dolari. Tot în 1993 va fi demarată construirea unei noi fabrici de methionină, lîngă Institutul de cercetări din West Virginia, investiție în valoare de 44 milioane de dolari. Acest element este esențial în nutriția modernă a animalelor. Și compania Rhône Mericux este o prezență notabilă pe piața americană în ceea ce privește vaccinările pentru animale mici și porci și diverse produse biologice pentru păsările domestice.

Unul din secretele succesului la Rhône-Poulenc îl constituie sistemul conducerii descentralizate, precum și faptul că, din cei 92 000 de angajați ai săi, peste jumătate sînt de altă naționalitate decît cea franceză. Competiția în cadrul concernului este globală, iar inovațiile pot apărea oriunde și oricînd. Efectul achizițiilor majore efectuate de grup în ultimii ani va fi resimțit abia în 1994...

ȘERBAN FILIP

Succesele realizate în cercetarea fundamentală și aplicată n-ar fi fost atît de semnificative fără participarea, în cadrul concernului Rhône-Poulenc, a unor mari specialiști și oameni de știință de pe cinci continente.

Fotografia înfățișează una din marilesere în care se urmărește creșterea plantelor cu ajutorul modernelor produse chimice puse la punct de specialiștii de la Rhône-Poulenc.

Blue Ridge International

Your Partner for Networking and Digital Communications

A-Tronic Computer
AT386SX - 33MHz
AT386 - 33/40MHz
AT486SX - 25/30MHz
AT486 - 33/50MHz

HEWLETT PACKARD
HP PC, Palmtop Computers
HP LaserJet IIp+, III, IIIp
HP PaintJet XL
HP ScanJet

CTX
Monitare color SVGA
14", 15", 17"
Monosync, Multisync
Full screen

LOGITECH
Mouse 3-button
Track-ball Mouse
Handy Scanner 256, 32
PhotoMan

GVC
Modem/Fax Internal/External 9600bps
Modem/Fax External
error Free 14400bps, 32300bps
Modemuri radio + TNC

NOVELL
NetWare 3.x 5, 10, 50, 100 utilizatori
NetWare Communication Products
Elemente de rețele
Cursuri de atestare CNE

GENICOM
Matrix Printers 600cps/400/800lpm
Laser Printers 17pag/m

LIVRABILE DIN STOC
Tel: 610 61 96, 312 42 43
Fax: 312 42 43, 312 08 64

Biblioteca magazin de proză scurtă

ANCHETATORUL SUPREM ŞI FORŢELE OCULTE (VII)

ÎN LOC DE REZUMAT : Trecuseră cîteva luni de la declanşarea oficială a anchetei. (Neoficial, s-ar fi putut vorbi, desigur, de o investigaro începută încă din '55, de cînd murise A. N. «Ce s-ar putea ascunde în arhiva secretă a celui mai mare savant al epocii moderne ?» — ar fi fost o întrebare absolut naturală. Dar o anchetă oficială e, totuşi, altceva...) Depoziţiile, înscrise în memoria unor ordinatoare speciale, de înaltă performanţă dubitativă fuseseră descompuse, în aceste cîteva luni, fiecare în parte, în «propoziţii» de lucru, în informaţii probante şi, respectiv, în informaţii perturbatoare. Iar acestea din urmă, în funcţie de cota lor de tendenţiozitate, în «aserţiuni» parazite, virotice, menite să paralizeze întreaga anchetă (au fost şi astfel de tentative), s-o direcţioneze absolut eronat sau să denatureze prin «informaţii adverse» (cu valori negative) depoziţiile bine-intenţionate. Din nou, nu inventăm... În rest, o cercetare anchetativă, modernă, însumează inevitabil experienţa şi intuiţiile unor anchetatori de elită, creatori de programe, într-un anume sens, din care nu lipsesc nici sugestiile clasicizante, de tip Hector Poirot, Sherlock Holmes, nici inventivitatea, oarecum românească, a unor inspiraţi, precum Chase, Chandler, Chenney. Anchetatorul însă, Anchetatorul nostru, cel din «cazul A. N.», aşa cum am sugerat deseori pe parcursul acestei relatări, nu este un supraom, nu este o ficţiune, un «anchetator din generaţia a VI-a sau a XVI-a», ci un judecător de instrucţie, unul din cei mai buni, conştient de răspunderi, de riscuri şi limite, dar un om, în esenţă, supus şi el ameninţărilor şi ultragiilor, spaimelor distructive şi gloanţelor aducătoare de moarte. Şi aceasta o spunem, pentru că un anchetator care n-ar fi conştient de riscurile pe care şi le asumă în acest sfîrşit de mileniu, n-ar fi deloc credibil (nu ar greşi, uneori) şi n-ar putea fi oricare dintre noi...

Depoziţiile, în marea lor majoritate — cele venind în sprijinul anchetei, nu cele perturbatoare — au pus accentul adesea **asupra unor ipotetice dezvăluiri pe care, dintr-o raţiune sau alta, A. N. nu le considerase oportune înainte de 2030.** Prezumpţia aceasta avea în vedere ideea, de relativ bun simţ, după care decizia de a interzice accesul la amintita arhivă... **ar fi aparţinut lui A. N.** Dar dacă, în realitate, nu ar fi fost «a lui» ? **Dacă decizia i-ar fi fost sugerată, impusă sau, şi mai grav fusese luată cu mult timp înainte, de absolut altcineva ?** Altfel spus : **Dacă A. N. ar fi întrezărit, bunăoară, după 1946, riscul unor desfăşurări conflictuale majore, în stare să pericliteze existenţa planetei, şi ar fi intuit (calculat) momentul critic al acestor stări conflictuale, n-ar fi de presupus că cercetarea arhivei ar fi fost interzisă, chiar din acel moment, de o voinţă străină voinţei lui A. N. ?**

Cea mai firească abordare a anchetei ar fi legitimat întrebarea la care recurg a-

POVEŞTIRE ◎ POVESTIRE

proape totdeauna anchetatorii şi publicul : **„Qui prodest" ?** Şi într-adevăr : Cui i-ar fi putut folosi, după 1946, această blocare a arhivei ?

Dacă decizia i-ar fi aparţinut lui A. N., am putea presupune firesc, că cercetarea manuscriselor sale, imediat după moarte, ar fi putut prejudicia în vreun fel rudele sale apropiate, fiului său, Hans-Albert, fiicei sale adoptive, prietenilor ori colaboratorilor săi. Ce fel de prejudiciu ? Greu de imaginat... Dacă cercetarea arhivei ar fi condus, dimpotrivă, la publicarea unor «documente» cu caracter ştiinţific, ţinute pînă atunci, familia ar fi primit drepturi de autor... **Să fi existat oare riscul unui prejudiciu moral ?** De ce ordin ? Să existe oare în aceste arhive documente compromiţătoare ? Admiţînd ipoteza, din unghiul lui A.N. ar fi fost mult mai simplă distrugerea lor anticipată... O amînare nu rezolva nimic.

Pentru ca A.N., în mod deliberat, să fi interzis în ultimii săi ani cercetarea arhivei, anchetatorul ar fi trebuit să ia în considerare existenţa în manuscris a unor dezvăluiri de o factură aparte : **a) care ar fi ştirbit prestigiul ştiinţific al lui A.N. ; b) care ar fi condus la concluzionări ştiinţifice inacceptabile, înainte de 2030 ; c) care ar fi sugerat, eventual, natura paranormală a intuiţiilor sale ştiinţifice.**

N-ar fi fost însă, aici, şi tot atîtea motive pentru ca decizia să fi fost luată, nu de A.N., ci de o voinţă străină de A.N., care ar fi prezumat riscul unor astfel de deconspirări ? Cîteva depoziţii, dintre cele mai importante nu au exclus existenţa în arhivă a unor precizări şi sugestii privind natura OZN-urilor, proveniena lor, modul lor propriu de a sfida cunoştinţele noastre, atîtea cîte sînt, despre călătoria prin timp şi simultaneitatea în spaţiu. Altele nu au exclus existenţa unor ipoteze şi dezvăluiri incomode privind devierea razelor de lumină, astfel încît un «element vizibil» (sub impactul luminii) să devină subit, fie şi temporar, invizibil, razele reflectate fiind deturnate printr-un efect de cîmp. Să existe oare în arhivele sale referiri la acest «fenomen Philadephia» şi, respectiv, la aceste cercetări de invizibilitate ? Să fi emis A.N. o ipoteză (un studiu preliminar) privind existenţa în sine a unor lumi paralele ?

Anchetatorul simţi nevoia să revină la unele «depoziţii» ale Antoninei Vallentin. Portretul, schiţat de Antonine în 1954 ar fi sugerat o stranie detaşare a lui A.N. de el însuşi (**„O detaşare de sine pe care puţini oameni ar fi atins-o vreodată..."**). La întîlnirea cu Bernard Shaw, notează Anatonine, A.N. se delimitează din nou de **«omonimul său mitic»...** Un omonim ? O «dublură», o sosie spirituală, o a doua fiinţă în conjuncţie cu prima ? Antonine Vallentin insistă, totodată, asupra tentaţiei lui A.N **de a refuza orice autorităţe excesiv dominatoare, abuziv disciplinatorie, care i-ar fi interzis libertăţile curiozităţii, ca şi percepţia lumii pe căi speculative.** Refuzul ferm, simultan, al unei religiozităţi care ar fi contrazis armonia universală prin dogme abrutizante. Evoluţia universului nostru de idei este ca o fugă — declară adesea A.N. — **spre miracol şi miraculos.** A.N., devenise conştient, încă de foarte tînăr, că orice cutezanţă are de înfruntat doi inamici teribili : **inerţia, în afară, şi propria vanitate... Şi totuşi...** În pătrunderile sale în necunoscut nu pare ghidat de străfulgerările de geniu ale unui vizionar, ci de «siguranţa» unui somnambul care înaintează pe un fir văzut doar de el, la mare înălţime... În ceasurile sale creative, între el şi lumea reală s-ar fi interpus un ecran protector. Michelangelo Besso, descriind una din descoperirile epocale ale lui A.N., ne relevă clipa de iluminare, stranie, disperantă, în care tînărul de 26 de ani ajunge să întrevadă subit, în integralitate, viitoarea sa comunicare din iunie 1905... Ceea ce confirmă şi Antonine : „o separare pare să se producă uneori (la A.N.) între corp şi spirit, ceva în genul extazului la care aspiră asceţii («l'extase des saints»). Acest mod de iniţiere şi revelaţie, analizat probabil de A.N. în scrierile sale nepublicate, s-ar cere încă ţinut cîtva timp.... O primă ipoteză. Şi o a doua, care ar putea fi infinit mai surprinzătoare : **Să deranjeze oare cumva — şi pe cine ?** — viziunea sa asupra armoniei divine şi **«încrederea emoţională, profundă, în structura logică superioară a Universului», formulare care relevă ideea sa esenţială despre dumnezeire ?**

Anchetatorul se îndoia tot mai mult că A.N. ar fi avut el însuşi un motiv să interzică accesul la arhivă. Şi încă... pînă în 2030 !

(Va urma)

DOREL DORIAN

FLORI PE CRIPTA ANISSEI [III]

În ciuda promisiunilor făcute de Sami, Anissa nu era încîntată de acest aranjament poligam. Ideea că pe viitor nu va mai fi stăpîna absolută a ziaristului ci numai favorita — şi aceasta pînă cînd ? — nu-i dădea pace. Ca să-i consolideze încrederea în sine, în scurta perioadă de timp ce s-a scurs pînă la data hotărîtă pentru a se recăsători, şi-a reverificat puterea de seducţie asupra bărbaţilor. În numai două săptămîni a făcut două cuceriri răsunătoare : arhitectul şef al oraşului Rabat şi un comandant al garnizoanei.

Poate că Sami a aflat de aceste aventuri şi ele au fost picătura care a făcut să se verse paharul. Poate că, orice s-ar fi întîmplat, deznodămîntul legăturii celor doi era inevitabil. Fapt este că, la 13 iulie, exact la data promisă, Sami a venit la Rabat cu maşina şi cei doi copii să-şi ia pe fosta-viitoarea sa soţie şi să o ducă la Tanger unde urma să se recăsătorească cu ea.

Pe drum, s-au oprit la un café-bar cochet, unde au luat micul dejun. Acolo, aproape fără motiv, a izbucnit cearta, bulgăre de zăpadă care s-a rostogolit din ce în ce mai repede pînă a devenit avalanşa pustiitoare a crimei.

Iată cum a descris Sami Jaï în faţa anchetatorilor desfăşurarea evenimentelor : „Pentru a o calma, i-am propus să vizităm noua locuinţă în care urma să se mute, pe strada Antaki. Ajunşi acolo, am lăsat copiii în maşină şi noi am urcat la etajul III, unde se afla apartamentul.

— Cum îţi place ?, am întrebat-o.

— Frumos, dar nu e pentru mine.

— Ba da, Anissa, aici vom fi din nou împreună.

— Minţi, minţi, aşa cum m-ai mintit întotdeauna. L-ai închiriat pentru alta..."

În acea clipă a urmat obişnuita metamorfozare a Anissei în tigroaică. Faptul că la înfruntarea dintre amanţii urmăriţi de blestem nu asistau de data aceasta şi copiii a făcut ca cearta să fie mai aprigă ca oricînd. De obicei, Anissa îl dezarma pe Sami implicîndu-i şi pe copii. În acea zi de 13 iulie, acest paratrăsnet nu a funcţionat.

Femeia a început să se lovească, să zgîrie, să se zbată. În scurta luptă dintre cei

POLIŢIER

DE GUY SITBON

doi, Anissa a alunecat şi a căzut, lovindu-se cu capul de colţul şemineului. Cînd a simţit sîngele şiroindu-i pe faţă, furia Anissei s-a transformat într-un strigăt de izbîndă, ca şi cînd s-ar fi întîmplat în sfîrşit ceva ce dorea de mult :

„Pînă aici ţi-a fost ! De data asta s-a terminat cu tine... Ai să înfunzi puşcăria, ucigaşule ! S-a terminat cu tine !"

Înspăimîntat de vederea şîngelui şi de ameninţarea soţiei sale, Sami ar fi vrut să o facă să tacă, să oprească şuvoiul de cuvinte pline de ură. Mai întîi a încercat să-i astupe gura cu palmele, dar ea l-a muşcat şi a continuat să strige. Apoi, mîinile lui însîngerate au alunecat spre gîtul Anissei şi lupta s-a transformat într-o zbatere surdă.

„Recunosc că am simţit în momentul acela o dorinţă irezistibilă de a ucide" a declarat judecătorului Sami Jaï. „Cînd am ucis, ştiam foarte bine ce fac, ştiam că ucid", a adăugat el la proces.

În clipa în care s-a făcut din nou liniştе în apartamentul închiriat de ziarist, acesta şi-a recăpătat brusc sîngele rece. Într-o fracţiune de secundă a devenit conştient de situaţia disperată în care se afla. Cămaşa sa era ruptă şi pătată de sînge. Copiii îşi aşteptau părinţii în maşina parcată în faţa blocului.

În cele din urmă, pe scări a apărut numai tatăl lor, care le-a spus că mama s-a răzgîndit şi nu mai vine la Tanger. El şi-a schimbat cămaşa cu un bluzon, pe care îl avea în portbagajul maşinii, şi s-au întors toţi trei la vechea locuinţă, unde îi aştepta noua soţie a lui Sami, Honda.

În zilele următoare, ziaristul a desfăşurat o activitate febrilă. A cumpărat cîteva scînduri şi un sac de ciment pe care le-a dus în apartamentul închiriat pentru Anissa. Apoi a construit un cofraj din lemn de-a lungul unuia din pereţii saloanului. În interiorul cofrajului a depus cadavrul, introdus într-un sac din material plastic. Peste el a turnat ciment şi apă, care s-au întărit formînd o jardinieră din beton. Deasupra jardinierei a aşternut un strat de pămînt în care a răsădit flori şi plante ornamentale.

După ce a terminat această lucrare neobişnuită, Sami Jaï a făcut acel lucru care i-a agravat culpa, cel puţin în ochii judecătorilor săi. Şi anume, s-a mutat împreună cu copiii şi cu noua sa soţie în apartamentul în care se afla jardiniera transformată în criptă.

(Va urma)

Traducere şi adaptare de

ADRIAN MINTULESCU

HOROSCOP TELEFONIC SAPTAMINAL

001 609 426 64+

Telefonaţi formînd acest număr plus cele două cifre din dreptul semnului Dvs. zodiacal:

Berbec 01 · Taur 02 · Gemeni 03
Rac 04 · Leu 05 · Fecioară 06
Balanţa 07 · Scorpion 08 · Săgetător 09
Capricorn 10 · Vărsător 11 · Peşti 38

Informaţiile cele mai detaliate obţinute comod şi rapid

TAROT

Cărţile noastre ştiu totul despre viitorul Dvs.! Consultaţi-le la telefon 001 609 426 64 00

Acesta este un apel internaţional SUA.
Răspunsul este în limba română !
Tariful este de 550 lei / min.

SPORT UNIVERS

■ **Balcaniada de scrimă, cadeţi.** La Constanţa a avut loc balcaniada de scrimă pentru sportivi sub 17 ani la care scrimerii români au cîştigat aproape tot. La Constanţa, aflăm de la vicepreşedinţele Federaţiei române de scrimă, dl. **Ion Dima,** a fost prezentă şi toată conducerea federaţiei, scopul prezenţei fiind acela de a vedea care este situaţia eşalonului de tineri sportivi, speranţe ale naţionalei române pentru anii ce vin. Situaţia e bună, iar obiectivele FRS sînt ambiţioase, cei patru reprezentanţi ai României care vor pleca la Denver în SUA, la Campionatele mondiale de tineret, pleacă pentru a se întoarce fiecare, cu cîte o medalie de aur. Dl. Dima ţinea să sublinieze, pe lîngă performanţele scrimerilor noştri la Constanţa, şi ţinuta manifestării, felul în care organizatorii s-au prezentat ca gazde, eleganţa, chiar mîna largă, în două cuvinte, un standard internaţional. A contribuit la acesta şi ajutorul financiar dat de un fost mare sportiv, astăzi om de afaceri prosper, l-am numit pe Ion Draica, dar şi alte societăţi care au sponsorizat întrecerile balcaniadei, cum ar fi Steaua de Mare din Eforie Nord, GAD, Vie-Vin Murfatlar, PECO Constanţa.

■ **Fotbal italian.** Am văzut marţi seara partida din semifinalele Cupei Italiei care au opus două echipe puternice **AC Milan şi Roma.** Partida s-a desfăşurat pe stadionul Gissepe Meazza, după ce, în tur, romanii cîştigaseră cu 2—0. Milanezii aveau nevoie de o victorie cu 3—0 pentru a se califica în finală. În celebra AC Milan, care în treacăt fie vorba, dă semne de oboseală, au jucat doi dintre cei trei olandezi, van Basten încă nu a revenit pe teren după operaţia din decembrie trecut, Milan a marcat primul gol în minutul 37, dar n-a mai reuşit încă unul pînă la fluierul partidei. Şi s-au făcut toate eforturile, arbitrul întîlnirii arătînd de 4 ori cartonaşul galben celor de la Roma, ba, mai mult, dictînd şi o eliminare. Nici în superioritate milanezii n-au putut marca, iar cînd arbitrul a oferit şi un penalty echipei lui Berlusconi, Papin, acelaşi care a înscris unicul gol în partida Austria — Franţa, la Viena, a ratat încredibil ,eliminîndu-şi echipa din finala Cupei Italiei. Să mai amintesc că **Ruud Gullit** a salvat echipa AC Milan de la a doua înfrîngere consecutivă în campionatul italian venind de pe banca rezervelor şi înscriind golul egalizator în partida cu Torino, în minutul 57.

■ **Formula Unu.** Pe circuitul Interlogos de la Sao Paulo s-a desfăşurat duminică Marele Premiu al Braziliei. Alain Prost s-a clasat pentru a doua oară consecutiv în **pole position, primul** loc în grila de start, fiind urmat de coechipierul său, britanicul Damon Hill, fiul fostului campion mondial, Graham Hill, de Ayrton Senna şi Michael Schumacher. Prost a condus fără nici o problemă, detaşîndu-se net de Hill, Senna şi Schumacher pînă în momentul în care... a început o ploaie cu găleata. Ca pe patinoar, Prost şi-a zdrobit maşina lovind un alt concurent care derapase cîteva ture s-a rulat „la pas", iar în final, brazilianul **Senna** a cîştigat urmat, la 16 secunde, de **Damon Hill,** apoi **Shumacher, Johnny Herbert** de Lotus şi **Marc Blundell,** Ligier.

GEORGE CUŞNARENCU

HOROSCOP

05.04. — 11.04.

BERBEC (21.03—20.04). Vă mențineți aceeași seninătate și același optimism de săptămîna trecută. Situația în constelația dv. este constantă, fără „turbulențe". Luni și joi vă așteaptă două întîlniri mai deosebite, care vor confirma speranțele dv. într-o afacere nouă. Pe plan afectiv în pofida unor disensiuni familiale de rutină, o mare bucurie vă va prilejui partenerul de viață (vineri).

TAUR (21.04—21.05). Divergențe acute cu un Scorpion, care pot degenera și conduce la o ruptură sufletească definitivă. Opoziția Lună—Pluto nu vă aduce prea multe clipe senine (în primele trei-patru zile ale perioadei) de aceea este nevoie de un control mult mai atent al reacțiilor dv. față de meandrele conjuncturale. Pe plan afectiv, curba este în ascensiune, sensibilitatea dv. vă dă însă mult de furcă.

GEMENI (22.05—21.06): Două evenimente contradictorii vă impun retragerea în solitudine (luni și marți). Hazardul nu este de partea dv. fiți mai rezervat față de un Taur și un Capricorn. Sănătatea vă supără în finalul săptămînii, fără mari motive de îngrijorare. Monotonia profesională este descurajantă și nu vă găsiți deloc un ritm optim, antrenant. Oscilațiile trecătoare în viața amoroasă, care nu vă dă satisfacții.

RAC (22.06—22.07): Și dv. parcurgeți o perioadă a exceselor temperamentale, cu ieșiri pasionale necenzurate de rațional. Luna vă induce și o ușoară stare depresivă, care se va accentua la mijlocul săptămînii. O rază de serenitate vine dinspre cămin, unde partenerul își va asuma preluarea unor obligații ce vă revin în mod obișnuit. Starea de iritare va diminua vineri sau sîmbătă, cînd o veste foarte bună vă remontează.

LEU (23.07—22.08): Totul vă merge din plin. Începînd de luni, vă așteaptă numai evenimente pozitive, pe toate planurile. O veste financiară foarte promițătoare și o reușită profesională deosebită vor umple paharul cu optimism realist, pe care-l sorbiți pînă la fund. Atenție la un ghinion (neplăcere) din ziua de sîmbătă, cînd o inițiativă a dv. poate avea consecințe nedorite. Aveți nevoie de multă luciditate.

FECIOARA (23.08—21.09): O evoluție nedorită cunoaște viața dv. sentimentală — luni și marți —, cînd polemici dure vor umbri relațiile cu partenerul. Pe plan financiar, curba este în ascensiune; vineri sau sîmbătă primiți bani, iar duminică, prin Mercur, va fi o zi spornică pentru noi afaceri. Sănătatea vă este afectată de schimbarea vremii și cîteva inițiative profesionale vor fi amînate. Atenție la un Scorpion!

BALANȚA (22.09—22.10): Jupiter vă traversează constelația, dîndu-vă ocazia să vă afirmați prin justețea acțiunilor dv., pe plan financiar și social. Luciditatea dv. este propice luării unor decizii de viitor, deși joi sau vineri un incident vă va arunca într-o controversă de principii cu un Scorpion sau Săgetător. Două vești bune în familie. O surpriză neplăcută sîmbătă, cînd vă este rănit amorul propriu.

SCORPION (23.10—21.11): Pluto se menține în constelația dv., conferindu vă șansa unor realizări deosebite, mai ales pe plan moral și mai puțin financiar. Curba materială este oscilantă și pot apare îngrijorări la sfîrșitul perioadei. Tandrețea și tactul dv. vă vor fi de mare folos în familie, cînd disensiuni principiale vor tinde să vă distragă de la mersul obișnuit al lucrurilor. Vineri, o veste sentimentală foarte bună.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12): Se confirmă o speranță mai veche atunci cînd nici nu vă mai așteptați. Este surpriza săptămînii (marți sau miercuri) care vă va umple inima de bucurie. O altă confirmare, pe plan financiar, se va petrece vineri. Aveți unele tendințe autocratice, fapt care vă va pune în conflict cu un Leu sau Balanță. Pe plan profesional veți parcurge o mică deziluzie (joi), ale cărei urmări psihice vă vor urmări mult timp.

CAPRICORN (24.12—19.01): Mercur și Uranus vor fi ca două motoare care vă dirijează spre două direcții diferite. Sînteți contradictoriu și nu știți exact ce se află la capătul celor două drumuri. Imprevizibilul Uranus vă face ezitant, iar Mercur vă înlănțuie cu promisiunile lui financiare. Pe plan afectiv se simt nehotărîrea și iritarea. Lungile clipe de meditație solitară vă vor vindeca asprele convulsii.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02): Perioadă deosebit de fructuoasă pe plan sentimental-amoros și al intelectului activ. Venus și Saturn și-au dat întîlnire în constelația dv., contribuind la instalarea unor stări sufletești deosebit de favorabile și confortabile psihic. Treceți cu un calm olimpian peste obstacolele care tind să vă umbrească pacea interioară (miercuri și joi) și vă fructificați toate opțiunile declarate sau nedeclarate.

PEȘTI (19.02—20.03): Predominantă în această perioadă este frămîntarea psihică profundă — cu sau fără temei. Sînteți animat de sentimente contradictorii, iar sensibilitatea dv. proverbială va fi rănită hărțuită, fără încetare (luni—joi). Unicul dv. refugiu este creativitatea, care însă cunoaște o stagnare a inspirației și a elanului sufletesc. Dependența dv. meteorologică iese plenar în evidență sîmbătă și duminică, cînd sînt posibile unele gafe.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Record gastronomic

Mai în glumă, mai în serios, U. Bogdan din Iași (care semnează cu pseudonimul Savarin II) ne aduce la cunoștință într-un stil savuros că este mîndrul posesor al următorului record cu aromă de sărbătoare hibernală: a epuizat (citește mîncat) 1,5 metri pătrați de șoric de porc în mai puțin de două ore (nu se înțelege dacă pedepsit de cineva sau de bună voie). Este un nou capitol al cărții noastre și — în consecință o provocare pentru alți Gargantua autohtoni — ne face plăcere să-l anunțăm. Va trebui deci să ne imaginăm (inclusiv cei aflați la dietă) o „față de masă" porcină de 1,22 x 1,22 metri și un cronometru imposibil la rontăit. Am vrea să știm cîtă Busuioacă de Bohotin tine companie acestui... desert și cam cînd apare vetro-ul ficatului.

Cel mai vîrstnic pacient

Cel mai vîrstnic bărbat operat de adenom de prostată a fost Păun St. Ilie din București, născut la 20.07.1896. În luna ianuarie a anului 1987 el a fost operat la Spitalul Babeș, de către o echipă condusă de dr. Romeo Mărășescu.

La peste 90 de ani, această intervenție a reușit pe deplin. Pacientul nonagenar a mai trăit încă patru ani, decedînd în 1991. Păun Ilie a fost campion pe Capitală la săritura cu prăjina între anii 1925—1932, iar această operație a fost unică din viața sa.

Familia cu cei mai mulți copii

Cea mai numeroasă familie contemporană și cu date certe, oficializate, pare să fie cea a soților Ana și Dimitrie Măcean, din Semlac, județul Arad. În anul 1989 ei aveau deja douăzeci de copii, cu vîrste între 25 (Maria) și 2 ani (Lina). Numai doi gemeni s-au născut (Rafael și Berta) iar ceilalți au văzut lumina zilei la intervale de 1—2 ani. În 1989, Ana Măcean avea 45 de ani (deci a născut la 43 de ani!), iar soțul ei avea 56 de ani. Am fi bucuroși, dacă revista noastră ajunge pînă la ei dacă ne-ar da noi vești (mulțumim dlui Sorin Spiru pentru neobosita sa corespondență). Ni se mai semnalează o familie cu 17 copii, trăitoare în comuna Mărițel, județul Cluj. Este vorba de Lina și Vasile Crișan. Datele fiind incomplete, în rugăm pe dl Florin Tene să revină cu informații mai ample.

GUINNESS BOOK

O MUȘCĂTURĂ MONDIALĂ

Dacă-l întîlniți cumva pe dl. Richard Hofmann (americanul născut în 1949 la Lake City, statul Florida), zîmbiți-i și treceți prudenți mai departe. Acest bărbat chipeș și tandru în intimitate, cu o dantură hollywood-iană atrăgătoare, este posesorul celei mai strașnice mușcături din lume. Recordul său la muscat a fost studiat și măsurat de oameni de știință de la College of Dentistry din cadrul Universității Florida. Cea mai mare performanță atinsă de fălcile sale candide a fost echivalentul a 441.6 kilograme, într-un interval de două secunde! Această valoare a mușcăturii umane este de peste șase ori mai mare decît cea obișnuită. Pentru a ne imagina puterea maxilarelor lui, să ne gîndim la o cărămidă sau la un ghiveci cu flori sfărîmate de canini nemilosi ai lui Hofmann (bine că nu e sado-masochist).

Să trecem de la povestile (adevărate) lui Hofmann la etrusci. Această civilizație trăitoare pe teritoriul Italiei de azi a surprins arheologii prin descoperirea celor mai vechi dinți falși din istoria omului. Într-un mormînt datînd din secolul VII înainte de Christos s-a găsit o coroană dentară purtată de un bărbat (în regiunea Toscanei). O parte din dinții acesteia erau fiși, iar alții puteau fi scoși și puși la loc... Se pare că nu prea sînt multe lucruri noi sub Soare, astăzi.

De la celebrul fizician Sir Isaac Newton nu ne-au rămas numai legile legate de căderea mărului, ci și un dinte valoros. Chiar cel mai valoros din lume. Din anul 1816 (Newton a murit în 1727) acest dinte ornează un inel al unui gentleman englez, care l-a achiziționat cu 730 lire sterline. A cheltui la începutul secolului XIX această sumă pentru un dinte e o dovadă de dragoste pentru... știință.

HARTA MÎINII

6. Spiritul diplomatic. Simbolul contradicției dintre aspirațiile intelectuale și cele materiale este, poate cel mai evident și mai ușor de apreciat. În orice mijloc de transport în comun putem — inclusiv datorită monotoniei călătoriei — să comparăm indexul cu inelarul unui vecin de „suferință". Dacă inelarul este mai lung în mod categoric, putem fi siguri (printr-o nedorită asociere de idei) că respectivul vecin nu se va preocupa de buzunarul sau geanta noastră. Dacă cele două degete sînt sensibil egale, ambițiile persoanei sînt mari pe ambele planuri, iar dacă indexul este mai lung decît inelarul, să fim siguri că nu ne admiră lucrătura medalionului de la gît, ci gramajul lui..

Curbura primei falange a indexului are și ea o mare încărcătură semantică. La multe persoane această curbură este insesizabilă, degetul fiind drept — deci căutînd să fie în cît mai bun contact cu Jupiter, planeta care-l alimentează cu bioenergie. În cazul cînd curbura există, ea dezvoltă semnificații aparte. Dacă se îndreaptă spre palmă, ca o ghiară care tinde să se prindă de orice neregularitate pentru a supraviețui, atunci avem de-a face cu un spirit îngust, cu un om ancorat definitiv în propriile convingeri și dogme. Este genul de spirit care nu se poate apleca spre cel ce suferă, chiar dacă el i-a provocat durerea. Lipsa oricărei generozități este punctul forte al acestui subiect.

Dacă prima falangă a indexului are o curbură firească spre exterior (unghia ei devenind un fel de oglindă a fetei palmei), atunci avem de-a face cu ceea ce morfopsihologii numesc spiritul diplomatic. Nu vom ști niciodată cu precizie ce gîndesc acești oameni. Ei pot surîde și atunci cînd se taie la mînă și pot sta impasibili cînd în fața lor se produce un accident. Al lor este acel sînge rece atît de necesar în unele circumstanțe cu caracter de criză. Aceste persoane, în ciuda acestor defecte cu aromă de calități nu sînt cei mai nimeriți șefi. Ei dau dovadă de o neobișnuită duritate și inflexibilitate și-și vor atrage ușor dușmanii și dezaprobarea. Cu cît curbura primei falange a indexului va fi mai accentuat îndoită spre exterior, cu atît spiritul justițiar indus de Jupiter va fi mai diluat și neeficace.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

FEMEIA ȘI LUNA

Personalitatea maturului — Dragon. O corespondență semnificativă există între semnul karmic al Dragonului chinezesc și Berbecul european (21.03. — 19.04). Impetuozitatea asiatică are drept echivalent dinamismul indus de planeta Marte pentru nativii acestei zodii. Putem spune deci, atît în privința Dragonului, cît și a Berbecului, că sînt oameni cu o voință extraordinară, dar fără prea multă subtilitate diplomatică în acțiunile lor. Am putea compara Dragonul cu bărbatul care în plină junglă preferă să taie lianele ca să-și croiască drum, pe cînd Șarpele (celălalt semn karmic chinezesc) caută cărarea pe care să se strecoare fără să atingă nici măcar o frunză. Dragonul are o fire voluntară, se implică pînă la sacrificiu. Pe de altă parte, este orgolios, vanitos și de regulă gelos. Nu poate fi învins decît prin șiretenie. Trăiește momentele de succes cu mare intensitate, uitînd că pasul următor poate fi nefavorabil. Are de regulă o căsnicie trainică, în care accentele tiranice nu lipsesc. Partenerul Dragon este autocratic și tinde să minimalizeze personalitatea jumătății lui. Atenție la șefii — Dragon care n-au simțul umorului!

Pentru viitoarele mămici: Primesc numeroase scrisori în care este prezentă rugămintea de a afla care este perioada pentru conceperea unui băiat sau a unei fete. Acest fapt mă determină să dau un răspuns global, chiar dacă fiecare are particularitățile sale. Dacă doamnele interesate nu cunosc algoritmul nostru de alcătuire a scorului parental al sexului, reamintesc în primul rînd că: zodiile masculine (cu predilecție astrologică pentru concepercea băieților) sînt Berbec, Gemeni, Leu, Balanță, Săgetător și Vărsător; zodiile feminine sînt Taur, Rac, Fecioară, Scorpion, Capricorn și Pești. Actualul an chinezesc este neutru (Cocoș de Apă), dar din data de 10.02.1994 începe un an propice băieților (Cîine de Lemn). Pentru orice femeie a planetei, Luna este cea care poartă un „dialog" esențial cu activitatea hormonilor sexuali. Cititoarele noastre (cărora le mulțumim pentru încredere) mai trebuie să rețină următoarea teză astrologică privitoare la sexul viitorului copil: dacă în zilele cînd ciclul fertilității maxime Luna se află într-o zodie masculină, atunci există mari șanse ca prin concepere să rezulte un băiat (teză valabilă și peatru fete, evident). Spre deosebire de formula avansată de noi, în această situație femeia trebuie să cunoască efemeridele respective (poziția exactă pe cercul astrelor), căci și gradele și minutele se transformă în date și ore la care se recomandă a se face dragoste... Din păcate, spațiul nu ne permite nici măcar un exemplu. Formula noastră este mai concretă și așteptăm în continuare date pentru verificare. Sperăm să nu întîrzie ziua în care se vor putea face oficial consultații astrologice particulare — serviciu public obișnuit în alte țări.

ZODIACUL CHINEZESC

DIALOGURILE LAUREI

■ Află că toate generațiile au fost și vor fi, probabil, la fel de muzicale cum e și generația ta, draga mea **ANDRADA (...)** ! Cît despre „Doors" și al său legendar **Jim Morrison** mai află că, din cînd în cînd, îmi place foarte mult să-i ascult **„The End"**, piesă care-mi amintește unele întîmplări ale adolescenței mele... Că în viață se întîmplă, deseori, și **altfel** decît ne dorim, n-ar trebui să mai fie un secret pentru tine, la cei 18 ani ai tăi. Dar asta nu înseamnă decît că e necesar să înțelegem că nimeni, deci nici noi, nu este scutit de greșeala de a crede că are totdeauna dreptate în raport cu ceilalți și numai ei, ceilalți, sînt de vină pentru cîte îi sînt date să trăiască. Cu alte cuvinte, ce poți face dacă cel pe care-l iubeai ajunge la concluzia că, de fapt, **altele** sînt gîndurile lui despre viață ?... Sigur, ai putea să te ții scai ca un ciuline de coada lui doar-doar... dar pentru cît timp și cu ce preț ? Sigur, îți vine să urli de durere. Dar ce realizezi cu asta ? Sigur, îi poți spune cu demnitate „adio"... Însă ce ușor. Dumnezeule-Doamne, e să spui și ce grozav de greu e să mai și crezi una ca asta ! Sigur, poți lîncezi, vegetînd la umbra amintirilor sau te poți arunca nechibzuită în „vîltoarea vieții". Dacă tu crezi că alcoolul e o bună evadare din realitate, ascunzătoarea în care să te pitești fugind de viață, de tine însăți — te înșeli. Trezirea la realitate **după** e mult mai cumplită și tristă decît chiar motivele care ți-au pus paharul în mînă. La fel și febrilitatea de a-ți amorți orbește durerile cu „ajutorul" cît mai multor „prieteni" : ea nu va face decît să te împingă la vale pe toboganul superficialității, spre o oboseală nefirească și plictis de viață, spre o viziune dezabuzată despre oameni... Și oricît nu ne-ar fi pe plac află că nu sîntem chiar primele care sînt încercate de astfel de prăbușiri interioare de zăgazuri sufletești dar, dacă nu găsim în noi înșine forța de a ne ridica singure la verticalitatea omenească unde, la cine oare am putea-o afla ? ! S-ar prea putea ca viața să ne mai ofere astfel de încercări pentru care nu autocompătimirea și „implozia" sufletului sînt soluțiile salvatoare. Așa încît aștept din partea-ți o scrisoare, scurtă și simplă în care să-mi dai de știre că ești studentă la arhitectură și că, ei bine, există pe lume nu numai „trecut" și „prezent", ci și viitorul care, în mod sigur, atîta vreme cît trăim, e în stare să ne ofere și motive de bucurie, și liniște, și chiar... iubirea de care toți oamenii din lume avem atîta nevoie, căutînd-o plini de speranță, uneori cu disperare, cît timp inima ne încălzește pieptul !....

■ Fiindcă am primit mai multe scrisori în care prietene și prieteni ai acestei rubrici m-au întrebat, plini de curiozitate, cum de nu mă conformez ucazului dat de Academie privitor la ortografia de tip vesel, am să le răspund, cu toate că nu sînt filoloagă — așa cum, de altfel, nici aceia care au propus și au votat acolo, în aula „nemuritorilor", nu sînt. Am să scriu deci, cu î din a doar atunci cînd măcar unul dintre cei ce au votat „pentru" va ști și va putea să-mi explice **care e diferența de pronunție** — deci, nesentimentală ! — dintre **i** din **a cobori** și **â** din **coborînd**, diferență de natură să justifice scrierea cu două semne grafice. Sau să-mi explice de ce să nu scriem, dacă vor confirma că este vorba despre aceeași realitate fonetică (**i=â** !), peste tot cu **â**, adică **începînd**, **încurcat**, **în**, **amără** etc. Limba noastră are o scriere **fonetică**, dacă nu mă înșel (**înșel** ? !), și nu **etimologică**, cum este, bunăoară, franceza. Dacă vom folosi **i** din **a** pentru a face, vezi Doamne, „pregnantă străinilor" (? !) latinitatea limbii române, atunci drept ar fi să modificăm **întreaga** ortografie, care ar deveni astfel etimologică. Și atunci să scriem **di** și să citim **zi** (**dilnic** = zilnic, **diar** = ziar, **dic** = zic, **bos** = bou) și multe alte bazaconii care să ne amintească de vremurile puriștilor latinizanți ai secolului XIX ! Joaca lui î ante și post — pus cu â la gerunziu și inclus în cuvînt nu e altceva decît o inutilă și ridicolă prelungire a disputelor din perioada alfabetului de tranziție de la chirilice la alfabetul latin, care au agitat spiritele în veacul trecut. În ce mă privește, cred că nu cu lesinate nostalgii și ucazuri moliești foarte... prețioase vom dovedi spiritul latin al limbii române și că ne-am dezmeticit din „lanțurile lui Graur", scriind ca pe vremea lui Cuza-Vodă. Ar mai fi, desigur, multe alte argumente contra glumei academice dar, dacă cineva crede că o limbă evoluează pe bază de decrete și edicte, atunci tot la mentalitatea lui Graur și Iordan am rămas... Halal !

LAURA

Sub reflector SIDA

EVOLUȚIA CLINICĂ A INFECȚIEI

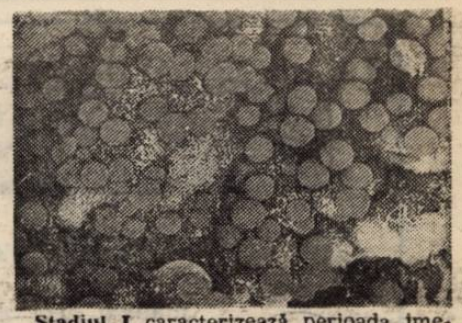

Experiența terapeutică față de virusul HIV numără doar... zece ani. Deși fragilă, această experiență a modificat considerabil — după cum apreciază specialiștii — evoluția bolii. Cu ajutorul unei palete de tratamente precoce, drumul de la infectarea organismului cu virusul HIV pînă la declanșarea propriu-zisă a bolii SIDA este prelungit. Dar, pentru ca un individ să poată beneficia de strategia medicală de care dispune în prezent știința, **trebuie să știe că este infectat și să înceapă lupta în timp util.** Să nu uităm că virusul HIV, odată pătruns în organism, pornește o activitate minuțioasă, îndelungă și secretă de minare a sistemului imunitar. La capătul mai multor ani, SIDA are cîmp liber de manifestare, terenul fiind pregătit.

Se știe că acest stadiu ultim al infecției, SIDA, este deocamdată o maladie ucigașă, neexistînd nici un tratament care să permită vindecarea. Așadar singura posibilitate terapeutică la ora actuală constă, în cazul unei persoane infectate, în reducerea riscurilor de a plonja prea rapid în dezastrul bolii în sine, ca final al capătului de drum. Specialiștii apreciază că dispun în prezent de o strategie care diminuează ritmul evoluției de la infectarea cu HIV la declanșarea bolii. Vom încerca să prezentăm și noi unele date despre această strategie. Dar înainte, să ne oprim la cîteva aspecte ce vizează tabloul evoluției clinice a infecției. Literatura de specialitate înregistrează patru stadii.

Stadiul I caracterizează perioada imediat următoare infectării cu virusul HIV. La multe persoane, în această etapă nu apare nici un semn clinic decelabil, dar la altele se dezvoltă unele simptome asemănătoare cu cele ale gripei. La cîteva săptămîni de la momentul infectării, în cazul efectuării testului HIV, răspunsul poate fi „pozitiv".

În **stadiul II** al infectării, persoana contaminată nu prezintă absolut nici un semn clinic. În lipsa efectuării unui test biologic, este imposibil să-și dea seama că este purtătorul virusului ucigaș.

Stadiul III corespunde apariției ganglionilor. Pot fi numeroși, superficiali sau voluminoși și foarte sensibili la palpare, sau, dimpotrivă, ei pot să existe, dar să nu fie asociați nici unui simptom, să treacă neobservați.

Stadiul IV., spre deosebire de stadiul III, capătă deja un aspect simptomatic. El se împarte în mai multe sub-grupe cărora le corespund diferite tipuri de manifestare clinică. În primul rînd, organismul devine foarte sensibil la infecții denumite în medicină „oportuniste". Aceste infecții pot lua un aspect acut (de exemplu o tuberculoză pulmonară care nu se vindecă), sau un aspect de boală cronică, puțin invalidantă (candidoză, leucoplazie etc). În acest stadiu, pot interveni și semne nespecifice bolilor respective, cum ar fi febra sau diareea, inexplicabile, cu durată de peste o lună. Intervine și o slăbire importantă în greutate a organismului.

În cele din urmă apar numeroase semne clinice majore, care definesc maladia SIDA : aglomerarea de infecții „oportuniste" (pneumocist, toxoplasmoză cerebrală, limfoame, sarcomul Kaposi etc.).

Cronologia succesivă prezentată poate fi în realitate bulversată deși bolnavul se află în stadiul II sau III al bolii ; fără nici un semn evident care să „deconspire" infectarea, el poate trece brusc la stadiul final.

AURORA POPESCU

POSTA by Air Mail

Ioan I. Bornemisa din Deva : Am primit cu întîrziere scrisoarea dv. Materialul, fără îndoială incitant, impune totuși, consultanță de specialitate. Vom reveni.

Grigoraș Ioan din Ploiești : Litigiile privind derularea abonamentului le puteți rezolva numai cu oficiul poștal respectiv.

Șchiopu Roxana din București : Deschide-ți inima și scrie-i **Laurei.** Îți va oferi, cu siguranță, antidotul singurătății.

A. D. din Ploiești : Procedeul pe care-l numiți „tensiometru cu verigheta", face parte dintr-o serie de experimente inexplicabile, din punct de vedere științific. O interpretare metafizică, simplistă și generică ar putea fi aceasta : Metoda citirii tensiunii cu pendulul face legătura în mod radiestezic, între corpul fizic și energetic, principalul rol în exactitatea măsurătorii jucîndu-l mentalul, care antrenează mișcarea pendulului prin intermediul unor biocurenți. Informații deosebit de interesante despre radiestezie vă oferă cartea **Elenei Iliescu, Mărturii despre nemurire,** ed. **Presa Națională.**

Andreea Ionela din București : Comentariile legate de configurația tematică și calitatea articolelor inserate în revista noastră recomandă nu doar un cititor pasionat ci și un judicios analist. Și, de ce nu, un viitor gazetar. Cît despre laude, e inutil să vă spunem cîtă plăcere ne-au făcut.

DORIN MĂRAN

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

05.04. — 11.04.

LUNI

Programul 1 : 14,00 Actualități. 14.15 Ora de muzică. 15.00 Preuniversitaria. 15.30 Teleșcoală. 16.00 Magazin agricol. 16.30 Portativul preferințelor muzicale. 17,00 Actualități. 17,05 Magazin în limba maghiară. 18,35 Tezaur folcloric. 19,00 Documentar TV. ABC. 19,30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20,40 Teatru liric. Trubadurul de Giuseppe Verdi (1975). 23.10 Azi în prim plan. 23.55 Actualități. 0.10 Repriza a treia.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional. 16,30 Desene animate. 17,00 Actualități. 17,05 Veniți cu noi pe programul doi ! Rușinea de a fi român (II). 20,00 Actualități. 20,35 Tradiții. 21.00 TVM. 21.30 Lumea sportului. 22,00 TV 5 Europe. 22,35 Magazin auto-moto.

MARȚI

Programul 1 : 7.00 TVM. 10.00 TVR Iași. 11.00 TVR Cluj. 12,00 Teatru TV. Într-o dimineață de Mihai Ispirescu. 14,00 Actualități. 14,10 Ora de muzică. 15,00 Preuniversitaria. 15.30 Teleșcoală. 16.00 Convietuiri-magazin. 17,00 Actualități. 17.05 Medicina pentru toți. 17,35 Salut, prieteni ! (I). 18,35 De la lume adunate... 19.00 Documentar TV. Bruxelles — inima Europei. 19,30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20,35 Rostiri, rosturi. 20,40 Sport. 20.45 Film serial. Povestiri din Hollywood : „Platou închis". 21.50 Memorialul durerii. 23.15 Azi în prim plan. 24,00 Actualități. 0.15 Salut prieteni ! (II). Miss Universitas '93.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional. 16,30 Desene animate. 17,00 Actualități. 17.05 Studioul de literatură. 18.05 Film serial. Hoțomanii (SUA. 1964). 19,05 Sport-studio. 20.00 Actualități. 20.35 Tribuna non-conformiștilor. 21.00 TVM Mesager. 21,30 De-ale pieței în economia Capitalei. 22.00 TV 5 Europe. 22,35 Divertisment internațional.

MIERCURI

Programul 1 : 7.00 TVM. 10.00 TVR Iași. 11.00 TVR Cluj. 12.00 Film serial. Maguy (Franța. 1990). 12.55 La sept. 13.35 Desene animate. 14.00 Actualități. Meteo. 14,15 Ora de muzică. 15.00 Preuniversitaria. 15.50 Tragerea Pronoexpres. 16,00 Televiziunea vă ascultă. 16,30 Panoramic muzical. 17.00 Actualități. 17,05 Sport-Club. 17,05 Mesaje prin milenii. 18,20 Arhive folclorice. 18,45 Azi în prim plan. 19,30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.40 Telecinemateca. Căpitanul Blood (SUA. 1935). 23,00 Actualități. 23.10 Simpozion. Revistă de literatură și arte. 23.55 Fotbal : Olympique Marseille — Glasgow Rangers.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional. 16.30 Desene animate. 17,00 Actualități. 17.05 Teatru TV. Transmitem în direct I de Tudor Popescu. 18,30 Emisiune în limba maghiară. 20.00 Actualități. 20.35 Maeștrii români ai muzicii de cameră. 21,00 TVM. 21,20 Fotbal : Olympique Marseille — Glasgow Rangers.

JOI

Programul 1 : 7,00 TVM Telematinal. 10.00 TVR Iași. 11.00 TVR Cluj. 12,00 Film artistic. O afacere încurcată (Franța). 13.40 Desene animate. 14.00 Actualități. Meteo. 14,15 Ora de muzică. 15.00 Preuniversitaria. Bacalaureat '93. Matematică. 15,30 Teleșcoală. 16.00 Fotbal : Electroputere — Rapid. 17,50 Magazin în limba germană. 18,50 Oaspeți ai Festivalului Internațional „Cerbul de Aur" — Brașov, România. 1992. 19.00 Spectacolul lumii. 19.30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20,35 Rostiri, rosturi. 20,40 Sport. 20,45 Film serial. Dallas. 21,45 Reflecții rutiere. 22,00 Roma Tranjanea — La romanita Orientale. 22,25 Azi în prim plan. 23.10 Actualități. 23,25 Confluențe.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional. 16.30 Desene animate. 17,00 Actualități. 17,05 Ecran. 17.35 Bijuterii muzicale. 17,55 Convietuiri — Magazin. 18,55 Diamond Awards Festival. 1989 (VI). 19.30 Stadion. 20,00 Actualități. 20.35 Tradiții. 21.00 TVM. 21.30 O viață pentru o idee. 22.00 TRV 5 Europe. 22.35 Spectacol de balet în serial.

VINERI

Programul 1 : 7,00 TVM. 10,00 TVR Iași. 11,00 TVR Cluj. 12.00 Film serial. Din voia Domnului. 13,00 Descoperirea Planetei. 13.30 Desene animate. 14,00 Actualități. 14,15 Ora de muzică. 15.00 Preuniversitaria. 15.25 Teleșcoală. 15.50 Tragerea Loto. 16.00 În obiectiv. 16,30 Arte vizuale. 17.00 Actualități. 17,05 Gong ! 17,35 Pro Patria. 18,00 Spectacol de gală prilejuit de împlinirea a 75 de ani de la Unirea Basarabiei cu România. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20,40 Film serial. Destinul familiei Howard. 21.45 Muzica la castel. 22.15 Azi în prim plan. 23,00 Actualități. 23.15 Magazin cinematografic. 0.15 Jazz-Fan.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional. 16,30 Desene animate. 17,00 Actualități. 17,05 Sport-Magazin. 18.00 Emisiune în limba germană. 19.00 Concertul Orchestrei Naționale Radio. 21.00 TVM. 21,30 Viața spirituală. 22,00 TV 5 Europe 22,35 Refrene fără vîrstă.

SIMBATA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața.. de la Cluj-Napoca ! 10.00 Actualități. 10,10 Ala-Bala-Portocala ! 11,00 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty. 11.30 Avanpremiera TV. 11,40 Handbal feminin : Rapid — S.K. Leipzig. 12.20 Alfa și Omega. 13.00 Ora de muzică. 14.00 Ora 25 Tranzit TV. Știri. Desene animate (14,05). Atlas. Film serial (ora 18.15) : Povestiri cu final neașteptat. Teleenciclopedia (ora 19,15). Actualități (ora 20,00). Editorialul săptămînii de Paul Everac (ora 20.35). Politica în top. Film artistic (ora 21,00) : Caracatița (Coproducție italo-germano-franco-austriacă, 1990). Film serial (ora 23.00) : Midnight Caller. Știri. Topul muzical european al săptămînii. Film serial. Ellis Island.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional. 16.30 Desene animate. 16.55 Actualități. 17,00 Film artistic. Al 7-lea jurat (Franța, 1962). 18.45 Călătorie muzicală. 20,00 Actualități. 20,35 Jazz-Magazin. 21.00 TVM. 21,30 Studioul muzicii contemporane. 22.00 TV 5 Europe. 22,35 Varietăți internaționale.

DUMINICA

Programul 1 : 9.00 Bună dimineața ! 10.00 Actualități. 10.10 Arlechino. 11,00 Film serical pentru copii. Aventurile lui Black Beauty. 11.25 Avanpremieră TV. 11.30 Viața satului. 13.00 Lumină din lumină. 14.00 Actualități. Meteo. 14,10 Poșta TV. 14,20 Video-Magazin. 17,30 Patru... 18,30 Film serial. Dallas. 19.25 Handbal feminin : Lutzelinden — Chimistul Rm. Vîlcea. 20.00 Actualități. 20.35 Film artistic. Aniversarea (Anglia. 1968). 22,15 Convorbiri de duminică. 22,45 Actualități. 23.00 Toate-s vechi și nouă toate... 24,00 Nocturna de duminică.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional. 16,30 Desene animate. 17,00 Actualități. 17.05 Serata muzicală TV. 19,30 Orașe și civilizații. 20,00 Actualități. 20.35 Pop-Club. 21.00 TVM. 21,30 Concertino. 22,00 TV 5 Europe. 22.35 Mondo muzica.

(După „Panoramic TV")

medicina la zi

ÎNTRE INSOMNIA OCAZIONALĂ ȘI INSOMNIA „BOALĂ"

Intrucît mulți fac o confuzie regretabilă între așa-numitele insomnii ocazionale sau pasagere și insomnia-boală, așadar insomnia propriu-zisă, o confuzie plină de consecințe negative pentru organism, merită să clarificăm lucrurile din acest punct de vedere. Există după cum știm mai multe varietăți de insomnie, în funcție de ora la care se produc acestea, în funcție de perturbarea graficului normal de somn, apoi în funcție de durata somnului, de cauzele circumstanțiale care o pot genera, ca și în funcție de gradul de afectare a stării generale a celui în cauză.

Indiferent de aceste varietăți, din capul locului subliniem faptul că insomnia ocazională este prin definiție pasageră și benignă. Nu trebuie deci să ne considerăm handicapați datorită unei insomnii ocazionale cînd, prin forța împrejurărilor, apelăm la somnifere. Acest gen de insomnie trebuie net diferențiată de insomnia-boală, indiferent de formele sub care ni se prezintă aceasta. Oricui i se poate întîmpla — știm asta poate chiar din proprie experiență — de a dormi prost într-o noapte oarecare. În majoritatea cazurilor, știm și de ce am ajuns în această situație; cină indigestă sau copioasă, cameră supraîncălzită, abuz de medicamente stimulative sau de băuturi psihoenergizante (cafea, ceai, coca-cola), stare febrilă, surmenaj, gînduri acaparatoare, stări emoționale deosebite etc.

Tot la originea insomniilor ocazionale mai pot sta călătoriile, schimbările de domiciliu, de habitudini, ca și de climă, apoi diverși factori generatori de angoasă etc. Explicația științifică a insomniilor ocazionale ține, printre altele, și de o suprasolicitare a glandelor suprarenale care se soldează cu un exces secretoriu pe linie de adrenalină. Și tot științele medicale au demonstrat, abia de curînd, că **o insomnie ocazională nu trebuie considerată ca fiind dramatică și, confundată cu insomnia-boală.**

Credința că o noapte de nesomn, cum este situația în diverse insomnii ocazionale, poate atrage după sine perturbări serioase în funcționalitatea organismului este falsă. Studii recent efectuate au demonstrat că **o noapte albă, saturată prin definiție de gînduri negre, nu reprezintă garanția certă a pierderii iremediabile a zilei ce urmează.**

Drama insomniei și implicit a aceleia ocazionale nu ține de consecințele ei somatice, deci corporale, cum se crede în mod obișnuit, cît cele psihologice. O primă categorie de insomniaci își văd compromisă ziua ce urmează nesomnului, făcînd din această cauză un veritabil complex de ineficiență. Aceștia sînt, într-adevăr insomniaci bolnavi. Cei din a doua categorie, dorm scurt, dar totuși bine, motiv pentru care se simt în stare și chiar doresc, în compensație, să ia ziua ce urmează „în coarne", adică pieptiș și, ca atare, nu fac complexul menționat. Pe aceștia, firește, nu îi vom considera bolnavi. În timp ce cei din prima categorie se consideră privați de somn, cei din a doua se consideră, la rîndul lor, doar dezavantajați din acest punct de vedere. Consecințele negative ale insomniei țin mai mult de deteriorările intelectuale și psihologice ce urmează unei nopți de nesomn, (deteriorări ce au un caracter trecător) decît cele somatice, deci corporale.

ARCADIE PERCEK

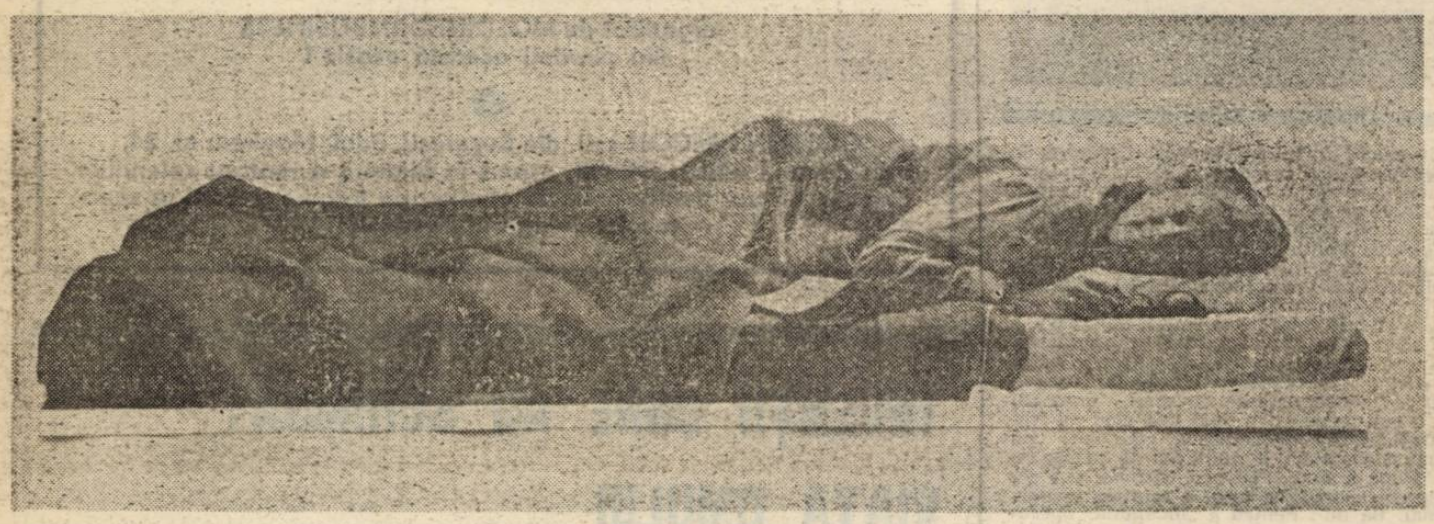

HEMOSTAZA ȘI HEPATITA

Bolnavii care suferă de hepatită (cronică, acută, insuficiență hepatică cu un stadiu mai avansat de ciroză) prezintă frecvent tulburări de hemostază. Și ce importanță are acest lucru? Are, deoarece hemoragia este una din complicațiile cele mai grave ale bolnavilor suferind de hepatită cronică. Un bolnav de hepatită cronică care este supus unei intervenții chirurgicale (din necesitate, accident de circulație etc.) prezintă frecvente tulburări de coagulabilitate a sîngelui, care se manifestă prin hemoragii severe, fragilitate vasculară ca și diabet. Scăderea numărului de trombocite în asemenea cazuri se poate explica printr-un fenomen de hipersplenism, deseori asociat cu hepatite. Neexistînd un număr normal de trombocite nu are loc hemostaza. De asemenea, se poate întîlni o scădere a fibrinogenului. Aceste deficiențe se pot explica prin scăderea sintezei factorilor la nivelul celulelor hepatice. Ce facem în aceste situații? Administrarea de medicamente hemostatice, produce un răspuns exagerat de pronunțat, mai ales la bolnavi cirotici. Dar tendința de sîngerare în bolile ficatului se mai poate explica și prin tulburări în sistemul intim al hemostazei prin dereglarea sistemului fibrinolitic, prin inexistența unor factori ai coagulării sîngelui (K_1, Ca, etc.). Un cirotic poate face și un varice esofagian, datorită stazei venoase și anoxiei la nivelul organelor tributare venei porte. O încetinire a vitezei de circulație a sîngelui, este un factor suportat în declanșarea leziunilor la nivelul vaselor sanguine, favorizîndu-se fragilitatea vasculară. Terapeutica preventivă de corectare a mecanismelor care duc la dereglarea hemostazei la asemenea bolnavi se poate face prin doze mici de corticoizi. Este bine ca prednisonul să fie administrat în doză zilnică de 15-20 mg la adulți înainte de operație, asigurîndu-se necesarul de vitamina K_1, pentru a favoriza hemostaze. Procedîndu-se astfel pot fi stăpînite, chiar și ambulatoriu, deficiențele mecanismelor hemostazei la bolnavii hepatici.

Dr. FILEA IOAN IVANA

Cum să ne lăsăm de fumat

Mulți dintre fumătorii cu „state vechi de serviciu" își propun să se lase de plăcerea inhalării fumului albastru. În lume sînt vînturate foarte multe metode de renunțarea la fumat, dar principalul factor este, totuși, voința fumătorului. De la acupunctură la hipnotism și la guma de mestecat cu nicotină, metodele pentru a încerca să te lași de fumat sînt numeroase, bogate în fantezie, dar prea puțin eficiente. Iată că în California s-a realizat un aerosol pe bază de acid citric, în proporție de 15 la sută, care este în măsură, susțin realizatorii săi, să atenueze dorința de a fuma. Aerosolul citric a fost experimentat pe mai mulți fumători înveterați, comparativ cu alți trei aerosoli — unul cu aer, altul din țigara preferată și ultimul dintr-o țigară cu conținut scăzut de nicotină. S-a constatat că aerosolul cu acid citric dă o senzație de satisfacție mai mică decît țigara preferată, dar mai mare decît țigara cu un conținut scăzut de nicotină și net superioară față de aerosolul cu aer. Comercializarea unui spray de buzunar care să-i „aline" fumătorului dorința de a fuma o țigară nu va întîrzia prea multă vreme. Cine dispune de un vaporizator, poate să-și facă singur un aerosol anti-tabac, solicitînd de la farmacie o soluție de 100 ml apă distilată cu 15 grame de acid citric. Încercați și vă veți convinge. Tratamentul nu poate fi în nici un fel dăunător sănătății, sînt de părere J. Rose și C. Hickman, de la Universitatea statului California.

Arahidele, un aliment și un afrodisiac

Știința nu cunoaște o altă plantă cultivată, care să-și formeze fructele în pămînt, iar păstăile lor să aibă la suprafață desene ce se aseamănă cu o pînză de păianjen, de unde și numele științific al acestei plante de Arachis hypogea, dat de către marele naturalist suedez Karl von Linne (1707 — 1778).

Semințele (arahidele) conțin următoarele substanțe: uleiuri pînă la 60 la sută, substanțe albuminoide (protide) pînă la 25 la sută urmează zaharurile, vitaminele din grupul B, vitamina E, săruri minerale, acid pantotetic în stare liberă, biotină (vitamina H). Tegumentul semințelor conține un alcaloid — arahină. Datorită substanțelor enumerate arahidele sînt un aliment cu o mare putere calorică. Este și un afrodisiac

Alunele se consumă prăjite.

Ele sînt și o materie primă pentru extragerea uleiurilor, folosite în industria alimentară, în special în industria conservelor.

Turtele ce rămîn după extragerea uleiurilor, au un aspect făinos și se folosesc la prepararea diferitelor sorțuri de ciocolată, halva, supe.

În scop terapeutic, alunele se recomandă copiilor bolnavi de exudat diatezic.

Tulpinele și frunzele arahidelor reprezintă un furaj foarte bun pentru animale, asemănător finului de lucernă sau trifoiului.

Patria de origine a arahidelor este Brazilia.

În țara noastră au început să fie cultivate de acum 50 de ani.

Se cultivă în regiunile de sud și sud-vest ale țării. Se obține recolte multumitoare numai cu soiuri care au o perioadă de vegetație scurtă.

Prof. IOAN MINTEANSCHI

SECRETELE MEMORIEI (II)

● Primele amintiri, metafore ale ființei noastre. ● Emoțiile fetusului ● Amintirile copilăriei ● Uitarea, fruct al „cenzurii" cerebrale.

Nu este simplu de a regăsi o informație codificată, „rătăcită" pe traseele miliardelor de neuroni de care dispune fiecare. De unde interesu pentru repere, pentru indicii, cum remarca doctorul Franck Store în cartea sa „Ne perdez plus la memoire": „Uneori indicele singur este suficient să declanșeze revenirea unei amintiri. Este principiul „nodului de batistă". Uitarea este, de asemenea pentru psihologi, discipoli ai lui Freud, fructul unei cenzuri a creierului, a unei redări care face restituirea mai dificilă sau chiar o refuză cînd este vorba despre un eveniment traumatizant din trecut. „Dar lapsusurile, actele uitate, visele sînt stocate în creier, subliniază psihiatrul Claire Tonet. Există cercetări ce probează faptul că o informație care se considera șterșă cu totul din memorie este întipărită adînc în „subconștient". Oricum, memoria este prizonierul firav al emoțiilor noastre, explică dr. neurolog Christian Dérouesne. Și aceasta chiar din timpul vieții intrauterine. Teoria aceasta, lansată în anii '50, încearcă să găsească, grație analizei și izolării senzoriale, grație emoției originale a nașterii, prima amintire. „Numărul acestor teorii poate crea emoții reale intense", comentează Boris Cyrulnik specialist în studiul comportamentului uman. Pentru că observații directe cum ar fi mișcări văzute la ecograf sau măsurarea ritmului cardiac demonstrează că la sfîrșitul sarcinii fetusul are deja o memorie. Fetusul explorează mediul în care trăiește timp de nouă luni, are inițiative, se obișnuiește cu diverși stimuli și sunete, culege informații pe care le prelucrează din ce în ce mai rapid. El are deci deja o memorie pe termen scurt. Copilul are și o memorie emotivă, observă Boris Cyrulnik. Încă de foarte mic temperamentul copilului se conturează. De mic copilul este vesel sau plîngăreț, explorator sau dimpotrivă. Această memorie emoțională nu este niciodată povestită, niciodată verbalizată, dar ea ne urmărește toată viața. Ea șlefuiește temperamentul nostru. Între 20 și 30 de luni copilul începe să vorbească. S-a observat că la multe persoane primele amintiri coincid cu momentul în care au început să vorbească. Oricum pentru a reuși să redea amintirile, copilul trebuie să aibă în momentul înregistrării, maturitate psihologică și neurologică suficientă. Primele amintiri își au importanța lor pentru că ele nu sînt alese la întîmplare din trecutul nostru, ci sînt adevărate metafore ale ființei. Ele destăinuie la ce sîntem cel mai sensibili. Cînd un adult vorbește despre copilăria sa, recompunerea trecutului său relevă mai mult ceea ce este în momentul povestirii decît ceea ce s-a întîmplat cu adevărat altădată. Memoria dezvăluie subconștientul vorbitorului nu pe cel al copilului care a fost.

Și neuroanatomiștii s-au gîndit la amintirile copilăriei. S-au născut astfel azi două teorii care se contrazic. Pentru unii conexiunile nervoase elaborate, purtătoare ale primelor amintiri, au fost „șterse" datorită unor greșeli de „întreținere". Pentru alții, mai apropiați de teza psihanaliștilor, amintirile au fost stocate în „cutia neagră" și pot fi redate sub efectul unor emoții sau al unor terapii. Așa s-ar explica de ce unele persoane în vîrstă își amintesc episoadele cele mai vechi din viața lor, în vreme ce alte întîmplări recente sînt estompate. Descifrarea secretelor memoriei continuă...

ECATERINA BĂTRÎNEANU

Întîmplări adevărate

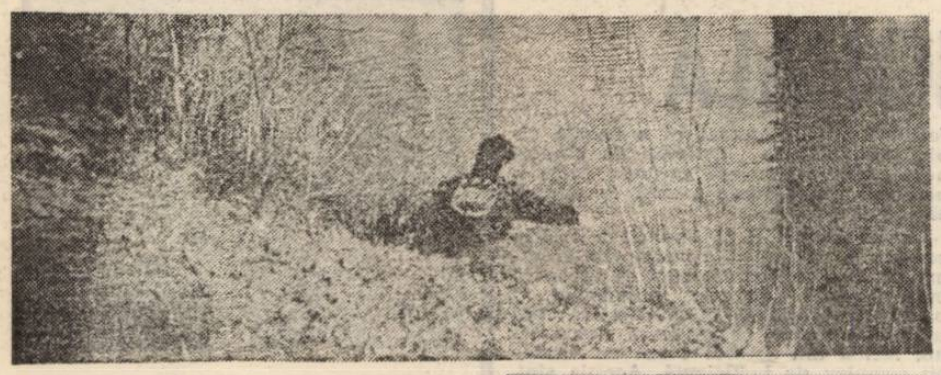

Performanță... pescărească

Prin diversificarea gamei de momeli pentru atragera peștilor în locul care urmează să fie aruncată undița, recordurile privind numărul de pești prinși e mereu depășit. Iată și unul dintre ele; În numai 60 de minute, francezul Patrice Burckenstock a prins 590 de pești, cesa ce în 1990 a fost un record mondial. Pentru a ajunge la această performanță, Patrice a exersat îndelung întrucît în numai 6 secunde, el era obligat să execute o serie de mișcări cum ar fi, (acrosarea, scoaterea peștelui din apă, scoaterea acului din gura peștelui, aruncarea acestuia în juvelnic, repunerea momelii în ac). Bineînțeles că locul a fost nădit, pentru a atrage cît mai mulți pești, cu o compoziție sofisticată, alcătuită din diferite tipuri de făină și arome după o rețetă personală.

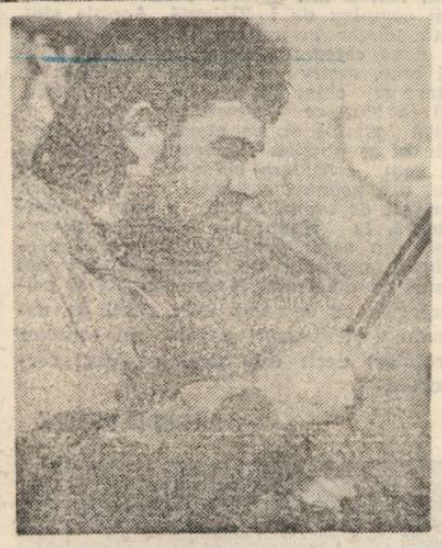

Ruleta cu bucluc

În cursul unei acțiuni de forță bine pregătită peste 200 de polițiști au pătruns în celebrul cazino „Lido" din Veneția blocînd toate ușile. Clienții obișnuiți ai cazinoului aflați la mesele de joc în fața ruletei, a mașinilor slot, la mesele unde se joacă baccara, chemin de fer, au rămas stupefiați în urma acestei intervenții. Singurii care au înțeles acțiunea au fost crupierii.

De mult timp, la mesele de joc ale cazinoului cei care cîștigau mereu erau acești crupieri, într-un ritm de circa 50 de milioane de lire pe zi ! Printr-o acțiune sistematică și bine organizată ei sustrăgeau fișele de joc pe care le valorificau cu ajutorul unor complici, provocînd astfel daune imense cazinoului : circa 2—3 miliarde pe lună. Conducerea cazinoului s-a sesizat de scăderea încasărilor și a cerut ajutor magistraturii. Într-un secret absolut, s-a făcut apel la cei mai buni specialiști în asemenea acțiuni. Peste 200 de agenți îmbrăcați impecabil, veneau în fiecare seară la cazinou și cu ajutorul unor aparate microscopice dotate cu telecamere și bine mascate au filmat toate acțiunile crupierilor, depistînd trucurile folosite. Poliția a înconjurat cazinoul, a blocat, toate ușile și a pătruns în sălile de joc arestînd sub ochii uimiți ai clienților toți crupierii și casierii. În cadrul anchetei care a urmat, a reieșit că o parte a fiselor erau ascunse chiar în buzunarele secrete ale crupierilor, care apoi le valorificau prin complicii lor de la casieri. O asemenea acțiune de mari proporții s-a mai petrecut în anul 1985 cînd au fost arestate zeci de persoane, care apoi au fost condamnate la mulți ani de închisoare.

După numai 24 de ore, cazinoul și-a redeschis porțile și totul a reintrat în normal. Ba nu ! Pentru a „încununa" operația care avusese loc cu numai 24 de ore înainte, s-a întîmplat un eveniment de senzație : un jucător care își încerca norocul la un slot machine a reușit un „jack pot" (cîștigul cel mai mare posibil), cîștigînd 100 de milioane de lire. La cazinoul „Lido", jocul continuă.

Societatea comercială FEPER S.A. oferă
noi produse pentru gospodăriile agricole :
MINI-INCUBATOR. Capacitatea : 70 ouă
TOCĂTOR FURAJE. Capacitate : 120 kg/oră
MOARĂ PENTRU UZ CASNIC. Capacitate :
15—25 kg/oră
Informații la telefon : 6 87 67 14

Casa editorială „MagazinS.R.L.", în asociere cu MOLDINFORMBUSINESS – Filiala din România

**vă oferă, în curînd,
MAREA SURPRIZĂ A ANULUI**

ALMANAHUL PRIMĂVERII

primul almanah cu premii, MAGAZIN 1993

A treia coală a almanahului cuprinde, printre altele

OFENSIVA SENZAȚIONALULUI

- Aventura „Polul Nord"
- Albumul celor șapte întîmplări adevărate
- Un criminal care a ucis și mîncat 18 oameni
- Ciini dresați pentru a ucide
- Lumea ca spectacol

În numărul viitor, alte subiecte din coala a 4-a

Rețineți din timp un Almanah MAGAZIN și cu talonul inclus în paginile Almanahului veți putea participa la tragerea la sorți care va avea loc cu ocazia spectacolului

MAGAZINUL VEDETELOR.

**organizat de MOLDINFORMBUSINESS
Nu pierdeți această ocazie !**

GOLDEN FALCON s.r.l. din București, Bdul. Magheru nr. 24, prin domnul MELKI DEMIR, expert în bijuterii a realizat splendide obiecte din aur pentru premiile oferite prin tragere la sorți la spectacolul „Magazinul vedetelor".

INVENȚII CARE AU SCHIMBAT VIAȚA OMULUI

Pixul. A fost inventat de Ladislau Biro, un ziarist, ungur de origine, care trăia în S.U.A. O dată cu apariția pixului, vechile

instrumente de scris s-au împuținat. O simplă și edificatoare mărturie a succesului desăvîrșit al pixului : Societatea franceză „Bic" vinde zilnic în jur de 12 milioane de pixuri !

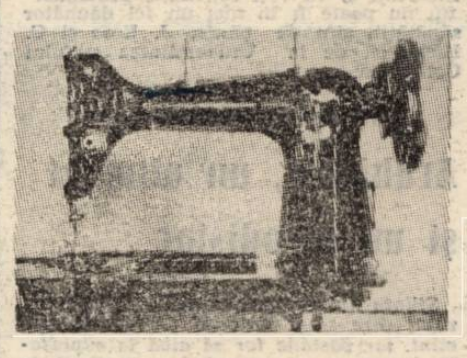

Mașina de cusut. Prima mașină de cusut a apărut în anul 1800, avîndu-l ca autor pe germanul Balthazar Krems; ea servea doar la cusutul beretelor. Tot atît de adevărat este și amănuntul că în anul 1790 exista și o mașină de cusut folosită la producerea încălțămintei. Au urmat o serie de îmbunătățiri care aveau să culmineze cu invenția croitorului francez Barthelemy Thimonnier : punerea la punct a principiilor moderne ale mașinii manuale de cusut (cu fir de ață continuu). Ea este pe cale de dispariție, întrucît astăzi se folosește mașina de cusut electrică. În fotografie, o mașină de cusut folosită la sfîrșitul secolului XIX.

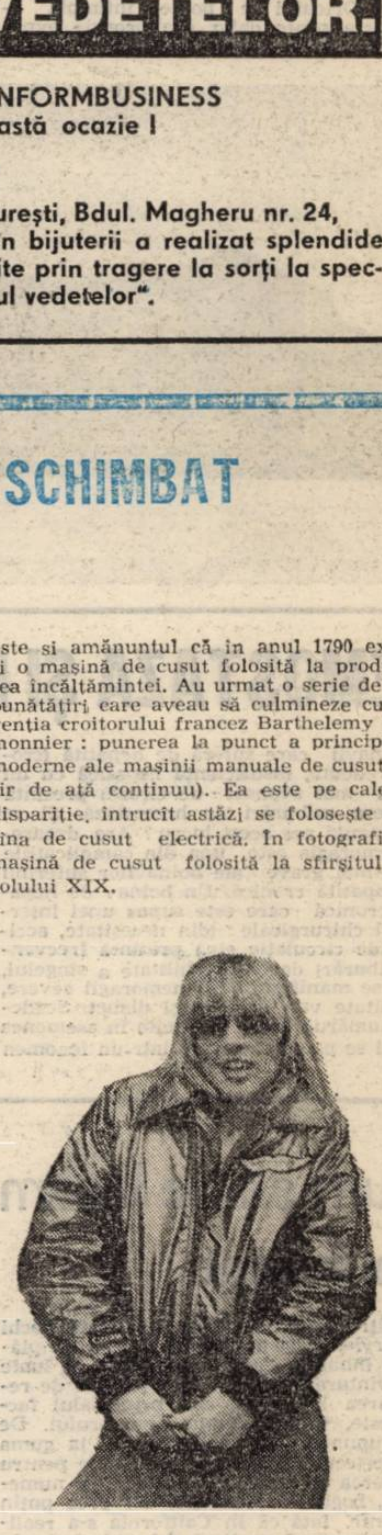

Fermoarul. Geniala invenție a fermoarului aparține inginerului american Whitcomb Judson (prima apariție semnalată în anul anul 1891). Pentru ca fermoarul să aibă o aplicație mai largă, mai cuprinzătoare, au mai fost necesari cîțiva ani. În anul 1906, suedezul Gideon Sundback realiza modelul care se fabrică și în zilele noastre.

verificati-vă cunostintele

DESPRE RADIOACTIVITATE...

1. În 1859, Julius Plücker (1801—1863) detectează raze neobisnuite care vor fi puse în evidentă ulterior si de E. Goldstein (1850—1930) sub numele de raze catodice. Existenta si descoperirea razelor catodice sînt prologul descoperirii unei game foarte largi de radiatii terestre si cosmice. În ce an H.A. Becquerel (1852—1908) va descoperi fenomenul radioactivitătii naturale ?
2. În ce an Wilhelm C. Röntgen (1845—1923) lărgeste spectrul radiatiilor prin descoperirea razelor X produse de tuburile Crookes ?
3. Încă din anul 1902 se ajunge la concluzia că orice proces radioactiv este, la urma urmei, o transmutatie de elemente. În 1919, Rutherford va obtine pentru prima oară dovada că nucleul atomului este divizibil, deoarece prin iradierea azotului cu particule alfa se obtin oxigen si protoni de mare energie (ioni de hidrogen). Este astfel deschisă calea spre realizarea unor elemente „inexistente" în stare naturală. În ce an a fost obtinut tehnetiul de G. Parrier si E. Segrè ?
4. Din ce an este folosită în arheologie metoda datării produselor organice cu izotopul carbon 14 si cine a fost cel ce a elaborat această metodă ?
5. În ce an a fost descoperită (de Harold C. Urey) apa grea, continînd deuteriu, adică hidrogen cu un proton si un neutron, care a început să fie produsă industrial din 1934 ?
6. În ce an si de către cine este realizat primul reactor nuclear de fisiune ?

(Răspunsurile în număr ul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Telecomunicații (II)

1. În 1931, de cercetătorul american de origine rusă V.K. Zworykine.
2. Televiziunea ia naștere în 1926, prin experimentele scotianului John Lodge Baird (1888—1946).
3. Din 1953, în S.U.A.
4. În 1963, sistemul geostationar **Syncron.**
5. În 1948, gratie cercetărilor lui W.B. Shockley, W.H. Brattain si J. Berdeen.
6. În 1935.

DANIEL VERBINA

— Te implor, doctore, ajută-mă ! cineva mi-a oferit un cupon de mătase neagră, franțuzească. S-o iau acum ? Să mai astept ?...

cristale

- Clovnul ne face să ridem de el, actorul ne face să ridem de noi.
- Unii poeti par niste muzicanti ce-si fac arcus din coada Pegasului.
- În ultimul timp diavolul încearcă să ne pescuiască prin copcile stratului de ozon?
- A miza pe uitarea trecutului tău, înseamnă a confunda plasa de păianjen țesută de timp, cu una de protectie.
- Aplecîndu-se să-si ridice sceptrul, i-a căzut coroana.

N. PETRESCU-REDI

test

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

MULTIPLICARE

293 × 4

URMELE

Care sînt urmele lăsate (din cele 20 prezentate în dreapta) de papucii purtati de cei doi tineri ?

(Soluția în numărul viitor)

cînd ati fi ultima oară

— Tăticule, de ce pui cruce în dreptul notelor din carnetul meu? Nu stii că trebuie să semnezi ?

— Ba stiu, băiete, dar nu vreau ca profesorii tăi să creadă că un nătărău ca tine era un tată care stie să scrie si să citească.

— Tăticule, m-a trimis mama să cumpăr o sticlă cu vin, dar nu stiu cum să cer: o sticlă cu vin sau o sticlă de vin: Cum e mai corect ?

— Doi litri, vă rog.

— Ai văzut ce insolent era conductorul ? Te privea ca si cum n-ai fi avut bilet.

— Da, dar eu îl priveam ca si cum as fi avut.

George, însurat de curînd, face confidente unui prieten.

— Am trăit bine, liniștit si fericit pînă în ziua în care si-a băgat coada un prieten, care mi-a distrus linistea si fericirea.

— Înteleg, e trist cînd prietenul îti ia nevasta.

— Nu dragă, nu mi-a luat-o. El mi-a prezentat-o.

O doamnă discută într-un bar de zi cu prietenele ei.

— Femeilor din zilele noastre le trebuie ajutor la orice. La mine nu există asa ceva, eu fac totul fără ajutorul bărbatului meu.

— E adevărat, îi răspunde o prietenă. Tocmai vorbeam adineauri că asa ai făcut si copiii.

— Ei Ionică, cum îti merge căsnicia ?

— Ca la teatru. O scenă după alta.

FEL DE FEL

■ **Rezistența** mustelor obisnuite este incredibilă dacă mentionăm faptul că sînt în stare să zboare cinci ore consecutiv fără să se odihnească.

■ **În S.U.A.**, în fiecare an isi pierd viața în accidente stradale, circa 8 000 de persoane.

■ **Primele scări mobile** instalate la New York la finele secolului trecut au purtat denumirea de „ascensoare înclinate".

SAVANȚI ȘI INVENTATORI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	P	A	P	I	N	■	P	A	T	E	N	T
2	E	D	I	S	O	N	■	C	U	R	I	E
3	T	E	S	L	A	■	H	A	R	■	T	C
4	U	V	■	A	T	A	S	■	N	A	■	L
5	N	A	N	S	E	N	■	P	E	R	S	U
6	O	R	E	■	N	A	S	C	U	T	A	■
7	V	■	W	A	■	L	E	I	■	A	T	E
8	■	S	T	A	N	I	U	■	S	■	U	M
9	A	C	O	■	H	Z	■	P	E	T	R	U
10	D	O	N	A	■	A	T	O	M	■	A	R
11	A	L	■	B	O	T	A	N	I	S	T	I
12	M	I	N	C	U	■	T	I	T	R	A	T

ORIZONTAL: 1) Fizician francez (1647—1714) unul dintre inventatorii mașinii cu aburi, experimentată pe Sena în 1680 — Invenție deosebită 2) Un celebru inventator american (1847—1931) al cărui nume este legat de descoperirea becului, telefonului, fonografului ș.a. — Fizician francez (1859—1906) care alături de soția sa, a dezvoltat cercetări în domeniul magnetismului și piezoelectricității 3) Inventator american de origine sîrbă (1856—1943) în domeniul electrotehnic și al proiectului centralei electrice de pe Niagara — Dar deosebit al inovatorilor — Telecomunicații! 4) În cuvă! — Legat de construcția motocicletei — Natriu! 5) Cunoscut cercetător polar norvegian (1861—1930), laureat al premiului Nobel pentru pace — Profesor de mecanică al Politehnicii din București, inventatorul formei acrodinamice a automobilului modern 6) O știre scurtă! — Apărută în lume 7) 12 wați! — Valori estimate la noi — Legături obișnuite 8) Un metal prins în tabelul lui Mendeleev — Drumeț! 9) Sacou! — Frecvența curentului după numele fizicianului german Hertz — Prenumele românului Poenaru, inventatorul stiloului 10) Medic român care a studiat efectele terapeutice ale lacului Techirghiol — Stăpînit prin cercetările savanților Bohr, Einstein — Măsură de suprafață 11) Înscrise pe cale! — Cercetători ai florei terestre 12) Mare arhitect român, al cărui nume a fost acordat școlii românești de arhitectură (Ion) — Un om cu studii înalte.

VERTICAL: 1) Inventator autodidact rus, creator al primului automobil de lemn cu motor de 6 CP și viteză de 10 km/oră — Cunoscut arhitect englez (1728—1792) care a îmbinat clasicismul în arhitectură cu specificul englez 2) Scos la lumină prin cercetare — Organizate pentru pregătirea specialiștilor 3) Cap de piston! — Ilustru matematician și astronom englez (1642—1727), autorul teoriei ondulatorii a luminii și gravitației universale 4) Aici s-a proclamat revoluția română de la 1848 (inv.) — Marea și iar marea! — Primele noțiuni la școală 5) Cal tînăr — Norme hidraulice! — L-a făcut celebru pe Columb 6) Un fenomen bine studiat 7) Haret Spiru! — Grăsime — Tratat redus! 8) Academician de frunte! — Pază contra incendiilor (abr.) — Chimist și mineralog român (1847—1921), unul dintre fondatorii școlii românești de chimie anorganică 9) Ieșire în lume — Popor răspîndit pe glob 10) Emerit! — Măestrie — Standard român! 11) Element de îmbinare la metale — O reacție completă 12) Chimist român (1839—1916) care a studiat arderea gazului, creînd în acest domeniu numeroase aparate de laborator — Savant de renume.

IULIAN IONESCU
Constanța

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

LA BRAȚ CU PRIMĂVARA

ORIZONTAL: Om — Blaga — Ast — Maniu — Adîncă — Ani — Călugăru — Te — Ianosi — It — Lian — Apa — Beu — T — Mitru — Aur — Arama — Rău — Ie — Ara — Tînăr — T — Una — Ca — Clipe — Rt — Prima — Lar — Deleanu — Oken — Isac — Arghezi.

POȘTA REBUS

Dan Gulea — Ploiești: „Istoria" dv. este tratată la un mod (prea) general și conține greșeli tehnice

Gheorghe Văduva — Cîmpulung Argeș: da, pentru „Zoo" și „Din vorbă-n vorbă"

Vasile Ifrim — Focșani: din cauza poștei „Mărțișorul: dv. a sosit prea tîrziu la redacția noastră. L-am reținut pentru la anul.

Viorel Joldeș — Cîmpeni: prea multe trageri la temă în „Aeronautica" dv. Nu credeți că între aselenizare și selenare există oarece legături de „ruoenie"?

Nicușor Năsui — Șuletea: undă verde pentru „Vita Brevis" și „Iarna"

Constantin Rusu — Suceava: multe greșeli în careul „Diverse". Fii atent, sîmbăta viitoare vom publica a doua parte a regulilor de compunere și de trimitere a careurilor.

MARIAN MINCULESCU

Nr. 13 (1849) din 3 aprilie 1993

Caleidoscop

magazin

O SINUCIDERE CIUDATĂ

Un incident foarte curios s-a petrecut în Oceanul Atlantic, în apropierea orașului francez Donges. Potrivit relatărilor căpitanului unui vas pescăresc, o balenă, cu o lungime de 25 de metri, s-a năpustit cu o violență inexplicabilă asupra vasului. După prima încercare, uriașul a revenit și a repetat atacul. De data aceasta ciocnirea i-a cauzat moartea, echipajul asistînd neputincios la acest sfîrșit tragic. După părerea unor specialiști, balena a încercat și a reușit să se sinucidă. Alți specialiști au fost de părere că ar fi vorba de o neașteptată comportare, și datorată consumului unei mari cantități de plancton infestat.

Un toreador răpune inima... unei actrițe

Vizitînd Franța, mai exact sudul acestei frumoase țări, fermecătoarea actriță Faye Dunaway s-a îndrăgostit de... cofrida. Asistînd la un asemenea spectacol, aceasta l-a remarcat pe vestitul toreador Chamaco, apreciat de specialiști un maestru al arenei. La rîndul său, Chamaco nu a rămas deloc indiferent în fața entuziasmului afișat de „public". A intrat în arenă, hotărît să răpună o inimă. Și-a ales de la bun început victima cu o privire precisă. La sfîrșitul luptei, învingător fiind, și-a depus capa exact în dreptul frumoasei actrițe, sub aplauzele întregului public. Potrivit afirmațiilor celor prezenți la spectacol, Faye Dunaway a ținut să-l felicite pe frumosul Chamaco „en privé". Cînd a părăsit Franța actrița americană a promis să revină. O particică din inima sa a rămas dincolo de ocean.

TELEGRAME

■ În perioada 1957 — 1991, proporția femeilor căsătorite în vîrstă de 27 pînă la 54 de ani și cu ocupații profesionale a crescut de la 33 la 68 la sută în SUA.

■ În Vietnam se utilizează peste 30 de varietăți de bambus, care ocupă o suprafață de peste 1,4 milioane hectare. Bambusul este o sursă importantă de materiale pentru construcția de locuințe și materia primă din care se realizează numeroase produse pentru locuitorii din mediul rural.

■ SUA, Japonia și Uniunea Sovietică au lucrat la realizarea primelor acceleratoare industriale în paralel, iar la mijlocul anilor '60 au fost deja realizate astfel de instalații. Ele își găsesc o tot mai largă aplicare în diverse ramuri ale producției.

■ Între anii 1973—1990, indicatorul independenței energetice a Franței a crescut de la 22,5% la 47%. Deciziile luate în Franța în perioada primei crize a petrolului au fost bine fundamentate și așa se dovedesc și astăzi.

■ În ce constă, în esență, tehnologia de obținere a „invizibilității" avioanelor? În acoperirea aparatului cu două straturi de materiale care reflectă undele radar. Aceste straturi nu sînt lipite între ele ci despărțite printr-un al treilea strat, de material izolant, învelite în poliuretan, două straturi de material reflectant produc două reflexii separate ale undei radar.

Știre senzațională în lumea științei

NOI EFECTE DE PIRAMIDĂ

Același grup de cercetători care au studiat în Las Palmas (SUA) ciudatele efecte ale piramidei, făcute deja publice în ultimii ani, cunoscute și de cititorii români, a anunțat acum două zile rezultatul ultimelor cercetări, publicîndu-l în International Bulletin of Science care apare la Connecticut. E vorba despre noi efecte ale piramidei, altele decît cele cunoscute de toată lumea. Unul dintre acestea ar fi economia de energie electrică și e firesc interesul lumii științifice față de acest lucru. Grupul a anunțat că o piramidă nu mai înaltă de 20 de cm, păstrînd, la scară, dimensiunile piramidei lui Keops, plasată în interiorul congelatorului frigiderului sau al camerelor frigorifice (în acest caz, piramida trebuie mărită corespunzător în funcție de dimensiunile încintei frigorifice), reduce consumul de energie electrică cu... 80 la sută! Același procent de 80 la sută, este valabil și pentru economisirea de combustibili în cazul motoarelor cu ardere internă sau externă, piramida trebuind să fie plasată în apropierea blocului motor. Știrea a făcut explozie pentru că anunță o nouă epocă în domeniul energiei, domeniu amenințat, cum se știe, de epuizarea combustibililor fosili la nivel mondial.

TERAPIE TIBETANĂ

Medicina tibetană este cunoscută de mii de ani, implicit rezultatele sale benefice. În multe țări din Occident se fac tratamente bazate pe soluții folosite de tibetani. Un exemplu ni-l oferă și terapeutul german Reinhard Schimmelpfeng din Bremen. Este vorba de o metodă străveche care prevede masaje făcute pe fondul sonor determinat de lovirea unui gong sau a altor metale. Reinhard Schimelpfeng asigură că un asemenea tratament are drept urmare o profundă relaxare nu numai a corpului ci și a spiritului. Evident se găsesc și amatori care nu numai că acceptă această terapie, dar sînt oricînd gata să confirme efectele obținute de terapeutul german.

BRIGITTE BARDOT LA AL PATRULEA SOȚ

Spre surpriza tuturor, mass-media din Franța a făcut cunoscută o știre cu totul neașteptată: celebra actriță Brigitte Bardot s-ar fi măritat în secret la Oslo, în timpul unei vizite făcută fiului său Nicolas Charrier, stabilit în capitala scandinavă. Știrea nu a fost confirmată oficial, dar se bănuiește că cel de-al patrulea soț al actriței (în prezent în vîrstă de 58 de ani) ar fi Bernard d'Ormale (51 ani). Viitorul apropiat sau mai îndepărtat va confirma sau infirma această știre care a produs senzație.

Lebede cu emițător...

Trei masculi de lebede au zburat de pe țărmul olandez al Mării Nordului, unde și-au petrecut iarna, pînă la Sankt Petersburg unde și-au făcut cuiburile pentru sezonul cald. Păsările au fost „echipate" cu radioemițătoare care de cinci ori pe zi au emis un semnal ce a fost captat de un satelit. Astfel s-a putut afla, cu exactitate, traseul parcurs de lebede, în timpul zborului.

*Cercetările întreprinse de ornitologii germani au demonstrat faptul că lebedele parcurg în zbor zilnic 200 pînă la 500 km, cu o viteză de 70 km pe oră. Emițătorul împreună cu bateria de alimentare și cu „hamurile" de fixare pe corpul lebedei au cîntărit 250 grame, ceea ce a reprezentat aproximativ un **sfert** din greutatea păsării.*

Citiți în numărul viitor:

PE MASA DE OPERAȚIE — „PLĂMÎNUL VERDE" AL TERREI

magazin

SERIE NOUĂ – 100

ANUL XXXVI • Nr. 14 (1850) SÎMBĂTĂ 10 APRILIE 1993 16 PAGINI 40 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

EXPLOZIE DE GRADUL TREI

Miercuri în jurul prînzului, agențiile de presă aduceau lumii la cunoștință faptul că o explozie avusese loc la un complex de prelucrare a materialelor nucleare de lîngă Tomsk, Rusia, în Siberia. Deși se spune că accidentul nu este de proporția celui de la Cernobîl, el este clasificat de gradul trei pe scara internațională, un nor radioactiv a afectat zona Tomsk și acesta se îndreaptă, datorită curenților de aer spre nord-est. Cauzele accidentului par a fi niște reacții necontrolate, care au provocat în final explozia. Specialiștii afirmă că la Tomsk, radioactivitatea a atins un nivel care este de 5 ori mai mare decît cel normal.

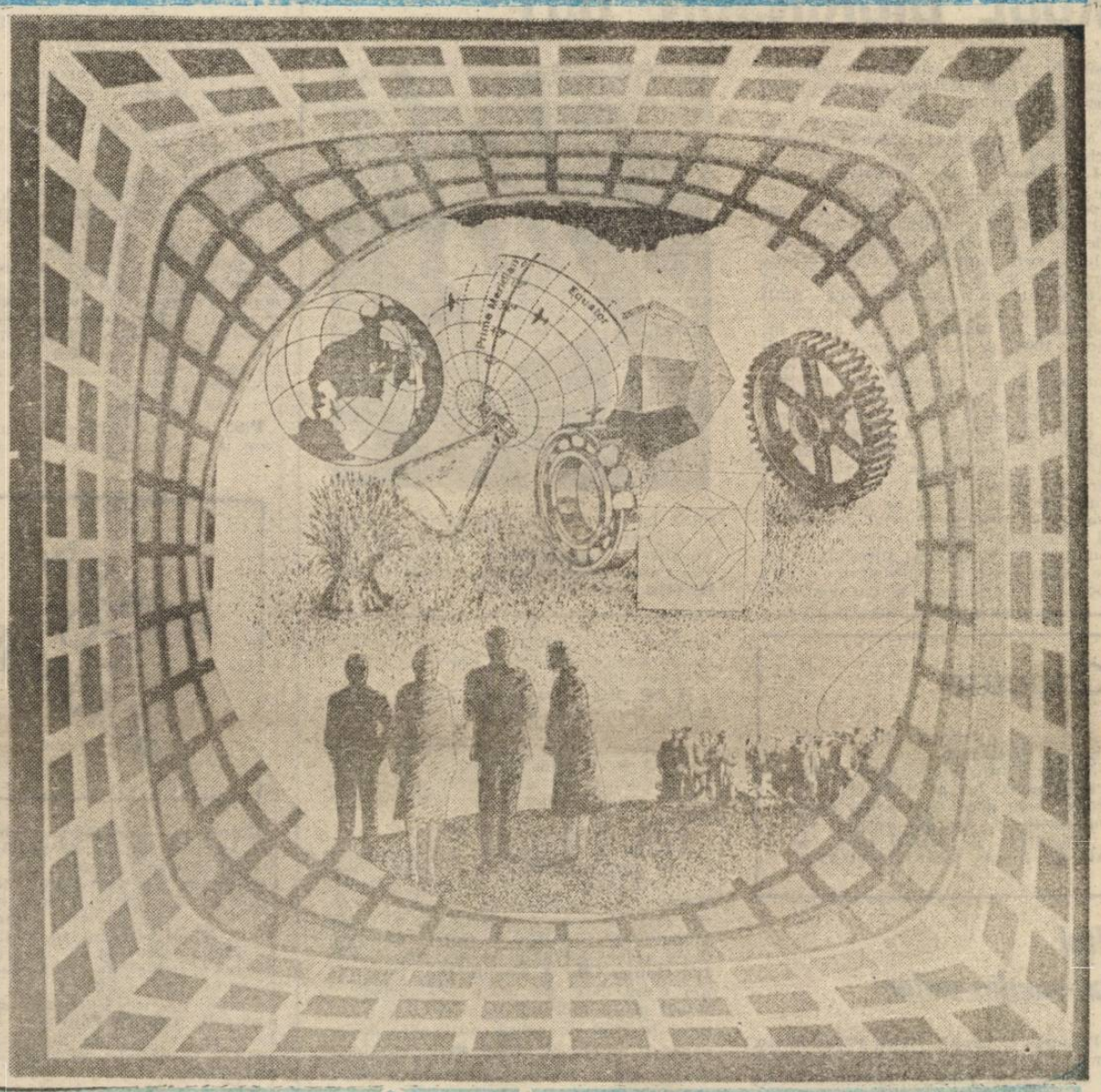

Ipoteze: ÎN CĂUTAREA CONTINENTULUI PIERDUT

SE POATE VORBI DESPRE O GENĂ A INFARCTULUI?

program tv

Inovație revoluționară în biologia celulară

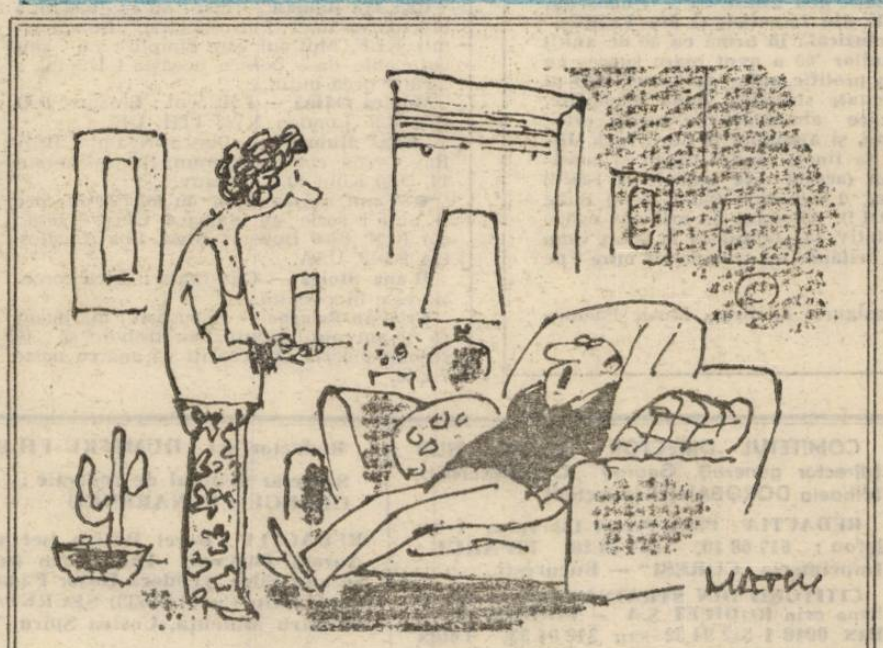

– Tocmai visam că în loc de lapte bătut era un pahar cu whisky și că, în locul tău, mă servea Samantha Fox...

- **Incursiune în paranormal**
- **Cine tulbură liniștea la Rosenheim?**

Sub reflector SIDA

Se tratează?

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ MUREȘ TIRGU-MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

Senzaţie, scandal, şoc:
BRUCE DICKINSON, OUT!

Zvonurile potrivit cărora despărtirea lui Bruce de **Iron Maiden** este iminentă au fost, din păcate, adevărate : joi, 4 martie, Bruce a confirmat oficial, pe canalul MTV, că va părăsi legendarul grup la încheierea turneului său european — **Real Live Tour** — care a început pe 25 martie în Portugalia şi care se va termina pe 24 mai, în Irlanda. Bruce şi-a informat colegii, în legătură cu intenţia sa, încă de pe 22 februarie justificîndu-şi decizia luată prin faptul că proiectele solo pe care vrea să le realizeze nu-i permit să facă şi altceva : „M-am gîndit mult timp la asta şi hotărîrea a fost foarte greu de luat. La **Maiden** fiecare a dat întotdeauna 100% şi mă mîndresc cu anii petrecuţi de mine cu grupul. În ultimii ani am devenit tot mai legat de anumite lucruri : scrisul, familia, cariera solistică şi nu mai pot oferi cele o sută de procente grupului... Vreau ca acest turneu, de adio să fie cel mai grozav din istoria trupei !". „Am fost foarte surprins şi de hotărîrea lui Bruce. Ştiam că într-o zi el va căuta altceva, dar nu ne aşteptam ca aceasta să se întîmple tocmai acum ! Va trebui să căutăm, încă de acum, un solist, înainte de încheierea turneului, deoarece avem materialul pregătit pentru un nou LP..." Candidaţii pentru postul de

solist îşi pot trimite fotografia, biografia şi o înregistrare demo la adresa : **Maiden Vocalist Sanctuary Music (Overseas) Ltd. The Colonnades 62 Bishops Road. London W2 6BB. England.** Succes !

Concurs

A cincea întrebare : **din ce ţară sînt Ace Of Base ?**

A şasea întrebare : **care a fost primul mare hit al Sandrei? Nu uitaţi : cele zece răspunsuri (două din martie + opt din aprilie) vor fi expediate, în acelaşi plic, pe data de 4 mai, RECOMANDAT.**

Colţul maxi-singles-urilor

● **Eskimos & Egypt — Fall From Grace.** Techno-hit din clasamentele britanice care, se pare, va repeta succesul avut de Felix cu It Will Make Me Crazy. Este editat de ZYX Music în patru variante, cu un ritm de 126 BPM (bătăi pe minut). Techno-maniaci la atac !

● **CO. RO Featuring Tarlisa — Because The Night.** Produs de ZYX Music. 128 BPM, două versiuni + un remake după It's A Love. Piesa va prinde cu siguranţă în discotecile noastre are o linie melodică uşor de reţinut, iar mo ivele vocale amintesc de Master And Servant. Bună...

● **The S.O.U.L. S.Y.S.T.E.M. — It's Gonna Be A Lovely Day.** Apărut la casa Arista. 102/125 BPM, două versiuni. După ce I Will Always Love You şi I'm Every Woman ale lui Whitney au spart topurile fată că „soarele a răsărit şi pe stradă tandemului Clivilles & Cole, permiţîndu-le celor doi să-şi demonstreze clasa. **It's Gonna Be A Lovely Day** fiind prima piesă care, de patru ani încoace, a reuşit să se menţină timp de trei săptămîni la rînd pe prima poziţie în dance-chart-ul american **Club Play.** Versiunea de pe faţa B este extraordinară şi foarte uşor de mixat. Succesul e garantat...

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Greatest Hits 1962-92 — Cher !

Iat-o pe această amazoană, care refuză, parcă, să îmbătrînească, apreciind că a sosit momentul editării unei compilaţii gen „Best Of"... Cunoscută de mulţi ca actriţă de film (remarcabile rolurile din Lunaticii şi din Vrăjitoarele din Eastweek !) Cher şi-a început cariera muzicală în urmă cu 30 de ani(!) ca interpretă de pop-rock iar pe la mijlocul anilor '60 a avut mare succes cu duetul făcut cu fostul ei soţ, Sonny Bono — un prolific autor de hituri ! CD-ul prezentat astăzi oferă ascultătorului o diversitate stilistică, bună dispoziţie şi, evident !, extraordinara voce a lui Cher, care abordează cu succes orice gen, plecînd de la jazz, trecînd prin disco şi pop, şi ajungînd la hard-rock. Incredibil... Greatest Hits 1962 — 92 a fost lansat la finele anului trecut şi conţine marile şlagăre lansate de Cherilyn Sakisian (acesta este numele ei real !) în lunga-i carieră. Nu lipsesc, firesc, Just You, I Got You Babe, Bang Bang sau The Shoop Shoop Song (marele său hit 1991 !). **Albumul de mai sus este o producţie de un foarte bun nivel tehnic şi calitativ, iar faptul că la scurt timp după apariţia sa a fost Number One în topul britanic nu trebuie să mire pe** nimeni...

P.S. **Materialul sonor al acestei rubrici este asigurat de firma** Music Factory **din B-dul Ştirbei Vodă nr. 107, tel. 637 57 23.**

TOPURILE NOASTRE

SINGLES

10. Open Your Mind — USURA.
9. No Limits — 2Unlimited
8. Looking Through The Patient Eyes — PM. Dawn
7. Hip-Hop Hooray — Naughty By Nature
6. Phorever People — The Shamen
5. Give In To Me — M. Jackson
4. Stick It Out — Right Said Fred
3. Bed Of Roses — Bon Jovi
2. All That She Wants — Ace Of Base
1. One Caress — Depeche Mode.

ALBUMS

10. Are You Gonna Go My Way — Lenny Kravitz
9. Cher's Greatest Hits
8. No Limits — 2Unlimited
7. Boss Drum — The Shamen
6. Duophonic — Charles & Eddie
5. Ten Summoner's Tales — Sting
4. Songs Of Faith And Devotion — Depeche Mode.
3. Walthamstow — East 17
2. Wandering Spirit — Mick Jagger
1. Take That & Party — Take That

LA MULŢI ANI !, pentru : **Dave Hill** (4.4.1946 Slade), **Gary Moore** (4.4.1954), **Jason Newsted** (4.4.1963, Metallica), **Agnetha Fattskog** (5.4.1950) **Nina Hagen** (6.4.1937), **Florian Schneider** (7.4.1947, Kraftwerk), **Simon Climie** (7.4.1960), **Julian Lennon** (8.4.1963), **Izzy Stardlin** 8.4.1962 Guns N'Roses), **Carl Perkins** (9.4.1932). Pe sase aprilie Bob Marley ar fi împlinit 48 de ani...

P.S. Un sincer „La mulţi ani !" şi celor care îşi serbează mîine ziua onomastică !

Doresc să corespondez : Sebastian Rumbet, B-dul 1 Mai, bl. 20, sc. B, ap. 1, Husi 65.5, Vaslui (cu rapperi. Are 16 ani). **Iulian Herea**, Şos. Panduelimon nr. 255, bl. 43, sc. H, ap. 283, sector 2, Bucureşti (pe teme muzicale. Are 15 ani). **Dana şi Diana**, B-dul Mihai Viteazul, bl. B 120, sc. C, ap. 13, Zalău, 4700, Sălaj (cu tineri între 16—18 ani. Sînt fane DM). **Marius Scariat**, str. Stejarului nr. 38, bl. G5, sc. A, ap. 5, sector 3, Bucureşti (cu fani Elvis şi rock and roll). **Costica Penecaşu**, Aleea Teilor, nr. 2, bl. C1 sc. 2, ap. 23, Tecuci 6300 Galaţi (cu fanii Patriciei Kaas şi nu numai. Are 19 ani).

Raiuca Avram — Constanţa : era o întrebare retorică...

Oana din Braşov îl roagă pe Cristi Pesclevei din Suceava să-i scrie şi să-i dea adresa lui. Pe viitor fii mai atentă...

Eugen Spălnăcean din Rm. Vîlcea le mulţumeşte celor care i-au trimis textele dorite de el şi le cere iertare pentru faptul că nu le poate răspunde tuturor...

„L.A." (?) — Bucureşti : n-am auzit să existe un Fan-Club Guns N'Roses în Capitală... Dacă da, atunci să dea un semn de viaţă.

Cecilia Galoş — Aiud : Marinei Voica îi poţi scrie pe adresa revistei Salut.

Cristian Roman — Iaşi : nu este posibilă efectuarea unei „retrospective" (ne-am citat) KLF. Motivul este simplu : nu sînt suficiente date pentru aceasta ! Duetul a „trăit" prea puţin...

Monica Găină — Făltîceni : Erasure, P.O. Box 859 London NW3 1TB, UK.

„Bugs Bunny" — Piatra Neamţ : Billy Ray Cyrus, c/o Phonogram, Brauweilerstr. 14, 5000 Köln 40, Germany.

● V-am rămas datori cu adresa la care îi puteţi scrie lui Richard Gere. Iată : c/o ICM, 8899 Beverly Blvd, Los Angeles, CA 90048, USA.

Diana Stoica — Constanţa : orice corecţie este binevenită...

Cristian Prioroc — Bucureşti : mă bucur că te-am putut ajuta. Nu trebuie să te recompensezi... Adresa îţi va apărea peste 7 zile.

FLASH

Top 20 european

Săptămîna aceasta, clasamentul european al celor mai audiate melodii arată astfel :

20. După weekend-ul care i-a fost dedicat la MTV, **David Bowie** intră în top cu **Jump.**
19. Nouă intrare şi pentru **Shaggy**, cu **Oh, Carolina !**
18. Staţionează **Brian Ferry** cu remake-ul **I put the spell on you.**
17. (14) Coboară **2Unlimited** cu **No limit**
16 (17) Rocadă cu **Faith no More — Easy**
15 (13) **Madonna** coboară cu hit-ul **Bad Girl**
14 (20) Salt puternic al lui **The Beloved** cu **Sweet Harmony**
13 (7) Cădere spectaculoasă **Usura**, cu **Open your mind**
12 (15) **Annie Lennox** urcă în clasament cu **Little Bird**
11 (8) În schimb, **Duran Duran** coboară cu **Ordinary World**
10 (11) **R.E.M. — The Sidewinder Sleeps**
9 (12) **East 17 — Deep**
8 (10) **Ace of Base — All that she wants**
7 (6) Mai coboară un loc **Mick Jagger**, cu **Sweet Thing**
6 (7) Rocadă cu **Dr. Alban — Sing Hallelujah.**
5 (2) Ieşe de pe podium **Depeche Mode — I feel you**
4 (5) **Whitney Houston — I'm every woman**

Pe podium lucrurile stau aşa :
Bronz : De pe locul 5 vine **Lenny Kraviz** cu **Are you gonna go my way.**
Argint : Sting pierde nr. 1 cu **If I ever lose my faith in you.**
Aur : O melodie care a urcat constant : **Give in to me — Michael Jackson**

Un precedent periculos

Deşi a fost prezentă la festivităţile de decernare a premiilor **Oscar** la Los Angeles, frumoasă şi plină de voie bună, **Kim Basinger** este într-o situaţie destul de delicată. Ea a fost chemată la tribunal penru a i se imputa 9 milioane de dolari din pricina faptului că a refuzat să filmeze, în filmul **Boxing Helena**, mult prea multe scene erotice. S-a considerat că ea a întîrziat filmările şi a mărit cheltuielile motiv pentru care i se solicită aceste despăgubiri. Precedentul creat este periculos pentru actori îndeosebi, deoarece pînă acum producătorii şi regizorii erau nevoiţi să suporte capriciile marilor vedete. Aflată în această situaţie, Kim Basinger a găsit totuşi un sprijin. Este vorba de rock-star-ul **Prince**, care s-a oferit să-i dea actriţei un împrumut pe lung termen şi fără dobîndă. Să nu uităm că Prince a fost prietenul ei timp de 6 luni în anul 1990 şi o frumoasă poveste de dragoste nu moare niciodată.

A-HA revine

Cunoscutul grup de origine norvegiană, **A—HA**, reintră în actualitatea muzicală cu un nou succes, e vorba de single-ul **September When.** A—HA s-au născut în oraşul Stavanger de pe coasta de vest, ei sînt mîndri de originea lor norvegiană, sînt cel mai bun produs de export în materie de muzică, dar scriu, cîntă şi înregistrează toate compoziţiile lor în limba engleză. Mai mult, ei s-au mutat la Londra unde, zic ei, speră să găsească suficientă inspiraţie pentru albumul la care lucrează, cel de-al treilea, şi care se numeşte **„One Eye Open".**

■ **Foarte scurt. La Toya Jackson** este nevoită să-şi vîndă o casă din California din care deţine 25 la sută, pentru a face rost de 2,2 milioane dolari, bani necesari plăţilor datoriilor pe care le are. Celelalte 75 de procente din casă aparţin însă lui Michael Jackson.

Filmul lui **Dave Stewart** şi **Robert Palmer**, intitulat „Deep Blues", care este un omagiu adus muzicii Sudului american, va fi prezentat la festivalul filmului de la Cannes, înainte de a fi re-lansat şi pe pia"a europeană. Trebuie să amintim că filmul s-a bucurat de o primire foarte bună în SUA la sfîrşitul anului trecut.

Sinead O'Connor va face echipă cu cîntăreţul american de muzică country, **Willie Nelson**, pentru a înregistra un mai vechi succes al lui Peter Gabriel, din 1987, **Don't Give Up**, o melodie splendidă.

GEORGE CUŞNARENCU

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Mihaela DOROBANŢU (directori)

REDACŢIA : Piaţa Presei Libere nr. 1 telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — Bucureşti..

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A — P.O.BOX 33—57. Fax 0040-1-312 94 32 sau 312 94 33. Telex 11995, Piaţa Presei Libere nr. 1, Sector 1, Bucureşti România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.
SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor şef : DUMITRU FILIP
Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

magazin

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie) Ion Tugui Ecaterina Bătrineanu Aurora Popescu, Paul Ioan (şef secţie) (1636) ; Mihaela Dorobanţu Şerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoajă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633) SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgăriţa (1659).

ECHIPA DE SERVICIU

Responsabili de număr: Dorel Dorian, Paul Ioan; Secretar de redacţie : Dumitru Mateuţă Tehnoredactor : Costea Spiru Corectori : Melania Constantiniu, Delia Costea, Irina Stoica.

ipoteze

ÎN CĂUTAREA CONTINENTULUI PIERDUT (II)

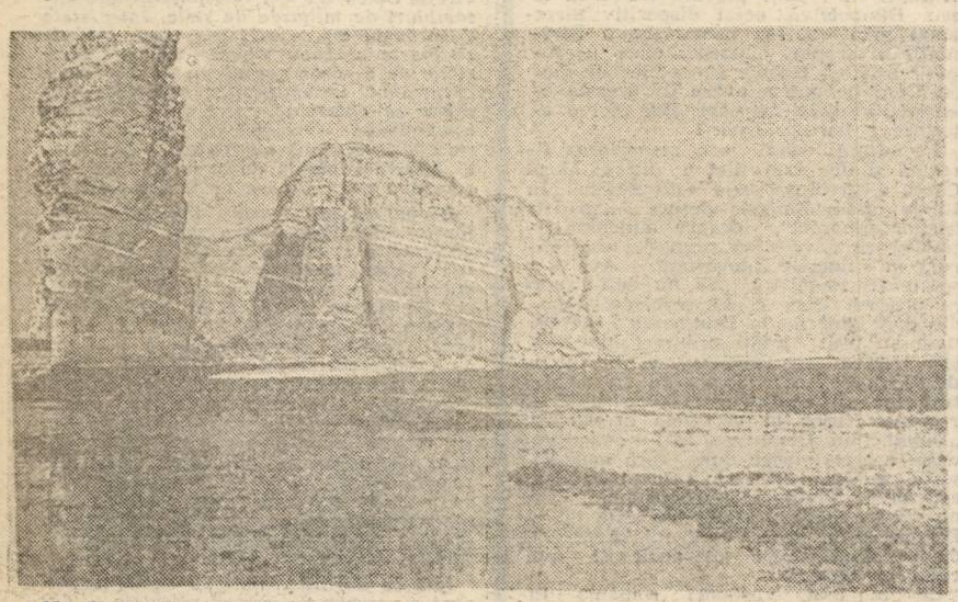

Ne continuăm incursiunea cu o ipostază care se bazează pe datele arheologice și geologice cel mai puțin contestate. Catastrofa care a nimicit în secolul XV înainte de Christos insula vulcanică din Santorin se află cu siguranță, spun adepții acestei ipoteze, la originea poveștii Atlantidei. Această ipoteză prezentată în anii '30 de arheologul grec Spyridon Marinatos se bucură azi, din nou, de interesul specialiștilor. Mai ales că aici cele două condiții necesare elaborării mitului continentului dispărut sînt îndeplinite: atît catastrofa de amploare inimaginabilă, cît și dispariția brutală a unei civilizații strălucitoare își găsesc ilustrarea concretă la Santorin. Năpraznica erupție a vulcanului Santorin ar fi dus la dispariția civilizației cretane. Chiar dacă unele cetăți și palate au fost cruțate, chiar dacă mulți cretani au supraviețuit, regatul lui Minos nu a mai cunoscut înflorirea niciodată după această catastrofă. Lava a „sculptat" totul la trecerea sa. Vestigiile unei așezări din apropierea satului Akrotin, de pe coasta meridională a insulei, au stîrnit interesul cercetătorilor. În 1967, Spyridon Marinatos a cercetat mica cetate afundată de 35 de secole în cenușa vulcanului. Arheologii au căutat dovezi pe care însă nu au avut norocul să le găsească. Două expediții ale comandantului Cousteau, efectuate cu vasul Calypso, au avut drept obiectiv căutarea în adîncurile mării a unei mărturii în favoarea acestei ipoteze. Fără succes însă.

Și dacă misteriosul continent dispărut s-ar fi aflat în vecinătatea insulelor Bahamas? Într-o vară, scafandrul Robert Mary și dr. Manson Valentine de la Muzeul de științe din Miami au reperat în apele din vest ale Oceanului Atlantic, la Bimini, o formațiune misterioasă, ca un enorm megalit. Aceste blocuri cu forme șlefuite au fost reperate la mai puțin de 15 m de fund. În momentul descoperirii nimeni nu se gîndea să atribuie acestor minerale o origine naturală. Pentru toți „zidul" de la Bimini, lung de 500 m, nu putea fi decît un vestigiu al Atlantidei. Mai mult chiar, adepții lui „New Age" speră încă să vadă reapărînd continentul dispărut. „Gurul" lor americanul Edgar Cayce a prezis că într-o zi Atlantida va apărea din adîncul apelor. Există și alte opinii, care poartă girul competenței științifice. Dar despre acestea, cu alt prilej.

ECATERINA BATRINEANU

Un pas înainte în tehnologie

Două echipe de specialiști care au pus la punct noi procedee ce răspund în mare măsură exigențelor sporite de protecție a mediului și sănătății oamenilor au fost recompensate cu Premiul Rhône-Poulenc pentru inovație pentru anul 1992. Este vorba de un nou procedeu de luptă împotriva speciei de bacterie salmonella și de un nou concept pentru producerea detergenților. Noul produs — un compus de carbonat-silicat de sodiu pentru detergenți — este o componentă majoră a noii generații de detergenți. El se prezintă sub forma unor granule albe care îmbunătățesc considerabil performanțele spălatului, protejînd în același timp mediul. Produsul a fost conceput de o echi-

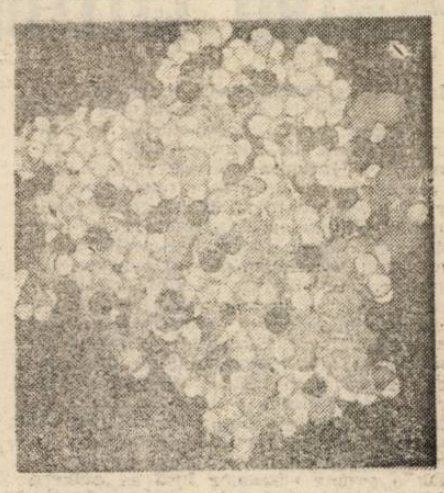

pă de la centrul de cercetări din orașul francez Aubervilliers, al concernului Rhône-Poulenc. Conducerea concernului apreciază la mai multe milioane de tone piața potențială a acestui produs, lansat la începutul acestui an.

Cealaltă inovație este procedeul AviGard TSP, pentru combaterea salmonellelor și a altor bacterii existente în carnea animalelor domestice și a peștilor. El a fost realizat de două echipe americane din sectorul „Specialități chimice" al trustului Rhône-Poulenc și permite eliminarea salmonellelor prin intermediul unui fosfat alimentar trisodic (TSP). Această intervenție nu afectează deloc gustul sau conținutul produsului alimentar. Singurul procedeu folosit pînă acum pe plan internațional era iradierea, dar aceasta nu putea evita o recontaminare ulterioară. Utilizarea noului procedeu a fost aprobată în Statele Unite. El va primi permisiunea de utilizare și în țările membre ale CEE. (S.F.)

Un nou membru în familia avioanelor de luptă

În timpul livrării, la sfîrșitul anului 1992, în Grecia, a ultimelor avioane din seria de 40 de exemplare din modelul Mirage 2 000 EG, comandate de autoritățile din Atena, marele producător Dassault anunța sosirea în zonă a celui de-al treilea prototip al bireactorului Rafale. Este vorba despre primul exemplar cu două locuri din noua generație de avioane de luptă. Celelalte două prototipuri — C-01 (avion de luptă destinat armatei aerului), și M-01 (destinat marinei), care va echipa port-avionul cu propulsie nucleară „Charles de Gaulle", au trecut cu brio toate probele la care au fost supuse.

Ciatărînd circa 9 tone și puțind lua la bord o încărcătură maximă de 11 tone, prototipul Rafale poate decola și ateriza pe piste de cel mult 400 metri lungime. Versiunea sa pentru marină, dotată cu

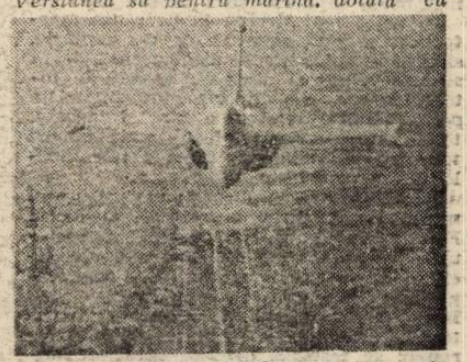

Prototipul Rafale, realizat pentru port-avionul „Charles-de-Gaulle", are peste 1 500 ore de zbor la activ.

un tren de aterizare foarte puternic, poate decola pe o pistă de numai 75 metri lungime. Prototipurile Rafale totalizează la ora actuală peste 1 500 ore de zbor. Toate performanțele realizate la joasă și mare altitudine au fost verificate cu atenție și, în special, posibilitatea atingerii de viteze supersonice și evoluția în situația de post-combustie.

Primele motoare M 88 din noua serie vor ieși de pe bandă în 1996, iar primele avioane din seria Rafale vor fi livrate țărilor membre ale NATO începînd din 1997. Comenzile efectuate pînă în prezent se cifrează la 321 de avioane, dintre care 86 versiunea pentru marină. Prioritate va avea versiunea M. (S.F.).

Unicul „SCOP": calitatea tehnicii de vîrf

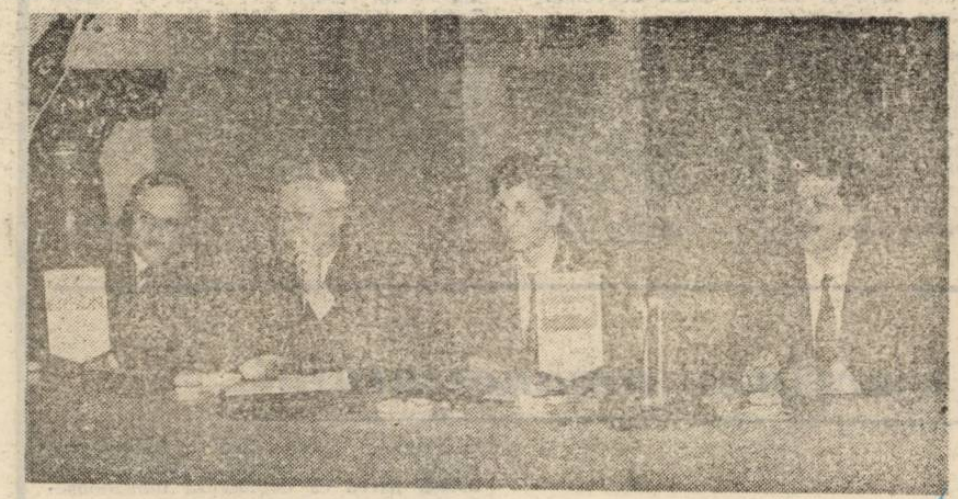

— Stimate Domnule Victor Macri, în calitatea Dv., de coordonator pentru activitatea de marketing al firmei SCOP, sînt convinsă că ne puteți spune multe lucruri interesante în ceea ce privește activitățile sale recente.

— Evenimentul cel mai important s-a petrecut la 8 martie a.c., cînd am semnat acordul de distribuitor pe teritoriul României al produselor firmei japoneze Epson, devenind primul distribuitor autorizat al acestui mare concern japonez.

— De cînd datează colaborarea Dv. cu Epson? Și de ce au ales firma Dv.?

— Primele contacte au avut loc în Germania exact acum un an, la cel mai mare tîrg de computere, la Hanovra. Activitatea comercială a demarat toamna trecută. De ce noi? Cred că foarte mult a contat volumul foarte mare de vînzări realizate (cîteva mii de imprimante) și buna impresie pe care a produs-o suportul nostru tehnic, inclusiv grupul de specialiști și experți în probleme de informatică și care au capacitatea de a asigura întreținerea și service-ul produselor comercializate.

— Aveți multe solicitări?

— Trebuie spus că nivelul tehnic și de performanță al produselor Epson este atît de înalt, încît reduce la minimum solicitările de service. Din toate produsele livrate, numai 1% au necesitat service, ceea ce spune foarte mult. Aceasta ne și permite de altfel să putem realiza numai cu cei 40 de angajați ai noștri, un relativ mare volum de afaceri care anul trecut s-a ridicat la echivalentul în lei a patru milioane de dolari!

— Ne-ați putea spune cîteva cuvinte despre firma Epson?

— Epson este unul din cei mai mari producători mondiali de imprimante și nu numai. Face parte din grupul japonez Hatori, alături de Seiko, printre altele, ceea ce spune iarăși foarte mult. Volumul său global de afaceri a fost în 1992 de nouă miliarde de mărci, din care 600 milioane în Europa (peste o sută realizîndu-se în Europa de Est). Epson manifestă în general multă precauție, iar încercările de pătrundere pe piețe sînt făcute cu mare prudență, mai ales cînd este vorba de alegerea partenerilor locali. Strategia lor este: „aproape de piață"! El caută deci pe cineva cu o bună cunoaștere a pieții locale. Așa au lăcut în Polonia, în Ungaria. A venit acum rîndul României, va urma Bulgaria.

— Există un produs cu totul deosebit al firmei Epson?

— În condițiile în care piața mondială a imprimantelor este în general dominată de japonezi, Epson deține aproximativ 25% din piața imprimantelor matriciale și se află printre primii cinci în lume în ceea ce privește imprimantele laser. La care trebuie să adăugăm imprimantele cu jet de cerneală, o noutate care oferă un printing de înaltă calitate. Ei schimbă la cel mult un an liniile de producție, ceea ce ridică probleme în promovarea produselor! În asemenea condiții vă dați seama că nici nu poate fi vorba ca România să riște să cumpere produse depășite, vechi...

— Din acest punct de vedere sîntem deci bine intrați în Europa...

— Da, sîntem aliniați total la standardele mondiale, nu doar europene. Din păcate, au pătruns la noi și o serie de modele vechi, depășite cu cîteva generații, aduse de cei care au avut ocazia să circule mai mult. Trebuie să vă spun că acestea solicită peste 90 % din capacitățile noastre de service. Și aceasta în momentul cînd, la noi pe piață, imprimantele laser Epson sînt cele mai ieftine!

— Revenind la Dv., v-aș ruga să ne faceți o prezentare a firmei SCOP și dacă se poate, a principalilor Dv. beneficiari și a activității în țară.

— SCOP este o firmă românească particulară, foarte tînără — începînd chiar cu cei trei co-proprietari, Dnii Dragoș Stan, director pentru vînzări, Alexandru Vișan, — director tehnic și Ion Colțan, director administrativ. Este însă și una din cele mai vechi, căci a fost înființată în 1990 și face parte din foarte puținele firme de profil care mai funcționează încă pe același segment de piață.

— Știu că nu oferiți doar produse, ci și mari proiecte.

— Da, „proiecte la cheie". Ca specialiști în rețele, proiectele noastre s-au orientat în primul rînd spre domeniul bancar, printre beneficiarii noștri numărîndu-se cam toate băncile importante, începînd cu Banca Națională, dar și Camera de Comerț, Registrul Comerțului etc. La care se adaugă reprezentanțele străine.

Pe lîngă beneficiarii noștri aș mai menționa însă faptul că avem un program educațional extrem de dezvoltat să nu uităm că de anul trecut avem primul centru de pregătire NOVELL, cu 12 cursuri de cîte două săptămîni pe an, cursuri asigurate de ingineri și instructori autorizați, SCOP fiind astăzi cea care poate da atestări la nivel național. Și în acest timp noi ne trimitem, pe bani noștri, experți la perfecționarea în toată lumea!

— Sînteți foarte mobili...

— Da. Și acest lucru costă foarte mult fără a fi o investiție cu profit imediat — o calitate ce nu se întîlnește prea des pe piața noastră.

— Aș vrea să ne vorbiți în încheiere despre programul Dv. educativ

— Cel mai important dintre beneficiarii noștri este Academia de Studii Economice. Apoi, Institutul Politehnic. Sîntem interesați de colaborarea cu universități importante și mai ales cu cele din București. Am sprijinit concret, la nivel de sponsorizare, tot ceea ce înseamnă la Politehnică concurs de informatică pentru tineri și foarte tineri. Intenționăm să organizăm anul acesta un mare concurs național, sub conducerea ASE cu echipamentele noastre, cu un sistem de preselecție, un fel de olimpiadă la nivel superior, cu premii oferite de firma noastră.

— O activitate deci cu un scop foarte bine conturat!

MIHAELA DOROBANȚU